

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/21-01/124

URBROJ: 65-21-02

Zagreb, 4. studenoga 2021.

Hs**NP*022-03/21-01/124*65-21-02**Hs

P.Z. br. 207

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 4. studenoga 2021. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike mr. sc. Josipa Salapića, Juru Martinovića i Sanjina Rukavinu.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

P.Z. br. 207

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/21-01/87

URBROJ: 50301-21/32-21-2

Zagreb, 4. studenoga 2021.

Hs**NP*022-03/21-01/124*50-21-01**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 04-11-2021		
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
022-03/21-01/124	65	
Urudžbeni broj:	Pril.	Vrij.
50-21-01	1	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike mr. sc. Josipa Salapića, Juru Martinovića i Sanjina Rukavinu.

REPUBLICA HRVATSKA
2
PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O SUDOVIMA**

Zagreb, studeni 2021.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakonom o sudovima („Narodne novine“, br. 28/13., 33/15., 82/16. i 67/18.) uređuje se ustrojstvo, djelokrug i stvarna nadležnost sudova ako nije određena drugim zakonom, unutarne ustrojstvo sudova, poslovi sudske uprave i ovlasti predsjednika suda, poslovi ravnatelja sudske uprave, zaštita prava na suđenje u razumnom roku, nadzor nad obavljanjem poslova sudske uprave i pravosudna inspekcija, prava i dužnosti sudaca, ovlasti sudskih savjetnika, osiguranje osoba, imovine i objekata sudova, imenovanje sudaca porotnika, uvjeti i postupak za imenovanje stalnih sudskih tumača, vještaka i procjenitelja te sredstva za rad sudova.

Izradi ovoga Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima pristupilo se prvenstveno radi potrebe revidiranja normativnog okvira stalnih sudskih vještaka, procjenitelja i tumača, revidiranja normativnog okvira koji se odnosi na osiguranje pravosudnih tijela, revidiranja odredaba o ravnateljima sudske uprave, posebnog propisivanja da će u slučaju prestanka obnašanja dužnosti predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske Državno sudbeno vijeće ovlastiti suca toga suda koji će do izbora predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske obavljati poslove sudske uprave, uvođenja obveze polaganja posebnog stručnog ispita za službenike u sudovima, preciziranja ovlasti Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske, propisivanja obveznog osnivanja specijaliziranih sudskih odjela u općinskim sudovima u sjedištima županijskih sudova za postupanje u predmetima prema zakonu kojim se uređuju obiteljski odnosi, preciziranja postupka izbora predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, propisivanja provedbe periodične temeljne sigurnosne provjere svih sudaca te revidiranja uvjeta za obavljanje poslova pravosudne inspekcije.

Prema postojećem uređenju odlučivanje o statusnim pitanjima stalnih sudskih vještaka, procjenitelja i tumača povjereno je svim županijskim i trgovačkim sudovima ovisno o prebivalištu ili sjedištu vještaka, procjenitelja odnosno tumača. Osim što odlučivanje o njihovim statusnim pitanjima dodatno opterećuje sudove, revidiranju normativnog okvira stalnih sudskih vještaka, procjenitelja i tumača pristupilo se zbog raznolike i neujednačene sudske prakse. Ministarstvo pravosuđa i uprave nema ažurne i potpune podatke o imenovanim i razriješenim stalnim sudskim vještacima, procjeniteljima i tumačima, a zbog čega mu je, uslijed njihove brojnosti, otežana komunikacija s ovim kategorijama te onemogućeno dovoljno korištenje postojećih mehanizama nadzora nad njihovim radom i trošenjem proračunskih sredstava iz kojih se djelomično pokrivaju troškovi njihove nagrade za rad i naknade troškova.

Iz navedenih se razloga prvenstveno predlaže ovlast imenovanja stalnih sudskih vještaka i stalnih sudskih tumača povjeriti ministru nadležnom za poslove pravosuđa. S obzirom da se s

vremenom izgubila suštinska razlika između kategorija stalnih sudskih vještaka i procjenitelja te da se više ne nalazi opravdanost postojanja odvojenog uređenja ovih kategorija, predlaže se ukidanje posebnog uređenja za stalne sudske procjenitelje, koji bi nastavili obavljati poslove u svojstvu vještaka.

U definicijama stalnih sudskih tumača i stalnih sudskih vještaka predlaže se jače naglasiti njihovu vezu s pravosudnim tijelima i postupcima koji se pred njima vode, te se svi uvjeti njihovog imenovanja predlažu propisati zakonom. U skladu s njihovim nazivom „stalni“ predlaže se i ukidanje četverogodišnjeg razdoblja imenovanja te bi jednom imenovani mogli obavljati ove poslove sve dok za to postoje propisani uvjeti. Također se predlaže da se ovi statusi više posebno ne priznaju pravnim osobama, budući da se svi navedeni poslovi obavljaju individualno i da se za njihovo obavljanje isključivo osobno odgovara. Kao i do sada, predlaže se većinu pitanja o ovim postupcima te njihovim pravima i dužnostima urediti podzakonskim propisima pa se ministru nadležnom za poslove pravosuđa predlaže dati posebnu ovlast donošenja ovakvih propisa.

Postojeći opći normativni okvir za državne službenike pokazao je određene nedostatke i u odnosu na službenike ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa koji obavljaju poslove osiguranja pravosudnih tijela. Navedeno se prvenstveno odnosi na činjenicu da ova kategorija službenika svoje poslove obavlja opremljena vatrenim oružjem i s ovlastima uporabe različitih sredstava prisile. U tom je smislu neprihvatljivo da se ovim službenicima za vrijeme obavljanja navedenih poslova tolerira prisutnost alkohola u organizmu do 0,50 g/kg kao za sve druge državne službenike te je stoga, na temelju odredbe članka 99. stavka 1. točke 18. Zakona o državnim službenicima („Narodne novine“, br. 92/05., 140/05., 142/06., 77/07., 107/07., 27/08., 34/11., 49/11., 150/11., 34/12., 49/12., 37/13., 38/13., 01/15., 138/15., 61/17., 70/19. i 98/19.) u Zakonu o sudovima potrebno propisati da je posebna teška povreda službene dužnosti ovih službenika prisutnost bilo koje količine alkohola u organizmu za vrijeme njihovog rada. S obzirom da službenici pravosudne policije koji obavljaju poslove osiguranja podliježu sigurnosnoj provjeri, predlaže se propisati i posljedicu utvrđenja postojanja sigurnosnih zapreka odnosno nepristajanja službenika na provedbu provjere. Zakonom se također predlaže propisati i postupak te posljedice utvrđenja nesposobnosti za obavljanje poslova službenika pravosudne policije.

Pored navedenog, važeće odredbe Zakona o sudovima koje reguliraju pojedina statusna pitanja službenika pravosudne policije na poslovima osiguranja također je potrebno revidirati radi preciziranja i statusnog izjednačavanja sa službenicima pravosudne policije iz zatvorskog sustava, iz kojeg su službenici pravosudne policije na poslovima osiguranja izdvojeni. U tom se smislu u ovaj Zakon predlaže ugraditi odredbe Zakona o izvršavanju kazne zatvora („Narodne novine“, broj 14/21.), a koje se odnose na dobnu granicu za prijam vježbenika, napredovanje službenika, propisivanje prisutnosti alkohola u organizmu za vrijeme obavljanja službe kao teške povrede službene dužnosti, računanje staža osiguranja te materijalna prava posebnog dodatka na plaću, otpremninu i pravo na pomoć obitelji uslijed smrti službenika u obavljanju službe. Posebnosti računanja staža osiguranja i pravo na dodatak na plaću nisu nova prava, već se samo jasnije propisuju zasebno od službenika pravosudne policije zatvorskog sustava. Kao nova materijalna prava službenicima pravosudne policije koji rade na poslovima osiguranja priznaje se pravo na otpremninu i pravo na pomoć obitelji, a koja su prava u istom opsegu već priznata službenicima pravosudne policije u zatvorskom sustavu.

U odnosu na funkciju ravnatelja sudske uprave precizirani su uvjeti za raspored na ovo radno mjesto na način da za ravnatelja sudske uprave može biti primljena osoba koja ima završen

preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij pravne, upravne ili ekonomske struke i najmanje pet godina iskustva na odgovarajućim poslovima, a uvažavajući značaj ove funkcije i stručnu pomoć koju njezini nositelji trebaju pružati predsjednicima sudova u obavljanju poslova sudske uprave posebno se propisuje i da ravnatelja sudske uprave imaju svi veći prvostupanjski sudovi (s 15 ili više sudaca) te svi viši sudovi.

Nadalje, predlaže se uvođenje obveze polaganja posebnog stručnog ispita za službenike u sudovima. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima („Narodne novine“, broj 70/19.) reformirao je sustav polaganja državnog stručnog ispita, na način da će se na budućem državnom ispitu centralizirano provjeravati isključivo poznavanje materije iz općeg dijela ispita, koji se treba početi primjenjivati od 1. travnja 2022.

S obzirom da nadležna tijela u svojim posebnim područjima mogu uvesti obveze polaganja posebnih stručnih ispita, a da je nužno poduzeti sve raspoložive mjere za što učinkovitiji i kvalitetniji rad sudova, predlaže se uvođenje provjere posebnih znanja i vještina potrebnih za uspješno obavljanje poslova radnih mjesta u pravosudnim tijelima (poznavanje organizacije pravosuđa, unutarnjeg ustrojstva i poslovanja, sustava sudskih pristojbi, rada u informacijskim sustavima, daktilografske vještine i sl.). U tom je smislu potrebno posebnim odredbama u Zakonu o sudovima propisati obvezu službenika u sudovima da polažu ovaj posebni ispit, ali i posebnu osnovu prestanka državne službe ako ovaj ispit ne polože u propisanom roku. Ministru nadležnom za poslove pravosuđa daje se posebna ovlast pravilnikom propisati sadržaj i način polaganja ovoga posebnog stručnog ispita.

Kako je 1. siječnja 2021. započeo s radom Visoki kazneni sud Republike Hrvatske i s obzirom da su njegove procesne ovlasti konačno definirane Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“, broj 126/19.), koji je na snagu stupio nakon posljednjih izmjena Zakona o sudovima, potrebno je precizirati njegovu ulogu u kaznenom sudovanju općenito te mu dati ovlasti koje ima i Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske u odnosu na prekršajno sudovanje.

S obzirom na nužnost osiguranja učinkovitije i kvalitetnije pravne zaštite u predmetima prema zakonu kojim se uređuju obiteljski odnosi odnosno u obiteljskopравnim predmetima, posebno se zakonom propisuje obveza osnivanja specijaliziranih sudskih odjela u pojedinim općinskim sudovima. Na rad u navedene odjele moći će se rasporediti samo suci koji ispune posebne uvjete stručnog usavršavanja sukladno posebnom pravilniku, a koje na vrijeme od pet godina postavlja predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske. U ove će se sudske odjele posebno rasporediti i određen broj stručnih suradnika prema posebnoj odluci ministra nadležnog za poslove pravosuđa.

U odnosu na sustav stručnog usavršavanja sudaca općenito, a radi njegovog daljnjeg poticanja i unaprjeđenja, ministru nadležnom za poslove pravosuđa daje se ovlast posebnim pravilnikom regulirati navedeno područje.

Sukladno pravnim shvaćanjima Ustavnog suda Republike Hrvatske u rješenju broj: U-I-1039/2021, U-I-1620/2021 od 23. ožujka 2021. precizirane su odredbe o postupku izbora predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske u odnosu na rokove postupanja, zaprimljene prijave kandidate te ponavljanje postupka javnog poziva. Predlaže se propisati da samo pravodobne i potpune prijave Državno sudbeno vijeće dostavlja Predsjedniku Republike Hrvatske, koji će o svim kandidatima zatražiti mišljenja nadležnih tijela. Predlaže se propisati

i da će, ako Predsjednik Republike Hrvatske u roku od 15 dana od dana zaprimanja posljednjeg zaprimljenog mišljenja nadležnih tijela niti jednog od kandidata ne predloži za predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Državno sudbeno vijeće poništiti javni poziv i najkasnije u roku od osam dana ponovno pokrenuti postupak izbora predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske objavom novog javnog poziva.

Ovim Zakonom propisuje se i provedba periodične temeljne sigurnosne provjere svih sudaca, a budući da je ista neodvojivo vezana uz pretpostavke za uredno obnašanje sudačke dužnosti. S obzirom da se sigurnosne provjere provode u postupcima imenovanja sudaca i da je prema zakonu koji uređuje provedbu sigurnosnih provjera propisano da se provedene sigurnosne provjere obnavljaju svakih pet godina, navedeni se postupak ovim Zakonom propisuje i za suce. Izvješće o provedenoj sigurnosnoj provjeri dostavlja se predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske, a konačnu ocjenu o postojanju sigurnosnih zapreka na temelju dostavljenog izvješća donosi posebno vijeće, čije članove iz reda sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske imenuje Opća sjednica ovog suda. Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske obvezuje se o eventualno utvrđenom postojanju sigurnosnih zapreka obavijestiti sve ovlaštenike pokretanja stegovnog postupka (predsjednika suda u kojem sudac obnaša dužnost, predsjednika neposredno višeg suda, nadležno sudačko vijeće i ministra nadležnog za poslove pravosuđa). U slučaju utvrđenja postojanja sigurnosnih zapreka, ovlašteni predlagatelji stegovnog postupka protiv sudaca imali bi mogućnosti iniciranja ovog postupka u odnosu na stegovna djela obnašanja službe, poslova ili djelatnosti nespojivih sa sudačkom dužnošću, izazivanja poremećaja u radu suda koji znatno utječu na djelovanje sudbene vlasti, povrede službene tajne u svezi s obnašanjem sudačke dužnosti te nanošenja štete ugledu suda ili sudačke dužnosti na drugi način.

U priznavanju prava pravosudnih dužnosnika na naknadu za odvojen život od obitelji pojavio se problem definiranja članova obitelji pa se predlaže u Zakon u odnosu na ovo pravo uvrstiti takvu definiciju.

Konačno, ovim se Zakonom izravno propisuje obveza donošenja pravilnika o unutarnjem redu sudova, kao i njegov sadržaj i postupak donošenja, jasnije se definira ovlast pravosudne inspekcije Ministarstva pravosuđa i uprave te uvjeti pod kojima državni službenici i suci mogu obavljati ove poslove, a naziv „sudski službenici“ usklađuje s terminologijom Zakona o državnim službenicima.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Financijska sredstva za provedbu ovoga Zakona osigurat će se pri izradi državnog proračuna za naredne godine u okviru ukupnog limita rashoda razdjela 109 Ministarstva pravosuđa i uprave.

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O SUDOVIMA**

Članak 1.

U Zakonu o sudovima („Narodne novine“, br. 28/13., 33/15., 82/15. i 67/18.) u članku 1. stavku 1. iza riječi: „tumača“ briše se zarez i dodaje riječ: „i“, a riječi: „i procjenitelja“ brišu se.

Članak 2.

Članak 10. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Pravomoćan godišnji raspored poslova predsjednik suda dužan je dostaviti predsjedniku neposredno višeg suda i ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa. Pravomoćan godišnji raspored poslova općinskog suda dostavlja se i predsjedniku Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske, a pravomoćan godišnji raspored poslova županijskog suda i predsjedniku Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske.“

Članak 3.

Članak 26.a mijenja se i glasi:

„Visoki kazneni sud Republike Hrvatske:

1. odlučuje u drugom stupnju o žalbama protiv odluka županijskih sudova u kaznenim predmetima, osim ako je zakonom propisano drukčije,
2. provodi nadzor nad urednim obavljanjem poslova sudaca županijskih sudova koji rade na prvostupanjskim kaznenim predmetima,
3. rješava sukob nadležnosti između županijskih sudova u prvostupanjskim kaznenim predmetima,
4. obavlja druge poslove određene zakonom.“

Članak 4.

U članku 28. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka predsjednik Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske određuje provođenje nadzora nad urednim obavljanjem poslova sudaca koji rade na prekršajnim predmetima, a predsjednik Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske određuje provođenje nadzora nad urednim obavljanjem poslova sudaca županijskih sudova koji rade na prvostupanjskim kaznenim predmetima. Nadzor obavljaju suci Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske odnosno suci Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske koje je odredio predsjednik tog suda.“

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske može odrediti nadzor nad urednim obavljanjem poslova svih sudaca i svih sudova. Nadzor obavljaju suci Vrhovnog suda Republike Hrvatske koje odredi predsjednik tog suda.“

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

Članak 5.

Članak 29. mijenja se i glasi:

„(1) Poslovi sudske uprave obuhvaćaju:

1. osiguranje uvjeta za pravilan rad i poslovanje suda,
2. skrb o urednom i pravodobnom obavljanju poslova u sudu,
3. poslove pozivanja i raspoređivanja sudaca porotnika,
4. poslove osiguranja podrške svjedocima i žrtvama u sudskim postupcima,
5. postupanje po zahtjevu za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku,
6. poslove ovjere isprava namijenjenih uporabi u inozemstvu,
7. poslove u svezi s međunarodnom pravnom pomoći i pravosudnom suradnjom,
8. poslove u svezi s predstavkama stranaka na rad suda,
9. poslove vezane uz funkcioniranje informatičkog sustava,
10. poslove financijsko-materijalnog poslovanja suda,
11. poslove praćenja naplate sudskih pristojbi,
12. stručne poslove u svezi s ostvarivanjem prava i dužnosti sudaca, službenika i namještenika u sudu,
13. skrb o stručnom usavršavanju sudaca, sudskih savjetnika, sudačkih vježbenika i drugih službenika i namještenika u sudu,
14. poslove upravljanja sudskom zgradom i nekretninama koje su dodijeljene sudu na korištenje,
15. poslove vođenja statistike i analize upravljačkih izvješća o radu sudaca i suda,
16. provođenje nadzora nad obradom osobnih podataka u sudskim postupcima,
17. davanje obavijesti o radu suda i druge poslove propisane zakonom i Sudskim poslovníkom.

(2) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom će propisati način obavljanja poslova sudske uprave iz stavka 1. točki 4., 7., 9., 10. i 15. ovoga članka.“

Članak 6.

U članku 35. stavci 1. i 2. mijenjaju se i glase:

„(1) Općinski, trgovački i upravni sudovi s 15 ili više sudaca te svi viši sudovi imaju ravnatelje sudske uprave.

(2) Za ravnatelja sudske uprave može biti primljena osoba koja ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij pravne, upravne ili ekonomske struke i najmanje pet godina iskustva na odgovarajućim poslovima.“

Članak 7.

U članku 37. stavku 7. riječi: „suci i“ brišu se.

Iza stavka 7. dodaju se stavci 8. do 11. koji glase:

„(8) U općinskim sudovima utvrđenima zakonom osnivaju se sudski odjeli za postupanje u predmetima prema zakonu kojim se uređuju obiteljski odnosi.

(9) Godišnjim rasporedom poslova određuju se suci i državni službenici za rad na predmetima iz stavka 8. ovoga članka. Suci koji se raspoređuju na rad na ovim predmetima moraju imati izraženu sklonost za odgoj, potrebe i probitke djece, vladati osnovnim znanjima iz područja socijalne pedagogije, psihologije mladih i socijalnog rada za mlade osobe te redovno pohađati stručno usavršavanje iz ovih područja.

(10) Suce iz stavka 9. ovoga članka, vodeći računa o utvrđenim kriterijima, na vrijeme od pet godina iz reda sudaca tih sudova postavlja predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske.“

Nakon isteka roka od pet godina sudac može biti ponovno postavljen za suca za postupanje u predmetima prema zakonu kojim se uređuju obiteljski odnosi.

(11) Program i način održavanja stručnog usavršavanja iz stavka 9. ovoga Zakona pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.“.

Članak 8.

U članku 44.a stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Pravodobne i potpune prijave kandidata koji ispunjavaju uvjete iz članka 44. ovoga Zakona Državno sudbeno vijeće dostavlja Predsjedniku Republike Hrvatske, koji će o svim kandidatima u roku od osam dana zatražiti mišljenje od Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske i nadležnog odbora Hrvatskoga sabora.“.

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Ako Predsjednik Republike Hrvatske, u roku od 15 dana od dana zaprimanja posljednjeg zaprimljenog mišljenja iz stavka 4. ovoga članka, niti jednog od kandidata ne predloži za predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Državno sudbeno vijeće će poništiti javni poziv i najkasnije u roku od osam dana ponovno pokrenuti postupak izbora predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske objavom javnog poziva.“.

Članak 9.

U članku 44.c stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Ako predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske prestane obnašati svoju dužnost, Državno sudbeno vijeće ovlastit će suca tog suda koji će do izbora predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske obavljati poslove sudske uprave.“.

Članak 10.

U članku 72. stavku 1. točka 7. briše se.

Dosadašnje točke 8. do 14. postaju točke 7. do 13.

Članak 11.

U članku 76. iza stavka ~~2.~~ dodaju se stavci 3. i 4. koji glase:

„(3) Predsjednik suda donosi pravilnik o unutarnjem redu suda uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove pravosuđa.

(4) Pravilnikom o unutarnjem redu suda utvrđuju se radna mjesta državnih službenika i namještenika u sudu, potreban broj izvršitelja na svakom radnom mjestu, uvjeti za raspored na radno mjesto, opisi poslova radnog mjesta te druga pitanja od značaja za organizaciju i način rada pojedinog suda.“.

Članak 12.

Članak 80. mijenja se i glasi:

„(1) Pravosudna inspekcija ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa obavlja poslove inspekcijskog nadzora nad pravilnim i zakonitim obavljanjem poslova sudske uprave.“.

(2) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom će propisati način provedbe inspekcijskih nadzora nad pravilnim i zakonitim obavljanjem poslova sudske uprave u sudovima.“.

Članak 13.

Iza članka 80. dodaje se članak 80.a koji glasi:

„Članak 80.a

(1) Pravosudni inspekcijski nadzor obavljaju državni službenici ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa raspoređeni na radna mjesta inspektora, viših inspektora i viših inspektora - specijalista.

(2) Inspektor može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava i najmanje tri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima.

(3) Viši inspektor može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava i najmanje četiri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima.

(4) Viši inspektor – specijalist može biti osoba koja ispunjava uvjete za višeg inspektora, ima istaknute rezultate u području od značaja za rad državnog tijela i prethodno odobrenje ministarstva nadležnog za službeničke odnose.

(5) Poslovi radnih mjesta iz stavka 1. ovoga članka su poslovi s posebnim uvjetima rada.

(6) Poslove pravosudne inspekcije mogu privremeno obavljati i suci koji ispunjavaju uvjete za suce županijskog suda i imaju iskustvo u obavljanju poslova sudske uprave.“.

Članak 14.

U članku 86. stavak 3. briše se.

Dosadašnji stavak 4. koji postaje stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Prilikom dodjele predmeta u rad na način propisan stavkom 2. ovoga članka vodit će se računa o ravnomjernoj podjeli predmeta te vrsti i složenosti predmeta.“.

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 4.

Članak 15.

Iza članka 86. dodaje se članak 86.a koji glasi:

„Članak 86.a

(1) Predsjednik suda dužan je za svakog suca podnijeti zahtjev za obnavljanje provedene temeljne sigurnosne provjere svakih pet godina računajući od dana stupanja na dužnost. Zahtjev se podnosi nadležnoj sigurnosno-obavještajnoj agenciji putem ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa.

(2) Obnavljanje temeljne sigurnosne provjere provodi se sukladno zakonu koji uređuje sigurnosne provjere, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

(3) Izvješće o provedenoj sigurnosnoj provjeri dostavlja se predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(4) Konačnu ocjenu o postojanju sigurnosnih zapreka na temelju dostavljenog izvješća donosi posebno vijeće od pet sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske koje imenuje Opća sjednica Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(5) O utvrđenom postojanju sigurnosnih zapreka predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske obavještava predsjednika suda u kojem sudac obnaša sudačku dužnost, predsjednika neposredno višeg suda, nadležno sudačko vijeće i ministra nadležnog za poslove pravosuđa.

(6) Postupak podnošenja zahtjeva za obnavljanje temeljne sigurnosne provjere pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.“.

Članak 16.

U članku 87. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) U smislu odredbe stavka 1. podstavka 7. ovoga članka obitelji se smatra bračni drug, izvanbračni drug, životni partner odnosno neformalni životni partner te djeca za vrijeme redovitog školovanja.“.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Članak 17.

U članku 93. stavku 3. riječi: „najmanje jednom godišnje“ brišu se.

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Način provedbe obveznog stručnog usavršavanja sudaca pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.“.

Članak 18.

U članku 108. stavku 2. riječ: „stručnog“ briše se.

Iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. i stavci 6. do 9. koji glase:

„(5) Državni službenik zaposlen u sudu dužan je položiti posebni stručni ispit za službenike u pravosudnim tijelima za radno mjesto na koje je raspoređen najkasnije u roku od šest mjeseci od dana polaganja državnog ispita. Posebni stručni ispit nije dužan polagati državni službenik koji ima položen pravosudni ispit.

(6) Posebni stručni ispit iz stavka 5. ovoga članka organizira i provodi ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa.

(7) Državnom službeniku zaposlenom u sudu prestaje državna služba po sili zakona ako ne položi posebni stručni ispit u propisanom roku, istekom roka u kojem je bio obavezan položiti stručni ispit.

(8) U slučaju privremene nesposobnosti za rad, korištenja roditeljnog ili roditeljskog dopusta te drugog opravdanog razloga, rok za polaganje posebnog stručnog ispita produžiti će se na zahtjev službenika za onoliko vremena koliko je trajala privremena nesposobnost za rad, roditeljni ili roditeljski dopust ili drugi opravdani razlozi.

(9) Zahtjev za produženje roka za polaganje posebnog stručnog ispita iz stavka 8. ovoga članka službenik može podnijeti čelniku tijela najkasnije do isteka roka za polaganje ispita, a o njemu se odlučuje posebnim rješenjem.“.

Dosadašnji stavak 5. koji postaje stavak 10. mijenja se i glasi:

„(10) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom će propisati potreban stupanj i vrstu stručne spreme te druge stručne uvjete za raspored službenika i namještenika zaposlenih u sudovima te program i način polaganja posebnog stručnog ispita za službenike u pravosudnim tijelima.“.

Članak 19.

U članku 112. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Kriterije za utvrđivanje broja stručnih suradnika koji se raspoređuju u odjele iz članka 37. stavka 8. ovoga Zakona određuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.“.

Članak 20.

U članku 113. stavku 10. iza riječi: „osobe“ dodaje se zarez i riječi: „osim ako je uporaba vatrenog oružja jedino sredstvo za obranu od napada ili otklanjanje opasnosti“.

Iza stavka 10. dodaje se novi stavak 11. koji glasi:

„(11) Poslovi osiguranja osoba, imovine i objekata koje obavljaju službenici pravosudne policije u smislu ovoga Zakona obuhvaćaju i osiguranje ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa.“.

Dosadašnji stavak 11. postaje stavak 12.

Članak 21.

Članak 115. mijenja se i glasi:

„(1) Uz opće uvjete za prijam u državnu službu službenici pravosudne policije moraju imati:

1. posebnu zdravstvenu sposobnost,

2. najviše 35 godina života ako je uvjet za prijam srednja stručna sprema.

(2) Osoba koja se prima u državnu službu za službenika pravosudne policije prima se u svojstvu vježbenika neovisno o prethodno ostvarenom radnom stažu.

(3) Za vrijeme vježbeničkog staža službenik pravosudne policije mora završiti osposobljavanje i položiti ispit za zvanje. Službeniku pravosudne policije koji ne završi program osposobljavanja i ne položi ispit za zvanje prestaje državna služba, istekom posljednjeg dana roka za polaganje ispita.

(4) U slučaju privremene nesposobnosti za rad, korištenja roditeljnog ili roditeljskog dopusta te drugog opravdanog razloga, rok za polaganje ispita za zvanje produžit će se na zahtjev službenika za onoliko vremena koliko je trajala privremena nesposobnost za rad, roditeljni ili roditeljski dopust ili drugi opravdani razlozi.

(5) Zahtjev za produženje roka za polaganje ispita iz stavka 4. ovoga članka podnosi se ministru nadležnom za poslove pravosuđa najkasnije do isteka toga roka.

(6) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka vježbenik zadržava vježbenički status.

(7) Službenici pravosudne policije postavljaju se u posebna zvanja obilježena odgovarajućim znakovljem, a za vrijeme službe nose posebnu odoru, službenu iskaznicu i značku.

(8) Službenik pravosudne policije koji je primljen u državnu službu na poslove srednje stručne spreme, a ima završen viši ili visoki stupanj obrazovanja može se postaviti u najniže zvanje više ili visoke spreme i rasporediti na radno mjesto više složenosti nakon što je na poslovima osiguranja pravosudnih tijela proveo najmanje tri godine.

(9) Pored teških povreda službene dužnosti propisanih zakonom kojim se utvrđuju prava i obveze državnih službenika, teškom povredom službene dužnosti za službenike pravosudne

policije smatra se dolazak na posao i obavljanje poslova pod utjecajem alkohola ili dovođenje pod utjecaj alkohola na radnom mjestu ovlaštenih službenih osoba, pri čemu se smatra da je službenik pravosudne policije pod utjecajem alkohola ako u organizmu ima alkohola iznad 0,00 g/kg odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka.

(10) Službenici pravosudne policije koji obavljaju poslove osiguranja sudova podliježu temeljnoj sigurnosnoj provjeri.

(11) U slučaju utvrđenja postojanja sigurnosnih zapreka ili nepristajanja na provođenje sigurnosne provjere, službenik pravosudne policije rasporedit će se na radno mjesto za koje ispunjava uvjete, a ako nema odgovarajućeg slobodnog radnog mjesta, na odgovarajući način se primjenjuju odredbe zakona koji uređuje radnopravni odnos državnih službenika o stavljanju službenika na raspolaganje Vladi Republike Hrvatske.

(12) Ministar nadležan za poslove pravosuđa posebnim pravilnikom propisuje zvanja, znakovlje, odoru i službenu iskaznicu te obuku službenika pravosudne policije.“.

Članak 22.

Članak 116. mijenja se i glasi:

„(1) Posebnu zdravstvenu sposobnost za obavljanje poslova službenika pravosudne policije utvrđuje povjerenstvo osnovano odlukom ministra nadležnog za poslove pravosuđa.

(2) Službeniku pravosudne policije koji odbije postupiti po obavijesti o upućivanju na utvrđivanje posebne zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova službenika pravosudne policije državna služba prestaje u roku od 15 dana od dana primitka obavijesti, što se utvrđuje rješenjem o prestanku državne službe.

(3) Službenik pravosudne policije kojem je nadležno povjerenstvo iz stavka 1. ovoga Zakona utvrdilo nesposobnost za obavljanje poslova službenika pravosudne policije upućuje se u roku od 30 dana na ocjenu preostale radne sposobnosti.

(4) Ako se službeniku pravosudne policije iz stavka 3. ovoga članka utvrdi preostala radna sposobnost, rasporedit će se na radno mjesto za koje ispunjava uvjete.

(5) Ako se utvrdi da službenik pravosudne policije nema preostalu radnu sposobnost ili raspored iz stavka 4. ovoga članka nije moguć, a službenik je do izvršnosti rješenja o utvrđivanju preostale radne sposobnosti stekao uvjete za mirovinu, državna služba mu prestaje s danom stjecanja uvjeta za mirovinu.

(6) Službeniku pravosudne policije koji ima preostalu radnu sposobnost, ali ga nije moguće rasporediti na odgovarajuće radno mjesto ili koji nema preostalu radnu sposobnost, a nije stekao uvjete za mirovinu, državna služba prestaje danom izvršnosti odluke o preostaloj radnoj sposobnosti.

(7) Pravilnik o mjerilima posebne zdravstvene sposobnosti, postupku utvrđivanja posebne zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova službenika pravosudne policije te o izboru članova i načinu rada povjerenstva iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.“.

Članak 23.

Iza članka 116. dodaje se članak 116.a koji glasi:

„Članak 116.a

(1) Službenicima pravosudne policije zbog težine i naravi posla i posebnih uvjeta rada (povećane opasnosti za život i zdravlje radi nasilja, izloženosti zaraznim bolestima, smjenskog rada, rada na državne blagdane i neradne dane i potrebe pripravnosti te izloženosti

stresu) se svakih 12 mjeseci provedenih na takvim poslovima računa kao 16 mjeseci staža osiguranja te im pripada poseban dodatak na plaću zbog rada u posebnim uvjetima u skladu s uredbom Vlade Republike Hrvatske.

(2) Službenicima pravosudne policije koji ostvare pravo na mirovinu, a imaju manje od deset godina efektivnog radnog staža ostvarenog na poslovima osiguranja, pripada otpremnina u iznosu od dvije prosječne mjesečne neto plaće koje su ostvarili u tri mjeseca prije prestanka državne službe.

(3) Službenicima pravosudne policije koji ostvare pravo na mirovinu, a imaju od deset do 20 godina efektivnog radnog staža ostvarenog na poslovima osiguranja, pripada otpremnina u iznosu od tri prosječne mjesečne neto plaće koje su ostvarili u tri mjeseca prije prestanka državne službe.

(4) Službenicima pravosudne policije koji ostvare pravo na mirovinu, a imaju više od 20 godina efektivnog radnog staža ostvarenog na poslovima osiguranja, pripada otpremnina u iznosu od pet prosječnih mjesečnih neto plaća koje su ostvarili u tri mjeseca prije prestanka državne službe.

(5) Obitelj službenika pravosudne policije koji izgubi život u obavljanju službe ili povodom obavljanja službe ima pravo na nadoknadu troškova pokopa, a uzdržavani članovi obitelji i jednokratnu novčanu pomoć u visini 12 zadnjih neto plaća službenika.

(6) Ostvarivanje prava iz stavka 5. ovoga članka isključuje ostvarivanje prava obitelji službenika i namještenika na pomoć od tri proračunske osnovice te podmirivanje troškova pogreba iz kolektivnog ugovora kojim se utvrđuju prava i obveze iz rada i po osnovi rada državnih službenika i namještenika zaposlenih u državnim tijelima.

(7) Službenici pravosudne policije prava iz mirovinskog osiguranja ostvaruju prema posebnom zakonu.“.

Članak 24.

Naziv glave XIV. iznad članka 123. mijenja se i glasi: „XIV. STALNI SUDSKI TUMAČI I VJEŠTACI“.

Članak 25.

Članak 123. mijenja se i glasi:

„Stalni sudski tumači tumače odnosno prevode na zahtjev pravosudnih tijela ili stranaka za potrebe postupaka izgovoreni ili pisani tekst s hrvatskog jezika na strani jezik, sa stranog jezika na hrvatski jezik ili sa stranog jezika na drugi strani jezik.“.

Članak 26.

Članak 124. mijenja se i glasi:

„(1) Za stalnog sudskog tumača može biti imenovana osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:

1. da je državljanin Republike Hrvatske, državljanin države članice Europske unije ili državljanin države potpisnice Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru,
2. da ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij,
3. da vlada odgovarajućim stranim jezikom razine C2 prema Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike odnosno druge najviše razine za koju postoji priznat ispit i hrvatskim jezikom,
4. da je zdravstveno sposobna za obavljanje poslova stalnog sudskog tumača,

5. da je uspješno završila provjeru znanja iz ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja,

6. da ima sklopljen ugovor o osiguranju od odgovornosti za obavljanje poslova stalnog sudskog tumača.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 5. ovoga članka osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava te osoba koja je već imenovana za stalnog sudskog tumača za neki drugi jezik nije dužna pristupiti provjeri znanja iz ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja.

(3) Za stalnog sudskog tumača ne može se imenovati osoba za koju postoje zapreke za prijam u državnu službu.

(4) Prije imenovanja kandidati za stalne sudske tumače dužni su uspješno završiti stručnu obuku u strukovnoj udruzi stalnih sudskih tumača.“.

Članak 27.

Iza članka 124. dodaju se članci 124.a, 124.b. i 124.c koji glase:

„Članak 124.a

(1) Stalnom sudskom tumaču privremeno će se zabraniti obavljanje poslova stalnog sudskog tumača:

- ako bez opravdanog razloga nije dovršio povjereni posao po nalogu pravosudnog tijela,
- ako se neprimjereno odnosi prema zaposlenicima pravosudnih tijela ili strankama,
- ako se protiv njega pokrene kazneni postupak zbog kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti.

(2) Privremena zabrana izriče se u trajanju od tri mjeseca do godinu dana, osim u slučaju iz stavka 1. podstavka 3. ovoga članka kada se izriče do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka.

Članak 124.b

Stalni sudski tumač razriješit će se:

- ako to sam zatraži,
- ako se utvrdi da nisu postojali odnosno da su prestali postojati uvjeti na temelju kojih je imenovan,
- ako je na temelju pravomoćne odluke nadležnog tijela proglašen nesposobnim za obavljanje djelatnosti,
- ako mu je na temelju pravomoćne sudske odluke oduzeta poslovna sposobnost,
- ako mu je izrečena pravomoćna presuda za kazneno djelo koje je zapreka za prijam u državnu službu,
- ako nesavjesno ili neuredno obavlja povjerene mu poslove,
- ako ne dostavi dokaz o zaključenom ugovoru o osiguranju od odgovornosti za obavljanje poslova stalnog sudskog tumača,
- ako povrijedi odredbe članka 130. ovoga Zakona,
- ako obavlja poslove stalnog sudskog tumača i nakon izvršnosti rješenja o privremenoj zabrani obavljanja poslova stalnog sudskog tumača.

Članak 124.c

- (1) Stalne sudske tumače imenuje i razrješava te o njihovim drugim pravima i dužnostima odlučuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.
- (2) Protiv odluka iz stavka 1. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.
- (3) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa vodi popis imenovanih stalnih sudskih tumača i objavljuje ga na svojoj internetskoj stranici.
- (4) Ministar nadležan za poslove pravosuđa propisat će pravilnikom postupak imenovanja i razrješavanja stalnih sudskih tumača, njihova prava i dužnosti te visinu nagrade i naknade troškova za njihov rad.“.

Članak 28.

Članak 125. mijenja se i glasi:

„Stalni sudski vještaci na temelju svoga stručnog znanja na zahtjev pravosudnih tijela ili za potrebe postupaka pred pravosudnim tijelima izrađuju vještački nalaz i mišljenje (vještačenje) odnosno procjenu kada je to potrebno radi utvrđivanja ili razjašnjenja činjenica koje se utvrđuju u postupku.“.

Članak 29.

Članak 126. mijenja se i glasi:

- „(1) Za stalnog sudskog vještaka može biti imenovana osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:
1. da je državljanin Republike Hrvatske, državljanin države članice Europske unije ili državljanin države potpisnice Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru,
  2. da ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij odnosno završen preddiplomski sveučilišni studij ili preddiplomski stručni studij odgovarajući području vještačenja za koje se imenuje,
  3. da je nakon završenog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija ili integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija ili specijalističkog diplomskog stručnog studija radila na poslovima u struci najmanje osam godina, a nakon završenog preddiplomskog sveučilišnog studija ili preddiplomskog stručnog studija na poslovima u struci najmanje deset godina,
  4. da vlada hrvatskim jezikom,
  5. da je zdravstveno sposobna za obavljanje poslova stalnog sudskog vještaka,
  6. da je uspješno završila provjeru znanja iz ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja,
  7. da ima sklopljen ugovor o osiguranju od odgovornosti za obavljanje poslova stalnog sudskog vještaka,
  8. da ima valjano odobrenje za samostalno obavljanje djelatnosti (licencu) ili položen stručni odnosno specijalistički ispit za obavljanje djelatnosti ako je to sukladno posebnim propisima uvjet za obavljanje tih djelatnosti.
- (2) Za stalnog sudskog vještaka ne može se imenovati osoba za koju postoje zapreke za prijam u državnu službu.
- (3) Iznimno od odredbi stavka 1. točki 2. i 3. ovoga članka, ako u Republici Hrvatskoj za određeno područje vještačenja nema mogućnosti završetka sveučilišnog ili stručnog studija, za stalnog sudskog vještaka može se imenovati i osoba sa stečenom srednjom stručnom

spremom odgovarajućom području vještačenja za koje se imenuje i koja je nakon završene škole radila na poslovima u struci najmanje 12 godina.

(4) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 3. ovoga članka, liječnici specijalisti uvjet za obavljanje poslova stalnog sudskog vještaka stječu nakon položenog specijalističkog ispita.

(5) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 6. ovoga članka osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava nije dužna pristupiti provjeri znanja iz ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja.

(6) Prije imenovanja kandidati za stalne sudske vještake dužni su uspješno završiti stručnu obuku u strukovnoj udruzi stalnih sudskih vještaka.“.

Članak 30.

Članak 127. mijenja se i glasi:

„(1) Stalnom sudskom vještaku privremeno će se zabraniti obavljanje poslova stalnog sudskog vještaka:

- ako bez opravdanog razloga ne preuzima dodijeljene predmete,
- ako bez opravdanog razloga nije dovršio povjereno mu vještačenje,
- ako se neprimjereno odnosi prema zaposlenicima pravosudnih tijela ili strankama,
- ako se protiv njega pokrene kazneni postupak zbog kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti.

(2) Privremena zabrana izriče se u trajanju od tri mjeseca do godinu dana, osim u slučaju iz stavka 1. podstavka 4. ovoga članka kada se izriče do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka.“.

Članak 31.

Iza članka 127. dodaju se članci 127.a i 127.b koji glase:

„Članak 127.a

Stalni sudski vještak razriješit će se:

- ako to sam zatraži,
- ako se utvrdi da nisu postojali odnosno da su prestali postojati uvjeti na temelju kojih je imenovan,
- ako je na temelju pravomoćne odluke nadležnog tijela proglašen nesposobnim za obavljanje djelatnosti iz područja za koje je imenovan,
- ako mu je na temelju pravomoćne sudske odluke oduzeta poslovna sposobnost,
- ako mu je izrečena pravomoćna presuda za kazneno djelo koje je zapreka za prijam u državnu službu,
- ako nesavjesno ili neuredno obavlja povjerene mu poslove vještačenja,
- ako ne dostavi dokaz o zaključenom ugovoru o osiguranju od odgovornosti za obavljanje poslova stalnog sudskog vještaka,
- ako povrijedi odredbe članka 130. ovoga Zakona,
- ako obavlja poslove stalnog sudskog vještaka i nakon izvršnosti rješenja o privremenoj zabrani obavljanja poslova stalnog sudskog vještaka.

Članak 127.b

- (1) Stalne sudske vještace imenuje i razrješava te o njihovim drugim pravima i dužnostima odlučuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.
- (2) Protiv odluka iz stavka 1. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.
- (3) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa vodi popis imenovanih stalnih sudskih vještaka te ga objavljuje na svojoj internetskoj stranici.
- (4) Ministar nadležan za poslove pravosuđa propisat će pravilnikom postupak imenovanja i razrješenja stalnih sudskih vještaka, njihova prava i dužnosti te visinu nagrade i naknade troškova za njihov rad.“.

Članak 32.

Naslov iznad članka 128. i članci 128. i 129. brišu se.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 33.**

- (1) U cijelom tekstu Zakona o sudovima („Narodne novine“, br. 28/13., 33/15., 82/15. i 67/18.) riječi: „ministar pravosuđa“ i riječi: „Ministarstvo pravosuđa“ u određenom padežu zamjenjuju se riječima: „ministar nadležan za poslove pravosuđa“ i riječima: „ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa“ u odgovarajućem padežu.
- (2) U cijelom tekstu Zakona o sudovima („Narodne novine“, br. 28/13., 33/15., 82/15. i 67/18.) riječi: „sudski službenik“ u određenom broju i padežu zamjenjuju se riječima: „državni službenik“ u odgovarajućem broju i padežu.

Članak 34.

- (1) Za sve suce koji su imenovani i koji obnašaju sudačku dužnost na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, a u odnosu na koje nije provedena sigurnosna provjera ili u odnosu na koje je sigurnosna provjera provedena prije više od pet godina, predsjednici sudova dužni su putem ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa nadležnoj sigurnosno-obavještajnoj agenciji podnijeti zahtjev za provedbu temeljne sigurnosne provjere u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Na postupak podnošenja zahtjeva za provedbu temeljne sigurnosne provjere, dostavu izvješća o provedenoj sigurnosnoj provjeri, konačnu ocjenu o postojanju sigurnosnih zapreka te obavijest o utvrđenom postojanju sigurnosnih zapreka primjenjuju se odredbe članka 15. ovoga Zakona.

Članak 35.

- (1) Stalni sudski tumači, stalni sudski vještaci i stalni sudski procjenitelji imenovani sukladno odredbama Zakona o sudovima („Narodne novine“, br. 28/13., 33/15., 82/15. i 67/18.) te pravne osobe kojima je sukladno odredbama Zakona o sudovima („Narodne novine“, br. 28/13., 33/15., 82/15. i 67/18.) odobreno obavljanje poslova prevođenja odnosno tumačenja, vještačenja i procjenjivanja nastavljaju obavljati navedene poslove do isteka vremena na koje su imenovani odnosno na koje im je dano odobrenje.

(2) Na pravne osobe kojima je sukladno odredbama Zakona o sudovima („Narodne novine“, br. 28/13., 33/15., 82/15. i 67/18.) odobreno obavljanje poslova prevođenja, vještačenja odnosno procjenjivanja te na stalne sudske procjenitelje imenovane sukladno odredbama Zakona o sudovima („Narodne novine“, br. 28/13., 33/15., 82/15. i 67/18.) se nakon stupanja na snagu ovoga Zakona na odgovarajući način primjenjuje ovaj Zakon te pravilnici iz članaka 27. i 31. ovoga Zakona.

(3) Stalne sudske tumače, stalne sudske vještaka i stalne sudske procjenitelje iz stavka 1. ovoga članka ministar nadležan za poslove pravosuđa će po službenoj dužnosti uvrstiti u jedinstveni popis stalnih sudskih tumača, stalnih sudskih vještaka i stalnih sudskih procjenitelja koji će se objaviti na internetskoj stranici ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa.

(4) Postupci imenovanja stalnih sudskih tumača, stalnih sudskih vještaka i stalnih sudskih procjenitelja započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o sudovima („Narodne novine“, br. 28/13., 33/15., 82/15. i 67/18.).

(5) Stalni sudski vještaci i stalni sudski tumači koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona budu imenovani sukladno odredbama Zakona o sudovima („Narodne novine“, br. 28/13., 33/15., 82/15. i 67/18.) zahtjev za imenovanje nakon isteka vremena na koje su prethodno imenovani podnose ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa najkasnije 30 dana prije isteka vremena prethodnog imenovanja. U postupku imenovanja ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa ispituje postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta nisu dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti položiti prisegu.

Članak 36.

(1) Pravilnik iz članka 15. ovoga Zakona ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Pravilnike iz članaka 7., 12., 17., 18., 21., 22., 27. i 31. ovoga Zakona ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 37.

Do stupanja na snagu pravilnika iz članaka 21., 22., 27. i 31. ovoga Zakona, ostaju na snazi:

- Pravilnik o zvanjima, znakovlju i uvjetima postavljanja u zvanja službenika pravosudne policije („Narodne novine“, broj 31/15.)
- Pravilnik o službenoj iskaznici i znački službenika pravosudne policije („Narodne novine“, br. 31/15. i 130/20.)
- Pravilnik o postupku utvrđivanja posebne zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova službenika pravosudne policije te o izboru članova i načinu rada zdravstvene komisije („Narodne novine“, br. 123/15.)
- Pravilnik o stalnim sudskim tumačima („Narodne novine“, br. 88/08. i 119/08.)
- Pravilnik o stalnim sudskim vještacima („Narodne novine“, br. 38/14., 123/15., 29/16. – Ispravak i 61/19.)
- Pravilnik o stalnim sudskim procjeniteljima („Narodne novine“, br. 64/98. i 88/08.).

Članak 38.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 1. siječnja 2022., osim članka 5. i članaka 24. do 32. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. siječnja 2023.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim člankom se precizira predmet Zakona o sudovima, na način da se izostavlja uređivanje uvjeta i postupak imenovanja stalnih sudskih procjenitelja s obzirom da se ovim Zakonom predlaže ukidanje posebnog uređenja stalnih sudskih procjenitelja.

Uz članak 2.

Ovim člankom, radi preciziranja uloge Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske u kaznenom sudovanju općenito, propisuje se obveza da se pravomoćan godišnji raspored poslova županijskog suda dostavlja i predsjedniku Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske.

Uz članak 3.

Ovim člankom dopunjuje se članak 26.a Zakona o sudovima kojim se propisuje nadležnost Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske na način da se navedenom sudu dodjeljuju ovlasti u kaznenom sudovanju sukladno ovlastima koje ima Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske u odnosu na prekršajno sudovanje.

Uz članak 4.

Ovim člankom, kojim se dopunjuje članak 28. Zakona o sudovima, također se preciziraju ovlasti Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske u kaznenom sudovanju sukladno ovlastima koje ima Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske u odnosu na prekršajno sudovanje. Predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske, kao najvišeg suda, daje se ovlast odrediti nadzor nad urednim obavljanjem poslova svih sudaca i svih sudova.

Uz članak 5.

Ovim člankom mijenja se odredba članka 29. Zakona o sudovima na način da se iz nadležnosti sudske uprave izostavljaju poslovi u vezi sa stalnim sudskim tumačima, vještacima i procjeniteljima jer isti prelaze u nadležnost ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa.

Uz članak 6.

Ovim člankom mijenjaju se članak 35. stavci 1. i 2. Zakona o sudovima na način da se, uvažavajući značaj funkcije ravnatelja sudske uprave i stručnu pomoć koju njezini nositelji trebaju pružati predsjednicima sudova u obavljanju poslova sudske uprave, posebno propisuje da ravnatelje sudske uprave imaju svi veći prvostupanjski sudovi (s 15 ili više sudaca) te svi viši sudovi te se preciziraju uvjeti za raspored na radno mjesto ravnatelja sudske uprave, a na koje može biti primljena osoba koja ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij pravne, upravne ili ekonomske struke i najmanje pet godina iskustva na odgovarajućim poslovima.

Uz članak 7.

Ovim člankom dopunjuje se članak 37. Zakona o sudovima koji uređuje rad sudskih odjela. Dodanim odredbama propisuje se osnivanje odjela za postupanje u predmetima prema zakonu kojim se uređuju obiteljski odnosi u općinskim sudovima u sjedištu županijskih sudova. Također se propisuju i uvjeti i postupak raspoređivanja sudaca u navedene sudske odjele te

provedba posebnog stručnog usavršavanja sudaca koje pravilnikom razrađuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Uz članak 8.

Ovim člankom mijenja se članak 44.a Zakona o sudovima na način da se, uvažavajući pravna shvaćanja Ustavnog suda Republike Hrvatske u rješenju broj: U-I-1039/2021, U-I-1620/2021 od 23. ožujka 2021., preciziraju odredbe o postupku izbora predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Precizira se da Predsjednik Republike Hrvatske ima ovlast tražiti mišljenje o svim kandidatima od Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske i nadležnog odbora Hrvatskog sabora u roku osam dana od kada mu Državno sudbeno vijeće dostavi prijave kandidata, utvrđuje se rok u kojem Predsjednik Republike Hrvatske mora predložiti kandidata za predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske Hrvatskom saboru, utvrđuje se obveza Državnog sudbenog vijeća poništiti i ponovno raspisati javni poziv u slučaju da Predsjednik Republike Hrvatske u propisanom roku ne predloži ni jednog kandidata te se precizira postupanje s pravodobnim i potpunim prijavama kandidata koji ispunjavaju uvjete iz članka 44. Zakona o sudovima.

Uz članak 9.

Ovim člankom mijenja se odredba članka 44.c stavka 3. Zakona o sudovima na način da se Državno sudbeno vijeće ovlašćuje do izbora predsjednika suda imenovati suca Vrhovnog suda Republike Hrvatske koji će biti ovlašten za obavljanje poslova sudske uprave u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske u slučaju da predsjednik ovoga suda prestane obnašati svoju dužnost.

Uz članak 10.

Ovim člankom mijenja se članak 72. stavka 1. Zakona o sudovima na način da se iz nadležnosti poslova pravosudne uprave izostavljaju poslovi nadzora nad obavljanjem poslova u vezi sa stalnim sudskim vještacima, procjeniteljima i tumačima jer su navedeni poslovi izostavljeni iz poslova sudske uprave te su prešli u nadležnost ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa.

Uz članak 11.

Ovim člankom dopunjuje se članak 76. Zakona o sudovima te se propisuje ovlast predsjednika suda za donošenje pravilnika o unutarnjem redu suda uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove pravosuđa, kao i sadržaj takvog pravilnika.

Uz članke 12. i 13.

Ovim člancima mijenja se članak 80. Zakona o sudovima te se iza njega dodaje novi članak radi preciziranja ovlasti i obavljanja poslova pravosudne inspekcije ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa. Posebno se definira pravosudna inspekcija te ovlašćuje ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom propisati način provedbe inspeksijskih nadzora, a zatim se propisuju uvjeti za radna mjesta inspektora, viših inspektora i viših inspektora – specijalista u pravosudnoj inspekciji. Propisuje se i mogućnost da poslove pravosudne inspekcije privremeno mogu obavljati suci koji ispunjavaju uvjete za suce županijskog suda i imaju iskustvo u obavljanju poslova sudske uprave.

Uz članak 14.

Ovim člankom mijenja se članak 86. Zakona o sudovima na način da se brisanjem stavka 2. toga članka sudu primjenjuje samo automatska dodjela predmeta primjenom odgovarajućeg algoritma.

Uz članak 15.

Ovim člankom dodaje se novi članak 86.a koji propisuje provedbu periodične temeljne sigurnosne provjere svih sudaca, a budući da je ista neodvojivo vezana uz pretpostavke za uredno obnašanje sudačke dužnosti. S obzirom da se sigurnosne provjere provode u postupcima imenovanja sudaca i da je prema zakonu koji uređuje provedbu sigurnosnih provjera propisano da se provedene sigurnosne provjere obnavljaju svakih pet godina, navedeni se postupak propisuje i za suce. Navedeni postupci provodit će se sukladno zakonu koji uređuje sigurnosne provjere, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano, a posebno se propisuje dostava izvješća o provedenoj sigurnosnoj provjeri, nadležnost za davanje konačne ocjene o postojanju sigurnosnih zapreka te davanje obavijesti o utvrđenom postojanju sigurnosnih zapreka, a ministar nadležan za poslove pravosuđa ovlašćuje se pravilnikom propisati postupak podnošenja zahtjeva za obnavljanje temeljne sigurnosne provjere.

Uz članak 16.

Ovim člankom se dopunjuje članak 87. Zakona o sudovima radi definiranja obitelji u postupku priznavanja prava sudaca na naknadu za odvojeni život od obitelji.

Uz članak 17.

Ovim člankom se iz utvrđenog prava i obveze sudaca na obrazovanje i usavršavanje u članku 93. Zakona o sudovima kao nedovoljne i nezadovoljavajuće brišu odredbe koje određuju da to mora biti najmanje jednom godišnje, a ministru nadležnom za poslove pravosuđa daje se ovlast posebnim pravilnikom urediti obvezno stručno usavršavanje sudaca.

Uz članak 18.

Ovim člankom se članak 108. Zakona o sudovima dopunjuje uvođenjem obveze polaganja posebnog stručnog ispita za službenike u pravosudnim tijelima radi provjere posebnih znanja i vještina potrebnih za uspješno obavljanje poslova radnih mjesta u ovim tijelima, osim za službenike koji imaju položen pravosudni ispit. Propisuje se rok u kojem se takav ispit mora položiti, postupak produženja roka u slučaju opravdanih okolnosti te se određuje i sankcija prestanka državne službe za službenike koji ne polože stručni ispit u propisanom roku. Članak 108. stavak 2. Zakona o sudovima usklađuje se s odredbama važećeg Zakona o državnim službenicima o državnom ispitu. Ministru nadležnom za poslove pravosuđa daje se ovlast pravilnikom propisati stupanj i vrstu stručne spreme te druge stručne uvjete za raspored državnih službenika i namještenika zaposlenih u sudovima, kao i program i način polaganja posebnog stručnog ispita za službenike u pravosudnim tijelima.

Uz članak 19.

Ovim člankom se u članak 112. Zakona o sudovima dodaju odredbe prema kojima kriterije za određivanja broja stručnih suradnika u sudskim odjelima za postupanje u predmetima prema zakonu kojim se uređuju obiteljski utvrđuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Uz članak 20.

Ovim člankom dopunjuje se odredba članka 113. stavka 10. Zakona o sudovima na način da se precizira zabrana uporabe vatrenog oružja te da službenici pravosudne policije obavljaju i poslove osiguranja ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa.

Uz članak 21.

Ovim člankom mijenja se članak 115. Zakona o sudovima kojim se propisuju posebni prijama u državnu službu, postavljanja u zvanja i napredovanja za službenike pravosudne policije. Kao najviša dobna granica za prijam vježbenika propisuje se 35 godina života, posebno se propisuje obveza pohađanja osposobljavanja i polaganja ispita za zvanje te postupak polaganja tog ispita. Nadalje, propisuje se da se službenik pravosudne policije koji je primljen u državnu službu na poslove srednje stručne spreme, a ima završen viši ili visoki stupanj obrazovanja, može postaviti u najniže zvanje više ili visoke spreme i rasporediti na radno mjesto više složenosti nakon što je na poslovima osiguranja proveo najmanje tri godine te da je prisutnost bilo koje količine alkohola u organizmu za vrijeme obavljanja poslova teška povreda službene dužnosti. Također se propisuje da će se u slučaju utvrđenja postojanja sigurnosnih zapreka ili nepristajanja na provođenje sigurnosne provjere, službenik pravosudne policije rasporediti na radno mjesto za koje ispunjava uvjete, a da se, ako nema slobodnog radnog mjesta, na odgovarajući način primjenjuju odredbe zakona koji uređuje rad državnih službenika o stavljanju službenika na raspolaganje Vladi Republike Hrvatske.

Uz članak 22.

Ovim člankom mijenja se članak 116. Zakona o sudovima kojim je izvršeno terminološko usklađivanje pojmova te se ministru nadležnom za poslove pravosuđa daje ovlast donošenja jedinstvenog pravilnika o mjerilima posebne zdravstvene sposobnosti, postupku utvrđivanja posebne zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova službenika pravosudne policije te o izboru članova i načinu rada povjerenstva koje utvrđuje posebnu zdravstvenu sposobnost za obavljanje poslova službenika pravosudne policije. Ovim člankom se propisuje i postupak te posljedice utvrđenja nesposobnosti za obavljanje poslova službenika pravosudne policije.

Uz članak 23.

Ovim člankom dodaje se novi članak 116.a Zakona o sudovima kojim se preciznije regulira ostvarivanje pojedinih prava službenika pravosudne policije u obavljanju njihove službe.

Uz članak 24.

Ovim člankom mijenja se naziv Glave XIV. Zakona o sudovima s obzirom na činjenicu da prestaje postojati samostalan status stalnih sudskih procjenitelja.

Uz članke 25., 26. i 27.

Ovim člancima reformira se obavljanje poslova stalnih sudskih tumača na način da se jasnije definira njihova uloga (isključivo na zahtjev pravosudnih tijela ili stranaka za potrebe postupaka) te se detaljnije propisuju uvjeti za njihovo imenovanje, privremenu zabranu obavljanja poslova stalnog sudskog tumača te njihovo razrješenje. Za imenovanje, razrješenje te odlučivanje o drugim pravima i dužnostima stalnih sudskih tumača propisana je nadležnost ministra nadležnog za poslove pravosuđa te mu se daje ovlast da pravilnikom propiše postupak imenovanja i razrješenja stalnih sudskih tumača, njihova prava i dužnosti te visinu nagrade i naknade troškova za njihov rad. Protiv svih odluka koje donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa u vezi sa stalnim sudskim tumačima propisuje se pravo pokretanja upravnog spora. S obzirom da je odlučivanje o statusnim pitanjima stalnih sudskih tumača stavljeno u nadležnost ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa, propisuje se da isto tijelo vodi popis imenovanih stalnih sudskih tumača i objavljuje ga na svojoj internetskoj stranici.

Uz članke 28., 29., 30. i 31.

Ovim člancima reformira se obavljanje poslova stalnih sudskih vještaka na način da se jasnije definira njihova uloga (isključivo na zahtjev pravosudnih tijela ili za potrebe postupaka koji se

vode pred pravosudnim tijelima) te ovlast izrade vještačkog nalaza i mišljenja odnosno procjene (s obzirom da se predviđa brisanje kategorije stalnih sudski procjenitelja). Također se detaljnije propisuju uvjeti za njihovo imenovanje, privremenu zabranu obavljanja poslova stalnog sudskog vještaka te njihovo razrješenje. Za imenovanje, razrješenje te odlučivanje o drugim pravima i dužnostima stalnih sudskih vještaka propisana je nadležnost ministra nadležnog za poslove pravosuđa te mu se daje ovlast da pravilnikom propiše postupak imenovanja i razrješenja stalnih sudskih vještaka, njihova prava i dužnosti te visinu nagrade i naknade troškova za njihov rad. Protiv svih odluka koje donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa u vezi sa stalnim sudskim vještacima propisuje se pravo pokretanja upravnog spora. S obzirom da je odlučivanje o statusnim pitanjima stalnih sudskih vještaka stavljeno u nadležnost ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa, propisuje se da isto tijelo vodi popis imenovanih stalnih sudskih vještaka i objavljuje ga na svojoj internetskoj stranici.

Uz članak 32.

Ovim člankom brišu se odredbe članka 128. i 129. koje se uređivale kategoriju stalnih sudskih procjenitelja. S obzirom da se s vremenom izgubila razlika između kategorija stalnih sudskih vještaka i procjenitelja te opravdanost postojanja njihovog odvojenog uređenja, ovim člankom brišu se odredbe Zakona o sudovima koje su se odnosile na stalne sudske procjenitelje.

Uz članak 33.

Ovim člankom provodi se usklađenje sa Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (Narodne novine, broj 85/20) kojim je provedeno spajanje Ministarstva pravosuđa i Ministarstva uprave, kao i terminološko usklađenje pojma „sudski službenik“ sukladno izričaju Zakona o državnim službenicima.

Uz članak 34.

Ovim člankom se propisuje postupak provedbe temeljne sigurnosne provjere za sve suce koji su imenovani i koji obnašaju sudačku dužnost na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, a u odnosu na koje sigurnosna provjera nije provedena ili nije provedena u zadnjih pet godina, s obzirom da se ovim Zakonom u članku 15. uvodi obveza periodične sigurnosne provjere svih sudaca. Posebno se propisuje obveza predsjednika sudova da pokrenu ove postupke podnošenjem zahtjeva nadležnoj sigurnosno-obavještajnoj agenciji putem ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona te da se na postupak podnošenja zahtjeva, utvrđivanja postojanja sigurnosnih zapreka te obavještavanje o navedenoj okolnosti primjenjuje članak 15. ovoga Zakona.

Uz članak 35.

Ovim člankom uređuje se status stalnih sudskih tumača, stalnih sudskih vještaka i stalnih sudskih procjenitelja imenovanih sukladno odredbama Zakona o sudovima (Narodne novine, br. 28/13, 33/15, 82/15 i 67/18) te način njihovog imenovanja nakon stupanja na snagu ovoga Zakona i pravilnika koji će se na temelju njega donijeti.

Uz članak 36.

Ovim člankom propisuje se rok u kojem će ministar nadležan za poslove pravosuđa donijeti propisane pravilnike sukladno ovom Zakonu.

Uz članak 37.

Ovim člankom propisuje se da se do stupanja na snagu novih provedbenih propisa prema ovom Zakonu primjenjuju odgovarajući provedbeni propisi doneseni na temelju Zakona o sudovima (Narodne novine, br. 28/13, 33/15, 82/15 i 67/18).

Uz članak 38.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU ODNOSNO DOPUNJUJU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje ustrojstvo, djelokrug i stvarna nadležnost sudova ako nije određena drugim zakonom, unutarnje ustrojstvo sudova, poslovi sudske uprave i ovlasti predsjednika suda, poslovi ravnatelja sudske uprave, zaštita prava na suđenje u razumnom roku, nadzor nad obavljanjem poslova sudske uprave i pravosudna inspekcija, prava i dužnosti sudaca, ovlasti sudskih savjetnika, osiguranje osoba, imovine i objekata sudova, imenovanje sudaca porotnika, uvjeti i postupak za imenovanje stalnih sudskih tumača, vještaka i procjenitelja te sredstva za rad sudova.

(2) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu za osobe u muškom rodu uporabljani su neutralno i odnose se na muške i ženske osobe (sudac/sutkinja, savjetnik/savjetnica, vježbenik/vježbenica i dr.).

Članak 10.

(1) Poslovi se sucima i sudskim vijećima raspodjeljuju prema rasporedu utvrđenom za svaku godinu (godišnji raspored poslova).

(2) Pravomoćan godišnji raspored poslova predsjednik suda dužan je dostaviti predsjedniku neposredno višeg suda i Ministarstvu pravosuđa, a pravomoćan godišnji raspored poslova općinskog suda i predsjedniku Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske.

(3) Utvrđen godišnji raspored poslova mora se u tijeku godine mijenjati zbog znatnijeg povećanja ili smanjenja broja predmeta određene vrste, zbog neujednačenosti dodjele u prethodnom razdoblju, zbog potrebe da se pojedinim vrstama predmeta, odnosno pravnih stvari odredi prednost rješavanja, zbog dulje odsutnosti suca, sudskog savjetnika ili drugog zaposlenika, kao i iz drugih opravdanih razloga.

(4) Više tijelo sudske uprave može po službenoj dužnosti ili povodom prigovora i primjedbi izmijeniti ili dopuniti godišnji raspored poslova, ukinuti i vratiti ga na dopunu predsjedniku suda koji ga je donio, odnosno potvrditi doneseni godišnji raspored poslova.

(5) Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske će najmanje dva puta godišnje održavati zajedničke sastanke s predsjednicima svih županijskih sudova na kojima će raspraviti i utvrditi je li došlo do znatnijeg povećanja ili smanjenja broja određene vrste drugostupanjskih predmeta županijskih sudova, neujednačenosti dodjele drugostupanjskih predmeta u prethodnom razdoblju, potrebe da se pojedinim vrstama tih predmeta, odnosno pravnih stvari odredi prednost rješavanja ili postoje drugi opravdani razlozi za izmjenama godišnjih rasporeda poslova županijskih sudova.

Članak 26.a

Visoki kazneni sud Republike Hrvatske:

1. odlučuje u drugom stupnju o žalbama protiv odluka županijskih sudova u kaznenim predmetima,
2. obavlja druge poslove određene zakonom.

Članak 28.

- (1) Predsjednik neposredno višeg suda odredit će u pravilu jednom godišnje provođenje nadzora nad urednim obavljanjem poslova sudaca i sudova na području svoje nadležnosti. Nadzor obavljaju suci neposredno višeg suda određeni od predsjednika tog suda.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka predsjednik Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske određuje provođenje nadzora nad urednim obavljanjem poslova sudaca koji rade na prekršajnim predmetima. Nadzor obavljaju suci Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske koje je odredio predsjednik tog suda.
- (3) Pisano izvješće o obavljenom nadzoru suci su dužni u roku od 30 dana dostaviti predsjedniku suda koji je odredio nadzor. Predsjednik suda dostavit će izvješće predsjedniku nadziranog suda, predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Državnom sudbenom vijeću i Ministarstvu pravosuđa.

1. Sudska uprava

Članak 29.

(1) Poslovi sudske uprave obuhvaćaju:

1. osiguranje uvjeta za pravilan rad i poslovanje suda,
2. skrb o urednom i pravodobnom obavljanju poslova u sudu,
3. poslove pozivanja i raspoređivanja sudaca porotnika,
4. poslove u svezi sa stalnim sudskim tumačima, vještacima i procjeniteljima,
5. poslove osiguranja podrške svjedocima i žrtvama u sudskim postupcima,
6. postupanje po zahtjevu za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku,
7. poslove ovjere isprava namijenjenih uporabi u inozemstvu,
8. poslove u svezi s međunarodnom pravnom pomoći i pravosudnom suradnjom,
9. poslove u svezi s predstavkama stranaka na rad suda,
10. poslove vezane uz funkcioniranje informatičkog sustava,
11. poslove financijsko-materijalnog poslovanja suda,
12. poslove praćenja naplate sudskih pristojbi,
13. stručne poslove u svezi s ostvarivanjem prava i dužnosti službenika i namještenika u sudu,
14. skrb o stručnom usavršavanju sudaca, sudskih savjetnika, sudačkih vježbenika i drugih službenika i namještenika u sudu,
15. poslove upravljanja sudskom zgradom i nekretninama koje su dodijeljene sudu na korištenje,
16. poslove vođenja statistike i analize upravljačkih izvješća o radu sudaca i suda,
17. provođenje nadzora nad obradom osobnih podataka u sudskim postupcima,
18. davanje obavijesti o radu suda i druge poslove propisane zakonom i Sudskom poslovnikom.

(2) Ministar pravosuđa pravilnikom će propisati način obavljanja poslova sudske uprave iz stavka 1. točki 4., 5., 8., 10., 11. i 16. ovoga članka.

Članak 35.

(1) Sud s više od 15 sudaca ima ravnatelja sudske uprave.

(2) Za ravnatelja sudske uprave može biti primljena osoba koja ima završen integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava odnosno diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij ekonomske struke i najmanje pet godina iskustva na odgovarajućim poslovima.

(3) Ravnatelj sudske uprave pomaže predsjedniku suda u obavljanju poslova sudske uprave, a posebno:

- obavlja stručne poslove u svezi s planiranjem i upravljanjem ljudskim potencijalima u sudu,
- organizira rad sudskih službenika i namještenika te prati njihovu učinkovitost u radu,

- prati i planira edukaciju sudskih službenika i namještenika,
  - vodi brigu o održavanju zgrade suda, radnih prostorija i opreme za rad te investicijskim ulaganjima,
  - organizira i koordinira izradu godišnjeg plana nabave sukladno zakonu i potrebama suda,
  - organizira provedbu postupaka javne nabave,
  - obavlja nadzor nad financijsko-materijalnim poslovanjem suda te obavljanjem uredskih i pomoćno-tehničkih poslova,
  - skrbi se i obavlja nadzor nad trošenjem proračunskih i vlastitih sredstava suda,
  - sudjeluje u izradi i provedbi projekata sudske uprave te nadzire njihovu provedbu,
  - skrbi se o pravodobnom i urednom vođenju statističkih podataka o radu suda,
  - surađuje s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u vezi s nabavom opreme i osiguranjem sredstava za pojedine aktivnosti suda,
  - obavlja druge poslove koje mu povjeri predsjednik suda.
- (4) Za svoj rad ravnatelj sudske uprave odgovara predsjedniku suda.

2. Sudski odjeli

Članak 37.

(1) U sudovima u kojima ima više sudskih vijeća, odnosno sudaca pojedinaca koji odlučuju o stvarima iz jednog ili više srodnih pravnih područja osnivaju se odjeli u čiji sastav ulaze suci koji o tim stvarima odlučuju.

(2) Godišnjim rasporedom poslova osniva se odjel te određuje predsjednik odjela koji rukovodi njegovim radom.

(3) Predsjednik sudskog odjela prati rad sudaca raspoređenih u odjel, obavlja nadzor nad urednim i pravodobnim obavljanjem poslova u odjelu, brine se o učinkovitosti rada odjela te obavlja druge poslove koje mu povjeri predsjednik suda.

(4) U županijskim sudovima u Zagrebu, Splitu, Rijeci i Osijeku osnivaju se sudski odjeli za postupanje u predmetima kaznenih djela iz nadležnosti Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (u daljnjem tekstu: USKOK).

(5) U općinskim sudovima u sjedištu županijskih sudova iz stavka 4. ovoga članka, predsjednici sudova dužni su osnovati poseban sudski odjel za postupanje u predmetima kaznenih djela iz nadležnosti USKOK-a.

(6) Godišnjim rasporedom poslova određuju se suci i sudski službenici za rad na predmetima iz nadležnosti utvrđene Zakonom o USKOK-u.

(7) Na predmetima iz nadležnosti utvrđene Zakonom o USKOK-u mogu raditi suci i sudski službenici koji su prošli sigurnosnu provjeru, sukladno Zakonu o sigurnosnim provjerama.

Članak 44.a

(1) Postupak izbora predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske pokreće Državno sudbeno vijeće objavom javnog poziva, najkasnije šest mjeseci prije isteka mandata odnosno najkasnije 30 dana nakon prestanka dužnosti predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske zbog drugih zakonom određenih razloga.

(2) Javni poziv iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se u »Narodnim novinama« i na mrežnoj stranici Državnog sudbenog vijeća, a sadrži poziv kandidatima da u roku, koji ne smije biti kraći od 15 dana, a niti dulji od 30 dana, podnesu prijavu.

(3) Uz prijavu kandidati podnose životopis i program rada predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, koji se objavljuju na mrežnoj stranici Državnog sudbenog vijeća.

(4) Zaprimiteljne prijave kandidata Državno sudbeno vijeće dostavlja Uredu predsjednika Republike Hrvatske koji će o kandidatima zatražiti mišljenje od Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske i nadležnog odbora Hrvatskog sabora.

Članak 44.c

(1) Predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske dužnost prestaje:

1. smrću,
2. istekom roka na koji je izabran,
3. prestankom dužnosti suca Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(2) Odluku kojom se utvrđuje nastup okolnosti prestanka dužnosti predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske donosi Državno sudbeno vijeće.

(3) Ako predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske prestane dužnost, poslove sudske uprave do izbora predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske obavljat će zamjenik predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske određen godišnjim rasporedom poslova.

Članak 72.

(1) U pravosudnu upravu spadaju poslovi koji služe obavljanju sudbene vlasti:

1. izrada prijedloga zakona i drugih propisa za ustanovljavanje, nadležnost, sastav i ustrojstvo sudova i postupak pred sudovima,
2. sudjelovanje u procjeni potreba i izradi programa stručnog usavršavanja sudaca, službenika i namještenika,
3. osiguranje materijalnih, financijskih, prostornih i drugih uvjeta za rad sudova,
4. informatizacija sudova,
5. prikupljanje i analiza statističkih i drugih podataka o djelovanju sudova,
6. ispitivanje predstavljeni građana na rad sudova koje se odnose na odugovlačenje sudskog postupka, na ponašanje suca ili drugog djelatnika suda prema stranki tijekom postupka ili obavljanja drugih službenih radnji,
7. nadzor nad obavljanjem poslova u vezi sa stalnim sudskim vještacima, stalnim sudskim procjeniteljima i stalnim sudskim tumačima,
8. nadzor nad financijsko-materijalnim poslovanjem sudova,
9. određivanje načina korištenja nekretnina te nadzor nad upravljanjem nekretninama dodijeljenim sudu na korištenje,
10. obavljanje međunarodne pravne pomoći i pravosudne suradnje,
11. osiguranje osoba, imovine i objekata sudova,
12. nadzor nad redovitim obavljanjem poslova u sudu te provođenjem Sudskog poslovnika,
13. ustrojavanje i vođenje registara i evidencija prema posebnim propisima,
14. drugi poslovi određeni zakonom.

(2) Ministar pravosuđa pravilnikom će propisati način obavljanja pojedinih poslova pravosudne uprave.

Članak 76.

(1) Ministar pravosuđa donosi Sudski poslovnik.

(2) Sudskim poslovníkom propisuju se ustrojstvo suda i poslovanje u sudovima.

VIII. PRAVOSUDNA INSPEKCIJA

Članak 80.

(1) Poslove nadzora nad pravilnim i zakonitim obavljanjem poslova sudske uprave u sudovima obavljaju pravosudni inspektori Ministarstva pravosuđa.

(2) Poslove pravosudnog inspektora mogu obavljati službenici Ministarstva pravosuđa koji ispunjavaju uvjete za višeg stručnog savjetnika ili višeg upravnog savjetnika te suci koji ispunjavaju uvjete za suce županijskog suda i imaju iskustvo u obavljanju poslova sudske uprave.

(3) Ministar pravosuđa pravilnikom će propisati način provedbe inspekcijskih nadzora nad pravilnim i zakonitim obavljanjem poslova sudske uprave u sudovima.

Članak 86.

- (1) Poslovi u sudu raspoređuju se na kraju svake kalendarske godine za sljedeću godinu.
- (2) U sudovima se predmeti u rad sucima dodjeljuju automatskom nasumičnom dodjelom, primjenom odgovarajućeg algoritma.
- (3) Ako u sudu nije u primjeni sustav za automatsku dodjelu predmeta, predmeti se sucima dodjeljuju ručno, po redosljedu njihovog primitka, slijedeći abecedni red prezimena sudaca.
- (4) Prilikom dodjele predmeta u rad na način propisan stavcima 2. i 3. ovoga članka vodit će se računa o ravnomjernoj podjeli predmeta te vrsti i složenosti predmeta.
- (5) Postupak dodjele predmeta u rad sucima uredit će se Sudskim poslovnikom i pravilnicima kojima se uređuje rad u informacijskim sustavima sudova.

2. Prava suca

Članak 87.

- (1) Sudac ima pravo na:
  - plaću koja je utvrđena za suca suda u koji je imenovan,
  - dodatak na plaću kada je sudac upućen na rad u drugi sud,
  - naknadu umjesto plaće kad je spriječen obnašati sudačku dužnost,
  - mirovinsko i zdravstveno osiguranje i prava koja iz toga proizlaze po općim propisima,
  - odmore i dopuste koje imaju zaposlenici u sudu i godišnji odmor u trajanju od 30 radnih dana,
  - materijalne troškove pod uvjetima utvrđenim zakonom i drugim propisima,
  - naknadu za odvojeni život od obitelji, kao i naknadu troškova putovanja u mjesto stanovanja obitelji u vrijeme tjednog odmora i državnih blagdana, kada je sudac privremeno upućen na rad u drugi sud ili raspoređen na rad u Ministarstvo pravosuđa ili obnaša dužnost suca najvišeg suda određene vrste ili suca Vrhovnog suda Republike Hrvatske,
  - naknadu troškova prijevoza na posao i s posla ako je sucu mjesto rada različito od mjesta prebivališta odnosno boravišta,
  - naknadu za službena putovanja i putne troškove u svezi s obnašanjem sudačke dužnosti,
  - stručno usavršavanje u okviru sredstava osiguranih za tu namjenu.
- (2) Visinu dodatka na plaću sucu koji je upućen na rad u drugi sud utvrđuje pravilnikom ministar pravosuđa.

Članak 93.

- (1) Sudac je dužan predmete koji su mu raspoređeni u rad rješavati redosljedom njihova zaprimanja u sud, vodeći računa i o predmetima koji su posebnim propisom utvrđeni kao hitni.
- (2) Sudac je dužan nadzirati pravodoban i potpun unos podatka o predmetu u informatički sustav koji se primjenjuje u sudu.
- (3) Sudac je dužan stalno se stručno usavršavati i najmanje jednom godišnje sudjelovati u programima obrazovanja i usavršavanja Pravosudne akademije ili Europske mreže centara za stručno usavršavanje pravosudnih dužnosnika. Sudac može sudjelovati i u drugim oblicima obrazovanja i stručnog usavršavanja.
- (4) Sudac može pisati stručne i znanstvene radove, objavljivati sadržaj pravomoćnih sudskih odluka, sudjelovati kao predavač na Pravosudnoj akademiji te kao nastavnik ili suradnik u nastavi iz područja prava na sveučilišnom i stručnom studiju, sudjelovati u radu stručnih ili znanstvenih skupova i povjerenstava, kao i u pripremanju nacрта propisa te za navedeni rad primiti naknadu.

XI. SUDSKI SLUŽBENICI I NAMJEŠTENICI

Članak 108.

- (1) Broj sudskih službenika i namještenika za obavljanje stručnih, uredskih i tehničkih poslova određuje ministar pravosuđa.
- (2) Zapošljavanje državnih službenika i namještenika u sudu, obavljanje vježbeničke prakse, postupak i način te program polaganja državnog stručnog ispita, plaće i ostala prava, obveze i odgovornosti iz rada te odgovornost za povrede službene dužnosti uređuju se propisima o državnim službenicima i namještenicima i općim propisima o radu.
- (3) Radna mjesta u sudovima mogu se popunjavati samo uz odobrenje Ministarstva pravosuđa.
- (4) Kod prijama sudskih službenika i namještenika u sudove mora se voditi računa o zastupljenosti službenika i namještenika pripadnika nacionalnih manjina.
- (5) Ministar pravosuđa pravilnikom će propisati potreban stupanj obrazovanja sudskih službenika i namještenika.

3. Stručni suradnici

Članak 112.

- (1) Sud može imati i službenike sa završenim odgovarajućim stručnim studijem, završenim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem i propisanim radnim iskustvom defektološkog, sociološkog, pedagoškog, ekonomskog, knjigovodstveno-financijskog i drugog odgovarajućeg obrazovanja.
- (2) Stručni suradnici iz stavka 1. ovoga članka kao stručni pomoćnici pomažu sucu u radu u stvarima u kojima su potrebna stručna znanja.

XII. OSIGURANJE OSOBA, IMOVINE I OBJEKATA SUDOVA

Članak 113.

- (1) Poslovi osiguranja osoba, imovine i objekata sudova obuhvaćaju sprječavanje protupravnih radnji usmjerenih prema osobi, objektu i imovini suda, sprječavanje unošenja oružja, oruđa, eksplozivnih naprava i drugih opasnih stvari ili tvari te uništenja ili otuđenja imovine.
- (2) Osiguranje osoba, imovine i objekata suda te održavanje reda u sudu obavljaju službenici pravosudne policije, a iznimno i pravne osobe ovlaštene za poslove zaštite i osiguranja uz suglasnost ministra pravosuđa ako nije moguće osigurati da ove poslove obavljaju službenici pravosudne policije.
- (3) Poslovi iz stavka 1. ovoga članka obavljaju se uporabom tehničkih sredstava zaštite i sredstvima prisile.
- (4) U obavljanju poslova osiguranja dopuštena su sredstva prisile: tjelesna snaga, sredstva za vezivanje, raspršivač s dopuštenim neškodljivim tvarima, palica, električni paralizator i vatreno oružje.
- (5) Uporaba tjelesne snage dopuštena je primjenom različitih tehnika obrane i zahvata za privođenje radi odbijanja napada ili savladavanja otpora osobe uz nanošenje najmanjih štetnih posljedica.
- (6) Sredstvo za vezivanje službeniku pravosudne policije dopušteno je uporabiti radi odbijanja napada, sprječavanja otpora i dovođenja osobe pod kontrolu radi predaje osobe službenicima policije.
- (7) Raspršivač s dopuštenim neškodljivim tvarima službenik pravosudne policije može upotrijebiti radi savladavanja aktivnog otpora ako prosudi da bi se uporabom tog sredstva prisile postigao cilj uz manje štetnih posljedica.

(8) Uporaba palice dopuštena je ako je uporaba tjelesne snage ostala bezuspješna ili njezina primjena ne jamči postizanje cilja primjene.

(9) Električni paralizator može se primijeniti u slučajevima u kojima je dopuštena uporaba palice i vatrenog oružja ako se prosudi da bi se uporabom tog sredstva prisile postigao cilj uz manje štetnih posljedica.

(10) Uporaba vatrenog oružja dopuštena je ako se drugim sredstvima prisile ne može odbiti istodoban ili izravno predstojeći protupravni napad kojim se ugrožava život službenika pravosudne policije ili drugih osoba. Službenik pravosudne policije će prije uporabe vatrenog oružja upozoriti osobu koja napada ako mu to okolnosti napada dopuštaju. Vatreno oružje nije dopušteno uporabiti ako bi se time ugrozio život druge osobe.

(11) Propise o načinu osiguranja osoba, imovine i objekata sudova donosi ministar pravosuđa.

Članak 115.

(1) Uz opće uvjete za prijam u državnu službu službenici pravosudne policije moraju imati:

1. posebnu zdravstvenu sposobnost,

2. najviše 30 godina života ako je uvjet za prijam srednja stručna sprema.

(2) Osoba koja se prima u državnu službu za službenika pravosudne policije prima se u svojstvu vježbenika neovisno o prije ostvarenom radnom stažu.

(3) Za vrijeme vježbeničkog staža službenik pravosudne policije mora pohađati osposobljavanje i položiti ispit za zvanje. Službeniku pravosudne policije koji ne završi program osposobljavanja i ne položi ispit za zvanje prestaje državna služba

(4) Službenici pravosudne policije postavljaju se u posebna zvanja obilježena odgovarajućim znakovljem, a za vrijeme službe nose posebnu odoru, službenu iskaznicu i značku. Propise o zvanjima, znakovlju, odori i službenoj iskaznici te obuci službenika pravosudne policije donosi ministar pravosuđa.

(5) Službenici pravosudne policije koji obavljaju poslove osiguranja sudova podliježu sigurnosnoj provjeri.

Članak 116.

(1) Posebna zdravstvena sposobnost za obavljanje poslova službenika pravosudne policije utvrđuje zdravstvena komisija osnovana odlukom ministra pravosuđa. Službenik pravosudne policije koji je odlukom nadležne zdravstvene komisije proglašen nesposobnim za obavljanje poslova zbog oboljenja ili ozljede koja je nastupila u obavljanju službe ili povodom obavljanja službe, zadržava plaću i druga prava iz službeničkog odnosa do donošenja pravomoćnog rješenja o pravu na mirovinu, a najduže tri godine od dana donošenja odluke o nesposobnosti.

(2) Uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravstvene zaštite ministar pravosuđa donosi pravilnik o posebnoj zdravstvenoj sposobnosti službenika pravosudne policije kojim se utvrđuju mjerila posebne tjelesne i zdravstvene sposobnosti s obzirom na životnu dob i spol službenika te poslove koje obavlja.

(3) Pravilnik o postupku utvrđivanja posebne zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova službenika pravosudne policije te o izboru članova i načinu rada zdravstvene komisije iz stavka 1. ovog članka donosi ministar pravosuđa.

(4) Službenici pravosudne policije prava iz mirovinskog osiguranja ostvaruju prema posebnom zakonu.

XIV. STALNI SUDSKI TUMAČI, VJEŠTACI I PROCJENITELJI

1. Stalni sudski tumači

Članak 123.

Stalni sudski tumači prevode na zahtjev suda, državnog tijela, pravne osobe ili građana izgovoreni ili pisani tekst s hrvatskog jezika na strani jezik, sa stranog jezika na hrvatski jezik ili sa stranog jezika na drugi strani jezik.

Članak 124.

(1) Za stalnog sudskog tumača može biti imenovana osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij, vlada odgovarajućim stranim jezikom i jezikom u službenoj uporabi te ima zadovoljavajući stupanj općeg i pravnog znanja.

(2) Stalne sudske tumače imenuje i razrješava predsjednik županijskog suda. Stalni sudski tumači imenuju se na vrijeme od četiri godine, a istekom tog vremena mogu biti ponovno imenovani. Imenovani stalni sudski tumači mogu pružati usluge prijevoda na području cijele Republike Hrvatske.

(3) Protiv odluke kojom se zahtjev za imenovanje sudskim tumačem odbija podnositelj ima pravo žalbe Ministarstvu pravosuđa u roku od 15 dana od dostave odluke. Protiv rješenja Ministarstva pravosuđa žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(4) Ministar pravosuđa propisat će pravilnikom uvjete i postupak imenovanja stalnih sudskih tumača, njihova prava i dužnosti te visinu nagrade i naknade troškova za njihov rad.

(5) Županijski sud vodi popis stalnih sudskih tumača imenovanih za njegovo područje.

(6) Popis stalnih sudskih tumača za sve sudove objavljuje se na internetskoj stranici Ministarstva pravosuđa.

2. Stalni sudski vještaci

Članak 125.

Stalni sudski vještaci na temelju svoga stručnog znanja pružaju sudu uslugu davanja vještačkog nalaza i mišljenja (vještačenje) kada je to potrebno radi utvrđivanja ili razjašnjenja činjenica koje se utvrđuju u postupku.

Članak 126.

(1) Sudsko vještačenje obavljaju pravne ili fizičke osobe.

(2) Za stalnog sudskog vještaka može biti imenovana fizička osoba sa završenim odgovarajućim stručnim studijem, preddiplomskim ili diplomskim sveučilišnim studijem. Stalnim sudskim vještakom iznimno se može imenovati i fizička osoba sa završenom srednjom školskom spremom odgovarajuće struke.

(3) Pravne osobe mogu obavljati sudsko vještačenje samo u okviru svoje registrirane djelatnosti pod uvjetom da to obavljaju njihovi zaposlenici koji ispunjavaju uvjete iz stavka 2. ovog članka.

(4) Stalne sudske vještake imenuje i razrješava predsjednik županijskog ili trgovačkog suda za svoje područje. Stalni sudski vještaci imenuju se na vrijeme od četiri godine i mogu biti ponovno imenovani. Imenovani stalni sudski vještaci mogu pružati svoje usluge na području cijele Republike Hrvatske.

(5) Protiv odluke kojom se zahtjev za imenovanje sudskim vještakom odbija podnositelj ima pravo žalbe Ministarstvu pravosuđa u roku od 15 dana od dostave odluke. Protiv rješenja Ministarstva pravosuđa žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(6) Ministar pravosuđa propisat će pravilnikom uvjete i postupak imenovanja stalnih sudskih vještaka, njihova prava i dužnosti te visinu nagrade i naknade troškova za njihov rad.

(7) Županijski i trgovački sudovi vode popis stalnih sudskih vještaka imenovanih za njihovo područje.

(8) Popis pravnih osoba koje obavljaju sudsko vještačenje i stalnih sudskih vještaka za sve sudove objavljuje se na internetskoj stranici Ministarstva pravosuđa.

Članak 127.

Sudski vještaci smiju isticati zvanje sudskog vještaka samo kad daju nalaz i mišljenje na zahtjev suda ili zahtjev stranaka radi ostvarenja njihovih prava, a u drugim slučajevima samo po odobrenju predsjednika suda koji ih je imenovao.

3. Stalni sudski procjenitelji

Članak 128.

Stalni sudski procjenitelji obavljaju na zahtjev suda procjenu poljoprivrednog i šumskog zemljišta, poljoprivrednih i šumskih šteta, stambenih i poslovnih zgrada i drugih nekretnina te procjenu pokretnina.

Članak 129.

(1) Za stalnog sudskog procjenitelja može se imenovati osoba koja ima završen odgovarajući stručni studij, preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij. Iznimno, za stalnog sudskog procjenitelja može se imenovati i fizička osoba sa završenom srednjom školskom spremom odgovarajuće struke.

(2) Stalne sudske procjenitelje imenuje i razrješava predsjednik trgovačkog ili županijskog suda. Stalni sudski procjenitelji imenuju se na vrijeme od četiri godine i istekom toga vremena mogu biti ponovno imenovani. Imenovani stalni sudski procjenitelji mogu pružati svoje usluge na području cijele Republike Hrvatske.

(3) Protiv odluke kojom se zahtjev za imenovanje stalnim sudskim procjeniteljem odbija podnositelj ima pravo žalbe Ministarstvu pravosuđa u roku od 15 dana od dostave odluke. Protiv rješenja Ministarstva pravosuđa žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(4) Ministar pravosuđa pravilnikom propisuje uvjete i postupak imenovanja stalnih sudskih procjenitelja, njihova prava i dužnosti te visinu nagrade i naknade troškova za njihov rad.

PRILOG - Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

---

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo pravosuđa i uprave
Svrha dokumenta	Izješćivanje o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima
Datum dokumenta	30.09.2021.
Verzija dokumenta	I.
Vrsta dokumenta	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	Plan zakonodavnih aktivnosti Vlade Republike Hrvatske za 2021., redni broj 66
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo pravosuđa i uprave
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt?	suci
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Objava na mrežnim stranicama portala e-savjetovanja u razdoblju od 30.09.-15.10.2021.
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	suci, odvjetnici, strukovne udruge, profesori pravnih znanosti, vještaci i tumači

ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI	Dostupno u dokumentu Analiza dostavljenih primjedbi
Primjedbe koje su prihvaćene	
Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	
Troškovi provedenog savjetovanja	Provedeno savjetovanje nije prouzročilo troškove

Izvješće o provedenom savjetovanju - Savjetovanje o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima

Redni broj	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
1	Iva Tisanić Vilček PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA Komentar na čl. 28 st.2. NPZIDZS Predloženu promjenu čl. 126 st.2 Zakon o sudovima NN28/13,33/15, 82/15, 82/16, 67/18, 126/19, 130/20 smatram u potpunosti nepotrebnom te potencijalno štetnom. Navedeno stoga što ista izmjena onemogućava obavljanje poslova vještaka osobama sa završenim preddiplomskim sveučilišnim ili stručnim studijem koji su do sada kvalitetno i stručno obavljali poslove vještaka. U pojedinim vrstama vještačenja je prvenstveno bitno da osoba vještaka u svom profesionalnom pozivu u praksi odrađuje konkretne poslove, a kako bi njezini nalazi i mišljenja bili što stručniji, konkretniji, kvalitetniji, praktičniji i razumljiviji, a u svrhu utvrđivanja odlučnih i/ili spornih činjenica u sudskim postupcima. U mojoj se višegodišnjoj poslovnoj praksi mnogo puta pokazalo kako nalaze i mišljenja takve kvalitete izrađuju "praktičari", dakle one osobe koje su uslijed mnogogodišnjeg praktičnog rada u struci stekle bogato iskustvo, što ih čini apsolutno kvalificiranima za obavljanje poslova vještaka bez obzira na razinu formalnog stručnog obrazovanja. Predlažem izmjenu: Članak 126.st.2 mijenja se i glasi: St.2. „da ima završen preddiplomski ili preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički preddiplomski ili diplomski stručni studij odgovarajući području vještačenja za koje se imenuje.“	Prihvaćen Primjedba se prihvaća te će se na odgovarajući način izmijeniti navedena odredba Nacrta.

2 **Kristina Stepinac Terzić**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

komentar na čl. 28 st.2. NPZIDZS Predloženu promjenu čl. 126 st.2 Zakona o sudovima NN28/13,33/15, 82/15, 82/16, 67/18, 126/19, 130/20 smatram lošom i štetnom jer isključuje vještake s preddiplomskim sveučilišnim ili stručnim studijem koji su do sada kvalitetno i stručno vještačili. Kao odvjetnica susrećem se svakodnevno s činjenicom da postoji deficit vještaka na određenim područjima, pogotovo tehničkim, te smatram da bi predmetna izmjena zakona dodatno usporila ionako spore sudske postupke. Zaista ne vidim razloge za ovu izmjenu, posebno s obzirom da su vještaci s preddiplomskim studijem do sada kvalitetno i stručno vještačili, te su godinama rada u struci i stekli bogato iskustvo što ih čini apsolutno kvalificiranima. Navedena izmjena predstavljala bi i povredu ustavnog prava-prava na rad, budući da vještaci koji su do sada uredno radili to sada više neće moći? Predlažem izmjenu: Članak 126.st.2 mijenja se i glasi: St.2. „da ima završen preddiplomski ili preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički preddiplomski ili diplomski stručni studij odgovarajući području vještačenja za koje se imenuje.“

Prihvaćen

Primjedba se prihvaća te će se na odgovarajući način izmijeniti navedena odredba Nacrta.

3 **ŽELJANA ŠARIĆ**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

Ova promjena zakona o sudovima u dijelu koji se odnosi na imenovanje sudskih vještaka diskriminatorna prema ljudima koji su završili studij više sprema(VŠS) na raznim fakultetima . Ovim prijedlogom zakona svim ljudima koji imaju VŠS više se ne dozvoljava da rade kao sudski vještaci bez obzira ne neprocjenjivo iskustvo stečeno u dosadašnjem radu.

Prihvaćen

Primjedba se prihvaća te će se na odgovarajući način izmijeniti navedena odredba Nacrta

4 **Inoslav Nikolić**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

Predložene korekcije izmjena i dopuna Zakona u sudovima: • čl. 125. 1./ Prijedlog ovog članka određuje kako stalni sudski vještaci izrađuju vještački nalaz i mišljenje, odnosno procjenu, na zahtjev pravosudnih tijela. U praksi stranke mogu zatražiti procjenu vrijednosti nekretnine ili izradu elaborata etažiranja, a koji nisu predmet sudskog postupka, te mogu u određenim slučajevima (npr. žurno osiguranje dokaza) prije pokretanja sudskog postupka angažirati sudskog vještaka. Stoga se predlaže u izmijenjeni čl. 125., nakon riječi „na zahtjev pravosudnih tijela“ dodati riječi „ili na zahtjev stranaka radi ostvarenja njihovih prava“, uz ostali prijedlog teksta čl. 125. • čl. 126. 1. U prijedlogu izmjene ovog članka izbačene su odredbe o tome da i pravne osobe mogu obavljati poslove vještačenja, već je određeno da to mogu biti samo fizičke osobe. Nije jasno zašto je izostavljeno da pravne osobe mogu biti imenovane sudskim vještakom, posebno ako se uzme u obzir pravne osobe koje imaju zaposlene vještake više struka, u multidisciplinarnim postupcima. 2. U prijedlogu izmjene čl. 126. st. 1. t.

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u dijelu u odnosu na potrebu pojašnjenja tijela nadležnog za provedbu stručne obuke, dok će se ostale odredbe o postupku njezine provedbe propisati pravilnikom. Kod osnove privremene zabrane nepreuzimanja dodijeljenih poslova dodaju se riječi "bez opravdanog razloga". Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih

2. propisan je uvjet koji fizička osoba mora ispuniti da bi bila imenovana stalnim sudskim vještakom, a radi se o stručnoj spremi, odnosno završenom stupnju obrazovanja U pogledu ovog uvjeta, predloženo je da osoba mora imati završen: • preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili • integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili • specijalistički diplomski stručni studij odgovarajući području vještačenja za koje se imenuje. Ovako određen uvjet ne uvažava važnu činjenicu multidisciplinarnosti koja se traži u gotovo svim strukama, jer su česti slučajevi završavanja jednog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija, nakon čega je na poslijediplomskom znanstvenom studiju ili doktorskom studiju na drugom fakultetu stečeno znanstveno zvanje i subspecijalistička struka, i upravo u tom drugom području osoba ima najkompetentnija znanja. Osim toga, prema predmetnom prijedlogu proizlazilo bi da osoba s manjim stupnjem obrazovanja ima uvjete za stalnog sudskog vještaka, dok osoba s višim stupnjem obrazovanja nema uvjete, što je nelogično i neživotno. Stoga se predlaže u čl. 126. st. 1. t. 2., nakon riječi „specijalistički diplomski studij“ ubaciti riječi „ili poslijediplomski znanstveni studij ili doktorski studij“, uz ostali prijedlog teksta čl. 126. st. 1. t. 2. neizmijenjen. 3. U čl. 126. st. 6. navodi se kako prije imenovanja kandidati za sudske vještake trebaju uspješno završiti stručnu obuku, ali se ne navodi od čega se ta stručna obuka sastoji, na koji način se provodi, tko ju provodi i pod kojim uvjetima i dr.. • Čl. 127 U prijedlogu izmjene čl. 127 stavak (1) stoje taksativno pobrojani primjeri u kojim slučajevima bi se privremeno zabranilo obavljanje poslova, pa se tako navodi: 1. u prvoj alineji - ako vještak ne preuzme dodijeljene predmete. Čest je slučaj da vještaci dobivaju predmete bez najave i pristanka da u datom momentu su u mogućnosti preuzeti predmet, te poslije suci šalju požurnice ili novčano kažnjavaju vještake koji iz objektivnih razloga (npr. preopterećenost) nisu u mogućnosti završiti predmet u zadanom roku. Vještak može biti prezauzet već dodijeljenim predmetima ili bolestan, pa se predlaže ovu odredbu odbaciti kao potpuno nelogičnu i nehumanu prema vještacima. 2. u četvrtoj alineji se navodi primjer zabrane obavljanja vještačenja ako se protiv vještaka pokrene kazneni postupak zbog kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti. Vještaci u određenim slučajevima trpe oblik zlostavljanja od drskijih stranaka u postupku koji u strahu za rezultate vještačenja prijete pokretanjem kaznenih prijava protiv vještaka u slučaju objektivnog vještačenja. Bilo bi opravdano da se vještaku zabrani rad ukoliko bude OSUĐEN za teža djela, a ne samo zbog toga što je protiv njega POKRENUT postupak za neka banalna djela koja spadaju u red kaznenih djela za koje se progoni po službenoj dužnosti kao npr. za nepružanje pomoći, prijetnju, uvredu ili sl. i to sve još u fazi nedokazanosti. Ovim činom bi se, za sada, moglo spriječiti vještaka u ishodu potvrde o nekažnjavanju i tako izravno osujetili njegovo reimenovanje, ali za to je potrebno bar neko vrijeme do isteka roka na koji je vještak imenovan, a usvajanjem četvrte alineje prijedloga izmjena čl. 127. blokada rada vještaka nastupila bi odmah po

uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Kako svim imenovanim stalnim sudskim vještacima i tumačima vrijeme imenovanja ne ističe u isto vrijeme, nema niti bojazni da će svi imenovani stalni sudski vještaci i tumači istodobno prestati obavljati svoje dužnosti. Zakon o sudovima regulira prvenstveno postupanje sudionika postupka pred pravosudnim tijelima, a druga javnopravna tijela i sudionici drugih postupaka mogu uputiti na korištenje usluga stalnih sudskih vještaka ili navedeno može biti propisano posebnim propisima. Status stalnog sudskog vještaka ovim se Nacrtom predlaže regulirati samo u odnosu na fizičke osobe, a s obzirom da suštinski samo fizička osoba može biti vještak koji individualno i osobno priprema svoj nalaz i mišljenje te osobno odgovara za njegov sadržaj, koje je stajalište sukladno i Smjernicama o ulozi sudskih vještaka u pravosudnim postupcima država članica Vijeća Europe. Obavljanje vještačenja po pravnim osobama u smislu njihove procesne uloge opravdano je samo kada za to postoji točno određeni razlog odnosno kada pravna osoba kroz svoj oblik ima dodatnu institucionalnu ili infrastrukturnu vrijednost kojom fizička osoba ne raspolaže. Važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještake, pa će u tom smislu sudovi biti slobodni kao vještake koristiti i osobe bez statusa imenovanih stalnih sudskih vještaka odnosno pravne osobe. Područja završenih poslijediplomskih studija nisu uvijek nužno i cjelovito podudarna s područjima dodiplomskih studija pa se ovaj kriterij ne može koristiti za prosudbu odgovarajućeg formalnog obrazovanja u odnosu na područje imenovanja. Institut privremene zabrane odnosno udaljenja odnosi se na okolnost pokrenutog postupka i ne može se vezivati za njegovo okončanje, dok sama činjenica osude može biti samo osnova nedostojnosti za obavljanje poslova stalnih sudskih vještaka.

pokretanju postupka. Stoga se predlaže da četvrta alineja (koja bi sada postala treća) glasi: „ako je protiv njega okončan kazneni postupak tako da bude osuđen kao vinovnik težeg djela koje se progoni po službenoj dužnosti.“ • čl. 34. Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima U prijelaznim i završnim odredbama (čl. 34. st. 1.) predloženo je da bi stalni sudski tumači, stalni sudski vještaci i stalni sudski procjenitelji imenovani u skladu s odredbama danas važećeg Zakona o sudovima obavljali poslove prevođenja, vještačenja, odnosno procjenjivanja u skladu s odredbama tog Zakona, do isteka vremena na koje su imenovani. Posljedica takve odredbe je da bi po isteku tog vremena stalni sudski tumači, vještaci i procjenitelji, ako se žele nastaviti baviti tim poslovima, trebali proći kroz postupak propisan predmetnim Prijedlogom, primjerice za stalne sudske vještace propisane predloženim čl. 126. S jedne strane, ako u jednom trenutku svi tumači, vještaci ili procjenitelji više ne budu mogli obavljati poslove vještačenja, postavlja se pitanje tko će ih obavljati. Nadalje, ako se mora ponovno prolaziti postupak stručne obuke, postavlja se pitanje tko će istu pružati (jer neće biti niti jednog sudske vještaka). Osim toga, radi se o prijedlogu koji je suprotan zakonodavstvu Republike Hrvatske (načelo zaštite stečenih prava – čl. 13. Zakona o općem upravnom postupku), kao i suprotan pravu Europske unije (načelo zaštite legitimnih očekivanja). Dakle, u ovom se dijelu predlaže izmijeniti st. 1. čl. 34., na način da isti glasi: „Stalni sudski tumači, stalni sudski vještaci i stalni sudski procjenitelji imenovani u skladu s odredbama Zakona o sudovima (Narodne novine, broj 28/2013., 33/2015., 85/2015. i 67/2018.) mogu nastaviti obavljanje poslove prevođenja, vještačenja odnosno procjenjivanja prema ovom Zakonu sukladno stečenim imenovanjima bez ikakvih dodatnih uvjeta.“

5 Rajko Radišić
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

Držim da bi svi vještaci koji su imenovani po dosadašnjim zakonima i pravilnicima, a imaju završenu SSS ili VŠS stručnu spremu trebali zadržati svoj status ovlaštenog sudskog vještaka ako korektno odrađuju svoje zadatke (stečena prava), a da bi primjena novog zakona trebala se odnositi na nova imenovanja.

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se propisuju uvjeti za imenovanje stalnih sudskih vještaka u odnosu na preddiplomske studije (predložena odredba čl. 126. st. 1. t. 2. Zakona o sudovima). Mogućnost redovnog imenovanja stalnih sudskih vještaka sa srednjom stručnom spremom ukinuta je još Zakonom o sudovima iz 2013., a postojeće dopuštene iznimke smatraju se dostatnima za imenovanja u okolnostima u kojima za pojedinu struku nema odgovarajućeg studija. Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

**6 MARIJA DULJKOVIĆ
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA**

Iz izloženih prijedloga zakonskih izmjena i dopuna proizlazi da se istima rješavaju samo određena statusna pitanja sudskih vještaka dok se istovremeno u sferu zakona ne integrira i pitanje materijalnih prava vještaka koja su jedan od najvećih problema, a radi se o području koje je isključivo i u cijelosti prepušteno diskreciji Ministra pravosuđa koji unatoč zakonskim izmjenama očigledno i nadalje ostaje jedina nadležna osoba za reguliranje materijalnih prava sudskih vještaka budući da je sukladno čl. 127b st. 4. nadležan za donošenje pravilnika kojim će propisati postupak imenovanja i razrješenja sudskih vještaka te visinu naknade. Predložene zakonske izmjene u tom smislu nisu sveobuhvatne već da je nužno donijeti integralni zakonski tekst odvojen od Zakona o sudovima kojim će se regulirati i statusna i materijalna prava vještaka i to tako da potonja budu regulirana na način da je pri definiranju tarife sudskih vještaka nužno uključiti veći broj osoba, a ne materijalna prava vještaka prepuštati isključivo ministarstvu pravosuđa. S tim u vezi ukazuje se i na potrebu usklađivanja normativnog okvira kojim se uređuju statusna i materijalna prava vještaka sa Smjernicama o ulozi sudskih vještaka u pravosudnim postupcima država članica Vijeća Europe, Europske komisije za učinkovitost pravosuđa od 12. prosinca 2014. godine kojima je između ostaloga propisano da rad vještaka treba biti razumno i adekvatno nagrađen kako bi se izbjegao rizik da vještak podlegne iskušenju da prekrši svoju neovisnost koji standard u trenutnim okolnostima nije dostignut. Konkretno rješenje je dakle donošenje Zakona o sudskim vještacima i tumačima kojim bi se uredio temeljni ustroj, djelokrug, javne ovlasti i članstvo u Hrvatskoj komori sudskih vještaka i sudskih tumača. Marija Duljković, stalni sudski vještak za financije i bankarstvo

Nije prihvaćen

Nacrtom je predviđeno propisati uvjete za imenovanje stalnih sudskih vještaka te nadležnost za odlučivanje o njihovim statusnim pitanjima. Sukladno predloženom čl. 127.b st. 4. Nacrta prava i dužnosti stalnih sudskih vještaka propisat će se posebnim pravilnikom, a podsjeća se i da je u vezi s vrstom propisa kojim se neko područje regulira Ustavni sud RH rješenjem broj U-8056/14 od 25. travnja 2017., upravo u predmetu prijedloga za ocjenu suglasnosti s Ustavom članka 126. stavka 6. Zakona o sudovima („Narodne novine“, broj 28/13, 33/15 i 82/15), kojim je propisano da će ministar pravosuđa pravilnikom propisati uvjete i postupak imenovanja stalnih sudskih vještaka, njihova prava i dužnosti te visinu nagrade i troškova za njihov rad, zauzeo pravno shvaćanje prema kojem je način odnosno rang pravnog propisa kojim se normira navedena materija slobodna volja zakonodavca. Pitanje materijalnih prava imenovanih stalnih sudskih vještaka riješit će se revidiranjem odredaba važećeg Cjenika u sklopu donošenja novog Pravilnika. Iz komentara ne proizlazi jasna argumentacija potrebe osnivanja posebne komore, čije bi članstvo za stalne sudske vještake bilo obvezatno. S obzirom da nije utvrđena potreba osnivanja zasebne Komore, ovaj prijedlog nije niti unesen u Nacrt.

7 Tomislav Lončar

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

Želim naglasiti da je prijedlog Zakona diskriminirajući i ugrožava najmanje trećinu imenovanih vještaka. Što je sa zanimanjima gdje nema VŠS i VSS, npr urar? Nadalje nisam za osnivanje komore osima ako ne bi bilo obveze članstva u istoj (osobnim iskustvom komore u principu su same sebi svrha). Za pravne osobemora biti da mogu obavljati vještačenje samo u okviru svoje registrirane djelatnosti, pod uvjetom da to obavljaju njihovi zaposlenici koji "IMAJU IMENOVANJE" za stalne sudske vještake." Nadalje sam status vještaka u RH nije promijenjen niti jednim novim pravilnikom, vezano za ovlasti i financijsku nagradu (za razliku od odvjetničkih i javnobilježničkih naknada i nagrada). Svakako postoje udruge koje educiraju osobe za vještake, gdje su vrlo aktivni članovi koji imaju iza sebe uspješnih 4, 5 i više četverogodišnjih mandata, te bi bilo poželjno da se kontaktira udruge i te članove da izlože problematiku vještaka i njihovog rada sa sudovima. Osobno smatram da ovaj prijedlog Zakona nije dovoljno razrađen i obrađen u skladu i uz pomoć struke, te da ukoliko prođe ovakav Zakon, da će u kratkom periodu od stupanja njega na snagu biti puno izmjena i dopuna istog Zakona.

8 IVANA BAGO SALAMUNIĆ

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

IVANA BAGO SALAMUNIĆ, dipl.oec. Stalni sudski vještak za bankarstvo, financije i računovodstvo Trondheimska 21 21000 Split, U Splitu, 14. listopada 2021.g. PREDMET: Prijedlog korekcija – Zakona o izmjenama i dopunama ZAKONA O SUDOVIMA □ U odnosu na članak 27. predloženih izmjena i dopuna (mijenja se članak 125.) Prijedlog ovog članka određuje kako stalni sudski vještaci izrađuju vještački nalaz i mišljenje, odnosno procjenu, na zahtjev pravosudnih tijela. Kako često u praksi, stranke moraju radi ostvarenja njihovih prava angažirati stalnog sudske vještaka kako bi sačinio nalaz i mišljenje, ili procjenu (primjerice u arbitražnim postupcima, postupcima mirnog rješavanja sporova, u postupcima nagodbe, u postupcima naplate, izračuna stanja duga po pravomoćnim rješenjima o ovrhama, po nalogu drugih javnih tijela kao npr. SDA, HANFA i dr.). Stranke, također, ponekad i prije pokretanja nekog sudske postupka moraju ili žele angažirati sudskog vještaka, da procijene dali im se potencijalno (ne) isplati pokretati sudski postupak. Nalaz i mišljenje stalnog sudske vještaka trebalo bi imati istu važnost, vrijednost i težinu, bez obzira tko je nalogodavac vještaku, a na sudu je da procjenjuje i uvažava ili ne uvažava mišljenje vještaka, a ne da ga a priori odbija zato što nije izrađeno po nalogu suda. Sud treba imati mogućnosti i pravo da predlaže stručnoj udruzi - Komori vještaka, sankcioniranje eventualno neprimjernih vještačenja. Stoga se predlaže u izmijenjeni čl. 125., nakon riječi „na zahtjev pravosudnih tijela“ dodati riječi „ili na zahtjev stranaka radi ostvarenja njihovih prava“, uz ostali prijedlog teksta čl. 125. □ U odnosu na članak

Nije prihvaćen

Mogućnost redovnog imenovanja stalnih sudskih vještaka sa srednjom stručnom spremom ukinuta je još Zakonom o sudovima iz 2013., a postojeće dopuštene iznimke smatraju se dostatnima za imenovanja u okolnostima u kojima za pojedinu struku nema odgovarajućeg studija. Sukladno predloženom čl. 127.b st. 4. Nacrta prava i dužnosti stalnih sudskih vještaka, pa tako i njihova materijalna prava, propisat će se posebnim pravilnikom. Status stalnog sudske vještaka ovim se Nacrtom predlaže regulirati samo u odnosu na fizičke osobe, a s obzirom da suštinski samo fizička osoba može biti vještak koji individualno i osobno priprema svoj nalaz i mišljenje te osobno odgovara za njegov sadržaj, koje je stajalište sukladno i Smjernicama o ulozi sudskih vještaka u pravosudnim postupcima država članica Vijeća Europe. Obavljanje vještačenja po pravnim osobama u smislu njihove procesne uloge opravdano je samo kada za to postoji točno određeni razlog odnosno kada pravna osoba kroz svoj oblik ima dodatne institucionalne ili infrastrukturne vrijednosti kojima fizička osoba ne raspolaže. Važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještake, pa će u tom smislu sudovi biti slobodni kao vještake koristiti i osobe bez statusa imenovanih stalnih sudskih vještaka odnosno pravne osobe.

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u dijelu u odnosu na potrebu pojašnjenja tijela nadležnog za provedbu stručne obuke, dok će se ostale odredbe o postupku njezine provedbe propisati pravilnikom. Kod osnove privremene zabrane nepreuzimanja dodijeljenih poslova dodaju se riječi "bez opravdanog razloga". Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Zakon o sudovima regulira prvenstveno postupanje sudionika postupka pred pravosudnim tijelima, a druga javnopravna tijela i sudionici drugih postupaka mogu uputiti na korištenje usluga stalnih sudskih vještaka ili navedeno može biti propisano posebnim propisima. Status stalnog sudske vještaka ovim se Nacrtom predlaže regulirati samo u odnosu na fizičke osobe, a s obzirom da suštinski samo

28. predloženih izmjena i dopuna (mijenja se članak 126.) U prijedlogu izmjene ovog članka izbačene su odredbe o tome da i pravne osobe mogu obavljati poslove vještačenja, već je određeno da to mogu biti samo fizičke osobe. Navedena izmjena je u suprotnosti je s načelima slobodnog tržišnog nadmetanja i pravu na slobodno udruživanje. Sudu i drugim strankama bi istu „vrijednost, važnost i težinu“ trebalo imati vještačenje izrađeno od fizičke ili pravne osobe, a pravo i izbor vještaka je da izabere za njega najoptimalniji organizacijski oblik, a što bi i dugoročno gledano, samo poticalo dodatnu višu razinu „profesionalizacije“ sudskih vještaka ako bi se organizirali kao trgovačka društva ili obrt s većim brojem zaposlenih. Nadalje, u vrlo složenim postupcima, kod kojih se u pravilu radi o iznimno obimnoj dokumentaciji i/ili velikom broju predmeta koje treba analizirati i sl., dakle u postupcima u kojima je potreban angažman većeg broja vještaka iste struke, a možda i različitih struka, odnosno subspecijalnosti, oportuno je angažirati pravnu osobu (trgovačko društvo, ustanovu i dr.) koja zapošljava dovoljan broj stručnog osoblja, i veći broj sudskih vještaka, jer se jedino na taj način može osigurati provođenje vještačenja u razumnom roku. Stoga se predlaže ostaviti odredbe važećeg čl. 126. Zakona o sudovima koje reguliraju rad pravnih osoba na poslovima vještačenja, odnosno, predlaže se u prijedlog čl. 126. ugraditi i sljedeće stavke: • Vještačenja obavljaju pravne ili fizičke osobe. • Pravne osobe mogu obavljati vještačenje samo u okviru svoje registrirane djelatnosti, pod uvjetom da to obavljaju njihovi zaposlenici koji ispunjavaju uvjete za stalne sudske vještake. U prijedlogu izmjene čl. 126. st. 1. t. 2. propisan je uvjet koji fizička osoba mora ispuniti da bi bila imenovana stalnim sudskim vještakom, a radi se o stručnoj spremi, odnosno završenom stupnju obrazovanja U pogledu ovog uvjeta, predloženo je da osoba mora imati završen: • preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili • integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili • specijalistički diplomski stručni studij, odgovarajući području vještačenja za koje se imenuje. Ovako određen uvjet je s jedne strane diskriminatoran, a s druge strane ne uvažava važnu činjenicu multidisciplinarnosti koja se traži u gotovo svim strukama, jer su česti slučajevi završavanja jednoga preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija, nakon čega je na poslijediplomskom znanstvenom studiju ili doktorskom studiju na drugom fakultetu stečeno znanstveno zvanje i subspecijalistička struka, i upravo u tom drugom području osoba ima najkompetentnija znanja. Osim toga, prema predmetnom prijedlogu proizlazilo bi da osoba s manjim stupnjem obrazovanja ima uvjete za stalnog sudske vještaka, dok osoba s višim stupnjem obrazovanja nema uvjete, što je nelogično i neživотно. Stoga se predlaže u čl. 126. st. 1. t. 2., nakon riječi „specijalistički diplomski studij“ ubaciti riječi „ili poslijediplomski znanstveni studij ili doktorski studij“, uz ostali prijedlog teksta čl. 126. st. 1. t. 2. neizmijenjen. U čl. 126. st. 6. navodi se kako prije imenovanja kandidati za sudske vještake trebaju uspješno završiti stručnu obuku, ali se ne navodi od čega se ta stručna obuka sastoji, na koji način se

fizička osoba može biti vještak koji individualno i osobno priprema svoj nalaz i mišljenje te osobno odgovara za njegov sadržaj, koje je stajalište sukladno i Smjernicama o ulozi sudskih vještaka u pravosudnim postupcima država članica Vijeća Europe. Obavljanje vještačenja po pravnim osobama u smislu njihove procesne uloge opravdano je samo kada za to postoji točno određeni razlog odnosno kada pravna osoba kroz svoj oblik ima dodatnu institucionalnu ili infrastrukturnu vrijednost kojom fizička osoba ne raspolaže. Važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještake, pa će u tom smislu sudovi biti slobodni kao vještake koristiti i osobe bez statusa imenovanih stalnih sudskih vještaka odnosno pravne osobe. Stalni sudski vještaci imaju poseban položaj sudionika sudskih postupaka na koje se ne primjenjuju pravila tržišnog pružanja usluga niti tržišnog natjecanja. S obzirom da vještaci kroz svoju ulogu pružaju stručnu pomoć u utvrđivanju činjenica na određenom području za koje su imenovani, potrebno je da zadrže svoju primarnu stručnu ulogu unutar tog područja, iz kojeg razloga profesionalizacija kod stalnih sudskih vještaka nije niti poželjan smjer. Područja završenih poslijediplomskih studija nisu uvijek nužno i cjelovito podudarna s područjima dodiplomskih studija pa se ovaj kriterij ne može koristiti za prosudbu odgovarajućeg formalnog obrazovanja u odnosu na područje imenovanja. Institut privremene zabrane odnosno udaljenja odnosi se na okolnost pokrenutog postupka i ne može se vezivati za njegovo okončanje, dok sama činjenica osude može biti samo osnova nedostojnosti za obavljanje poslova stalnih sudskih vještaka. Primjedba da je rok predložen u odredbi čl 127. st. 2. Zakona o sudovima neprimjeren nije ničim posebno argumentirana, a ukazuje se i da je istovjetan rok propisan i odredbom čl. 20. st. 1. važećeg Pravilnika o stalnim sudskim vještacima ("Narodne novine", broj 38/14, 123/15, 29/16 i 61/19), kao i da je predložena odredba čl. 127.a st.1. podst. 2. istovjetno propisana u važećem Pravilniku, a uz to postoji i u nekim drugim propisima koji reguliraju rad pojedinih sudionika u pravosuđu, primjerice u čl. 21. st. 1. t. 1. Zakona o javnom bilježništvu. Predloženim prijenosom nadležnosti ne dolazi ni do kakvog zadiranja u samostalnost i neovisnost sudbene vlasti od strane izvršne pa nema niti povrede ustavnog načela trodiobe vlasti, prvenstveno iz razloga što se na sudovima ne nameće imenovanje točno određenih stalnih sudskih vještaka u konkretnim sudskim postupcima niti sudovi imaju obvezu vještačenje povjeravati samo osobama sa statusom imenovanih stalnih sudskih vještaka. Sasvim je neargumentirana teza da bi se ovlast odlučivanja o statusnim pitanjima stalnih sudskih vještaka mogla "zloupotrebjavati kada je to po procjeni izvršne vlasti oportuno u svezi s nekim sudskim postupkom" jer je nejasno kako se utvrđivanjem postojanja odnosno nepostojanja uvjeta koje će u konačnici donošenjem zakona definirati zakonodavna vlasti, a koje će odlučivanje biti podložno preispitivanju od strane sudbene vlasti, može utjecati na konkretne sudske postupke u tijeku. S obzirom na brojnost imenovanih stalnih sudskih vještaka i činjenicu da prema važećem uređenju ove

provodi, tko ju provodi i pod kojim uvjetima i dr., pa se radi o preopćenitoj i nedorečenoj odredbi koju treba detaljno propisati. Stoga se predlaže da bi se ova, inicijalna edukacija, kao i sve ostale edukacije, a radi kvalitete organizacije, edukatora i sl. trebalo obavljati isključivo ili primarno u skladu s aktima i putem tijela stručne udruge – Komore sudskih vještaka, kao krovne udruge, koja bi organizirala, provodila i kontrolirala i poticala višu razinu educiranosti svih stalnih sudskih vještaka. • U odnosu na članak 29. predloženih izmjena i dopuna (mijenja se članak 127.) U prijedlogu izmjene čl.127 stavak (1) stoje taksativno pobrojani primjeri u kojim slučajevima bi se privremeno zabranilo obavljanje poslova, pa se tako navodi, u prvoj alineji - ako vještak ne preuzme dodijeljene predmete. Ovo je neprimjerene definicija, jer vještak može biti već zauzet i/ili preopterećen kako sudskim tako i drugim obvezama, a može biti i npr. bolestan – pa je nužno ovu realnost trezveno i humano uzeti u obzir imajući u vidu kako su vještaci pristali biti vještaci jer žele raditi - ako mogu, te slijedom navedenog treba izbaciti ovu odrednicu kao nepotrebnu ili je kvalitetnije i preciznije definirati. Isto tako, u četvrtoj alineji se navodi primjer zabrane obavljanja vještačenja ako se protiv vještaka pokrene kazneni postupak zbog kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti. Bilo bi opravdano vještaka kao izravnog suradnika sudbene vlasti nagraditi određenim, pa taman i simboličnim, imunitetom - a ne akontativno kažnjavati već pri pokretanju kaznenog postupka protiv njega. Vještaka bi trebalo penalizirati ukoliko bude OSUĐEN za teža djela, a ne samo zbog toga što je protiv njega POKRENUT postupak za neka banalna djela koja spadaju u red kaznenih djela za koje se progoni po službenoj dužnosti (npr. za nepružanje pomoći, prijetnju, uvredu ili sl.). Ovim činom bi se, za sada, moglo spriječiti vještaka u ishođenju potvrde o nekažnjavanju i tako izravno osujetili njegovo reimenovanje, ali za to je potrebno bar neko vrijeme do isteka roka na koji je vještak imenovan, a usvajanjem četvrte alineje prijedloga izmjena čl.127. blokada rada vještaka nastupila bi odmah po pokretanju postupka. Stoga se predlaže da ova alineja glasi: ako je protiv njega okončan kazneni postupak tako da bude osuđen kao vinovnik težeg djela koje se progoni po službenoj dužnosti U stavku (2) čl.127. neprimjereno je predložena duljina privremene zabrane, pa se predlaže da se : privremena zabrana izriče se u trajanju od najviše tri mjeseca, osim u slučaju kada se izriče do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka. □ U odnosu na članak 30. predloženih izmjena i dopuna (mijenja se članak 127.a.) U čl. 127.a st. 1. al. 2. navedeno je kako će se sudski vještak razriješiti ako se utvrdi kako nisu postojali, odnosno da su prestali postojati uvjeti na temelju kojih je imenovan. Stoga se predlaže, da se preciznije, taksativno navede što od uvjeta za imenovanje sudskim vještakom je moglo ne postojati, ili prestati postojati, a dodatno bi trebalo propisati sustav kontrole, kao i način provođenja takovog postupka. • U odnosu na članak 30. predloženih izmjena i dopuna (mijenja se članak 127.b.) Ovaj članak donosi suštinsku promjenu u

zadaci nisu mogla učinkovito obavljati čak 24 suda, sasvim je neosnovano smatrati da će ih uspješno moći obavljati samo jedan sud.

postupcima imenovanja i razrješenja stalnih sudskih vještaka, na način da je imenovanje iz sfere sudbene vlasti (predsjednici županijskih ili trgovačkih sudova, preneseno u sferu izvršne vlasti (minister nadležan za poslove pravosuđa). Umjesto predsjednika županijskih ili trgovačkih sudova, prijedlog je da posao imenovanja i razrješenja sudskih vještaka obavlja ministar nadležan za pravosuđe, Sudski vještaci sudjeluju u velikom broju sudskih postupaka, važan su čimbenik istih, i često puta bez stručnog nalaza i mišljenja, odnosno procjene, nije moguće donijeti zakonitu odluku u sudskom postupku. Upravo stoga, vještaci su primarno dio pravosudnog sustava u užem smislu, pa imenovanje i razrješenje vještaka po tijelu koje nije dio pravosudnog sustava krši jedno od temeljnih ustavnih načela – samostalnost i neovisnost sudbene vlasti. Osim toga, ne i manje važno, ministar nadležan za pravosuđe čelnik je tijela izvršne vlasti Republike Hrvatske, koja je često i sama stranka u postupku (bilo kao tužitelj u većini kaznenih postupaka, bilo kao stranka u brojnim građanskim sporovima), pa bi ovlast imenovanja i razrješenja sudskih vještaka mogla lako biti zloupotrijebljena kada je to po procjeni izvršne vlasti oportuno u svezi s nekim sudskim postupkom. S obzirom da je prijedlog centralizacije evidencije i imenovanja vještaka sam po sebi prihvatljiv, predlaže se da isti, umjesto ministra nadležnog za pravosuđe, ustroji, vodi i nadzire predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske. • U odnosu na članak 34. predloženih izmjena i dopuna U prijelaznim i završnim odredbama (čl. 34. st. 1.) predloženo je da bi stalni sudski tumači, stalni sudski vještaci i stalni sudski procjenitelji imenovani u skladu s odredbama danas važećeg Zakona o sudovima obavljali poslove prevođenja, vještačenja, odnosno procjenjivanja u skladu s odredbama tog Zakona, do isteka vremena na koje su imenovani. Posljedica takve odredbe je da bi po isteku tog vremena stalni sudski tumači, vještaci i procjenitelji, ako se žele nastaviti baviti tim poslovima, trebali proći kroz postupak propisan predmetnim Prijedlogom, primjerice za stalne sudske vještake propisane predloženim čl. 126. S jedne strane, ako u jednom trenutku svi tumači, vještaci ili procjenitelji više ne budu mogli obavljati poslove vještačenja, postavlja se pitanje tko će ih obavljati. Nadalje, ako se mora ponovno prolaziti postupak stručne obuke, postavlja se pitanje tko će istu pružati (jer neće biti niti jednog sudskog vještaka). Osim toga, radi se o prijedlogu koji je suprotan zakonodavstvu Republike Hrvatske (načelo zaštite stečenih prava – čl. 13. Zakona o općem upravnom postupku), kao i suprotan pravu Europske unije (načelo zaštite legitimnih očekivanja). Stoga se predlaže izmijeniti st. 1. čl. 34., na način da isti glasi: Stalni sudski tumači, stalni sudski vještaci i stalni sudski procjenitelji imenovani u skladu s odredbama Zakona o sudovima (Narodne novine, broj 28/2013., 33/2015., 85/2015. i 67/2018.) mogu nastaviti obavljanje poslove prevođenja, vještačenja odnosno procjenjivanja prema ovom Zakonu sukladno stečenim imenovanjima bez ikakvih dodatnih uvjeta.

9 Ivica Trošić

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

Prijedlog izmjene članka 126. stavak 2. Iznimno od odredbi stavka 2) ovog članka status stalnog sudskog vještaka produžuje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovani stalnim sudskim vještakom (stečeno pravo) te mogu nastaviti sa radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa. Razlog iz kojeg smatram daje ovo potrebno navesti jesu sljedeći: - imajući u vidu dugotrajnost sudskih postupaka, nerijetko se događa da dobivamo pozive za raspravu ili dodatna očitovanja u predmetima za koje smo izradili nalaz i mišljenje prije nekoliko godina (nerijetko 3, 4 pa i više godina). Ukoliko bi se ovaj članak usvojio prema sadašnjem prijedlogu a kojim bi se nama onemogućilo daljnje obavljanje poslova sudskih vještaka postavlja se onda pitanje u kojem svojstvu bi nas sud zvao na rasprave odnosno od nas tražio očitovanja u predmetima u kojima smo davali stručni nalaz i mišljenje prije par godina a sad odjednom nam se zabranjuje obavljanje posla sudskog vještaka? To bi onda proizlazilo da je sud od nas prije XY godina tražio ekspertizu i onda nas sad poziva na raspravu/očitovanje da objasnimo svoj nalaz i mišljenje, a u međuvremenu nam je zakonodavac zabranio da se bavimo ekspertizom?! Navedeni stavak ovog članka stoga smatram potpuno nelogičnim i neprihvatljivim. - puno kolega je radi obavljanja posla sudskog vještaka pokrenulo svoje obrte i u to uložili nemali novac. Ukidanjem mogućnosti da se time i dalje bave prouzročilo bi im veliki gubitak i štetu. Na kraju, napominjem da se ovdje radi o stečenim pravima, te da bi usvajanjem sadašnjeg prijedloga ovog članka bila povrijeđena ista ta naša stečena prava. Smatram da bi ukidanje statusa sudskih vještaka nama sa završenom SSS znatno ugrozilo karijeru i poslovni plan u koji smo godinama ulagali i usavršavali se, a sudovima na kojima vještačimo donjelo dodatne problem jer su ionako deficitarni sa sudskim vještacima geodetske struke.

Nije prihvaćen

Mogućnost redovnog imenovanja stalnih sudskih vještaka sa srednjom stručnom spremom ukinuta je još Zakonom o sudovima iz 2013., a postojeće dopuštene iznimke smatraju se dostatnim za imenovanja u okolnostima u kojima za pojedinu struku nema odgovarajućeg studija. Prema važećem normativnom okviru poslove vještačenja mogu obavljati samo fizičke i pravne osobe. Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Okolnosti na koje se u komentaru ukazuje iste su kao i kod isteka vremena imenovanja, a uz navedeno se ističe i da važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještake.

10 SNJEŽANA TOPIĆ-BILOGLAV
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

Iznimno od odredbi propisanih u čl. 28. Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, a koji se odnosi na izmjenu čl. 126. Zakona o sudovima, predlaže se: „Status stalnog sudskog vještaka koji je već imenovan u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna, priznaje se stečeno pravo i nastavljaju sa radom sve dok traje imenovanje, nije zapreka za daljnje imenovanje, te im rad prestaje na vlastiti zahtjev, smrću ili povrede propisa“. O b r a z l o ž e n j e: Prijedlogom izmjena i dopuna Zakona o sudovima, čl. 28. treba proširiti imenovanje na već imenovane vještake, (temeljem radnog iskustva i stručnosti, prošlosti vještaka, profesionalnih usluga i referenci). Ovim prijedlogom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima zadire se u stečena prava i dovodi se u pitanje vještačenje u predmetima koji još nisu pravomoćno završeni bilo pred sudovima ili pred upravnim tijelima. S tim se poništava već izrađeno vještačenje već izrađeno od strane vještaka koji nisu ispunili uvjete iz čl. 126., točka 2, 3 i 8 Zakona o sudovima (odnosno prijedloga propisanih u čl. 28.) Time se nanosi nenadoknadiiva šteta svim sudionicima u postupku, poglavito što su određeni vještaci prepoznati kao pouzdani u vještačenju i posjedovanju specijalističkih znanja, obuci, vještini i iskustvu u određenom području ili disciplini, temeljem dugogodišnjeg rada u postupcima vještačenja.

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niži dati prisegu.

11 FILIP KAŠIK

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

Poštovani, Sudski sam vještak za graditeljstvo i procjenu nekretnina u trećem četverogodišnjem mandatu. Ciljano sam se 90. tih godina školovao upravo da bi obavljao poslove sudskog vještaka i završio VŠS te stekao zvanje ing. građ. Dolazim iz obitelji tri sudska vještaka i trenutno obavljam poslove sudskog vještaka na više sudova. Godinama sam uz dvoje starijih kolega usavršavao znanja i vještine te mogu reći da nimalo ne zaostajem za njima usprkos njihovoj stručnoj spremi (VSS), čak naprotiv trenutno sam više angažiran u poslovnima vještačenja i izrade procjembenih elaborata. U ovom trenutku uključen sam u dvadestek i više sudskih postupaka u kojima vještačim te na moja vještačenja nije bilo zamjerki, naprotiv suci me često angažiraju upravo iz razloga kvalitete i brzine izrade. Smatram da bi ukidanje statusa sudskih vještaka nama sa završenom VŠS znatno ugrozilo karijeru i poslovni plan u koji smo godinama ulagali i usavršavali se, a sudovima na kojima vještačimo donjelo dodatne problem jer su ionako deficitarni sa sudskim vještacima naše struke. Molio bi da se ne zadire u naša stečena prava i unosi diskriminaciju među imenovanim vještacima. Smatram da imenovani sudski vještaci trebaju zadržati svoja stečena prava kao sudski vještaci i da istima treba omogućiti daljnji rad na poslovima za koje su imenovani, za koje su se školovali i za koje su položili prisegu. Predlažem da se doda novi stavak koji glasi: Iznimno od odredbi stavka 1 točaka 2, 3 i 8 ovog članka status stalnog sudskog vještaka produžuje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovanje stalnim sudskim vještakom kao stečeno pravo te može nastaviti s radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa.

Djelomično prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se propisuju uvjeti za imenovanje stalnih sudskih vještaka u odnosu na preddiplomske studije (predložena odredba čl. 126. st. 1. t. 2. Zakona o sudovima).

12 Ante Vuković

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

Poštovani, Svi aktualno imenovani vještaci već su uključeni u sudske postupke koji traju određeni period, te bi nagli prekid njihovog ovlaštenja izazvao negativan utjecaj na takve predmete gdje bi se iznova morala provoditi vještačenja što produžuje vrijeme rješavanja spisa i strankama u postupku predstavlja novi trošak. Nadalje, u stečena prava se zadire i na način da vještak ne može izraditi nalaz i mišljenje za koji je imenovan unutar mandata jer će se zasigurno dogoditi situacija da ga dostavi sudu nakon što mu je istekao mandat a isti ne može produžiti zbog predloženih izmjena, iz čega proizlazi da se stečena prava gube već unutar mandata. Mišljenja sam da samim time što nas suci i sudski savjetnici pozivaju iznova govori dovoljno o našoj stručnosti. Slažem se sa točkom II. u pogledu ukidanja četverogodišnjeg razdoblja imenovanja te bi jednom imenovani mogli obavljati ove poslove sve dok za to postoje propisani uvjeti. U skladu sa točkom II. Predlažem sljedeće: Prijedlog br.1.: Omogućava se svim vještacima u trenutnim četverogodišnjim razdobljima imenovanja jednakost i nastavak obavljanja te djelatnosti. Također, postoje situacije gdje je imenovanim osobama ostalo nekoliko mjeseci ili dana mandata, što nije vremenski dovoljno da nakon naglog prekida višegodišnjeg uspješnog rada nastave sa normalnim radom u struci, te predlažem u slučaju odbijanja prijedloga br. 1. sljedeće: Prijedlog br.2.: Omogućava se vještacima koji po prijedlogu Zakona gube prava, pravo na prijelazno razdoblje po isteku aktualnog imenovanja u kojem je moguće biti ponovno imenovan na dvije godine radi lakše kasnije integracije u radnu zajednicu. S poštovanjem Ante Vuković ing.građ.

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Okolnosti na koje se u komentaru ukazuje iste su kao i kod isteka vremena imenovanja, a uz navedeno se ističe i da važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještake.

13 ANTE SMODLAKA

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

Predlažem da se doda novi stavak koji glasi: Iznimno od odredbi stavka 1 točaka 2, 3 i 8 ovog članka status stalnog sudskog vještaka produžuje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovanje stalnim sudskim vještakom kao stečeno pravo te može nastaviti s radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa. " U potpunosti se slažem s komentarom udruge "HRVATSKO DRUŠTVO SUDSKIH VJEŠTAKA I PROCJENITELJA" te podržavam prijedlog osnivanja komore.

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Prijedlog za propisivanje obvezatnosti udruživanja u Komoru nije posebno obrazložen, ali se navedena potreba nije utvrdila opravdanom pa iz navedenog razloga nije uvrštena u predložene normativne izmjene.

14 MARKO AGBABA

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

Poštovani, slijedom prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama zakona o sudovima u člancima vezanim za sudske vještake i procjenitelje, mišljenja sam slijedećeg: - predloženim izmjenama postojećeg Zakona učinjena bi bila nepravda (diskriminacija) vještacima sa završenom VŠS/preddiplomski sveučilišni studij da oni nakon proteka imenovanja više ne mogu obavljati vještačenja i procjene, iz razloga što se ne smije zanemariti njihovo dosadašnje radno iskustvo, stečeno potrebno znanje - nesporna stručnost, pojedincima i egzistencija, a posebno i radi velikog broja sudskih predmeta gdje su oni neophodni. - osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovane stalnim sudskim vještakom treba to priznati kao stečeno pravo te mogu nastaviti sa radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa. Slijedom navedenog nadam se razumnoj prosudbi. S Poštovanjem, Marko Agbaba

Djelomično prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se propisuju uvjeti za imenovanje stalnih sudskih vještaka u odnosu na predložene preddiplomske studije (predložena odredba čl. 126. st. 1. t. 2. Zakona o sudovima).

15 **srakarec**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

Predlaže se uvođenje liste vještaka pri sudovima, nakon imenovanja od strane ministarstva i protekom razdoblja od dvije godine za osobe koje su prvi puta imenovane vještakom bez iskustva, vještak sa višegodišnjim iskustvom ima pravo odmah se upisati na listu vještaka pri sudu. Upis je moguć na listu sudova koji se nalaze u istoj županiji ili Gradu Zagrebu u kojoj vještak ima boravište, adresu stanovanja. Uvodi se izbor vještaka za pojedine predmete kompjuterom od strane suda za osobe koju su upisane na listu i to prema opterećenosti brojem predmeta, liste vještaka i stupanj opterećenosti su javni podaci. Podržava se prijedlog da je osnova za imenovanje fizička osoba, pravne osobe se navedenim prijedlogom ne dovode u neravnotežan položaj jer su fizičke osobe vještaci i zaposlenici pravnih osoba. Zakonom utvrditi osobnu odgovornost vještaka za loš rad kojim se nanosi šteta strankama u postupku.

16 **Željko Cvijančević**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

Predlažem da se doda novi stavak koji glasi: Iznimno od odredbi stavka 1 točaka 2, 3 i 8 ovog članka status stalnog sudskog vještaka produžuje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovanje stalnim sudskim vještakom kao stečeno pravo te može nastaviti sa radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa. "

Nije prihvaćen

Stalni sudski vještaci koje bi po Nacrtu imenovalo Ministarstvo mogli bi obavljati poslove vještačenja na području cijele Republike Hrvatske te nije potrebno predviđati pojedinačne liste pojedinih sudova. Pravilnikom koji će se donijeti na temelju zakona detaljno će se propisati postupak imenovanja stalnih sudskih vještaka, a među ostalim i potreba inicijalnog stručnog obrazovanja i provjere osposobljenosti. Predložene zakonske odredbe već sadrže odredbe koje se odnose na odgovornost stalnih sudskih vještaka, a dodatno će se ovo područje regulirati i budućim pravilnikom (dužnosti stalnih sudskih vještaka). Imenovanje vještaka u konkretnim sudskim postupcima nije predmet organizacijskih, već postupovnih propisa.

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

17 Ištvan Kerekeš

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA**

Poštovani, Predlažem da se doda novi stavak koji glasi: Iznimno od odredbi stavka 1 točaka 2, 3 i 8 ovog članka status stalnog sudskog vještaka produžuje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovanje stalnim sudskim vještakom kao stečeno pravo te može nastaviti sa radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa. " Također bi nadodao da imenovanja vještaka u postupcima pred sudovima treba urediti algoritmom, dakle ukoliko sud provodi izbor vještaka a ne stranka treba omogućiti da računalo bira vještaka prema opterećenosti predmetima. Time ćemo podržati i sam rad mladih vještaka koji ne mogu "doći na red" jer su pojedini vještaci u stalnoj milosti sudova odnosno sudaca. S poštovanjem, Ištvan Kerekeš

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Imenovanje vještaka u konkretnim sudskim postupcima nije predmet organizacijskih, već postupovnih propisa.

18 Tino Kusanović

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA**

Predlažem da se doda novi stavak koji glasi: Iznimno od odredbi stavka 1 točaka 2, 3 i 8 ovog članka status stalnog sudskog vještaka produžuje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovanje stalnim sudskim vještakom kao stečeno pravo te može nastaviti sa radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa. "

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

19 Dušan Buškulić

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

U članku 126. stavak 2) predlažem dodati slijedeće: "Iznimno od odredbi stavka 2) ovog članka status stalnog sudskog vještaka produžuje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovani stalnim sudskim vještakom (stečeno pravo) te mogu nastaviti sa radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa". Razlog iz kojeg smatram daje ovo potrebno navesti jesu slijedeći: - imajući u vidu dugotrajnost sudskih postupaka, nerijetko se događa da dobivamo pozive za raspravu ili dodatna očitovanja u predmetima za koje smo izradili nalaz i mišljenje prije nekoliko godina (nerijetko 4, 5 pa i više godina). Ukoliko bi se ovaj članak usvojio prema sadašnjem prijedlogu a kojim bi se nama (konkretno meni koji imam VI stupanj stručne spreme) onemogućilo daljnje obavljanje poslova sudskih vještaka postavlja se onda pitanje u kojem svojstvu bi nas sud zvao na rasprave odnosno od nas tražio očitivanja u predmetima u kojima smo davali stručni nalaz i mišljenje prije par godina a sad odjednom nam se zabranjuje obavljanje posla sudskog vještaka? To bi onda proizlazilo da je sud od nas prije XY godina tražio ekspertizu i onda nas sad poziva na raspravu/očitovanje da objasnimo svoj nalaz i mišljenje, a u međuvremenu nam je zakonodavac zabranio da se bavimo ekspertizom?! Navedeni stavak ovog članka stoga smatram potpuno nelogičnim i neprihvatljivim. - puno kolega je radi obavljanja posla sudskog vještaka pokrenulo svoje obrte i u to uložili nemali novac. Ukidanjem mogućnosti da se time i dalje bave prouzročilo bi im veliki gubitak i štetu. Na kraju, napominjem da se ovdje radi o stečenim pravima, te da bi usvajanjem sadašnjeg prijedloga ovog članka bila povrijeđena ista ta naša stečena prava.

20 Centar za demokraciju i pravo Miko Tripalo
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

Poštovani, Zahvaljujemo na mogućnosti da sudjelujemo u javnom e-Savjetovanju o prijedlogu izmjena Zakona o sudovima. Osim komentara na objavljeni prijedlog, slobodni smo vam predložiti i druge poželjne promjene tog zakona s ciljem povećanja transparentnosti i odgovornosti hrvatskoga sudstva, kao i demokratičnosti izbora nositelja sudačke funkcije. Takve reforme vidimo kao preduvjete za jačanje povjerenja građana u sudski sustav i njegovu efikasnost. PRIMJEDBE NA PODNESENE PRIJEDLOGE 1. Sigurnosne provjere Prijedlog da predsjednici sudova u roku od mjesec dana moraju pokrenuti obveznu sigurnosnu provjeru svih sudaca koji nisu prošli takvu proceduru u zadnjih 5 godina nije dovoljno obrazložen. Takvih sudaca vjerojatno može biti i do tisuću. Po Zakonu o sigurnosnim provjerama one se moraju obaviti u roku od 30 do 120 dana od podnošenja zahtjeva, ovisno o stupnju provjere. Prijedlog novele ne specificira koji će se stupanj temeljne provjere primijeniti, no prema Zakonu o sigurnosnoj provjeri slijedi da o tome može

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Okolnosti na koje se u komentaru ukazuje iste su kao i kod isteka vremena imenovanja, a uz navedeno se ističe i da važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještake, kao i da prema važećem uređenju poslove vještačenja mogu obavljati samo fizičke i pravne osobe.

Nije prihvaćen

Rok koji je u Nacrtu propisan isključivo je rok za utvrđenje broja sudaca u odnosu na koje je potrebno provesti odgovarajuće postupke i nije niti zamišljen kao rok u kojem bi se za sve navedene suce provela potrebna provjera. Dinamika vršenja provjera utvrdit će se sporazumno s nadležnom sigurnosno-obavještajnom agencijom. Neprihvatljivost na podvrgavanje provjeri također će se sankcionirati kroz stegovni postupak. U slučaju potrebe utvrđenja dodatnih činjenica Državno sudbeno vijeće ima mogućnost sukladno članku 66. stavku 5. Zakona o Državnom sudbenom vijeću ("Narodne novine", broj 116/10, 57/11, 130/11, 13/13, 28/13, 82/15, 67/18 i 126/19) imenovati posebno istražno povjerenstvo iz redova sudaca redovnih ili specijaliziranih sudova, koje će utvrditi činjenice i obrazložiti ih tijekom postupka pred Vijećem, a na raspolaganju je i nadopuna sigurnosne provjere na temelju čl. 33. st. 1. Zakona o sigurnosnim provjerama ("Narodne novine", broj 85/08 i 86/12) ili pokretanje drugih postupaka pred odgovarajućim tijelima. Mogućnost podnošenja predstavlki i pritužbi na rad sudova već je omogućeno postojećim rješenjima Zakona o sudovima

odlučiti sigurnosna služba. U nedostatku objašnjenja, neuvjerljivo je da provjera tako velikog broja sudaca u tako kratkom vremenu može dovesti do pouzdanih rezultata. Ista takva situacija nesavladive „gužve“ ponoviti će se za 5 godina, kada će se prema tekstu prijedloga takav veliki broj provjera morati ponoviti. Predlagač zato treba ustanoviti broj sudaca koji će biti podvrgnuti provjerama te objasniti kako je tako velik broj provjera moguć u predviđenim rokovima. Po Zakonu o sigurnosnim provjerama, osobe koje su njezin predmet moraju dati svoju suglasnost za takvu provjeru, i to za svaki stupanj provjere posebno. Prijedlog izmjene zakona ništa ne kaže što će se dogoditi ako sudac na to ne pristane. Ako pak neki drugi zakon određuje da se kod provjere sudaca takva suglasnost ne mora tražiti, predlagatelj novele to treba napomenuti. U tom kontekstu je korisno prisjetiti se da znatan broj sudaca nije deklarirao svoju imovinu sve dok nepostupanje po toj odredbi zakona nije okvalificirano kao razlog za pokretanje stegovnog postupka. Rezultati provjere šalju se Predsjedniku VSRH i Ministru, a ne predsjednicima sudova koji po prijedlogu zakona podnose zahtjev za sigurnosnu provjeru, pa bi prema odgovarajućem zakonu morali dobiti rezultate. Konačnu odluku o tome da li postoji sigurnosna zapreka daje Opća sjednica Vrhovnog suda Republike Hrvatske (VSRH). Predsjednik VSRH o utvrđenom postojanju sigurnosnih zapreka tada obavještava predsjednika suda u kojem sudac obnaša sudačku dužnost, predsjednika neposredno višeg suda, nadležno sudačko vijeće i ministra nadležnog za poslove pravosuđa. Sam tekst novele ništa ne kaže što se zatim zbiva, no u obrazloženju stoji da ovlaštene predlagači „mogu“ tada pokrenuti stegovni postupak. Dakle mogu, ali i ne moraju. Problem s takvim procesom je sljedeći: Sigurnosne službe imaju svoje metode prikupljanja podataka, od kojih mnoge ne dosežu kriterije koje moraju zadovoljiti dokazi u kaznenom pa i stegovnom postupku. One mogu samo rezultirati indicijama koje traže dodatne istražne radnje s ciljem da bi se stvorila dovoljno sigurna pravna osnova za pokretanje stegovnog postupka, a prijedlog novele ne precizira tko će takve istražne radnje poduzeti. Predlagatelj novele zato treba objasniti zašto i na osnovi čega očekuje da će sigurnosne provjere rezultirati u dovoljno solidnoj osnovi za pokretanje stegovnih postupaka. Predlažemo stoga predlagaču novele da s jedne strane još jednom razmotri svrsishodnost odredbi da se sigurnosnoj provjeri podvrgnu svi suci, a s druge strane da razriješi pitanje tko će nakon indicija dobivenih od sigurnosnih službi provoditi istražne postupke koji mogu dovesti do dokaza na osnovi kojih se može pokrenuti stegovni postupak. Napominjemo u tom kontekstu da je odgovornost sudaca znatno šira od kaznene odgovornosti (primjerice čuvanje ugleda sudstva), pa zbog toga treba predvidjeti istražne postupke koji će to obuhvatiti. Osnivanjem posebnog ureda pri Predsjedniku VSRH, koji bi mogao djelovati i na osnovi pritužbi građana, razriješio bi se problem odgovarajuće pripreme stegovnih postupaka, a istodobno bi otpala potreba za predloženu sigurnosnu provjeru svih sudaca. Pritom bi trebalo i

(predsjednicima sudova i ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa), a prema odredbi čl. 67. st. 2. Zakona o Državnom sudbenom vijeću predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske uvijek ima mogućnost pokretanja stegovnih postupaka protiv svih sudaca. Postupak utvrđivanja osnovanosti podnesenih predstavki ne može nadomjestiti postupak utvrđivanja postojanja sigurnosnih zapreka. S obzirom na činjenicu da su krajem lipnja 2021. i upravni sudovi kao posljednji ušli u sustav eSpis nepotrebno je zadržavanje ručne dodjele sudskih predmeta, a sustav nasumične dodjele predmeta te kriteriji koje taj sustav uzima u obzir detaljno su propisani Pravilnikom o radu u sustavu eSpis ("Narodne novine", br. 35/15, 123/15, 45/16, 29/17, 112/17, 119/18, 39/20, 138/20, 147/20, 70/21 i 99/21) i nisu predmet ovog Zakona. Pored toga, čl. 86. st. 2. i 5. važećeg Zakona o sudovima upravo i propisuju dodjelu predmeta u rad sucima automatskom nasumičnom dodjelom, primjenom odgovarajućeg algoritma, kao i da se postupak dodjele predmeta u rad uređuje Sudskim poslovnikom i pravilnicima kojima se uređuje rad u informacijskim sustavima sudova. Izneseni dodatni prijedlozi nisu predmet ovog Zakona, ali se primaju na znanje te će se razmotriti u okviru rada na drugim odgovarajućim propisima.

ovlastiti Predsjednika VSRH da pokreće stegovne postupke protiv svih sudaca, a ne samo protiv onih u višim sudovima, kako je sada u zakonu utvrđeno. Takav pristup stegovnim postupcima bio bi u skladu s ciljem povećanja transparentnosti u sudskom sustavu, nasuprot oslanjanju na sigurnosne službe koje po prirodi svoje djelatnosti ne mogu doprinijeti većoj transparentnosti.

2. Dodjeljivanje predmeta u rad
Pozitivno je što prijedlog novele ukida „ručno“ dodjeljivanje predmeta u rad, to jest raspodjelu predmeta među sucima u sudovima u kojima se do sada nije primjenjivao automatski algoritam. No da se izbjegne ponovno uvođenje diskrecijskog dodjeljivanja predmeta bilo bi potrebno direktno navesti da će kriteriji ravnomjerne podjele predmeta te vrsti i složenosti predmeta biti ugrađeni u automatski algoritam.

3. Nadzor nad sudovima
Podržavamo prijedlog da se proširi ovlaštenje Predsjedniku VSRH da direktno inicira nadzor nad svim sudovima.

DODATNI PRIJEDLOZI
Po našoj ocjeni, predložene promjene neće biti dovoljne da znatnije poboljšaju situaciju u hrvatskom pravosuđu. Slobodni smo vam zato ponuditi sljedeće dodatne prijedloge, dio kojih se odnosi i na druge relevantne zakone, prije svega na Zakon o državnom sudbenom vijeću.

1. Izbor sudaca
S obzirom na veliko nepovjerenje javnosti kao i pravne profesije prema objektivnosti postupaka za izbor sudaca, zakon treba taj postupak učiniti transparentnijim. Prvo, predlažemo da zakon treba odrediti da svi intervjui koje DSV provodi s kandidatima trebaju biti dostupni javnosti preko video streaminga. Drugo, predlažemo da zakon odredi da se kod svih izbora sudaca na više položaje svi dokumenti podneseni za izbor objavljuju na web stranici DSV-a, te zatim predvidjeti mogućnost da odvjetnici, akademske institucije te organizacije civilnoga društva mogu dati svoje ocjene kandidata, koje će također biti objavljene na istom mjestu. Ova mišljenja pomoći će DSV-u u izboru najboljih kandidata.

2. Izbor članova DSV-a
Državno sudbeno vijeće je ključno tijelo koje imenuje sve suce (osim Predsjednika VSRH), te jedino može donositi odluke u stegovnim postupcima protiv sudaca. Njegov sastav je stoga ključan za funkcioniranje pravosuđa. Sadašnji sustav izbora članova DSV-a je netransparentan: Vrhovni sud, koji organizira izbore ne objavljuje na javnosti dostupan način imena svih kandidata koji su se javili na izbore, niti kako su utvrđene kandidatske liste ako se javilo više od 15 kandidata u izbornoj jedinici (5 u slučaju VSRH), niti koliko je glasova dobio svaki kandidat, niti koliko je sudaca pristupilo glasanju u pojedinoj jedinici. Zatim, primjenjuje se jedan krug glasovanja te princip da je relativna većina dovoljna za izbor. To omogućuju da bude izabran kandidat koji je dobio samo 7% glasova (ako se javilo 15 kandidata). Također, takav postupak izbora omogućuje da ako postoji organizirana manjina, ona može presudno utjecati na sastav DSV-a. Prvo, predlažemo da s ciljem povećanja transparentnosti zakonska novela uvede za svakog kandidata obvezu podnošenja izjave o tome zašto se kandidira. Drugo, kao i kod izbora za više sudačke pozicije, zakon treba predvidjeti da svi dokumenti kandidata podneseni za izbor trebaju biti objavljeni na web stranici. Treće, novela treba

predvidjeti mogućnost da odvjetnici, odvjetničke komore, akademske institucije te organizacije civilnoga društva mogu dati svoju ocjenu kandidata, koje će također biti učinjene javnima na web stranici Vrhovnog suda prije svakog kruga glasanja. Četvrto, zakonska novela treba odrediti da se kandidati po izbornim jedinicama utvrđuju u dva kruga glasanja. Peto, s ciljem demokratizacije izbora predlažemo da se ponovno uvede sistem glasanja koji se primjenjivao do zakonskih promjena u 2018, do kada su svi suci glasali za kandidate iz svih izbornih jedinica, s time da se sada uvede glasanje u dva kruga. Alternativno, umjesto dva kruga glasanja može se uvesti neki od sustava preferencijalnog glasanja.

3. Stegovni postupci U stegovnim postupcima protiv sudaca načelno se primjenjuju procesna pravila kaznenoga postupka, no istodobno je Poslovníkom DSV-a određeno da su sjednice DSV-a na kojima se raspravlja o stegovnim postupcima zatvorene za javnost, osim ako sudac protiv kojeg se postupak vodi ne zatraži da sjednica bude javna. DSV objavljuje samo vrlo štute informacije o stegovnim postupcima, a na internetskim stranicama ne mogu se naći sustavno objavljeni podatci o pokrenutim stegovnim postupcima, razlozima njihova pokretanja, trajanju tih postupaka i ishodu postupaka. Predlažemo zato da zakonska novela propiše javnost stegovnih postupaka te obvezno objavljivanje svih dokumenata u tim postupcima.

4. Transparentnost sudskih odluka Sadašnji sustav objavljivanja sudskih odluka je nepotpun u više aspekata: - Odluke Vrhovnog suda se načelno objavljuju (uz neke iznimke), no njihova javna objava kasni od nekoliko tjedana do nekoliko godina; - Unatoč odredbama koje na to obvezuju, uz odluke Vrhovnog suda ne objavljuju se povezane odluke nižih sudova, što otežava razumijevanje objavljenih odluka; - Odluke županijskih sudova samo se iznimno objavljuju, a odluka o tome prepuštena je samim sudovima, tako da je u pravilu javnosti dostupan uvid u praksu od cca 5 posto do manje od jedan posto odluka tih sudova; - Odluke općinskih sudova načelno se ne objavljuju na internetu, a uvid javnosti u sudske spise je vrlo otežan; - Velik broj sudskih odluka raspoloživ je u sustavu „SupraNova“ koji je dostupan samo sucima, ali ne i javnosti, pa čak ni profesionalnim sudionicima (tj. odvjetnicima) te strankama kojima je takav uvid nužan za djelotvorno korištenje pravnih sredstava koja im osiguravaju pristup najvišim sudskim instancijama. U svom Izvješću za 2020. god. Predsjednik VSRH založio se za integraciju sustava e-spisa i „SupraNove“, kako bi se postigao „otvoren i sveobuhvatan pristup registru sudskih odluka“. Nije međutim određen nikakav rok do kada bi to trebalo ostvariti, nije rečeno kakve je korake sam Vrhovni sud u proteklím godinama poduzimao da bi se taj cilj ostvario, niti koje će korake poduzeti u budućnosti. Predlažemo da novela utvrdi zakonski rok do kojega se mora osigurati objavljivanje svih presuda na web stranici sudova.

5. Pristup odvjetnika, novinara i organizacija civilnoga društva neanonimiziranim presudama VSRH je svojim internim pravilnicima odredio da se sve sudske presude objavljene na internetu moraju anonimizirati, što nije praksa svih

EU zemalja (Irska, Italija, Cipar, Malta su ograničile anonimiziranje na posebno osjetljive teme te u slučaju opravdanih zahtjeva stranaka), dok druge zemlje dopuštaju iznimke kada se radi o osobama iz javnog života i sl. No i zemlje koje provode anonimizaciju, u skladu s principom javnog suđenja, dopuštaju pristup neanonimiziranim presudama novinarima, jer se kontekst pojedinih presuda često ne može shvatiti iz anonimiziranih presuda. Sudske odluke se inače integralno, dakle ne u anonimiziranom obliku, čuvaju u elektronskom sustavu „SupraNova“, no on je dostupan samo zaposlenima u sudovima i Ministarstvu. Kako se anonimizirane odluke pak u velikoj mjeri ne objavljuju, odvjetnici ne mogu dobiti pravi uvid u sudsku praksu. Novela zakona zato novinarima, odvjetnicima, organizacijama civilnoga društva, istraživačima, kao i građanima koji imaju legitimni interes treba osigurati cjelovit i brz pristup svim neanonimiziranim sudskim odlukama u sustavu „SupraNova“. 6. Suci kao stranke u postupcima zbog uvrede protiv novina, novinara i ostalih Pojedini suci podižu tužbe i presude protiv novinara i novina zbog pretrpijenih duševnih boli ili nanošenja štete ugledu te zatim dobivaju znatne novčane naknade. Trenutačno postoji znatan broj aktivnih tužbi podnesenih od sudaca sa znatnim odštetnim zahtjevima, unatoč tome što Smjernice za tumačenje i primjenu kodeksa sudačke etike iz 2016. izričito govore protiv takvih tužbi. Takva praksa izrazito šteti ugledu pravosuđa pa predlažemo da zakonska novela odredi da dosuđene odštete u takvim sporovima ne idu u korist sudaca, nego u korist državnog proračuna. S poštovanjem, Za Centar za demokraciju i pravo Miko Tripalo

21 LUKA MATIJEVIĆ

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

Predlažem da se doda novi stavak koji glasi: Iznimno od odredbi stavka 1 točaka 2, 3 i 8 ovog članka status stalnog sudskog vještaka produžuje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovanje stalnim sudskim vještakom kao stečeno pravo te može nastaviti sa radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa. "

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

22 **vanja gavranović tipura**

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA**

Poštovani zakonodavci, mišljenja sam da bi se novi zakon trebao odnositi samo na prva imenovanja. Stečena prava ne bi trebalo ukidati budući da bi se time mnogima od nas, kojima su vještačenja i procjene jedina djelatnost, ugrozila egzistencija. Pridružujem se kolegama u prijedlogu novog stavka koji glasi: Iznimno od odredbi stavka 1 točaka 2, 3 i 8 ovog članka status stalnog sudskog vještaka produžuje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovane stalnim sudskim vještakom kao stečeno pravo, te može nastaviti sa radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa. "

23 **MARTIN MATIJEVIĆ**

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA**

Predlažem da se doda novi stavak koji glasi: Iznimno od odredbi stavka 1 točaka 2, 3 i 8 ovog članka status stalnog sudskog vještaka produžuje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovanje stalnim sudskim vještakom kao stečeno pravo te može nastaviti sa radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa. "

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

24 Jurica Ropuš

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

Predlažem da se doda novi stavak koji glasi: Iznimno od odredbi stavka 1 točaka 2, 3 i 8 ovog članka status stalnog sudskog vještaka produžuje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovanje stalnim sudskim vještakom kao stečeno pravo te može nastaviti sa radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa."

25 MARIO FUČEK

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

Poštovani zakonodavci, mislim kako bi svi vještaci koji su imenovani sa VŠS ili SSS trebaju zadržati svoj status, a samo novimenovani bi trebali imati VSS, osim u nekim deficitarnim područjima koja utvrđuje Ministarstvo u suradnji / uz suglasnost strukovnih udruga. Svi vještaci koji su imenovani po dosadašnjem propisu mogu i dalje biti imenovani bez obzira na stupanj obrazovanja. Novi zakon bi se trebao odnositi samo na prva imenovanja. Poznato mi je da neki vještaci sa VŠS ili SSS vrlo uspješno obavljaju poslove vještačenja i to kao jedinu djelatnost pa bi se novim zakonom uskratila već stečena prava a nekima i ugrozila egzistencija. Slijedom navednog moj prijedlog bi bio da se doda novi stavak koji bi glasio : "Iznimno od odredbi stavka 1 točaka 2, 3 i 8 ovog članka status stalnog sudskog vještaka produžuje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovanje stalnim sudskim vještakom kao stečeno pravo te može nastaviti sa radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa"

26 Anisija Bešlić

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

Glede izmjena i dopuna Zakona o sudovima – PREDLOŽENE KOREKCIJE: • čl. 125. 1./ Prijedlog ovog članka određuje kako stalni sudski vještaci izrađuju vještački nalaz i mišljenje, odnosno procjenu, na zahtjev pravosudnih tijela. U praksi stranke moraju radi ostvarenja njihovih prava

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

Djelomično prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se propisuju uvjeti za imenovanje stalnih sudskih vještaka sa završenim preddiplomskim studijem (predložena odredba čl. 126. st. 1. t. 2. Zakona o sudovima). Mogućnost redovnog imenovanja stalnih sudskih vještaka sa srednjom stručnom spremom ukinuta je još Zakonom o sudovima iz 2013., a postojeće dopuštene iznimke smatraju se dostatnima za imenovanja u okolnostima u kojima za pojedinu struku nema odgovarajućeg studija.

Djelomično prihvaćen

Zakon o sudovima regulira prvenstveno postupanje sudionika postupka pred pravosudnim tijelima, a druga javnopravna tijela i sudionici drugih postupaka mogu uputiti na korištenje usluga stalnih sudskih vještaka ili navedeno može biti propisano posebnim propisima. Činjenica imenovanja, a time i ovlast vršenja vještačenja i procjene u okviru pojedine struke proizlazi iz uređenja uvjeta stručne kvalifikacije i

angažirati stalnog sudskog vještaka kako bi sačinio nalaz i mišljenje, ili procjenu (primjerice u arbitražnim postupcima, postupcima mirnog rješavanja sporova, u postupcima nagodbe i dr.). Također, ponekad stranke prije pokretanja nekog sudskog postupka moraju angažirati sudskog vještaka. Stoga se predlaže u izmijenjeni čl. 125., nakon riječi „na zahtjev pravosudnih tijela“ dodati riječi „ili na zahtjev stranaka radi ostvarenja njihovih prava“, uz ostali prijedlog teksta čl. 125. 2./ U nastojanju jasnijeg definiranja uloge stalnih sudskih vještaka pristupilo se jednostavno brisati kategoriju stalni sudski procjenitelj, a istodobno se ne utvrđuje jasna obveza stalnih sudskih vještaka da smiju vršiti procjene isključivo u okviru svojih stručnih kompetencija - dakle struke za koju su imenovani. Ukoliko bi se samo izbacio termin sudski procjenitelj, držeći pri tom da su svi vještaci istodobno i procjenitelji, napravila bi se posvemašna zbrka u kojoj bi npr. vještaci geodetske, agronomske i sličnih struka mogli prihvaćati procjene vrijednosti objekata - što je pogrešno. Stoga se predlaže u izmjeni čl. 125. dodati rečenicu: "Sudski vještaci ovlašteni su raditi procjenu isključivo u okviru struke za koju su imenovani." • čl. 126. 1. U prijedlogu izmjene ovog članka izbačene su odredbe o tome da i pravne osobe mogu obavljati poslove vještačenja, već je određeno da to mogu biti samo fizičke osobe. Navedena izmjena je diskriminatorna, u suprotnosti je s načelima slobodnog tržišnog nadmetanja, kao i u suprotnosti s relevantnim pravom EU. Nadalje, u vrlo složenim postupcima, kod kojih se u pravilu radi o iznimno obimnoj dokumentaciji i/ili velikom broju predmeta koje treba analizirati i sl., dakle u postupcima u kojima je potreban angažman većeg broja vještaka iste struke, a možda i različitih struka, odnosno subspecijalnosti, oportuno je angažirati pravnu osobu (trgovačko društvo, ustanovu i dr.) koja zapošljava dovoljan broj stručnog osoblja, i veći broj sudskih vještaka, jer se jedino na taj način može osigurati provođenje vještačenja u razumnom roku. Osim toga, ovakav prijedlog protivan je ustavnom pravu na slobodno udruživanje (čl. 43. Ustava Republike Hrvatske). Dakle, u ovom dijelu predlaže se ostaviti odredbe važećeg čl. 126. Zakona o sudovima koje reguliraju rad pravnih osoba na poslovima vještačenja, odnosno, predlaže se u prijedlog čl. 126. ugraditi sljedeće stavke: • „Vještačenja obavljaju pravne ili fizičke osobe. • Pravne osobe mogu obavljati vještačenje samo u okviru svoje registrirane djelatnosti, pod uvjetom da to obavljaju njihovi zaposlenici koji ispunjavaju uvjete za stalne sudske vještake.“ 2. U prijedlogu izmjene čl. 126. st. 1. t. 2. propisan je uvjet koji fizička osoba mora ispuniti da bi bila imenovana stalnim sudskim vještakom, a radi se o stručnoj spremi, odnosno završenom stupnju obrazovanja U pogledu ovog uvjeta, predloženo je da osoba mora imati završen: • preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili • integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili • specijalistički diplomski stručni studij odgovarajući području vještačenja za koje se imenuje. Ovako određen uvjet je s jedne strane diskriminatoran, a s druge strane ne uvažava važnu činjenicu multidisciplinarnosti koja se traži u gotovo svim

potrebnog radnog iskustva, koji moraju biti odgovarajući u odnosu za pojedino područje za koje se vještaci imenuju. Status stalnog sudskog vještaka ovim se Nacrtom predlaže regulirati samo u odnosu na fizičke osobe, a s obzirom da suštinski samo fizička osoba može biti vještak koji individualno i osobno priprema svoj nalaz i mišljenje te osobno odgovara za njegov sadržaj, koje je stajalište sukladno i Smjernicama o ulozi sudskih vještaka u pravosudnim postupcima država članica Vijeća Europe. Obavljanje vještačenja po pravnim osobama u smislu njihove procesne uloge opravdano je samo kada za to postoji točno određeni razlog odnosno kada pravna osoba kroz svoj oblik ima dodatne institucionalne ili infrastrukturne vrijednosti kojima fizička osoba ne raspolaže. Važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještake, pa će u tom smislu sudovi biti slobodni kao vještake koristiti i osobe bez statusa imenovanih stalnih sudskih vještaka odnosno pravne osobe. Iz istih razloga prijedlog ne sprječava niti mogućnost provedbe multidisciplinarnih vještačenja, a sasvim sigurno nije protivan niti ustavnom pravu na slobodno udruživanje jer s njim nema nikakve veze. Podsjeća se, člankom 43. Ustava Republike Hrvatske zajamčeno je pravo na slobodno udruživanje radi zaštite probitaka ili zauzimanja za socijalna, gospodarska, politička, nacionalna, kulturna ili druga uvjerenja i ciljeve, radi čega svatko može slobodno osnivati sindikate i druge udruge, uključivati se u njih ili iz njih istupati u skladu sa zakonom. Stalni sudski vještaci imaju poseban položaj sudionika sudskih postupaka na koje se ne primjenjuju pravila tržišnog pružanja usluga niti tržišnog natjecanja. Prijedlog se prihvaća u odnosu na preciziranje obveze pohađanja stručne obuke kod nadležnih strukovnih udruga, a što će se kao dio postupka imenovanja regulirati Pravilnikom te se radi preciziranja u odredbu čl. 127. st. 1. podst. 1. dodaju riječi "bez opravdanog razloga", čime se od sankcioniranja isključuju sve neskrivljene objektivne okolnosti koje su nastale nakon preuzimanja obveze vještačenja. Pri tome vještaci imaju obvezu voditi računa o svom postojećem radnom opterećenju te realnim mogućnostima obavljanja poslova vještačenja u određenim rokovima. Institut privremene zabrane odnosno udaljenja odnosi se na okolnost pokrenutog postupka i ne može se vezivati za njegovo okončanje, dok sama činjenica osude može biti samo oštriva nedostojnosti za obavljanje poslova stalnih sudskih vještaka. Primjedba da je rok predložen u odredbi čl. 127. st. 2. Zakona o sudovima neprimjerena nije ničim posebno argumentirana, a ukazuje se i da je istovjetan rok propisan i odredbom čl. 20. st. 1. važećeg Pravilnika o stalnim sudskim vještacima ("Narodne novine", broj 38/14, 123/15, 29/16 i 61/19), kao i da je predložena odredba čl. 127. a st. 1. podst. 2. istovjetno propisana u važećem Pravilniku, a uz to postoji i u nekim drugim propisima koji reguliraju rad pojedinih sudionika u pravosuđu, primjerice u čl. 21. st. 1. t. 1. Zakona o javnom bilježništvu. Predloženim prijenosom nadležnosti ne dolazi ni do kakvog zadiranja u samostalnost i neovisnost sudbene vlasti od strane izvršne pa nema niti povrede ustavnog načela trodiobe vlasti, prvenstveno iz razloga što se

strukama, jer su česti slučajevi završavanja jednog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija, nakon čega je na poslijediplomskom znanstvenom studiju ili doktorskom studiju na drugom fakultetu stečeno znanstveno zvanje i subspecijalistička struka, i upravo u tom drugom području osoba ima najkompetentnija znanja. Osim toga, prema predmetnom prijedlogu proizlazilo bi da osoba s manjim stupnjem obrazovanja ima uvjete za stalnog sudskog vještaka, dok osoba s višim stupnjem obrazovanja nema uvjete, što je nelogično i neživотно. Stoga se predlaže u čl. 126. st. 1. t. 2., nakon riječi „specijalistički diplomski studij“ ubaciti riječi „ili poslijediplomski znanstveni studij ili doktorski studij“, uz ostali prijedlog teksta čl. 126. st. 1. t. 2. neizmijenjen. 3. U čl. 126. st. 6. navodi se kako prije imenovanja kandidati za sudske vještake trebaju uspješno završiti stručnu obuku, ali se ne navodi od čega se ta stručna obuka sastoji, na koji način se provodi, tko ju provodi i pod kojim uvjetima i dr., pa se radi o preopćenitoj i nedorečenoj odredbi koju treba detaljno propisati. • Čl. 127 U prijedlogu izmjene čl. 127 stavak (1) stoje taksativno pobrojani primjeri u kojim slučajevima bi se privremeno zabranilo obavljanje poslova, pa se tako navodi: 1. u prvoj alineji - ako vještak ne preuzme dodijeljene predmete (!?). Ovo je nehumano gledanje na ulogu vještaka, jer vještak može biti već zauzet i/ili preopterećen kao sudskim tako i drugim obvezama, a može biti i npr. bolestan – pa je nužno ovu realnost trezveno i humano uzeti u obzir imajući u vidu kako su vještaci pristali biti vještaci jer žele raditi - ako mogu, te slijedom navedenog treba izbaciti ovu odrednicu kao nehumanu, ponižavajuću i nepotrebnu. 2. u četvrtoj alineji se navodi primjer zabrane obavljanja vještačenja ako se protiv vještaka pokrene kazneni postupak zbog kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti (!?). Bilo bi opravdano vještaka kao izravnog suradnika sudbene vlasti nagraditi određenim, pa taman i simboličnim, imunitetom - a ne akontativno kažnjavati već pri pokretanju kaznenog postupka protiv njega. Maksimum koji bi se trebao napraviti je da se vještaka dodatno penalizira ukoliko bude OSUĐEN za teža djela, a ne samo zbog toga što je protiv njega POKRENUT postupak za neka banalna djela koja spadaju u red kaznenih djela za koje se progoni po službenoj dužnosti kao npr. za nepružanje pomoći, prijetnju, uvredu ili sl. i to sve još u fazi nedokazanosti. Ovo je nužno baš zbog toga jer vještaci već trpe stanoviti oblik zlostavljanja od drskijih odvjetnika stranaka u postupku koji u strahu za rezultate vještačenja prijete pokretanjem kojekakvih sporova protiv vještaka u slučaju objektivnog vještačenja. Ovim činom bi se, za sada, moglo spriječiti vještaka u ishođenju potvrde o nekažnjavanju i tako izravno osujetili njegovo reimenovanje, ali za to je potrebno bar neko vrijeme do isteka roka na koji je vještak imenovan, a usvajanjem četvrte alineje prijedloga izmjena čl. 127. blokada rada vještaka nastupila bi odmah po pokretanju postupka. Stoga se predlaže da četvrta alineja (koja bi sada postala treća) glasi: „ako je protiv njega okončan kazneni postupak tako da bude osuđen kao vinovnik težeg djela koje se progoni po

sudovima ne nameće imenovanje točno određenih stalnih sudskih vještaka u konkretnim sudskim postupcima niti sudovi imaju obvezu vještačenje povjeravati samo osobama sa statusom imenovanih stalnih sudskih vještaka. Sasvim je neargumentirana teza da bi se ovlast odlučivanja o statusnim pitanjima stalnih sudskih vještaka mogla "zloupotrebjavati kada je to po procjeni izvršne vlasti oportuno u svezi s nekim sudskim postupkom" jer je nejasno kako se utvrđivanjem postojanja odnosno nepostojanja uvjeta koje će u konačnici donošenjem zakona definirati zakonodavna vlasti, a koje će odlučivanje biti podložno preispitivanju od strane sudbene vlasti, može utjecati na konkretne sudske postupke u tijeku. S obzirom na brojnost imenovanih stalnih sudskih vještaka i činjenicu da prema važećem uređenju ove zadaće nisu mogla učinkovito obavljati čak 24 suda, sasvim je neosnovano smatrati da će ih uspješno moći obavljati samo jedan sud. Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Područja završenih poslijediplomskih studija nisu uvijek nužno i cjelovito podudarna s područjima dodiplomskih studija pa se ovaj kriterij ne može koristiti za prosudbu odgovarajućeg formalnog obrazovanja u odnosu na područje imenovanja.

službenoj dužnosti." 3. U stavku(2) čl.127. neprimjereno je predložena duljina privremene zabrane, pa se predlaže da isti glasi: „(2) Privremena zabrana izriče se u trajanju od najviše tri mjeseca, osim u slučaju iz stavka 1. podstavka 4. (sada 3.) ovog članka kada se izriče do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka.“ • čl. 127.a U čl. 127.a st. 1. al. 2. navedeno je kako će se sudski vještak razriješiti ako se utvrdi kako nisu postojali, odnosno da su prestali postojati uvjeti na temelju kojih je imenovan. Radi se o neodređenoj odredbi, kojom se može manipulirati, zbog čega bi bilo potrebno istu dodatno razraditi, dakle taksativno navesti što od uvjeta za imenovanje sudskim vještakom je moglo ne postojati, ili prestati postojati, a dodatno bi trebalo propisati sustav kontrole, kao i način provođenja takovog postupka, sve kako bi se osigurala zakonitost i ravnopravnost oružja u postupku. • čl. 127.b Ovaj članak donosi suštinsku promjenu u postupcima imenovanja i razrješenja stalnih sudskih vještaka, na način da je imenovanje iz sfere sudbene vlasti (predsjednici županijskih ili trgovačkih sudova; čl. 126. st. 4. važećeg Zakona o sudovima) preneseno u sferu izvršne vlasti (ministar nadležan za poslove pravosuđa; čl. 127.b st. 1.). Umjesto predsjednika županijskih ili trgovačkih sudova, prijedlog je da posao imenovanja i razrješenja sudskih vještaka obavlja ministar nadležan za pravosuđe, što predstavlja očiti pokušaj miješanja izvršne vlasti u sudbenu. Naime, sudski vještaci sudjeluju u velikom broju sudskih postupaka, važan su čimbenik istih, i često puta bez stručnog nalaza i mišljenja, odnosno procjene, nije moguće donijeti zakonitu odluku u sudskom postupku. Upravo stoga, vještaci su primarno dio pravosudnog sustava u užem smislu, pa imenovanje i razrješenje vještaka po tijelu koje nije dio pravosudnog sustava krši jedno od temeljnih ustavnih načela – samostalnost i neovisnost sudbene vlasti (čl. 115. st. 2. Ustava RH). Osim toga, ne i manje važno, ministar nadležan za pravosuđe čelnik je tijela izvršne vlasti Republike Hrvatske, koja je često i sama stranka u postupku (bilo kao tužitelj u većini kaznenih postupaka, bilo kao stranka u brojnim građanskim sporovima), pa bi ovlast imenovanja i razrješenja sudskih vještaka mogla lako biti zloupotrijebljena kada je to po procjeni izvršne vlasti oportuno u svezi s nekim sudskim postupkom, s nesagledivim posljedicama na taj, ali moguće i druge sudske postupke u tijeku, kao i na stanje pravosuđa općenito. S obzirom da je prijedlog centralizacije evidencije i imenovanja vještaka sam po sebi prihvatljiv, predlaže se da isti, umjesto ministra nadležnog za pravosuđe, ustroji, vodi i nadzire predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske. • čl. 34. Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima U prijelaznim i završnim odredbama (čl. 34. st. 1.) predloženo je da bi stalni sudski tumači, stalni sudski vještaci i stalni sudski procjenitelji imenovani u skladu s odredbama danas važećeg Zakona o sudovima obavljali poslove prevođenja, vještačenja, odnosno procjenjivanja u skladu s odredbama tog Zakona, do isteka vremena na koje su imenovani. Posljedica takve odredbe je da bi po isteku tog vremena stalni sudski tumači,

vještaci i procjenitelji, ako se žele nastaviti baviti tim poslovima, trebali proći kroz postupak propisan predmetnim Prijedlogom, primjerice za stalne sudske vještace propisane predloženim čl. 126. S jedne strane, ako u jednom trenutku svi tumači, vještaci ili procjenitelji više ne budu mogli obavljati poslove vještačenja, postavlja se pitanje tko će ih obavljati. Nadalje, ako se mora ponovno prolaziti postupak stručne obuke, postavlja se pitanje tko će istu pružati (jer neće biti niti jednog sudskog vještaka). Osim toga, radi se o prijedlogu koji je suprotan zakonodavstvu Republike Hrvatske (načelo zaštite stečenih prava – čl. 13. Zakona o općem upravnom postupku), kao i suprotan pravu Europske unije (načelo zaštite legitimnih očekivanja). Dakle, u ovom se dijelu predlaže izmijeniti st. 1. čl. 34., na način da isti glasi: „Stalni sudski tumači, stalni sudski vještaci i stalni sudski procjenitelji imenovani u skladu s odredbama Zakona o sudovima (Narodne novine, broj 28/2013., 33/2015., 85/2015. i 67/2018.) mogu nastaviti obavljanje poslove prevođenja, vještačenja odnosno procjenjivanja prema ovom Zakonu sukladno stečenim imenovanjima bez ikakvih dodatnih uvjeta.“

27 MARTINA TOMIĆ

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

Poštovani zakonodavci, ovakav zakon je diskriminirajući, pogotovo prema kolegama i kolegicama koji su završili studij u trajanju od tri godine, po starom zakonu. Bez obzira koju školu imamo svi radimo isti posao, ali nismo jednako plaćeni, tako da imamo inženjere koji rade isti posao kao i diplomirani inženjeri i imaju isto znanje, ali zbog zakona više ne mogu stajati iza svoga rada, već taj rad potpisuje netko drugi. Bojim se da ćete ovim zakonom dobiti dodatne vještace i procjenitelje koji će lupati pečate, a netko drugi će raditi njihov posao, s toga bi bilo dobro da oni koji su već imenovani sudskim vještacima i procjeniteljima ostavite imenovanja sve dok po vlastitom zahtjevu ne zatraže razrješenje ili zbog smrti ili povrede drugih propisa. Ovako barem trećini vještaka i procjenitelja ugrožavate životnu egzistenciju.

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se propisuju uvjeti za imenovanje stalnih sudskih vještaka (predložena odredba čl. 126. st. 1. t. 2. Zakona o sudovima). Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

28 **IVAN MARINOVIĆ**

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA**

Predlažem da se doda novi stavak koji glasi: Iznimno od odredbi stavka 1 točaka 2, 3 i 8 ovog članka status stalnog sudskog vještaka produžuje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovanje stalnim sudskim vještakom kao stečeno pravo te može nastaviti sa radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

29 **Dragutin Matotek**

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA**

Svi vještaci koji su imenovani sa VŠS ili SSS trebaju zadržati svoj status, a samo novoimenovani bi trebali imati VSS, osim u nekim deficitarnim područjima koja utvrđuje Ministarstvo u suradnji / uz suglasnost strukovnih udruga. Svi vještaci koji su imenovani po dosadašnjem propisu mogu i dalje biti imenovani bez obzira na stupanj obrazovanja. Novi zakon bi se trebao odnositi samo na prva imenovanja. Poznato mi je da neki vještaci sa VŠS ili SSS vrlo uspješno obavljaju poslove vještačenja i to kao jedinu djelatnost pa bi se novim zakonom uskratila već stečena prava a nekima i ugrozila egzistencija.

Djelomično prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se propisuju uvjeti za imenovanje stalnih sudskih vještaka sa završenim preddiplomskim studijem (predložena odredba čl. 126. st. 1. t. 2. Zakona o sudovima). Mogućnost redovnog imenovanja stalnih sudskih vještaka sa srednjom stručnom spremom ukinuta je još Zakonom o sudovima iz 2013., a postojeće dopuštene iznimke smatraju se dostatnima za imenovanja u okolnostima u kojima za pojedinu struku nema odgovarajućeg studija.

30 **Andelko Horvat**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

Ovo je isto kao zakon o komorama. Svi projektanti koji su zatečeni sa VŠS ili SSS na poslovima projektiranja, mogli su biti članovi komore, a samo novo imenovani su trebali imati VSS. Tako bi trebalo biti i ovom slučaju. Svi zatečeni koji obavljaju djelatnost više godina, sud bi ih trebao ponovno imenovati na njihov zahtjev, a novi zakon bi se trebao odnositi samo na prva imenovanja, a ne ponovna imenovanja. Nekim ljudima bi mogla biti i ugrožena egzistencija, pogotovo onima kojima do mirovine treba još puno godina.

Djelomično prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se propisuju uvjeti za imenovanje stalnih sudskih vještaka sa završenim preddiplomskim studijem (predložena odredba čl. 126. st. 1. t. 2. Zakona o sudovima). Mogućnost redovnog imenovanja stalnih sudskih vještaka sa srednjom stručnom spremom ukinuta je još Zakonom o sudovima iz 2013., a postojeće dopuštene iznimke smatraju se dostatnima za imenovanja u okolnostima u kojima za pojedinu struku nema odgovarajućeg studija.

31 **MARIJAN POVODNIK**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

Poštovani, Člankom 28., mijenja se članak 126. gdje se stavkom 2. uvjetuje da se za stalnog sudskog vještaka može imenovati samo osoba koja ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili itd. čime se ukidaju stečena prava sudskim vještacima VŠS sprema odnosno vještacima inženjerskog smjera koji su kao takvi bili do sada imenovani samo zato jer su studij završili u vrijeme kada preddiplomski studiji nisu niti postojali. Osim što je takvo načelo diskriminatorno treba i naglasiti da će time sudovi izgubiti vještake s dugogodišnjim iskustvom u inženjerskim područjima koja danas nisu atraktivna za studiranje i industrija gdje bi se završeni studenti mogli zaposliti i steći određena iskustva potreba za provedbu vještačenja ili više ne postoje ili je svedena na nekolicinu proizvođača kao što je npr. tekstilna, kožarska, obućarska, drveno prerađivačka itd. industrija.

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se propisuju uvjeti za imenovanje stalnih sudskih vještaka sa završenim preddiplomskim studijem (predložena odredba čl. 126. st. 1. t. 2. Zakona o sudovima). Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

32 KRISTINA K.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, I.USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Poštovani, Ustavom RH članak 55. Svatko ima pravo na rad i slobodu rada. Svatko slobodno bira poziv i zaposlenje i svakomu je pod jednakim uvjetima dostupno svako radno mjesto i dužnost, a Člankom 5. U republici Hrvatskoj zakoni moraju biti u suglasnosti s Ustavom, a ostali propisi i s Ustavom i sa zakonom. Svatko je dužan držati se zakona i poštivati pravni poredak RH. Ovakve promjene i prijedlozi izmjena zakona su protivne svim načelima i moralu, kao i Ustavom RH zajamčenim pravom na rad , te europskim konvencijama

33 Miro Brkljačić

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, I.USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Predlažem da se doda novi stavak koji glasi: Iznimno od odredbi stavka 1 točaka 2, 3 i 8 ovog članka status stalnog sudskog vještaka produžuje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovanje stalnim sudskim vještakom kao stečeno pravo te može nastaviti sa radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa. "

34 DRUŠTVO SUDSKIH TUMAČA I PREVODITELJA

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, II.OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Društvo sudskih tumača i prevoditelja, Jasna Rodeš
Ovom prilikom ukazuje se također na potrebu ne samo jačanja mehanizama nadzora nad radom tumača, već također i na potrebu da Ministarstvo sudske tumače kao relevantne partnere uključiti u sveobuhvatne oblike usavršavanja i edukacija zajedno sa svim drugim dionicima u pravosuđu (suci, državni odvjetnici). Dosada nismo bili uključeni ni u jedan oblik seminara, radionica, edukacija koje provodi pravosuđe, a cjeloživotno učenje i usavršavanje smatramo obaveznim za pružanje odgovarajuće kvalitete usluge.

Primljeno na znanje

Komentar je načelan i ne precizira povrede na koje se poziva. Naznaka ustavne osnove odnosi se na ovlast Hrvatskog sabora za donošenje i izmjene Zakona o sudovima općenito.

Nije prihvaćen

Primjedba se ne odnosi na ustavnu osnovu za donošenje Zakona o sudovima, a u odnosu na njezin sadržaj ističe se da se prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

Primljeno na znanje

Pravilnikom koji se namjerava donijeti na temelju predloženog čl. 124.c st. 4. Nacrta razradit će se prava i dužnosti imenovanih stalnih sudskih tumača, a posebno obveza njihovog stručnog usavršavanja. Izmjenama Zakona o Pravosudnoj akademiji iz 2019. omogućeno je provođenje multidisciplinarnih programa stručnog usavršavanja u pravosuđu.

35 DRUŠTVO SUDSKIH TUMAČA I PREVODITELJA
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, II. OCJENA
STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE
TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE
KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Društvo sudskih tumača i prevoditelja, Jasna Rodeš, predsjednica Pozdravlja se inicijativa Ministarstva u potrebi revidiranja normativnog okvira stalnih sudskih tumača te usklađivanju raznolike i neujednačene sudske prakse kao i nužne izrade ažurnih i potpunih podataka o imenovanim i razriješenim stalnim sudskim tumačima. Ovdje se ukazuje i na potrebu žurne izmjene u svrhu kvalitativnih poboljšanja i pratećeg Pravilnika o stalnim sudskim tumačima koji znatnije nije mijenjan od 2008 (NN88/2008) godine. U tekstu prijedloga navodi se: „U definicijama stalnih sudskih tumača predlaže se jače naglasiti njihovu vezu s pravosudnim tijelima koji se pred njima vode, te se svi uvjeti njihovog imenovanja predlažu propisati zakonom.“ Ovdje smatramo potrebnim istaknuti da izraz „sudski tumač“ ne ograničava prevoditelja samo na rad sa pravosudnim tijelima niti samo na pravnu domenu. Sudski tumači prevode s ovjerom sudskog tumača po nalogu pravosuđa ali i mnogih drugih tijela i naručitelja, stoga ne vidimo smisao u naglašavanju samo veze s pravosudnim tijelima. Vezano uz izraz „stalni“ ne smatra se dobrim rješenjem micanjem istoga iz naziva „stalni sudski tumač“ te se ukazuje na to da se „stalni“ odnosi na to da je SST imenovan na mandat od 4 godine i da je prošao obuku za tumača, za razliku od nekoga tko je imenovan ad hoc kao, na primjer, osobe koje prevode neki rijetki jezik. Ukoliko se zakonodavac ipak odluči u nazivu „stalnih sudski tumač“ ukinuti riječ „stalni“, tada se svakako preporuča u ad hoc imenovanju tumača dodati naziv „privremeno/jednokratno imenovani prevoditelj“ ili nešto analogno, kako bi na razini nazivlja odmah bilo vidljivo da se radi o osobama koje nisu prošle „obuku“ za tumača i koje se tim poslom ne bave sustavno te nisu uključene u cjeloživotno obrazovanje, već su imenovane jednokratno za potrebe pojedinih poslova na kojima nema stalno imenovanog tumača. Prijedlog Ministarstva da se ovlast imenovanja stalnih sudskih tumača povjeri ministru nadležnom za poslove pravosuđa predstavlja značajnu reformu postojećeg sustava Objedinjavanje svih poslova u jednu centralnu službu pri Ministarstvu značilo bi ogromno povećanje obima poslova za službenike Ministarstva te bi u tu svrhu bilo potrebno većim brojem osoblja pojačati odjel Ministarstva koji bi bio nadležan za tumače i druge djelatnosti uključene ovim izmjenama. Ovakva reforma iziskuje ozbiljnu pripremu uz uključivanje u prethodan aktivan dijalog svih relevantnih dionika o kojima se ovdje radi.

Nije prihvaćen

Zakon o sudovima može regulirati samo postupanje pred sudovima te državnim odvjetništvima za potrebe vođenja sudskih postupaka i ne može nametati obveze postupanja pred drugim tijelima državne vlasti i javnopravnim tijelima. Propisi koji reguliraju postupanje pred ovim tijelima mogu upućivati na korištenje statusa stalnih sudskih tumača za potrebe prevođenja. Izraz "stalni sudski tumač" nije predloženo mijenjati, a u nenormativnom dijelu Nacrta samo je naglašeno da će ukidanje dosadašnjeg sustava imenovanja na vrijeme od četiri godine i uvođenje sustava imenovanja do ispunjenosti propisanih uvjeta upravo biti više u skladu s nazivom "stalni". Na znanje se prima komentar o potrebi donošenja novog Pravilnika o stalnim sudskim tumačima te o potrebi organizacijskih izmjena unutar Ministarstva.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

U odnosu na promjene koje se uvode u sustavu imenovanja stalnih sudskih vještaka, intencija zakonodavca da se posao imenovanja i razrješenja stalnih sudskih vještaka, vođenja evidenciji dr. stavi u cijelosti pod ministarstvo nadležno za pravosuđe, umjesto da ostane u nadležnosti predsjednika županijskih i/ili trgovačkih sudova je direktno suprotna ustavnom načelu trodiobe vlasti. Naime, vještaci su primarno dio pravosudnog sustava, pa imenovanje i razrješenje vještaka po tijelu koje nije dio pravosudnog sustava krši jedno od temeljnih ustavnih načela – samostalnost i neovisnost sudbene vlasti (čl. 115. st. 2. Ustava RH). Osim toga, ne i najmanje važno, ministar nadležan za pravosuđe čelnik je tijela izvršne vlasti Republike Hrvatske, koja je često i sama stranka u postupku (bilo kao tužitelj u većini kaznenih postupaka, bilo kao stranka u brojnim građanskim sporovima), pa bi ovlast imenovanja i razrješenja sudskih vještaka mogla lako biti zloupotrijebljena kada je to po procjeni izvršne vlasti oportuno u svezi s nekim sudskim postupkom, s nesagledivim posljedicama na taj, ali moguće i druge sudske postupke u tijeku, kao i na stanje pravosuđa općenito. Što se tiče navoda da se radi o neusklađenoj praksi imenovanja stalnih sudskih vještaka, nadležno ministarstvo može propisati detaljne postupovnike, a kao drugostupanijsko upravno tijelo, može putem provedenih nadzora nad radom predsjednika županijskih i/ili trgovačkih sudova u svakom trenutku utvrditi provode li se dane upute, ima li odstupanja i dr., a sve se to može obaviti bez zadiranja izvršne vlasti u sustav pravosuđa (kako se to predlaže). U pogledu navoda da nadležno ministarstvo ne raspolaže s jedinstvenom bazom podataka o svim vještacima, nije potrebna nikakva zakonska intervencija da se takva baza podataka ustroji, da ju popunjavaju predsjednici županijskih i/ili trgovačkih sudova (sa svim izmjenama - imenovanja, razrješenja i dr.), a da nadležno ministarstvo u svakom trenutku ima uvid u takvu bazu podataka. Alternativno, trebalo bi u zakonu riješiti pitanje Komore stalnih sudskih vještaka, te takvom tijelu dati odgovarajuće ovlasti u pogledu stručne izobrazbe kandidata za stalne sudske vještake, stalne stručne izobrazbe postojećih vještaka, vođenje baze podataka vještaka i dr. Ako se već ne prihvati prijedlog cjelovitog rješavanja problematike statusnih i materijalopravnih prava i obveza vještaka kroz zaseban Zakon o stalnim sudskim vještacima, kao i kroz zakonsku definiciju Komore stalnih sudskih vještaka, nužno je propisati uvjet prema kojem vještak mora biti član neke udruge stalnih sudskih vještaka, a rad svakog vještaka mora potpadati pod etički kodeks stalnih sudskih vještaka.

**37 HRVATSKO DRUŠTVO SUDSKIH VJEŠTAKA I PROCJENITELJA
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I**

Nije prihvaćen

Primjedbe da je predloženo rješenje protivno Ustavom zajamčenoj diobi vlasti te samostalnosti i neovisnosti sudbene vlasti, kao i da se radi o neprimjerenom utjecaju izvršne vlasti u sudskim postupcima u cijelosti se odbacuju kao neosnovane. Predloženim rješenjem Ministarstvo bi u nadležnost preuzelo isključivo postupke odlučivanja o statusnim pitanjima stalnih sudskih vještaka prema uvjetima koji su propisani Zakonom, a pravna zaštita protiv navedenih odluka Ministarstva osiguravala bi se u postupcima pred upravnim sudovima. Na navedeni bi se način utvrdila javno dostupna lista stalnih sudskih vještaka za koje je u mjerodavnom postupku utvrđeno da ispunjavaju sve propisane uvjete za obavljanje ovih poslova, ali se ni na koji način ne bi utjecalo na imenovanje vještaka u konkretnim sudskim postupcima. U tom smislu podsjeća se i da mjerodavni postupovni propisi imenovanje vještaka u postupcima niti ne uvjetuju njihovim statusom stalnih sudskih vještaka te su u skladu sa slobodnom ocjenom dokaza sudovi u utvrđivanju pravno relevantnih činjenica slobodni samostalno birati sredstva i mehanizme za njihovo utvrđenje odnosno razrješenje. Postojeći sustav nadležnosti županijskih i trgovačkih sudova, sve dosadašnje izmjene važećeg normativnog okvira kao i ovlasti Ministarstva u obavljanju poslova pravosudne uprave nisu uspjeli otkloniti slabosti i nedostatke postojećeg sustava. Navodi o potrebi osnivanja Komore i o potrebi regulative aktom zakonskog ranga nisu posebno obrazloženi. Podsjeća se, i prema novom rješenju predloženo je sva pitanja koja se tiču pojedinih stručnih područja u cijelosti prepustiti nadležnim strukovnim udrugama koje za to ovlasti Ministarstvo, a naročito pitanja stručne obuke i povrede etičkih načela za članove strukovnih udruženja, ali se nije utvrdila obveza propisivanja sustava obveznog udruživanja. Predložene zakonske odredbe sadrže i sankcije za sve vidove neprihvatljivih ponašanja u obavljanju poslova za potrebe pravosudnih tijela. Također se podsjeća i da se argumentacijom o potrebi donošenja posebnog zakona koji bi regulirao statusna pitanja i rad stalnih sudskih vještaka stručna javnost već obratila Ustavnom sudu Republike Hrvatske 2014. prijedlozima za ocjenu ustavnosti i zakonitosti važećeg normativnog rješenja, smatrajući da je statusna pitanja i rad stalnih sudskih vještaka potrebno propisati isključivo zakonskim rangom propisa. Ustavni sud RH rješenjem broj U-8056/14 od 25. travnja 2017. nije prihvatio podnesene prijedloge za pokretanje postupka ocjene suglasnosti s Ustavom članka 126. stavka 6. Zakona o sudovima („Narodne novine“, broj 28/13, 33/15 i 82/15), kojim je propisano da će ministar pravosuđa pravilnikom propisati uvjete i postupak imenovanja stalnih sudskih vještaka, njihova prava i dužnosti te visinu nagrade i troškova za njihov rad. Ocjena Ustavnog suda je da je način odnosno rang pravnog propisa kojim se normira navedena materija slobodna volja zakonodavca.

Nije prihvaćen

U odnosu na zahtjev za reguliranje svih statusnih pitanja stalnih sudskih vještaka i stalnih sudskih

DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Iz teksta Ocjene stanja i osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom, te posljedice koje će donošenjem zakona proisteći nije dovoljno obrazloženo kako bi se sa ovih nekoliko izmjena promijenila komunikacija sa sudskim vještacima i sa sudskim tumačima uz konkretno praćenje njihovog rada od strane osoba koje nisu njihove struke pa ne mogu niti obavljati ocjenu stručnosti njihovog rada. Hrvatska udruga sudskih vještaka i procjenitelja predlagatelju Zakona skreće pozornost da je Pučka pravobraniteljica Ministarstvu pravosuđa i uprave dana 6. studenog 2020. godine uputila preporuku vezano za normativno uređenje statusnih pitanja stalnih sudskih vještaka i stalnih sudskih procjenitelja ocjenjujući da postojeći normativni okvir kojim su uređena ne samo statusna nego i materijalna prava sudskih vještaka procjenitelja i tumača nije zadovoljavajuć slijedom čega ga je nužno mijenjati pa je u tom smislu upućena preporuka Pučke pravobraniteljice da se prilikom nadolazećih zakonskih izmjena razmotre i obuhvate sve primjedbe i prijedlozi strukovne udruge Hrvatskog društva sudskih vještaka i procjenitelja kako bi se izradio što kvalitetniji zakonski propis. Smatramo da navedeno predloženim zakonskim izmjenama nije učinjeno, a budući da iz izloženih prijedloga zakonskih izmjena i dopuna proizlazi da se istima rješavaju samo određena statusna pitanja sudskih vještaka dok se istovremeno u sferu zakona ne integrira i pitanje materijalnih prava vještaka koja su jedan od najvećih problema na koje ukazuje Hrvatsko društvo sudskih vještaka i procjenitelja, a radi se o području koje je isključivo i u cijelosti prepušteno diskreciji Ministra pravosuđa koji unatoč zakonskim izmjenama očigledno i nadalje ostaje jedina nadležna osoba za reguliranje materijalnih prava sudskih vještaka budući da je sukladno čl. 127b st. 4. nadležan za donošenje pravilnika kojim će propisati postupak imenovanja i razrješenja sudskih vještaka te visinu naknade za njihov rad. Smatramo da je navedeno neprihvatljivo te da predložene zakonske izmjene u tom smislu nisu sveobuhvatne već da je nužno donijeti integralni zakonski tekst odvojen od Zakona o sudovima kojim će se regulirati i statusna i materijalna prava vještaka i to tako da potonja budu regulirana na način da je pri definiranju tarife sudskih vještaka nužno uključiti veći broj osoba, a ne materijalnim pravima vještaka opterećivati isključivo ministra pravosuđa. S tim u vezi ukazuje se i na potrebu usklađivanja normativnog okvira kojim se uređuju statusna i materijalna prava vještaka sa Smjernicama o ulozi sudskih vještaka u pravosudnim postupcima država članica Vijeća Europe, Europske komisije za učinkovitost pravosuđa (CEPEJ) od 12. prosinca 2014. godine kojima je između ostaloga propisano da rad vještaka treba biti razumno i adekvatno nagrađen kako bi se izbjegao rizik da vještak podlegne iskušenju da prekrši svoju neovisnost koji standard u trenutnim okolnostima nije dostignut. Konkretno rješenje je dakle donošenje Zakona o

tumača jedinstvenim propisom zakonskog ranga podsjeća se da se argumentacijom o potrebi donošenja posebnog zakona koji bi regulirao statusna pitanja i rad stalnih sudskih vještaka Društvo već bilo obratilo Ustavnom sudu Republike Hrvatske 2014. prijedlozima za ocjenu ustavnosti i zakonitosti važećeg normativnog rješenja, smatrajući da je statusna pitanja i rad stalnih sudskih vještaka potrebno propisati isključivo zakonskim rangom propisa. Ustavni sud RH rješenjem broj U-8056/14 od 25. travnja 2017. nije prihvatio podnesene prijedloge za pokretanje postupka ocjene suglasnosti s Ustavom članka 126. stavka 6. Zakona o sudovima („Narodne novine“, broj 28/13, 33/15 i 82/15), kojim je propisano da će ministar pravosuđa pravilnikom propisati uvjete i postupak imenovanja stalnih sudskih vještaka, njihova prava i dužnosti te visinu nagrade i troškova za njihov rad. Ocjena Ustavnog suda je da je način odnosno rang pravnog propisa kojim se normira navedena materija slobodna volja zakonodavca. S obzirom na navedeno, nema zapreke da se, kao i sva druga prava i obveze, i materijalna prava stalnih sudskih vještaka urede podzakonskim aktom, a pri izradi novog pravilnika vodit će se računa o svim primjedbama koje je stručna javnost po ovom pitanju ostavljala u proteklom razdoblju. U dosadašnjem uređivanju statusnih pitanja stalnih sudskih vještaka nije utvrđena potreba osnivanja Komore i propisivanje obvezatnosti udruživanja u Komoru, a s obzirom na prijedlog za propisivanje jedinstvene nadležnosti Ministarstva te suradnju sa strukovnim udrugama, postojanje Komore nije predviđeno niti ovim Nacrtom. U odnosu na primjedbe koje se tiču statusa procjenitelja ističe se da Nacrt kroz definiranje ovlasti stalnih sudskih vještaka i polazi od premise da unutar područja za koje su imenovani stalni sudski vještaci obavljaju poslove vještačenja i procjene te je izričaj u nenormativnom dijelu usklađen s prijedlogom zakonskog teksta. Pravilnik o stalnim sudskim procjeniteljima („Narodne novine“, broj 64/98 i 88/08) još uvijek je važeći propis te se sukladno općim pravilima o hijerarhiji pravnih propisa te načelom zakonitosti primjenjuje ako je i u dijelu u kojem je sukladan zakonskom aktu na temelju kojeg se donosi. U odnosu na završnu primjebu u komentaru podsjeća se da se prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene

sudskim vještacima i tumačima kojim bi se uredio temeljni ustroj, djelokrug, javne ovlasti i članstvo u Hrvatskoj komori sudskih vještaka i sudskih tumača (u daljnjem tekstu: Komora). Tim bi se Zakonom uredila javnost rada Komore, tijela Komore, opći akti koje donosi Komora, upisi u imenike Komore, mirovanje i prestanak članstva u Komori, kvaliteta pružene 2 usluge u poslovima vještačenja za 50 struka i 140 specijalnosti, te sudskih tumača, stalno stručno usavršavanje, stručni nadzor, stegovna odgovornost, profesionalno osiguranje i osiguranje od odgovornosti, uz prekršajne odredbe i nadzor nad provođenjem Zakona. Članovi Komore ostvarivali bi svoje interese u Komori neposredno u strukovnim oblicima organiziranja i posredno preko svojih izabраних predstavnika u tijelima Komore i drugim ustrojenim oblicima rada utvrđenih statutom i drugim aktima Komore. Potpuno je nejasna bojazan svih dosadašnjih ministara pravosuđa radi predlaganja ovakvog oblika organiziranja sudskih vještaka i procjenitelja, kada je opće poznata uspješnost funkcioniranja Hrvatske komore odvjetnika i Hrvatske komore javnih bilježnika kao dijela pravosuđa, sa strukovnom samoregulacijom. Ovdje je važno naglasiti da bi se rad Komore financirao isključivo članarinama pa bi to bilo i manje brige za već preopterećeno Ministarstvo pravosuđa koje nema nakon 30 godina niti uređenu službenu bazu vještaka i tumača, jer je Sudačka mreža privatna baza za koju nitko ne snosi odgovornost! Pozdravljamo ukidanje reimenovanja svake 4 godine, tj. imenovanje vještaka i tumača kao trajno sve do god postoje uvjeti za njihovu opstojnost, odnosno sve dok nije ispunjen jedan od uvjeta za njihovo razrješenje. Nadalje, slažemo se s tim da se davno izgubila suštinska razlika između kategorija stalnih sudskih vještaka i procjenitelja te da se više ne nalazi opravdanost postojanja odvojenog uređenja ovih kategorija, pa se predlaže ukidanje posebnog uređenja za stalne sudske procjenitelje, koji bi nastavili obavljati poslove vještaka za procjenu. Smatramo da ne postoji vještak za procjene, nego svaki sudski vještak određene struke mora znati procjenjivati ono što je u njegovoj djelatnosti potrebno. Npr. sudski vještak informatičke struke koji zna izraditi neki program zna koliko vrijedi softver, koliko vrijedi laptop, kompjuter itd. Agronomski vještak zna sve o poljoprivrednoj i dr. proizvodnji (ovisi o šmjeru), zna kako posijati određene kulture, a poslije sigurno zna i procijeniti vrijednost i te oranice i plodova. Građevinski/arhitektonski vještak poznaje tehnologiju građenja, zna sve o brojnim obilježjima svake vrste nekretnine, pa ako zna kako se gradi neka zgrada onda zna procijeniti vrijednost te nekretnine kao jedan atributa od brojnih atributa nekretnina: i za novu zgradu i za staru zgradu (s umanjenjem zbog starosti i trošnosti) ili dr. vrstu nekretnine (hotel, stan, kuća, zemljište, skladište). Ekonomski vještak koji zna računovodstvo, zna izračunati kamate u mnogim situacijama, zna kako izraditi godišnju bilancu neke tvrtke - nakon svega zna i utvrditi vrijednost tvrtke. Napominjemo da Pravilnik o stalnim sudskim procjeniteljima (NN 64/98 i 88/08) nije nikada usklađen sa Zakonom o sudovima iz 2013.g. pa je nepotrebno njegovo

vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Odredba koja propisuje uvjete za imenovanje će se dopuniti na način da će završeni preddiplomski studiji biti propisani kao redovni uvjet za imenovanje, dok je mogućnost redovnog imenovanja stalnih sudskih vještaka sa srednjom stručnom spremom ukinuta još Zakonom o sudovima iz 2013. te se postojeće dopuštene iznimke smatraju dostatnima za imenovanja u okolnostima u kojima za pojedinu struku nema odgovarajućeg studija.

ostavljanje na snazi u ovim Izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, štoviše potrebno ga je staviti van snage zbog 8-godišnjeg neusklađenja sa Zakonom o sudovima, jer je time učinjena ogromna šteta za sve one naručitelje koji su dobili usluge od imenovanih procjenitelja koji nisu niti prošli edukaciju uz mentora niti imaju obvezu osiguranja od profesionalne odgovornosti. U tom Pravilniku su navedeni uvjeti za stalnog sudskog procjenitelja koje treba ispunjavati osoba koja ima završenu srednju stručnu školu, koja ima ili je imala dozvolu za obavljanje obrtničke djelatnosti, ili se je bavila poljoprivredom odnosno šumarstvom. Ostali uvjeti su bili: – da je državljanin Republike Hrvatske, 3 – da je državljanin države članice Europske unije ili neke druge države potpisnice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru, – da je zdravstveno sposoban za obavljanje poslova stalnog sudskog procjenitelja, – da je nakon završene srednje škole radio najmanje 10 godina na poslovima u struci za koju se školovao ili samostalno obavljao obrtničku djelatnost odnosno najmanje 10 godina samostalno vodio obiteljsko gospodarstvo baveći se poljoprivredom ili šumarstvom. Za stalnog sudskog procjenitelja nije se mogla imenovati osoba za koju postoje zapreke za prijam u državnu službu iz članka 49. stavak 1.a) Zakona o državnim službenicima ili joj je izrečena sigurnosna mjera dok traju pravne posljedice osude ili joj je izrečena zabrana bavljenja zanimanjem u vrijeme kada traži imenovanje za stalnog sudskog procjenitelja. Znači po tom „starom“, neusklađenom Pravilniku stalni sudski procjenitelj treba imati minimalno SSS, 10 godina iskustva i treba biti zdrav !!! Takva odredba je u direktnoj koliziji sa člancima 128. i 129. Zakonom o sudovima (NN 28/13, 33/15, 82/15, 82/16, 67/18, 126/19, 130/20 na snazi od 01.01.2021). Stoga isti ne može ostati na snazi ! Donošenjem Zakona o sudskim vještacima i tumačima osigurao bi se kvalitetniji normativni i stručni okvir za rad ovih profesija. Na taj način bi se u jednom propisu uredili uvjete za obavljanje poslova stalnih sudskih vještaka, postupak imenovanja i razrješenja, stručno obrazovanje, obveza osiguranja od profesionalne odgovornosti, dužnosti i prava stalnih sudskih vještaka, donošenje Kodeksa etike stalnih sudskih vještaka i tumača kao i ustrojstvo, kao i osnivanje, djelokrug i rad Hrvatske komore stalnih sudskih vještaka i/ili tumača (ako su zasebne). Razlog za osnivanje posebne Komore stalnih sudskih vještaka je što je Komora pravna osoba na koje se mogu prenijeti javne ovlasti vođenja registra, organizacije stručnog usavršavanja, stručnog nadzora nad radom svojih članova, te stegovni postupci. Poseban Zakon o sudskim vještacima (i tumačima) omogućio bi sustavan pristup u regulaciji ovih profesija, nadzor nad radom, te sve ostale pretpostavke za unapređenje struke. S tim u vezi ponavljamo da bi s obzirom na značaj djelatnosti koju obavljaju sudski vještaci, s obzirom na broj sudskih vještaka u Republici Hrvatskoj te nepostojanje obveznog udruživanja u komoru u svrhu nadzora nad radom i mentoriranjem vještaka, materija koja uređuje prava i obveze sudskih vještaka trebala biti uređena posebnim Zakonom o stalnim sudskim vještacima, a

sve kako bi se sudskim vještacima (sa ili bez tumača – kako se odluči) omogućilo da u svrhu poboljšanja rada i pojačanja nadzora u obavljanju ove djelatnosti osnuju vlastitu Komoru kao obvezatan oblik udruživanja, što bi svakako utjecalo i ne veću koheziju u struci, pa samim time i na mogućnost većeg utjecaja na uređenje nagrada i naknada za rad sudskih vještaka, što je u ovom trenutku prepušteno isključivo jednoj osobi koja mora donijeti Pravilnik o naknadama za sudske vještake i tumače. Pri tome naglašavamo da nije sporno da visina nagrada za rad sudskih vještaka može biti propisana i podzakonskim aktom (kao što je to u slučaju odvjetnika i javnih bilježnika), te da se ista može donijeti uz suglasnost ministra pravosuđa, međutim temeljni problem, kada se radi u propisivanju nagrada za rad sudskih vještaka, je u tome što u slučaju sudskih vještaka, ministar pravosuđa ima u cijelosti autonomno pravo odlučivanja o tome na koji način će se valorizirati rad sudskih vještaka, bez ikakvih konzultacija s vještacima na koje se određivanje visine nagrade odnosi, te bez ikakvih zakonom razrađenih kriterija. Dakle, nadležnost 4 propisivanja nagrade za sudske vještake, zapravo je svedena na samo jednog čovjeka u državi, pri čemu sudski vještaci nemaju apsolutno nikakve mogućnosti, a kao izravno zainteresirane osobe na koje se visina naknade odnosi, sudjelovati u njezinom donošenju, što je bilo očitovano i na primjeru donošenja Pravilnika o izmjenama i dopunama pravilnika o stalnim sudskim vještacima u 2015.g., gdje je sudskim vještacima kao izravno zainteresiranim adresatima ostavljeno četiri dana za sudjelovanje u javnoj raspravi, od kojih su dva dana bili dani vikenda i blagdan Svih svetih, a koje postupanje Ministarstva pravosuđa je u konačnici utvrđeno protupravnim i od strane Povjerenice za informiranje. O neprihvatljivosti autonomije pri utvrđivanju visina nagrade za rad izjasnio se i Ustavni sud Republike Hrvatske u svojim odlukama, primjerice u odluci U-II-58/2000, u kojoj se radilo o autonomnom određivanju visine naknade za rad posebnog skrbnika - odvjetnika u sudskim postupcima, a visinu koje naknade je propisivao nadležni Ministar bez izričitog ovlaštenja. Iako se ne radi o identičnoj situaciji, budući da sudski vještaci nemaju Ustavom uređen položaj kao odvjetnici, povlačimo paralelu jer smatramo da niti u situaciji sudskih vještaka, iako mu je ta ovlast dana člankom 126. stavkom 6. Zakona o sudovima, Ministar pravosuđa, kao predstavnik izvršne vlasti nema neograničenu diskreciju o određivanju naknada za rad, a bez ikakvih konzultacija o potrebama struke (glede vremena utrošenog za pojedine predmete - nalaze) s njezinim predstavnicima. Nepravedna je i uvredljiva je činjenica da se sudskim vještacima nije mijenjala vrijednost radnog sata od 1998.g. što nije zabilježeno niti u jednoj instituciji EU koja okuplja sudske vještake, pa se postavlja pitanje selektivnog odabiranja poredbi sa slovenskim Zakonom o sudskim vještacima, procjeniteljima i tumačima, ali se ne navodi da je njihov započeti sat 50 €, a sve ostale naknade se jasno vide iz njihovog cjenika Pravilnika o sudskim vještacima, sudskim procjeniteljima i sudskim tumačima (Službeni list

RS, br. 84/18, 148/21). Da li su plaće zaposlenih npr. u Ministarstvu pravosuđa ili u bilo kojem drugom ministarstvu ili nekoj djelatnosti u RH nepromijenjene od 1998.g. ??? Gospodarsko-socijalne prilike u Republici Hrvatskoj su se mijenjale, i na bolje i na gore, međutim ne i visina nagrade za rad vještaka. Da su se ove nagrade povećale u vrijeme prije gospodarske krize i smanjile nakon početka gospodarske krize u Republici Hrvatskoj, obezvjeđivanje rada vještaka bi se moglo malo opravdati. Međutim u situaciji kada je nagrada za rad vještaka fiksirana u razdoblju od sada već dvadeset i tri godine (23) ovo nerješavanje našeg vrednovanja rada ne možemo prihvatiti. U odnosu na neke ranije tvrdnje da sudski vještaci sami snose teret vrednovanja svojeg rada, i uz navode da se poslovi vještaka ne obavljaju nužno kao jedino profesionalno zanimanje, treba naglasiti da oni vještaci koji obavljaju poslove vještačenja kao dodatno zanimanje, iste obavljaju na uštrb svog osobnog i obiteljskog života, te se obavljanjem navedenog posla odriču dijela slobodnog vremena, pa ostaje nejasno iz kojeg razloga bi njihov angažman trebalo vrednovati neprihvatljivo niskim iznosima sadržanim u Pravilniku o stalnim sudskim vještacima. Teza o dobrovoljnosti obavljanja poslova sudskih vještaka je neprihvatljiva, pa čak i apsurdna, jer se kao takva može primijeniti na svakoga. Naime, i druga zanimanja svoje poslove obavljaju dobrovoljno, te se dobrovoljno zapošljavaju na funkcije sudaca i dr. uz unaprijed poznate uvjete, ali to ne znači da bi zbog toga naknade za njihov rad trebale biti fiksirane kroz neograničeni vremenski period. I suci i državni službenici se imenuju vlastitom voljom, pristajući na propisane uvjete rada, što ne znači da se njihova primanja ne mijenjaju paralelno s porastom troškova života i promjenom drugih socio-ekonomskih uvjeta u državi. Dosadašnje odbacivanje prijedloga za obvezno udruživanje u udruge sudskih vještaka također ide u prilog već ranije iznesenim tvrdnjama da su vještacima kao struci i zainteresiranim adresatima za primjenu propisa koji se na njih odnose, u potpunosti zatvorena vrata za predlaganje bilo kakvih poboljšanja i vršenja bilo kakvog utjecaja na postojeće propise, čime je iz ove materije u cijelosti isključen glas javnosti i struke, što u demokratskom društvu smatramo neprihvatljivim. Gotovo 1800 vještaka nije član niti jedne strukovne udruge!!! Također dosadašnje odbijanje da ministarstvo uopće razmotri benefite udruživanja vještaka i pozitivne reperkusije istog na sve korisnike usluge vještaka, dovodi nas do zaključka da postoje, neki osobni, nama kao struci očito nedokučivi interesi, jer se postavlja pitanje, u današnjem svijetu, gdje se sve struke udružuju i djeluju prema određenim kodeksima i pravilima uz popratni nadzor, gdje je ratio razmišljanja da tako nešto nije potrebno i za sudske vještake. Smatramo opravdanu našu argumentaciju o dostavljanju dokaza o provedenom stručnom usavršavanju. Naravno da je nemoguće da se za vještake iz svih područja posebno utvrđuje ispunjenje ove obveze, međutim treba usvojiti mogućnost da bi nadzor nad stručnom usavršavanjem mogla provoditi kompetentna Udruga

sudskih vještaka koja je dovoljna iskusna u organizaciji stručnih edukacija i usavršavanja ili Komora sudskih vještaka, kao što je to s brojnim drugim strukama, te stvaranje zakonom utvrđenih uvjeta za provođenje takvog nadzora. I na kraju, smatramo da je potrebno uzeti u obzir stalne sudske vještake sa završenim preddiplomskim studijem i sa srednjom stručnom spremom koji su do sada uredno obavljali svoje poslove, a da se nove odredbe o imenovanju odnose na nova imenovanja i iznimno ako u Republici Hrvatskoj za određeno područje vještačenja nema mogućnosti završetka preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija ili integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija ili specijalističkog diplomskog stručnog studija, za stalnog sudske vještaka može se imenovati i osoba sa završenim preddiplomskim sveučilišnim studijem ili preddiplomskim stručnim studijem odnosno stečenom srednjom stručnom spremom odgovarajućim području vještačenja za koje se imenuje i koja je nakon završenog studija odnosno škole radila na poslovima u struci najmanje deset godina. Ukoliko bi se dosadašnji rad i stečena prava svih kolega derogirao jednim potezom „pera“ kao i njihova legitimna očekivanja za nastavkom rada, izmjena i dopuna zakona posljedično bi učinila veliku štetu imenovanim sudskim vještacima sa završenim preddiplomskim studijima i sa srednjom stručnom spremom kao i samom društvu u cjelini jer na mnogim sudovima ne bi bilo raspoloživih vještaka za preuzimanje brojnih sudskih predmeta. Poznato nam je da brojni vještaci sa VŠS ili SSS vrlo uspješno obavljaju poslove vještačenja i to kao jedinu djelatnost pa bi im se novim zakonom uskratila već stečena prava, a nekima bi bila ugrožena i egzistencija.

38 **Dijana Huljev**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI
Poštovani, Predlažem da se doda novi stavak koji glasi: Iznimno od odredbi stavka 1 točaka 2, 3 i 8 ovog članka status stalnog sudske vještaka produžuje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovanje stalnim sudskim vještakom kao stečeno pravo te može nastaviti sa radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa. "

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Načelima se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

39 **Sindikata Pravosudne Policije Hrvatske PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROIŠTEĆI**
Budući se ovaj zakon tiče u djelu i Pravosudnu policiju bilo bi potrebno ugraditi da se i na djelatnike pravosudne policije na poslovima osiguranju pravosudnih tijela odnositi zakon o pravosudnoj policiji koji se sprema u izradu.

40 **Igor Lukačić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROIŠTEĆI**
Predložene izmjene koje se odnose na uređivanje rada sudskih vještaka i tumača smatram puno lošijim rješenjem u odnosu na rezultat koji bi se postigao donošenjem cjelovitog i sveobuhvatnog Zakona o sudskim vještacima i tumačima kojim bi se uredio temeljni ustroj, djelokrug, javne ovlasti i članstvo u Hrvatskoj komori sudskih vještaka i sudskih tumača, po uzoru na slične komore odvjetnika i javnih bilježnika

41 **KRISTINA K. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROIŠTEĆI**
Poštovani, Ustavom RH članak 55. Svatko ima pravo na rad i slobodu rada. Svatko slobodno bira poziv i zaposlenje i svakomu je pod jednakim uvjetima dostupno svako radno mjesto i dužnost, a Člankom 5. U republici Hrvatskoj zakoni moraju biti u suglasnosti s Ustavom, a ostali propisi i s Ustavom i sa zakonom. Svatko je dužan držati se zakona i poštivati pravni poredak RH. Ovakve promjene i prijedlozi izmjena zakona su protivne svim načelima i moralu, kao i Ustavom RH zajamčenim pravom na rad, te europskim konvencijama

Nije prihvaćen

Donošenje posebnog zakona kojim bi se regulirao rad službenika pravosudne policije na poslovima osiguranja pravosudnih tijela trenutno nije u planu te će se kao i do sada ova materija regulirati u temeljnim organizacijskim propisima koji se odnose na rad pravosudnih tijela te pravilnicima koji se budu donosili na temelju navedenih zakonskih odredaba.

Nije prihvaćen

Komentar ne sadrži posebnu argumentaciju zbog čega se predložena rješenja smatraju lošijima od onih utvrđenih važećim normativnim okvirom. U odnosu na tezu da se cjelovitim normiranjem ovog područja smatra isključivo ono zakonskog ranga, podsjeća se da se navedenom argumentacijom stručna javnost već bila obratila Ustavnom sudu Republike Hrvatske 2014. prijedlozima za ocjenu ustavnosti i zakonitosti važećeg normativnog rješenja, smatrajući da je statusna pitanja i rad stalnih sudskih vještaka potrebno propisati isključivo zakonskim rangom propisa. Ustavni sud RH rješenjem broj U-8056/14 od 25. travnja 2017. nije prihvatio podnesene prijedloge za pokretanje postupka ocjene suglasnosti s Ustavom članka 126. stavka 6. Zakona o sudovima („Narodno novine“, broj 28/13, 33/15 i 82/15), kojim je propisano da će ministar pravosuđa pravilnikom propisati uvjete i postupak imenovanja stalnih sudskih vještaka, njihova prava i dužnosti te visinu nagrade i troškova za njihov rad. Ocjena Ustavnog suda je da je način odnosno rang pravnog propisa kojim se normira navedena materija slobodna volja zakonodavca. U dosadašnjem uređivanju statusnih pitanja stalnih sudskih vještaka nije utvrđena potreba osnivanja Komore i propisivanje obvezatnosti udruživanja u Komoru, a s obzirom na prijedlog za propisivanje jedinstvene nadležnosti Ministarstva te suradnju sa strukovnim udrugama, postojanje Komore nije predviđeno niti ovim Nacrtom.

Primljeno na znanje

Komentar je načelan i ne precizira povrede na koje ukazuje.

42 Iva Rukavina

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Obzirom na dugotrajnost sudskih procesa u Hrvatskoj i izuzetno visoke naknade nositelja djelatnosti, predlažem da se na neki način (ovisno o radnoj učinkovitosti) uredi ovaj segment.

43 Sandra Burgsteiner

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Pozdravljam ukidanje četverogodišnjeg razdoblja imenovanja SST-a. Bilo bi dobro urediti i edukaciju od strane Ministarstva za SST-e kod izmjena zakona, promjena u sudskoj praksi i sl. Sandra Burgsteiner, SST za njemački i engleski jezik, članica Društva sudskih tumača i prevoditelja

44 Mirela Dorotić, voditeljica Radne skupine za

izmjenu pravilnika o stalnim sudskim tumačima Zajednice za prevoditeljstvo u HGK

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ne postoji li već sudačka mreži na kojoj postoji podaci o vještacima i tumačima? Nakon što nadležni sud unese osnovne podatke o tumaču, sve ostale podatke mogu popuniti tumači sami nakon što se prijave u sudačku mrežu. To bi se možda olakšalo osnivanjem središnje komore / zajedničkog ureda za tumače, vještake i procjenitelje i time se sve skupa pojednostavnilo. Pridjev STALNI ne znači da tumač ima mandat do kraja života, nego se tu radi razlika s osobama koje nisu imenovani sudski tumači, ali u iznimnim situacijama, ponajviše ako se radi o nekom jakom specifičnom jeziku, mogu djelovati u svojstvu tumača/prevoditelja jer u tom trenutku, recimo, ne postoji imenovani stalni sudski tumač za taj jezik. Ukidanjem mandata od 4 godine ukida se na neki način nadzor nad tumačem (da i dalje nije kažnjavao, da ima dnevnik prijevoda s popisom angazmana, da se dodatno školuje, odnosno pohađa radionice, seminare ili drugo, što bi isto bilo poželjno uvesti). To svi svakako trebalo biti uneseno u novi Pravilnik o stalnim sudskim tumačima kao podzakonskim aktom.

Nije prihvaćen

Komentar nije preciziran i nejasno je na što se konkretno odnosi.

Primljeno na znanje

Sukladno predloženom sadržaju odredbe čl. 124.c st. 4. Zakona o sudovima prava i obveze stalnih sudskih tumača uredit će se pravilnikom, a njime će se obuhvatiti i ona na inicijalno osposobljavanje i stalno stručno usavršavanje.

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju samo su evidencije nadležnih sudova i Ministarstva službene i mjerodavne evidencije stalnih sudskih vještaka, procjenitelja i tumača. S obzirom na njihov status i ulogu u pravosudnom sustavu ne nalazi se potreba propisivanja sustava njihovog obvezatnog udruživanja, a pogotovo ne iz razloga postojanja ažurnih evidencija. Ukidanje posebnog razdoblja imenovanja ne znači i prestanak kontinuiranog preispitivanja postojanja uvjeta za imenovanje, kao niti prestanak nadzora nad izvršavanjem obveza te će se naknadno regulirati odgovarajućim podzakonskim aktom.

45 Lucija Raković

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

U kontekstu ukidanja 4-godišnjeg mandata i imenovanja na razdoblje dok za to postoje propisani uvjeti, predlažemo uvođenje obveznog usavršavanja stalnih sudskih tumača i podnošenja dokaza o tome (potvrđnica, potvrda, certifikata, faktura) nadležnom tijelu (ŽS ili MP) u određenim vremenskim razdobljima, a sve u svrhu praćenja održavanja razine kvalitete rada SST. Ukidanje 4-godišnjeg mandata bez obveze usavršavanja vodi u srozavanje kvalitete. Kao što je navedeno u drugim komentarima, stalni sudski tumači svojim radom pokrivaju sva područja, sve aspekte i sve struke prisutne u životu i poslovanju fizičkih i pravnih osoba i nužno je cjeloživotnim učenjem održavati korak s jezikom, pogotovo jezicima raznih struka. Ovaj prijedlog nije nužno ugraditi o Zakon o sudovima, ali bi se mogao uzeti u obzir pri izradi ili izmjeni Pravilnika o stalnim sudskim tumačima, ovisno o zakonodavčevoj viziji. Lucija Raković, SST za njemački, talijanski i engleski jezik, članica Upravnog odbora Društva sudskih tumača i prevoditelja

46 Suad Kadrić

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom, te posljedice koje će donošenjem zakona proisteci ističe da se izmjenama između ostalog pristupilo radi revidiranja normativnog okvira stalnih sudskih vještaka i procjenitelja što za ozbiljnu posljedicu ima isključivanje velikog broja aktivnih sudskih vještaka koji imaju završene preddiplomske studije. Istina veliki broj stalnih sudskih vještaka sa završenim preddiplomskim studijem aktivni su članovi koji su upisani u imenike u Hrvatskoj komori arhitekata, Hrvatskoj komori inženjera građevinarstva, Hrvatskoj komori inženjera strojarstva i Hrvatskoj komori inženjera elektrotehnike odnosno ovlaštene su inženjeri u području graditeljstva i prostornog uređenja. Nadalje tu je i Hrvatska komora ovlaštenih inženjera geodezije. (uvid u imenike ovlaštenih arhitekata i inženjera, kao i imenik ovlaštenih inženjera geodezije). U Komoru se obvezno udružuju ovlaštene arhitekture, ovlaštene arhitekture urbanisti i ovlaštene inženjeri koji u svojstvu ovlaštene osobe obavljaju stručne poslove projektiranja i/ili stručnog nadzora građenja te poslove prostornog uređenja radi zastupanja i usklađivanja zajedničkih interesa, zaštite javnog interesa i zaštite interesa trećih osoba. Ovlaštene arhitekture i ovlaštene inženjeri kako je navedeno obavljaju poslove projektiranja i/ili stručnog nadzora građenja te poslove prostornog uređenja. Također inženjeri gradilišta upisani su i članovi Hrvatske komore inženjera građevinarstva. Izradom ovog prijedloga izmjene zakona nije se

Primljeno na znanje

Navedena materija regulirat će se podzakonskim aktom na temelju predložene odredbe čl. 124.c st. 4. Zakona o sudovima.

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se propisuju uvjeti za imenovanje stalnih sudskih vještaka sa završenim preddiplomskim studijem (predložena odredba čl. 126. st. 1. t. 2. Zakona o sudovima). Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

vodilo računa da nekoliko stotina inženjera koji su završili preddiplomske studije ima valjano odobrenje za samostalno obavljanje djelatnosti (licencu) s položenim stručnim ispitom te ih ovakva izmjena zakona diskriminira i stavlja u neravnopravni položaj budući da ti isti ovlašteni inženjeri i arhitekti mogu samostalno obavljati djelatnost, odnosno stručne poslove projektiranja i/ili stručnog nadzora građenja s obvezom stručnog usavršavanja dok posljedično ovim prijedlogom izmjene zakona diskriminira ih se na način da ne mogu obavljati poslove stalnih sudskih vještaka iako imaju dugogodišnje iskustvo u poslovima vještačenja kao i u profesionalnom stručnom radu za koje imaju valjano odobrenje za samostalno obavljanje djelatnosti (licencu) odnosno strukovni naziv ovlašteni arhitekt ili ovlašteni inženjer, stoga apeliram kako ne bi došlo do apsurdne situacije. Stoga molim da se uzme u obzir navedeno i stalne sudske vještake sa završenim preddiplomskim studijima ne isključuje iz daljnjeg rada već da stalni sudski vještaka može biti ponovno imenovana osoba koja je u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovana stalnim sudskim vještakom kao stečeno pravo te da može nastaviti s radom sve do prekida rada, zbog smrti ili razrješenja, zbog povrede drugih propisa, odnosno da se nađe zakonski okvir za navedenu skupinu stalnih sudskih vještaka koji imaju završene preddiplomske studije kako za posljedicu koje će donošenjem zakona proisteći da veliki dio stalnih sudskih vještaka ostane bez primanja i posla. Ovakva izmjena zakona posljedično čini veliku štetu imenovanim sudskim vještacima sa završenim preddiplomskim studijima kao i samom društvu u cjelini. Sukladno navedenom, predlažem predlagatelju da uvaži iznesene primjedbe na članak 28. Nacrta zakona.

47 Alen Rajko

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

U okviru obrazloženja Nacrta (ocjene stanja i osnovnih pitanja), u dijelu što se odnosi na čl. 15. Prijedloga zakona (tj. na predloženi novi čl. 86.a Zakona o sudovima), bilo bi korisno, barem općenito, uputiti na Zakon o sigurnosnim provjerama. Odredbe tog Zakona, naime, nadopunjuju uređenje materije provedbe sigurnosnih provjera sudaca, što zainteresiranoj javnosti, kao i saborskim zastupnicima, pruža cjelovitiji uvid u ovaj dio predloženih dopuna Zakona o sudovima. Potpunije obrazloženje propisa, usto, doprinosi kvaliteti procedure njegova donošenja.

Prihvaćen

U Nacrt će se dodati odredba navedenog sadržaja.

48 Grga K.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Pozdravljam intenciju ovog nacrtu o uređivanju potrebnih kompetencija sudskih vještaka obzirom isti imaju veliki utjecaj na konačnu kvalitetu donesenih rješenja nadležnih sudova. Naime, mnoga rješenja u postupcima koji su korektno vođeni nisu provediva kroz sljedeće postupke (uglavnom upravne) ili nisu ispravno donesena zbog manjkavih ili pogrešnih nalaza sudskih vještaka. Nažalost, neki sudski vještaci koji nemaju potrebna znanja (vještine) će i dalje moći izrađivati nalaze/mišljenja do isteka njihovog imenovanja, ali primjenom postavljenih kriterija pri ponovnom imenovanju će se kroz naredni period od četiri godine navedena situacija ispraviti te će se postaviti temelji za bolju funkcionalnost pravosuđa u cjelini.

49 Ante Bošnjak

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Predlagatelj ovog Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima ističe da se izmjenama između ostalog pristupilo radi revidiranja normativnog okvira stalnih sudskih vještaka i procjenitelja, ali pri tome ne govori ni riječi o posljedicama koje će donošenjem ovakvog prijedloga zakona proisteći po pitanju sudskih vještaka i procjenitelja. Ključna posljedica usvajanja ovog prijedloga zakona je klasična „sječa glava“ svih postojećih sudskih vještaka i procjenitelja koji nemaju diplomski studij i nisu članovi strukovnih komora, a po postojećem zakonu godinama su uredno radili i još uvijek rade. Osobno poznam preko 20 takvih ljudi širom Hrvatske i riječ je uglavnom o ljudima preko 50 godina života i preko 20 godina iskustva u radu. Mnogi od tih ljudi sudjelovali su i kao branitelji u domovinskom ratu i ne zaslužuju ovakvo poniženje od strane hrvatske države pod krinkom „revidiranja normativnog okvira“... Molim predlagatelja i saborske zastupnike da pripaze na ovu činjenicu i omoguće nastavak rada do mirovine sudskim vještacima koji su imenovani po dosadašnjem zakonu!

Primljeno na znanje

Komentar ne sadrži konkretan prijedlog ili primjedbu.

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se propisuju uvjeti za imenovanje stalnih sudskih vještaka u odnosu na preddiplomske studije (predložena odredba čl. 126. st. 1. t. 2. Zakona o sudovima). Mogućnost redovnog imenovanja stalnih sudskih vještaka sa srednjom stručnom spremom ukinuta je još Zakonom o sudovima iz 2013., a postojeće dopuštene iznimke smatraju se dostatnima za imenovanja u okolnostima u kojima za pojedinu struku nema odgovarajućeg studija. Ukazuje se i da važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještake. Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

50 LANA PETO-KUJUNDŽIĆ

**IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA S
OBRAZLOŽENJEM, PRIJEDLOG ZAKONA O
IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
SUDOVIMA**

Predlažem osnivanje 5 Obiteljskih sudova kao prvostupanjskih jer je 3 Županijska suda određeno za rješavanje o žalbi u tim predmetima Zakon o područjima i sjedištima sudova članak 2. (Zagreb, Pula, Split). Zemljopisno utvrditi središta obiteljskih sudova sa najmanje 5 sudaca i tri stručna suradnika (psiholog, socijalni radnik i socijalni pedagog). Obavezno usavršavanje sudaca i stručnih suradnika 2 puta godišnje pod nadzorom Vrhovnog suda. Na 5 godina imenovati obiteljskog suca po predsjedniku Vrhovnog suda. Ne može se educirati suci 15 općinskih sudova za obiteljsko pravo. Stoga 5 općinskih sudova, tri Županijska i vijeće u Vrhovnom sudu koje će ujednačavati praksu. Ekonomično, stručno i opravdano obzirom na područje naše zemlje i broj stanovnika.

51 Zrinko Ručević

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 5.**

U čl. 29. treba ostati kao posao sudske uprave st. 4. istoga članka (koji se prijedlogom briše), dakle poslovi sudske uprave obuhvaćaju i poslove u svezi sa stalnim sudskim tumačima, vještacima i procjeniteljima. Naime, predloženo rješenje da iste u potpunosti potpadaju u poslove ministra nadležnog za pravosuđe je protivno Ustavu Republike Hrvatske, konkretno jednom od temeljnih ustavnih načela – samostalnost i neovisnost sudbene vlasti (čl. 115. st. 2. Ustava RH).

Nije prihvaćen

Radi osiguranja primjerene razine dostupnosti sudske zaštite u obiteljskim predmetima Nacrtom se predlaže obvezno osnivanje obiteljskih odjela u općinskim sudovima koji će se posebno utvrditi drugim zakonom (prema sadašnjem stanju nacрта u općinskim sudovima sa sjedištima u sjedištima županijskih sudova). Obvezno stručno usavršavanje sudaca raspoređenih na rad u ove odjele propisat će se posebnim pravilnikom.

Nije prihvaćen

Neosnovana je primjedba da je nadležnost Ministarstva pravosuđa i uprave za odlučivanje o statusnim pitanjima stalnih sudskih vještaka protivna načelu diobe vlasti te samostalnosti i neovisnosti sudbene vlasti. Upravo cijeneći ulogu i značaj ovih sudionika u postupcima pred pravosudnim tijelima, potrebno je utvrditi sveobuhvatno normativno uređenje te jedinstvenu nadležnost Ministarstva koja će se svoditi na utvrđivanje mjerodavnog normativnog okvira te utvrđivanje postojanja uvjeta za obavljanje poslova vještačenja kod imenovanih stalnih sudskih vještaka. Na navedeni će način pravosudnom sustavu na raspolaganje biti stavljeni vještaci čija je stručnost utvrđena u posebnom postupku, ali se sukladno važećim procesnim rješenjima i načelima slobodne ocjene dokaza sudovima ni na koji način neće nametati niti obveza angažiranja isključivo imenovanih stalnih sudskih vještaka niti pojedinih imenovanih stalnih sudskih vještaka u pojedinom postupku.

52 Ivo Bakalić

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 7.**

Ivo Bakalić, sudac Trgovačkog suda u Splitu
Povodom objavljenog savjetovanja o Nacrtu
prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona o
sudovima dostavljam svoje primjedbe i prijedloge na
predloženi članak 7. izmjena zakona. Člankom 7.
stavak 1. Nacrta predloženo je da općinski, trgovački
i upravni sudovi s više od 15 sudaca te svi viši sudovi
imaju ravnatelje sudske uprave. U odnosu na
predloženi tekst, s iskustvom dugogodišnjeg
predsjednika Trgovačkog suda u Splitu čiji broj
sudaca se u to vrijeme kretao od 15 do 18 sudaca,
držim da je već i 15 sudaca na jednom sudu dovoljan
broj koji zahtijeva ravnatelja sudske uprave. Ovo tim
više jer nema velike razlike u opsegu poslova
ravnatelja bilo na sudu 15, 16 ili više sudaca. U
vrijeme od 1999. do 2011. bio sam v.d. predsjednika
ili predsjednik suda koji u to vrijeme nije imao niti
tajnika suda već sam kao predsjednik obavljao sve te
poslove, ali sam sukladno Okvirnom mjerilima imao
veći postotak oslobođenja nego što to sada ima
predsjednik našeg suda. Zbog navedenog točno
mogu dimenzionirati opseg poslova ravnatelja
sudske uprave koji je konkretno na našem sudu
preuzeo značajan opseg poslova od onog što sam
radio kao predsjednik suda. Osobno držim da broj
od 15 sudaca već sam po sebi pretpostavlja da se
radi o velikom prvostupanjskom sudu radi čega
predlažem izmjenu članka 7. stavak 1. Nacrta
prijedloga na način kako glasi: „(1) Općinski,
trgovački i upravni sudovi S 15 I VIŠE SUDACA te
svi viši sudovi imaju ravnatelje sudske uprave.“
Sukladno navedenom, predlažem predlagatelju da
uvaži iznesene primjedbe na članak 7. Nacrta
zakona S poštovanjem Ivo Bakalić, sudac

Prihvaćen

Članak 7. Nacrta izmijenit će se na odgovarajući
način.

53 **GRAD KRAPINA**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I

DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 8.

Predlaže se da se predloženi stavak 8 izmijeni na način da se u općinskim sudovima u sjedištu županija osnivaju sudski odjeli za postupanje u predmetima prema zakonu kojim se uređuju obiteljski odnosi. Dosadašnjim izmjenama ustrojstva, djelokruga i stvarne nadležnosti sudova uveliko je otežano ostvarivanje pravne zaštite stanovništva grada Krapine, okolnih općina pa i stanovnika cijele Krapinsko-zagorske županije (npr. i sudovi za mladež prebačeni u Zagreb), a s ovim najnovijim izmjenama i dopunama Zakona problemi za stanovništvo će biti još veći, s obzirom da bi se svi obiteljski predmeti trebali rješavati u Zagrebu.. Općinski sud u Krapini prostorno ima dovoljan broj sudnica i osposobljenih sudaca da se obiteljski predmeti zadrže na rješavanju. Zbog geografskog položaja i raštrkanosti naselja u Krapini pa i Županiji te slabe prometne povezanosti sredstvima javnog prijevoza sa Zagrebom građanima se dodatno otežava pristup sudu koji bi trebao biti u Zagrebu, a povećavaju im se i troškovi prijevoza. U obiteljskim predmetima, u kojima su stranke većinom samohrani roditelji i maloljetna djeca, većinom u teškim materijalnim i obiteljskim situacijama, ovakvim prijedlogom smanjuje se stupanj obiteljsko-pravne zaštite. Iako se ovaj prijedlog opravdava ustrojavanjem specijaliziranog suda i većom specijalizacijom sudaca za obiteljske predmete, vjerujemo da se navedenim prijedlogom (prema kojem bi se obiteljski predmeti iz Krapinsko-zagorske županije rješavali u Zagrebu) građani Krapine i cjelokupne Krapinsko-zagorske županije stavljaju u nepovoljan položaj i da će željeni efekt izostati. Smatramo da se odgovarajuća pravna zaštita u ovako osjetljivim predmetima najbolje može ostvariti u općinskim sudovima u sjedištu županije.

54 **Mirjana Sinčić Kocijančić**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I

DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 8.

Sudac sam Općinskog suda u Puli-Pola već 20 godina i upravo stupam na dužnost predsjednika tog suda stoga smatram nužnim istaknuti nekoliko razloga zbog kojih smatram da je prijedlog zakonskih izmjena prema kojim bi Općinski sud u Puli-Pola rješavao obiteljske predmete za područje cijele Istarske županije loše rješenje: 1. nesporni obiteljski predmeti npr. ovjera plana o zajedničkoj roditeljskoj skrbi, sporazumni razvod braka- sada se rješava na vrlo kratkom ročištu kod suda, a po novom rješenju stanke bi primjerice iz Umaga ili Buja putovale 100 km u jednom, dakle 200 km u oba smjera što je vrlo neekonomično i nepraktično; 2. saslušanje djeteta kod suda sada se provodi nakon nastave radi što bezbolnijeg saslušanja za dijete bez odsustvovanja s nastave, a po novim izmjenama bi djeca iz cijele sjeverne Istre morala putovati u Pulu i izgubile bi cijeli dan nastave, osim toga povećani su i troškovi dolaska roditelja u pratnji na sud koji je dvostuko ili trostruko udaljeniji od sada nadležnog suda; 3. U postupcima za lišenje poslovne sposobnosti također je nužno saslušati stranku stoga bi sudu koji je to

Nije prihvaćen

Sjedišta županija nisu relevantna za utvrđivanje nadležnosti u sudskim postupcima, već su u tom smislu relevantna isključivo područja i sjedišta sudova utvrđena mjerodavnim propisima. Pri propisivanju navedene odredbe u obzir se uzela potreba specijalizacije u ovoj vrsti sudskih predmeta, stanje i mogućnosti postojeće pravosudne infrastrukture, ali i granice dostupnosti osigurane sudske zaštite.

Nije prihvaćen

Predloženo rješenje smatra se uravnoteženim u odnosu na utvrđenu potrebu specijalizacije u postupanju u ovoj vrsti sudskih predmeta te na potrebu osiguranja primjerene razine dostupnosti sudske zaštite u obiteljskim predmetima. Organizacijska struktura sudovanja u obiteljskim predmetima predložena je i u odnosu na utvrđeni priliv predmeta ove vrste te projekcije budućih kretanja radne opterećenosti obiteljskim predmetima, ali i u odnosu na postojeće kadrovske potencijale u općinskim sudovima.

sada bez teškoća i vrlo brzo proveo primjerice na kraju radnog dana ili odmah ujutro prije rasprava, po izmjenama bi sudu za takvo saslušanje u Umagu ili Bujama ili domu u Motovunu za što bi zbog udaljenosti trebao cijeli radni dan što je potpuno neekonomično; 4. Djelatnici Centara za socijalnu skrb iz Buja, Poreča, Labina i Pazina trebali bi na sva ročišta putovati u Pulu, a to u ljetnim mjesecima znači gubitak cijelog radnog dana jer je u iznimno velikim gužvama zbog turista samo za izlazak iz Pule potrebno 45 minuta, osim toga time bi se uvelike smanjila količina odrađenog posla u njihovim Centrima što bi utjecalo na lošiju obiteljsko pravnu zaštitu, što je suprotno od cilja izmjena; 5. Rad Centra za posebno skrbništvo iz Rijeke koji u obiteljskim predmetima zastupaju djecu i sada je otežan zbog dolaska na udaljeni sud u Puli, a svakako bi bilo lakše i bliže da dolaze na Općinski sud u Pazinu. Naime prelaskom nadležnosti na Općinski sud u Puli njihovi dolasci bi se znatno prorijedili i zastupanje bi bilo najviše pismeno, što također utječe na lošiju obiteljskopravnu zaštitu. 6. Suci u Općinskom sudu u Pazinu su se godinama educirali za rad na obiteljskim predmetima i za cca 20 % su manje opterećeni spisima u radu u odnosu na suce u Općinskom sudu u Puli gdje su preopterećeni spisima i ova promjena nadležnosti u obiteljskim predmetima za cijelu Istru značilo bi veliko opterećenje sudaca što bi utjecalo na dugotrajnije vođenje postupaka što je suprotno od ciljeva ove reforme, ubrzanja i efikasnosti u rješavanju obiteljskih predmeta. Sukladno svemu navedenom predlaže se nadležnost predmeta Općinskog suda u Pazinu u obiteljskim predmetima ostaviti u njihovoj nadležnosti jer je u protivnom Općinskom sudu u Puli-Pola potrebno još tri suca kako ne bi došlo do znatnog usporavanja rješavanja te vrste predmeta. Ovo su samo neki od brojnih problema koji se naziru s obzirom na ovakav prijedlog izmjena zakona.

55 LANA PETO-KUJUNDŽIĆ

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 8.
 Ne mogu se suci postavljati godišnjim rasporedom. Imenuje ih predsjednik Vrhovnog suda i nad njihovom edukacijom treba biti nadzor, tog suda. Vijeća u 5 Općinskih sudova, ako država ne može osnovati 5 obiteljskih sudova, drugostupanjska 3 suda Županijski: Split, Pula i Zagreb, već određeni po Zakonu o područjima i sjedištima i vijeće Vrhovnog suda specijalizirano za obiteljske odnose. Obavezna edukacija, nadzor Vrhovnog suda.

56 Iva Kancijanić

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 8.
 Ponavljam komentar koji je već iznesen na Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o područjima i sjedištima sudova, a odnosi se na stavak 1. ovoga članka: Kao dugogodišnji sudac Općinskog suda u Puli-Pola, smatram da se radi o lošem zakonskom rješenju za područje Istarske županije. Prema predloženoj rješenju obiteljski predmeti za čitavu Istarsku županiju trebali bi se rješavati u Puli. Zbog toga bi pojedine stranke u

Nije prihvaćen

Radi osiguranja primjerene razine dostupnosti sudske zaštite u obiteljskim predmetima Nacrtom se predlaže obvezno osnivanje obiteljskih odjela u općinskim sudovima koji će se posebno utvrditi drugim zakonom (prema sadašnjem stanju nacrtu u općinskim sudovima sa sjedištima u sjedištima županijskih sudova). Obvezno stručno usavršavanje sudaca raspoređenih na rad u ove odjele propisat će se posebnim pravilnikom. Raspored sudaca u specijalizirane odjele usklađen je s odredbama čl. 37. st. 1. i 2. Zakona o sudovima.

Nije prihvaćen

Predloženo rješenje smatra se uravnoteženim u odnosu na utvrđenu potrebu specijalizacije u postupanju u ovoj vrsti sudskih predmeta te na potrebu osiguranja primjerene razine dostupnosti sudske zaštite u obiteljskim predmetima. Organizacijska struktura sudovanja u obiteljskim predmetima predložena je i u odnosu na utvrđeni priliv predmeta ove vrste te projekcije budućih kretanja radne opterećenosti obiteljskim predmetima, ali i u odnosu na postojeće kadrovske potencijale u općinskim sudovima.

obiteljskim predmetima trebale putovati na ročišta i do 100 kilometara, a upravo bi u obiteljskim predmetima strankama trebalo olakšati (ne otežavati) pristup sudu. U tim vrstama postupaka stranke uglavnom ne angažiraju punomoćnike-odvjetnike. U obiteljskim predmetima značajan je broj nespornih postupaka (sporazumni razvod braka, ovjera plana o zajedničkoj roditeljskoj skrbi, upravljanje i zastupanje djeteta u vezi s vrjednijom imovinom itd.) u kojima nema nikakvog opravdanog razloga građanima nametati obvezu pristupa toliko udaljenom sudu. Predloženo zakonsko rješenje znači da će, primjerice, samohrana majka koja zahtijeva odobrenje suda za davanje nasljedničke izjave u ostavinskom postupku iza supruga morati pristupiti na ročište iz 90 km udaljenog Buzeta u Pulu. Ista je situacija s ml. djetetom (odnosno njegovim roditeljem kao zakonskim zastupnikom) koji će tužiti roditelja radi plaćanja uzdržavanja. U spornim i visokokonfliktnim predmetima sud, koji ima obvezu hitnog postupanja, nerijetko nailazi na problem dostave suprotnoj stranci u postupku. Primjerice, u postupku radi privremenog povjeravanja skrbi o djetetu drugoj osobi, udomiteljskoj obitelji, ustanovi socijalne skrbi, odnosno drugoj fizičkoj ili pravnoj osobi sud mora provesti postupak i donijeti odluku u roku od deset dana (članak 138. stavak 2. Obiteljskog zakona). Zbog kratkoće roka, za uručenje poziva uglavnom se u takvim predmetima koristi usluga sudskog dostavljača, koji ulaže bitno veći napor u pronalaženju adresata i vršenju dostave od poštanskog službenika. Daleko je izglednije da će dostava uspjeti kada je stranka (adresat pismena) bliže sjedištu suda, nego kada sud u Puli treba vršiti hitnu dostavu stranci na području 100 kilometara udaljene Čićarije ili području Umaga, neovisno o činjenici što će koristiti uslugu sudskog dostavljača s toga područja. Naime, pismeno treba najprije dostaviti tome dostavljaču da bi mogao izvršiti dostavu. Sudski dostavljač suda u Puli takvu dostavu uglavnom izvrši isti dan. Na području kojeg dobro poznaje sudac može dati detaljniju uputu dostavljaču gdje i kako izvršiti dostavu (primjera radi, susretali smo se u takvim predmetima s dostavama u šumsku baraku bez adrese). Predloženo rješenje otežavalo bi postupanje u postupcima radi izdavanja privremenih mjera, koji su također hitni, a u njima uvijek treba saslušati roditelje. Suvišno je govoriti o nepraktičnosti predloženog rješenja za sve postupke u kojima sud treba pribaviti mišljenje djeteta. U Puli bi dijete usput, nakon nastave, došlo na sud i već je to sasvim dostatno stresno za dijete, a sada se očekuje da iz svih mjesta u Istri djeca od kojih sudac odluči neposredno pribaviti mišljenje putuju na pulski sud. U obiteljskim predmetima, više nego u bilo kojoj drugoj vrsti postupaka, efikasnosti postupanja i kvaliteti odluka uvelike doprinosi sučevo dobro poznavanje mjesnih prilika kraja iz kojega stranka dolazi - uvjeta u dječjem domu, udaljenosti pojedinih mjesta s obzirom na mogućnost održavanja osobnih odnosa roditelja i djeteta, prilika u vezi s javnim prijevozom, mogućnošću školovanja, izvanškolskim aktivnostima, troškovima uzdržavanja i sl. Postupanje u obiteljskim predmetima uglavnom zahtijeva aktivno sudjelovanje centra za socijalnu

skrb. Do sada je u postupcima koji su se vodili u sjedištu Općinskog suda u Puli-Pola nastupao Centar za socijalnu skrb Pula-Pola, a u Stalnoj službi u Rovinju-Rovigno Centar za socijalnu skrb Rovinj-Rovigno. Predloženo rješenje značilo bi da bi djelatnici Centara za socijalnu skrb iz čitave Istarske županije (Buje, Poreč, Pazin s Podružnicom Buzet, Labin) trebali putovati na ročišta u Pulu pa bi samo na putovanje neki od njih trebali utrošiti više od sat i pol vremena u jednom smjeru (a u okolnostima gužvi tijekom turističke sezone, koja je sve dulja, često i dulje od dva sata budući da u ljetnim mjesecima vožnja od samog ulaza u Pulu do sjedišta suda nerijetko traje 40-ak minuta). Očekivana posljedica ovakvog zakonskog rješenja bit će puno rjeđe prisustvovanje predstavnika centara za socijalnu skrb ročištima, postupci će se svesti na razmjenu podnesaka putem pošte, bez prave rasprave na ročištima, što će smanjiti, a nikako poboljšati stupanj obiteljskopravne zaštite. Problem je i pristupačnost suda Centru za posebno skrbništvo, Dislocirana jedinica Rijeka, čiji predstavnici zastupaju (uglavnom djecu) u obiteljskim predmetima kao posebni skrbnici. Zbog obima posla i područja kojeg pokrivaju oni se često ne uspijevaju odazivati pozivima suda u Puli, ali vjerujem da im je bilo lakše pristupati na ročište u one sudove odnosno stalne službe u Istarskoj županiji koji su bliže njihovom sjedištu (Rijeci), dok bi sada na sva ročišta trebali dolaziti u Puli. Očekivana posljedica bit će još rjeđa prisutnost posebnih skrbnika na ročištima. Istovremeno, nadležno ministarstvo do danas nije uključilo Centar za posebno skrbništvo u sustav eKomunikacije koji je obavezan za sve ostale sudionike sudskih postupaka osim fizičkih osoba. U postupcima radi npr. lišenja poslovne sposobnosti sud obavezno sasluša stranku u odnosu na koju se provodi postupak. Događa se da takve stranke nisu u mogućnosti pristupiti na sud već ih treba saslušati na adresi boravišta (kod kuće ili u ustanovi gdje su smješteni). Suci to uglavnom čine na kraju radnog vremena, jer je to najoptimalniji oblik organizacije rada. Prihvaćanjem predloženog rješenja događalo bi se da sudac za samo jedno saslušanje npr. u domu u Novigradu ili Motovunu mora utrošiti gotovo čitav radni dan, posebice ako se ono događa u razdoblju ljetnih gužvi. Povjeravanjem saslušanja zamoljenom sucu se u takvim predmetima gubi smisao samog saslušanja, jer je to jedan od dva relevantna dokaza koje sud u ovim predmetima izvodi (uz vještačenje). U slučaju potrebe za saslušanjem vještaka, koji se mogu angažirati iz mjesta bližeg stranci, povećavat će se troškovi postupka zbog pristupa vještaka na sud. U postupcima radi utvrđenja bračne stečevine često se izvodi dokaz uviđajem pa će sada sud na uviđaj morati putovati i do gotovo 100 kilometara u jednom smjeru, što će bespotrebno povećavati troškove i dovoditi do gubitka vremena, a inače je opće pravilo da se sporovi u vezi s nekretninama rješavaju na najbližem sudu (Zakonom o parničnom postupku propisana je za sporove u vezi s nekretninama isključiva mjesna nadležnost suda gdje se nekretnina nalazi). Poseban problem predstavlja činjenica što ovakve zakonske izmjene ne prati odgovarajuće povećanje broja sudaca. To je došlo

do izražaja prilikom proširenja nadležnosti općinskih sudova na predmete iz ranije nadležnosti trgovačkih sudova prema Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku iz 2019. Opseg posla je povećan, ali ne i broj sudaca. Općinski sud u Puli-Pola je "zagušen" brojem spisa po sucu. Iz izvješća predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske o stanju sudbene vlasti za 2020. proizlazi da je Općinski sud u Puli-Pola primio 10358 predmeta, što bi prema aktualnom broju sudaca (27) bilo 384 spisa po sucu. Istovremeno je Općinski sud u Pazinu zaprimio 7755 predmeta, ima 21 suca i tri u postupku imenovanja, dakle ukupno 24, što bi predstavljalo priliv od 323 spisa po sucu, dakle 16% manje od suda u Puli. Daljnje proširenje nadležnosti pulskog suda u vidu rješavanja obiteljskih predmeta za čitavu Istarsku županiju može samo pogoršati ionako teško stanje. Općinski sud u Pazinu, kao drugi općinski sud u Istarskoj županiji, ima određeni broj sudaca koji su se godinama specijalizirali za obiteljsko pravo i rješavali takve vrste predmeta. Njihovo će iskustvo i stručnost ostati neiskorišteni, jer nije izgledno da će preći na rad na sud u Pulu. Zbog geografskih obilježja Istarske županije, (ne)dostupnosti pojedinih naselja gradu Puli, koji se nalazi na samom jugu Županije, te izrazito loše prometne povezanosti sredstvima javnog prijevoza, smatram da je jedino logično rješenje da Općinski sud u Puli-Pola ostane nadležan za rješavanje predmeta isključivo za područje svoje sadašnje nadležnosti, a ne za područje čitave Istarske županije, jer će u protivnom obiteljskoppravna zaštita biti daleko nekvalitetnija i neučinkovitija, unatoč najavljenom (većoj) specijalizaciji sudaca (značajan stupanj specijalizacije je već dosegnut u proteklom razdoblju).

57 Zlata Durdević

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 9.

1. Nedostaci u izmjeni čl. 44.a u odnosu na Ustavnu odluku U-I-1039/2021, U-I-1620/21 od 23. ožujka 2021. s kojom se namjerava uskladiti. Ustavni sud je u odluci U-I-1039/2021, U-I-1620/21 od 23. ožujka 2021. ukazao na nejasnoće u primjeni odredbe čl. 44.a ZS navodeći primjerice: u kojem roku je potrebno pribaviti prethodna mišljenja od nadležnog saborskog odbora i Opće sjednice Vrhovnog suda, u kojem roku prijedlog Predsjednika Republike treba biti upućen Hrvatskom saboru, u kojem roku Hrvatski sabor treba donijeti odluku, treba li se ponoviti javni poziv ako Predsjednik Republike Hrvatske odluči ne predložiti ni jednog od kandidata koji su se javili na javni poziv, koliko se puta treba ponoviti, poništava li se prethodni javni poziv, tko to određuje, na čiji zahtjev i sl. (toč. 18.1). U novopredloženim odredbama čl. 44.a st. 4. i 5 predlagatelj uvodi rokove samo za Predsjednika Republike: 8 dana od zaprimanja prijave zatražiti mišljenje od Opće sjednice VSRH i nadležnog odbora Hrvatskog sabora (st. 4.) i 15 dana od dana zaprimanja mišljenja iz st. 4. ovog čl. za predlaganje za predsjednika VSRH. Potonji rok je uspostavljen i kao prekluzivni rok pod prijetnjom poništenja cijelog postupka jer se imperativno propisuje da ako u roku

Nije prihvaćen

Postupak izbora predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske nesporno je predloženim zakonskim odredbama preciziran u okviru pravnih shvaćanja Ustavnog suda Republike Hrvatske. U provedenom postupku pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske nije utvrđeno niti ograničenje ovlasti predsjednika Republike Hrvatske, niti neustavnost instituta javnog poziva. Predloženi rokovi propisani su isključivo sa svrhom veće učinkovitosti postupka te ni na koji način ne ograničavaju Predsjednika Republike Hrvatske. Uvid u prijavljene kandidate on ima od trenutka kada mu valjane prijave dostavi Državno sudbeno vijeće, a i za vrijeme dok od nadležnih tijela čeka njihovo mišljenje može ocjenjivati i vrednovati kandidate. Rok od 15 dana u stavku 5. propisan je računajući od trenutka kada nadležna tijela Predsjedniku Republike Hrvatske dostave zatražena mišljenja, upravo sa svrhom da ga se ne ograničava u njegovim ovlastima u slučaju eventualnog duljeg trajanja postupaka pred ovim tijelima.

od 15 dana od dana zaprimanja mišljenja
Predsjednik ne predloži niti jednog kandidata, DSV
će poništiti javni poziv. Dakle, radi se o svojevrsnom i
ponižavanju predsjednika jer nisu pravno relevantne
njegove izjave o tome hoće li ili ne predložiti nekog
kandidata, već protek roka. Pri tome su rokovi i
sankcija propisana samo za Predsjednika Republike.
Ne uvode se rokovi za postupanje drugih tijela u
postupku – saborski odbor i Vrhovni sud te Sabor,
iako je to također zahtijevao Ustavni sud u svojoj
odluci. Tako je rekao da treba odrediti rok u kojem je
„potrebno pribaviti prethodna mišljenja od nadležnog
saborskog odbora i Opće sjednice VSRH“ što znači
uspostavljanje rokova tim tijelima za davanje
mišljenja. Ustavni sud je rekao i da treba propisati "u
kojem roku Hrvatski sabor treba donijeti odluku" što
također nije učinjeno. Postavljanjem rokova samo za
Predsjednika Republike, a ne i za Vrhovni sud,
saborski odbor i Sabor, ne samo da se nastavlja sa
ograničavanjem ovlasti Predsjednika države, već se
razotkriva da je to pravi smisao postupka propisanog
Zakonom o sudovima. Također je jasno da smisao
uvođenja rokova nije ubrzanje postupka, jer bi u tom
slučaju svim tijelima koja postupaju bili postavljeni
rokovi kako je zahtijevao Ustavni sud, već
ograničenje ovlasti Predsjednika Republike.
Saborskom odboru je u aktualnom postupku trebalo
preko 20 dana da da svoje mišljenje o kandidatima,
a predsjedniku se za predlaganje ostavlja 15 dana
za predlaganje. Što bi se dogodilo da se na javni
poziv javi 50 kandidata. I tada bi vrijedio rok od 15
dana za poništenje javnog poziva. 2. Predlaže se
brisanje čl. 44.a zbog njegove nesukladnosti s čl.
116. Ustava iz sljedećih razloga: - Predlaganje
predsjednika Vrhovnog suda jedna je od ključnih
ustavnih ovlasti Predsjednika države s velikom
političkom težinom. Predsjednik Republike, osoba
koja je neposredno izabrana od građana i ovlaštena
izvršavati njihovu demokratsku volju izborom
predloženika za tu funkciju, predlaže predsjednika
Vrhovnog suda. Izbor predsjednika Vrhovnog suda, u
svakoj državi, a osobito u onoj u kojoj pravosuđe
nema povjerenje javnosti, prvorazredno je političko
pitanje te može biti odlučujuće za glasanje građana
na izborima za predsjednika ili za parlament. Stoga
Predsjednik odgovara građanima za svoj prijedlog, a
Parlament za svoj izbor, a kroz njega odgovaraju i za
stanje u pravosuđu. Stoga nije moguće ograničiti
slobodu Predsjednika Republike u izboru
predloženika za predsjednika Vrhovnog suda. -
Razlog zašto je Ustav dao Predsjedniku države da
predlaže predsjednika VSRH, a ne Vladi je u tome
što predsjednik Vrhovnog suda mora biti neovisan od
Vlade odnosno stranke čija većina ima ne samo
izvršnu vlast već i parlamentarnu većinu. Neovisnost
sudova se primarno odnosi na neovisnost sudaca i
sudova od vladajuće stranke ili koalicije. S obzirom
da Predsjednik Republike ne donosi zakone i ne
upravlja Ministarstvom pravosuđa njegove formalne
ovlasti kojima bi mogao utjecati na sudstvo ne
postoje i on ne predstavlja opasnost za neovisnost
pravosuđa. Nasuprot tome Vlada ima velike ovlasti
prema sudovima i zato ju je Ustav isključio iz
sudjelovanja u izboru predsjednika Vrhovnog suda,
uključujući Ministarstvo pravosuđa kao i predsjednika.

Vlade koji nema nikakvih ustavnih i zakonskih ovlasti u izboru predsjednika Vrhovnog suda. U odnosu na izbor predsjednika VSRH Ustav se rukovodio fundamentalnim načelom sudačke neovisnosti, za razliku od izbora Glavnog državnog odvjetnika koji je isključivo politički izbor stranke koja ima vladajuću većinu. - Temeljno ustavno načelo je da se ustavne ovlasti ne mogu ograničavati zakonom. Institut javnog poziva dovodi do ograničavanja ustavne ovlasti predsjednika iz više aspekata i nije sukladan vladavini prava. Osim što ograničava ustavne ovlasti predsjednika Republike, u praksi se pokazalo da ima i dodatnih nedostataka koji ga također potpuno kompromitiraju kao što je zahtjev za neetičnost postupanja, fiktivni natječaj, politizacija postupka izbora i odlučivanje parlamentarne većine o kandidatima prije predsjednika Republike što je direktno suprotno Ustavu. - Institut javnog poziva nespojiv je s diskrecionom ovlasti Predsjednika države da predlaže kandidata osim ako je propisano kao pomoćno sredstvo Predsjednika i provodi se jedanput. Dakle, kako je sada i navedeno u zakonu moguća je objava samo jednog javnog poziva na koji su se mogle javiti sve zainteresirane osobe, čime bi se ispunio ustavni zahtjev jednakog pristupa javnoj službi. Ako Predsjednik ne bi izabrao nikoga tko se javio na poziv, on bi mogao samostalno izabrati svog kandidata. - Ustavni sud je dopustio ponavljanje poziva i tako je doveo do zakonskog rješenja koje je nezakonito ili nepošteno. To se zorno pokazalo kroz provedena tri poziva i tri postupka izbora predsjednika Vrhovnog suda. Predsjednik države ima dužnost obaviti svoju ustavnu dužnost što je bolje moguće, dakle izabrati onu osobu koju smatra najboljom te razgovarati i nagovarati potencijalne kandidate da se jave na poziv jer u protivnom imamo jalovi poziv, kao što je to bio prvi javni poziv, na koji se javljaju osobe koje ne ispunjavaju zakonske uvjete odnosno manjka im stručnost, znanje, neovisnost, habitus ili povjerenje javnosti odnosno demokratski legitimitet, što je pretpostavka za svaku političku dužnost, pa i onu predsjednika VS. - Odgovoran predsjednik, kao i odgovoran saborski Odbor, će razgovarati sa kandidatom. Nakon razgovora i pristanka kandidata, predsjednik ima dvije opcije, da javno objavi kandidata. Ili da se sa njim u tajnosti dogovori. Obje opcije su negativne za predsjedničke ovlasti. U prvom slučaju on postupi neetično jer obeshrabruje druge kandidate da se jave na javni poziv, a u drugom slučaju radi se o nezakonitom postupanju jer se radi o namještenom, fiktivnom i lažnom pozivu. Stoga je javni poziv na razini elementarne logike neustavan i ne postoji niti jedna druga država, iako u brojnim državama predsjednik države predlaže predsjednika Vrhovnog suda, u kojoj za tu poziciju postoji javni poziv. Niti Ustavni sud niti bilo tko od zagovaratelja ovog rješenja nije ponudio niti jedan poredbenopravni primjer sa drugim pravnim poredcima, zato što on ne postoji. - Daljnji veliki nedostatak javnog poziva, što se vidjelo u postupku po zadnja dva javna poziva, je da de facto stvara situaciju da se u političkom postupku izbora potencijalni kandidati kao u političkoj kampanji međusobno natječu programima, životopisima, u televizijskim emisijama. Suci se u

europskoj pravnoj kulturi ne biraju na izborima, ne podvrgavaju se političkim kampanjama, oni moraju biti neovisni od politike, ne smiju se upuštati u političke pregovore. - Narušavanje ustavne procedure izmjenom Ustavom propisanog redosljeda radnji čl. 44.a Zakona o sudovima jasno se vidio u postupku po trećem pozivu nakon što je Odbor za pravosuđe podržao dva kandidata, onog predsjednika Republike i drugog, suca Vrhovnog suda koji se javio na poziv usprkos izričitoj izjavi ovlaštenog ustavnog predlagatelja da ga neće podržati. Glasanje u Odboru za pravosuđe je glasanje po političkom ključu i njezin rezultat uvijek ovisi o parlamentarnoj većini odnosno stavu stranke ili koalicije na vlasti. To znači da se Ustavom propisana procedura koja je uzela u obzir sustav kočnica i ravnoteža u odnosu političkih tijela – Predsjednika i Sabora, dvaju demokratski izabranih tijela odlučivanja, posve izmijenila. Umjesto da predsjednik Republike predlaže kandidata Saboru koji onda o tome odlučuje, imamo postupak u kojem saborska većina predlaže predsjedniku kandidata koji onda ga opet predlaže Saboru u kojem odlučuje ta ista saborska većina. Ustav nije dao Saboru ili Vladi ovlast predlaganja kandidata već predsjedniku države i to s razlogom. Sudska vlast kontrolira zakonodavnu i izvršnu vlast, stoga je ključno za vladavinu prava i demokraciju da ona bude neovisna od Vlade i Sabora. Stoga se u javnosti kompromitirala percepcija neovisnosti suca Vrhovnog suda kojeg je podržala stranka ili koalicija na vlasti i predložila ga predsjedniku Republike, a kojeg je on izričito rekao da neće podržati.

58 Zorislav Kaleb

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 13. Predlažem da inspektor, viši inspektor i viši inspektor-specijalist moraju imati najmanje 3, 4 odnosno 5 godina staža na poslovima u pravosuđu i to sudu ili državnom odvjetništvu.

59 Zlata Durdevic

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 14. Brisanjem čl. 86. st. 3. ukinuta je ručna dodjela predmeta po redosljedu njihovog primitka, slijedeći abecedni red prezimena sudaca. Prema čl. 86. Jedini način dodjele predmeta je automatskom nasumičnom dodjelom, primjenom odgovarajućeg algoritma. Pri tome je i dalje ostao na snazi da će se prilikom dodjele predmeta u rad voditi računa o ravnomjernoj podjeli predmeta te vrsti i složenosti predmeta, što su pretpostavlja se kriteriji koji određuju algoritam. U obrazloženju ove odredbe trebalo bi se jasnije objasniti kako je moguće algoritmom dodijeliti predmet u najsloženijim predmetima i da se više na drugi način neće dodjeljivati predmeti.

60 Zlata Durdevic

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I

Nije prihvaćen

Važećim Zakonom o sudovima već je omogućeno da u radu pravosudne inspekcije sudjeluju i suci koji ispunjavaju uvjete za suce županijskog suda i imaju iskustvo u obavljanju poslova sudske uprave. Radna mjesta u komentaru odnose se na službenička radna mjesta, a ne na mogućnost rasporeda pravosudnih dužnosnika na poslove u pravosudnoj inspekciji. Važeći sustav uvjeta za raspored na službenička radna mjesta u obzir uzima dužinu rada na poslovima određene vrste, ne i institucije u kojima su ti poslovi obavljani.

Nije prihvaćen

Odredba se predlaže s obzirom na činjenicu da su krajem lipnja 2021. i upravni sudovi kao posljednji ušli u sustav eSpis. Sustav nasumične dodjele predmeta te kriterija koje taj sustav uzima u obzir detaljno su propisani Pravilnikom o radu u sustavu eSpis ("Narodne novine", br. 35/15, 123/15, 45/16, 29/17, 112/17, 119/18, 39/20, 138/20, 147/20, 70/21 i 99/21) i nisu predmet ovog Zakona.

Djelomično prihvaćen

O rezultatima sigurnosne provjere sudaca odlučuje

DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 15. Uvođenje sigurnosnih provjera svakih pet godina je ishitrena, nedomišljena i populistička odredba koja krši ustavno načelo neovisnosti sudačke vlasti. Iz ustavnog aspekta radi se o kršenju načela diobe vlasti jer sigurnosne provjere provode tajne službe koje djeluju u okviru izvršne vlasti. Temelj neovisnosti sudstva je neovisnost od izvršne vlasti. Provjera ministara ili drugih dužnosnika se ne može uspoređivati sa sucima jer samo suci imaju ustavno jamstvo neovisnosti od izvršne vlasti dok drugi dužnosnici djeluju u okviru izvršne ili zakonodavne vlasti. Njihova je zadaća da nadziru izvršnu vlast, a ovime se stvara obrnuta situacija, da izvršna vlast nadzire suce. Istraživanje tajnih službi po privatnim životima sudaca ne može biti dopušteno u demokratskoj državi vladavine prava. Informacije o privatnom životu sudaca, a koje nemaju nikakve veze sa obavljanjem njihove sudačke dužnosti, a mogu se temeljiti i na diskriminativnim osnovama, stvaraju mogućnost zlorabe i nedopuštenih pritiska na suce od strane izvršne vlasti. Suci kao državni dužnosnici moraju imati veći stupanj tolerancije zadiranja u privatni život kao i drugi državni dužnosnici i javne osobe, ali ovlast zadiranja se odnosi na medije, a ne i tajne službe. Nadležna tijela za otkrivanje stegovnih ili kaznenih djela sudaca ne mogu biti tajne službe. U pravilu stegovna djela neurednog obavljanja dužnosti otkrivaju se u okviru pravosudne i sudske uprave, koji imaju i ovlast pokretanja stegovnog postupka. Ministarstvo pravosuđa obavlja poslove pravosudne uprave uključujući pravosudnu inspekciju, a predsjednici sudova također su dužni kontrolirati uredno obavljanje dužnosti od strane sudaca. Tajne službe, njihov postupak i rezultati njihovog rada nisu suglasni s načelima i pravilima kaznenog postupka te se u njemu ne mogu koristiti. Za kaznena djela sudaca, kao i kod drugih građana i dužnosnika nadležna je policija i državno odvjetništvo, a ako tajne službe saznaju da neki sudac čini kaznena djela o tome trebaju obavijestiti državno odvjetništvo koje će zatim poduzeti radnje propisane zakonom o kaznenom postupku. Stegovni postupak se prema odredbi čl. 72. st. 1. Zakona o Državnom sudbenom vijeću vodi supsidijarnom primjenom odredaba Zakona o kaznenom postupku, a rezultati radnji tajnih službi ne mogu se koristiti u kaznenom postupku. Za suce ne mogu vrijediti niži standardi postupovnih jamstava nego za druge građane. Predloženi postupak je izuzetno kompleksan i kompliciran te obuhvaća izuzetno veliki broj ljudi koji će biti upoznati sa izvješćem o privatnom i obiteljskom životu sudaca. Radi se o jasnom kršenju načela razmjernosti u zadiranju u privatni i obiteljski život sudaca. O izvješću tajne službe se ne obavještavaju samo predsjednik Vrhovnog suda i ministar pravosuđa, već i svi suci Vrhovnog suda kojih je 35, kao i predsjednik suda dotičnog suca, predsjednik neposredno višeg suda, nadležno sudačko vijeće koje broji u pravilu 15 članova, te članovi Državnog sudbenog vijeća. Dakle, izvješće tajne službe o sutkinji ili sucu dostavlja se na odlučivanje 65 osoba koji će biti upoznati sa detaljima privatnog i obiteljskog života suca. Za shvaćanje da se radi o

isključivo sama sudbena vlast pa nema govora o nedopuštenom utjecaju izvršne vlasti. Propisani rok odnosi se na obvezu evidentiranja svih sudaca u odnosu na koje je potrebno provesti provjeru, ne i na samo vrijeme provjere, te će se dinamika provedbe utvrđivati u dogovoru s nadležnom sigurnosno-obavještajnom agencijom. Nadležnost Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske za donošenje konačne odluke o postojanju sigurnosnih zapreka predložena je upravo iz razloga kako bi se omogućio veći demokratski standard i kontrola kod odlučivanja odnosno kako bi se isključile eventualne zlorabe u slučaju da odluku donosi samo jedna osoba. Kako se ipak prihvaćaju iznesene primjedbe na praktičnost ovakvog rješenja, za odlučivanje o utvrđivanju postojanja sigurnosnih zapreka određuje se uže tijelo odnosno posebno vijeće, čije članove imenuje Opća sjednica Vrhovnog suda Republike Hrvatske. U slučaju utvrđenja postojanja sigurnosnih zapreka u odgovarajućim se postupcima prema njihovim pravilima utvrđuje odgovornost i izriče eventualna sankcija. Sustav provjere imovine sudaca već postoji i kontinuirano se unapređuje.

nefunkcionalnom i nedomišljenom postupku najbolje je prikazati ga shematski koji razotkriva izuzetno veliki broj tijela i osoba koje su u njega uključene, a koji k tome i kada se utvrdi postojanje sigurnosne zapreke ne dovodi obvezno do pokretanja stegovnog postupka već je to na diskreciji ovlaštenih tijela. Daljnja nepromišljenost se nalazi na razini provedbe. Pravosudnih dužnosnika (sudaca, državnih odvjetnika i njihovih zamjenika) u Hrvatskoj ima preko 2000. Tajne službe nemaju kadrovskih uvjeta da sada u kratkom roku (Zakon o sigurnosnim provjerama) provesti sigurnosne provjere tako velikog broja dužnosnika. Ono što treba uvesti je stroga imovinska provjera u okviru koje će se provjeriti porijeklo imovine sudaca i njegove obitelji, a koja se može periodički ponavljati. Svaka sutkinja ili sudac trebaju objasniti porijeklo svoje cjelokupne imovine. U odnosu na okrivljene tzv. osječke suce koji su se družili sa osobama osumnjičenim ili optuženim za kaznena djela osim mogućih tajnih sastanaka sporna su bila javna druženja. Dakle radilo se o narušavanju ugleda sudačke dužnosti koje nije bilo skriveno ali na njega tijela nadležna za pokretanje stegovnog postupka niti samo Državno sudbeno vijeće nije reagiralo. Postojeći mehanizmi za kontrolu obnašanja sudačke dužnosti su dovoljni, samo što se nisu koristili od strane nadležnih tijela primarno u okviru upravno-sudske organizacije, a niti od strane Ministra pravosuđa.

61 Zorislav Kaleb

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I

DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 15.

U st. 1 članka 86.a iza riječi stupanja na dužnost treba dodati "ili posljednje provjere" jer ima sudaca koji su obavili provjere u zadnjih 5 godina Također smatram da je nepotrebno slati putem Ministarstva pravosuđa već kao i do sada direktno SOA-i. Stoga bi st. 1 glasilo: (1) Predsjednik suda dužan je podnijeti zahtjev za obnavljanje provedene sigurnosne provjere svakih pet godina zahtjev za obnavljanje provedene sigurnosne provjere računajući od dana stupanja na dužnost ili posljednje provjere. Zahtjev se podnosi nadležnoj sigurnosno-obavještajnoj agenciji. U st. 2 izvješće bi trebalo dostaviti i podnositelju predsjedniku suda koji je podnio zahtjev koji bi ga trebao dati kandidatu na uvid, U suprotnom ni predsjednik, a ni kandidat ne bi znali ishode provjere do odluke tijela Vrhovnog suda. Isti stavak bi glasilo: (2) Izvješće o provedenoj sigurnosnoj provjeri dostavlja se predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske, predsjedniku suda koji je podnio zahtjev i ministru nadležnom za poslove pravosuđa. Predsjednik suda će kandidatu omogućiti uvid u izvješće. Opća sjednica Vrhovnog suda Republike Hrvatske je možda preširoko tijelo za ocjenu o postojanju sigurnosnih zapreka, stoga bi tu ulogu moglo obavljati sudačko vijeće ili pak posebno vijeće Vrhovnog suda koje odlučuje o žalbama na ocjene sudačkog vijeća. Pri tome je bitno napomenuti da se radi o izvješćima za oko 1700 sudaca te je očito potrebno da se neko tijelo odnosno nekoliko sudaca bavi samo s tim. Promijenjeni tekst bi glasilo: (3) Konačnu ocjenu o postojanju sigurnosnih zapreka na temelju dostavljenog izvješća donosi sudačko (posebno) vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

62 Ivo Bakalić

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I

DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 15.

Ivo Bakalić, sudac Trgovačkog suda u Splitu Povodom objavljenog savjetovanja o Nacrtu prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima dostavljam svoje primjedbe i prijedloge na predloženi članak 15. izmjena zakona. člankom 15. Nacrta prijedloga predviđa se provođenje periodične sigurnosne provjere svakih 5 godina, a predsjedniku suda stavlja se u obvezu podnošenje zahtjeva za obavljanje sigurnosne provjere. U odnosu na predloženi tekst članka 15. Nacrta zakona osobno držim da je nedovoljno precizan, a dijelom i kontradiktoran Zakonu o sigurnosnim provjerama. Tako, nomotehnički bi bilo poželjno propisati da se sigurnosna provjera vodi po odredbama posebnog zakona, ukoliko ovim zakonom nije drugačije propisano. Ovo osobito naglašavam iz razloga jer Nacrt zakona i Zakon o sigurnosnim provjerama različito propisuju kome se dostavlja izvješće i tko donosi konačnu ocjenu o postojanju sigurnosne zapreke. Prema Nacrtu zakona predsjednik suda podnosi zahtjev za obavljanje sigurnosne provjere (članak 15. stavak 1. u svezi članka 33.), a potom nadležna služba dostavlja izvješće predsjedniku Vrhovnog suda RH i ministru nadležnom za poslove pravosuđa (članak 15. stavak 2.) dok konačnu

Djelomično prihvaćen

Slučajevi obuhvaćeni u primjedbi obuhvaćeni su u prijelaznoj i završnoj odredbi ovog zakona, a u ovom se dijelu Zakona propisuje isključivo redovna provedba postupka obnove, koja se u svakom slučaju provodi u svakih pet godina od stupanja na dužnost. Uzimajući u obzir brojnost sudaca u postupak se unosi posebna uloga ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa kako bi se osiguralo sporazumno odlučivanje o dinamici provedbe ovih postupaka. Nadležnost Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske za donošenje konačne odluke o postojanju sigurnosnih zapreka predložena je upravo iz razloga kako bi se omogućio veći demokratski standard i kontrola kod odlučivanja odnosno kako bi se isključile eventualne zlouporabe u slučaju da odluku donosi samo jedna osoba. Kako se ipak prihvaćaju iznesene primjedbe na praktičnost ovakvog rješenja, za odlučivanje o utvrđivanju postojanja sigurnosnih zapreka određuje se uže tijelo odnosno posebno vijeće, čije članove imenuje Opća sjednica Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Zaštita prava sudaca osigurana je kroz raspoloživa pravna sredstva u stegovnim postupcima s obzirom da samo utvrđenje postojanja sigurnosnih zapreka ne ograničava prava i interese sudaca, već do toga dolazi isključivo donesenim odlukama u stegovnim postupcima protiv kojih postoje raspoloživa pravna sredstva.

Djelomično prihvaćen

Prijedlog se prihvaća u dijelu potrebe upućivanja na poseban propis koji regulira provedbu sigurnosne provjere ako Zakonom o sudovima nije drugačije propisano te preciziranja da se radi o temeljnoj provjeri. Zaštita prava sudaca osigurana je kroz raspoloživa pravna sredstva u stegovnim postupcima s obzirom da samo utvrđenje postojanja sigurnosnih zapreka ne ograničava prava i interese sudaca, već do toga dolazi isključivo donesenim odlukama u stegovnim postupcima protiv kojih postoje raspoloživa pravna sredstva.

ocjenu donosi Opća sjednica Vrhovnog suda (članak 15. stavak 3.). U isto vrijeme Zakon o sigurnosnim provjerama u članku 13. stavak 1. alineja 1. propisuje da se provjera vrši na zahtjev čelnika tijela, u članku 35. propisuje da se izvješće o sigurnosnoj provjeri dostavlja čelniku tijela koje je zatražilo provjeru dok je u članku 40. propisano da podnositelj zahtjeva za provođenje sigurnosne provjere donosi, na temelju izvješća o provedenoj sigurnosnoj provjeri, konačnu ocjenu o postojanju sigurnosnih zapreka. Dakle, ukoliko se ne propiše da se sigurnosna provjera vodi po odredbama posebnog zakona, ukoliko ovim zakonom nije drugačije propisano, nastati će konkurencija dvaju zakona koja može završiti i na Ustavnom sudu, Zbog toga je tim više potrebno propisati ono što predlažem. Također je nelogično da predsjednik suda inicira postupak, a u isto vrijeme nije jedan od adresata kojem se dostavlja izvješće bez obzira što ne sudjeluje u donošenju konačne ocjene. Uzgred se napominje kako Nacrt zakona ne propisuje razinu sigurnosne provjere iako bi se po odredbama posebnog Zakon o sigurnosnim provjerama radilo o temeljnoj sigurnosnoj procjeni sigurnosne razine III. stupnja. Isto tako, u odnosu na predloženu proceduru primjećujem kako sigurnosna provjera može rezultirati ugrozom subjektivnih prava sudaca, ali mogućnost takve ugroze nije popraćena odgovarajućim pravima na pravni lijek kao ustavne kategorije iz članka 18. Ustava RH. Konkretno, u odnosu na konačnu ocjenu koju donosi Opća sjednica Vrhovnog suda nije propisano po odredbama kojeg procesnog zakona se donosi takva konačna ocjena iako pretpostavljam da je to ZUP, a samim time nije predviđena niti mogućnost pravnog lijeka na konačnu ocjenu iako je člankom 18. stavak 1. Ustava RH propisano kako se jamči pravo na žalbu protiv pojedinačnih pravnih akata donesenih u postupku prvog stupnja pred sudom ili drugim ovlaštenim tijelom. Nije čak propisan niti izuzetak koji predviđa članak 18. stavak 2. Ustava RH da pravo na pravni lijek može iznimno biti isključeno drugim zakonom ako je osigurana druga pravna zaštita. Sukladno navedenom, predlažem predlagatelju da uvaži iznesene primjedbe i na članak 15. Nacrta zakona S poštovanjem Ivo Bakalić, sudac

63 **Sindikata Pravosudne Policije Hrvatske PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIIMA, Članak 21.** Stavak 8 potrebno dodatno pojasniti. Sada je nejasno dali se postavljenje u zvanje radi automatizmom ili ako ima upražnjeno radno mjesto. Naime potrebno je vezati zvanje za radno mjesto, ovakva definicija se može tumačiti na više načina. Odnosno po ovome sadašnjem prijedlogu "može se rasporediti". Dali to znači da kad stekne uvjete će se rasporediti na više zvanje a raditi polove srednje stručne spreme kao što je to sada u Ztvorskom sustavu da s višom ili viskom stručnom spremom rade poslove srednje stručne spreme a imaju primanja visoke stručne spreme. Na taj način se povećavaju troškovi. Potrebno je staviti da će se omogućiti napredovanje ukoliko ima upražnjeno radno mjesto, ne da se postavi u zvanje a ne radi posao veće složenosti odnosno nema radnoga mjesta. Ako se prijavljuje na Srednju stručnu spremu, tek ukoliko se otvori radno mjesto Više ili Visoke stručne spreme može se omogućiti polaganje za isto. Također je potrebno povećati radno iskustvo. Mlađi pravosudni policajac da bi stekao zvanje starijega pravosudnoga policajca mora provesti u službi naj manje 12 godina, a po ovome za veću složenost poslova dovoljno je 3 godine. Ako zvanje ne vežemo za radno mjesto dobit ćemo situaciju kako sam već i napisao da za isti posao su izdatci za plaću su dupla samo zato što neko ima višu ili visoku stručni sprema, a uporno se spominju uštede, uštede. Konkretno sa ovakvim prijedlogom dobit ćemo polavu nadzornika i samostalnih nadzornika koji rade poslove srednje stručne spreme. Što bi onda dugoročno ovu službu pokazalo kao neodrživu jer na ovakav način poslove koji se mogu obavljati sa SSS bi obavljali viša i visoka stručna sprema što povećava trošak samoga osiguranja. Također staviti minimalno 8 godina ka službenik pravosudne policije na poslovima osiguranja. Već sad postoji apsurdni da su voditelji pododsjeka sa SSS a rade rasporede, pojačane, mjere i rukovode neki i do 30 službenika pravosudne policije. Imaju samostalni nadzornici-instruktori koji godišne provedu 3-4 vježbe a primaju plaću visoke stručne spreme, ili samostalni nadzornici koji nešto nadziru. I naj veći apsurd svi imamo isti opis poslova od onog naj manjega do naj većega, uz dodatak ovisno o stručnoj spremi dodano obavlja manje složene poslove, složene poslove ili više složene poslove, pitanje koji su to poslovi manje koji više složeni. Stoga prijedlog je da se ovaj članak jasno definira na koji način se napreduje i da se veže uz radno mjesto. Zvanje treba pratiti radno mjesto sa jasno propisanim opisom poslova. Kada službenik sa nižim koeficijentom obavlja poslove di je propisan viši koeficijent izdaje mu se privremeno riješenje i na osnovu toga mu se obračunava plaća. Tako bi trebalo primjeniti kada službenik sa većim koeficijentom obavlja poslove niže složenosti biti plaćen po poslu koji obavlja.

Nije prihvaćen

Problematika rasporeda službenika pravosudne policije na radna mjesta regulirana je odredbama Zakona o državnim službenicima ("Narodne novine", broj 92/05, 140/05, 142/06, 77/07, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12, 37/13, 38/13, 01/15, 138/15, 61/17, 70/19 i 98/19), Pravilnika o zvanjima, znakovlju i uvjetima postavljanja u zvanje službenika pravosudne policije ("Narodne novine", broj 31/15) te važećeg Pravilnika o unutarnjem redu Ministarstva i nije predmet ovog Zakona. Predložena odredba stavka 8. u Nacrtu je unesena po uzoru na novi Zakon o izvršavanju kazne zatvora ("Narodne novine", br. 14/21) kako bi se službenicima koji su visoku ili višu stručnu spremu stekli prije početka rada u državnoj službi omogućilo napredovanje ako za to postoji potreba službe i ako za to ispunjavaju druge propisane uvjete.

64 **Sindikata Pravosudne Policije Hrvatske PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 21.** stavak 2 najviše 35 godina, za par godina će se dobná granica podići na 40 ili 45 godina. Dok se ne povećaju primanja podizanje dobné granice nemaju smisla jer intencija treba biti da se zapošljavaju što mlađi ljudi. Sa godina se stječe iskustvo ovako dok stekne iskustvo je spreman za mirovinu.

65 **Sindikata Pravosudne Policije Hrvatske PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 23.** članak 116, a stavak 1 službenici Pravosudne policije imaju naj manji dodatak na uvjete rada 10% od svih srodni službi koji nose i duže oružje čak i onih koji ne rade sa oružijem. Bilo bi potrebno dodatak povećati na 15% sa obzirom na broj službenika pravosudne novčani izdatak je zanemariv.

66 **DAVOR SIŠUL PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 24.** Predlaže se izmijeniti navedenu predloženu odredbu kako slijedi: "Stalni sudski tumači prevode na zahtjev pravosudnih tijela, stranaka ili drugih pravnih ili fizičkih osoba za potrebe postupaka ili druge potrebe pravnih ili fizičkih osoba izgovoreni ili pisani tekst s hrvatskog jezika na strani jezik, sa stranog jezika na hrvatski jezik ili sa stranog jezika na drugi strani jezik." Naime, ova odredba, na način na koji je trenutno nomotehnički uređena, predstavlja nerazumno ograničenje rada sudskih tumača isključivo za potrebe pravosudnih tijela, isključujući time sve druge moguće potrebe (potrebe prijave na natječajne EU-a, ostvarivanja raznih prava u državi i inozemstvu i ine potrebe hrvatskih, ali i stranih državljana). Radi se o naročitom uvođenju pravne nesigurnosti uslijed mogućnosti restriktivnog tumačenja ove odredbe. Naime, restriktivnim tumačenjem mogao bi se zabraniti rad sudskim tumačima na bilo kakvim drugim predmetima osim pravosudnih te time i ovjera dokumenata koji nisu povezani s pravosudnim tijelima ili postupcima. Naročito je ovdje potrebno spomenuti da je odredba dodatno ograničena nomotehničkom formulacijom "za potrebe postupaka", što isključuje sve druge moguće potrebe pravnih ili fizičkih osoba u Republici Hrvatskoj i izvan nje. Usvajanje ovakve odredbe pridonijelo bi stvaranju dodatne pravne nesigurnosti na području Republike Hrvatske za njene i strane pravne i fizičke osobe, budući da restriktivno tumačenje ove odredbe može imati dalekosežne paralizirajuće posljedice za potrebe svih pravnih i fizičkih osoba u RH. Nejasna je svrha zakonodavca u restrikciji rada sudskih tumača jer je jedina svrha ove odredbe stvaranje dodatne pravne nesigurnosti koja je već ionako na zavidnoj razini zbog zastarjelosti propisa o radu stalnih sudskih tumača. Davor Sišul, magistar prava i stalni sudski tumač za engleski jezik, član Hrvatske strukovne udruge sudskih tumača.

Nije prihvaćen

Predložena dobná granica usklađena je s uvjetima propisanim Zakonom o izvršavanju kazne zatvora ("Narodne novine", br. 14/21).

Nije prihvaćen

Poslovi s posebnim uvjetima rada i pravo na posebne dodatke za službenike i namještenike koji rade na tim poslovima utvrđeni su Uredbom o poslovima s posebnim uvjetima rada u državnoj službi ("Narodne novine", broj 74/02, 92/05, 81/06, 58/08, 119/11, 65/12, 33/13, 65/15, 2/17 i 63/21) te nisu predmet ovog Zakona.

Nije prihvaćen

Zakon o sudovima može regulirati samo postupanje pred sudovima te državnim odvjetništvima za potrebe vođenja sudskih postupaka i ne može nametati obveze postupanja pred drugim tijelima državne vlasti i javnopravnim tijelima. Druga javnopravna tijela i sudionici drugih postupaka mogu uputiti na korištenje usluga stalnih sudskih tumača ili navedeno može biti propisano posebnim propisima.

- 67 **DRUŠTVO SUDSKIH TUMAČA I PREVODITELJA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 24.** Društvo sudskih tumača i prevoditelja, Jasna Rodeš Sudski tumači rade ovjerene prijevode, usmene i pismene, po nalogu pravosudnih tijela ali i mnogih drugih ustanova i stranaka stoga se predlaže tekst mijenjati na način: „Stalni sudski tumači prevode na zahtjev pravosudnih tijela ili drugih naručitelja izgovoreni ili pisani tekst s hrvatskog jezika na strani jezik, sa stranog jezika na hrvatski jezik ili sa stranog jezika na drugi strani jezik“.
- 68 **Lea Kovács PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 24.** Dodati novi stavak koji glasi: "Stalni sudski tumači mogu prevoditi na cijelom području Republike Hrvatske, neovisno o njihovu sjedištu."
- 69 **Lea Kovács PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 24.** Dodati novi stavak: "Tijela državne vlasti dužna su za svoje potrebe koristiti usluge stalnih sudskih tumača, osim ako za potrební jezik ne postoji imenovani stalni sudski tumač u Republici Hrvatskoj, u kom slučaju će tijelo državne vlasti po svom nahođenju potražiti prevoditelja koji nije stalni sudski tumač."
- 70 **Lea Kovács PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 24.** Imenovanje sudskim tumačem časno je i podrazumijeva ovlaštenje za prijevod važnih službenih dokumenata, te shodno tome sudsko-tumačka ovjera i pečat čine dokument službenim dokumentom na drugom jeziku. Međutim, u praksi su dužnosti i odgovornosti sudskog tumača nesrazmjerno veće od prava, i to u brojnim radnim uvjetima (okolnosti obavljanja posla, tarife i sl.). Unatoč ovlaštenju i odgovornostima oni nemaju pravo na siguran angažman (niti prednost) kod državnih ustanova i tijela državne vlasti, te se izjednačuju s ostalim, često neiskusnim i nestručnim prevoditeljima. Predlažem obvezati državne ustanove i tijela državne vlasti, prvenstveno sva ministarstva i državne agencije, da koriste usluge sudskih tumača, čiji će popis biti vidljiv i dostupan svima na internetu.
- 71 **Sandra Burgsteiner PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 24.** SST ne prevode samo na zahtjev pravosudnih tijela ili stranaka za potrebe postupaka, nego i za brojne druge životne situacije. Sandra Burgsteiner, SST za njemački i engleski jezik, članica Društva sudskih tumača i prevoditelja
- Nije prihvaćen**
Zakon o sudovima može regulirati samo postupanje pred sudovima te državnim odvjetništvima za potrebe vođenja sudskih postupaka i ne može nametati obveze postupanja pred drugim tijelima državne vlasti i javnopravnim tijelima. Druga javnopravna tijela i sudionici drugih postupaka mogu uputiti na korištenje usluga stalnih sudskih tumača ili navedeno može biti propisano posebnim propisima.
- Nije prihvaćen**
S obzirom da se predloženim odredbama dokida sustav prema kojem je stalne sudske tumače imenovao pojedini sud (i u kojem je upravo iz tog razloga bilo izrijekom propisano da imenovani tumači mogu pružati usluge prevođenja na području cijele Republike Hrvatske) te da se predlaže da ova nadležnost prijeđe na ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa kao središnje tijelo državne uprave, nepotrebnim se smatra navedeno posebno propisivati jer se podrazumijeva.
- Nije prihvaćen**
Zakon o sudovima može regulirati samo postupanje pred sudovima te državnim odvjetništvima za potrebe vođenja sudskih postupaka i ne može nametati obveze postupanja pred drugim tijelima državne vlasti i javnopravnim tijelima. Druga javnopravna tijela i sudionici drugih postupaka mogu uputiti na korištenje usluga stalnih sudskih tumača ili navedeno može biti propisano posebnim propisima.
- Nije prihvaćen**
Zakon o sudovima može regulirati samo postupanje pred sudovima te državnim odvjetništvima za potrebe vođenja sudskih postupaka i ne može nametati obveze postupanja pred drugim tijelima državne vlasti i javnopravnim tijelima. Druga javnopravna tijela i sudionici drugih postupaka mogu uputiti na korištenje usluga stalnih sudskih tumača ili navedeno može biti propisano posebnim propisima.
- Nije prihvaćen**
Zakon o sudovima može regulirati samo postupanje pred sudovima te državnim odvjetništvima za potrebe vođenja sudskih postupaka i ne može nametati obveze postupanja pred drugim tijelima državne vlasti i javnopravnim tijelima. Druga javnopravna tijela i sudionici drugih postupaka mogu uputiti na korištenje usluga stalnih sudskih tumača ili navedeno može biti propisano posebnim propisima.

72 Lucija Raković

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I

DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 24.

Iako u nazivu imaju „sudski“, stalni sudski tumači svojim radom pokrivaju sva područja života fizičkih i pravnih osoba, od rođenja i/ili osnivanja, preko svih životnih situacija i poslovanja pa sve do smrti/likvidacije pa i nakon toga. Rad s pravosudnim tijelima samo je dio poslovanja stalnih sudskih tumača. Smatram da je postojećim člankom 123.

Članak 123. Stalni sudski tumači prevode na zahtjev suda, državnog tijela, pravne osobe ili građana izgovoreni ili pisani tekst s hrvatskog jezika na strani jezik, sa stranog jezika na hrvatski jezik ili sa stranog jezika na drugi strani jezik. preciznije i bolje definirano tko su sve moguće stranke stalnog sudskog tumača te da nema potrebe mijenjati tekst tog članka. Lucija Raković, SST za njemački, talijanski i engleski jezik, članica Upravnog odbora Društva sudskih tumača i prevoditelja

73 TATJANA TARBUK

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I

DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 24.

Trebalo bi također dodati da sve državne službe, od matičnih ureda do policijskih postaja, a ne samo sudovi, obavezno koriste usluge samo stalnih sudskih tumača koji su, kao takvi, prošli obuku, i to sudskih tumača za jezik koji je materinski strancu u pravnom postupku, a ne usluge prevoditelja koji nisu stalni sudski tumači, osim, eventualno, ako se radi o jeziku za koji ne postoje sudski tumači u Republici Hrvatskoj. Jer, ako već imamo instituciju sudskog tumača, koji je položio zakletvu na sudu i prošao obuku, smatramo da bi sve državne službe trebale koristiti takve prevoditelje. Događa se, naime, da imamo slučajeve prevođenja u državnim službama prevoditelja bez obuke, koji nemaju iskustva u prevođenju. Čemu onda sva obuka koju mi kao sudski tumači prolazimo?

Nije prihvaćen

Zakon o sudovima može regulirati samo postupanje pred sudovima te državnim odvjetništvima za potrebe vođenja sudskih postupaka i ne može nametati obveze postupanja pred drugim tijelima državne vlasti i javnopravnim tijelima. Druga javnopravna tijela i sudionici drugih postupaka mogu uputiti na korištenje usluga stalnih sudskih tumača ili navedeno može biti propisano posebnim propisima.

Nije prihvaćen

Zakon o sudovima može regulirati samo postupanje pred sudovima te državnim odvjetništvima za potrebe vođenja sudskih postupaka i ne može nametati obveze postupanja pred drugim tijelima državne vlasti i javnopravnim tijelima. Druga javnopravna tijela i sudionici drugih postupaka mogu uputiti na korištenje usluga stalnih sudskih tumača ili navedeno može biti propisano posebnim propisima.

74 DAVOR SIŠUL

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 25.

Predlaže se brisanje stavke 6. iz teksta nove izmjene. Naime, rad stalnih sudskih tumača definiran je detaljnije Pravilnikom o stalnim sudskim tumačima, a kojim je propisana cijena ovjerenih prijevoda i tumačenja. Osiguranje od profesionalne odgovornosti uvjet je za obavljanje djelatnosti odvjetnika te ne postoji niti jedan opravdan razlog za uvođenje još jedne obveze za stalne sudske tumače, čiji se rad nimalo ne vrednuje Pravilnikom o stalnim sudskim tumačima. Naime, cijene propisane navedenim pravilnikom ne mogu osigurati niti onaj osnovni, dostojni život stalnom sudskom tumaču koji se bavi isključivo tim poslom, a koji bi trebao biti častan i zaštićen od strane države. U usporedbi s odvjetnicima i odvjetničkom tarifom, stalni sudski tumač koji se isključivo bavi tim zanimanjem kao jedinim, u većini slučajeva ne može si osigurati ni zakonski određenu minimalnu plaću, stoga je ova odredba iznimno nesvrhsishodna i jedina moguća svrha i posljedica iste će biti smanjenje broja stalnih sudskih tumača za sve jezike, a naročita posljedica bit će nestanak stalnih sudskih tumača za vrlo rijetke jezike za koje nije nimalo isplativo obavljati djelatnost sudskih tumača. Slijedom navedenoga, kada dođe do smanjenja broja sudskih tumača zbog navedene odredbe, doći će i do nedostatka tumača za vrlo rijetke jezike, što će prouzročiti probleme svim javnim tijelima u njihovom radu. Davor Sišul, magistar prava i stalni sudski tumač za engleski jezik, član Hrvatske strukovne udruge sudskih tumača

Nije prihvaćen

Za sudjelovanje u postupcima pred pravosudnim tijelima nužno je postojanje osiguranja od odgovornosti za štetu koja bi se mogla počinuti nezakonitim i nepravilnim radom u pužanju usluga prevođenja u svojstvu stalnog sudskog tumača. Navedena obveza propisuje se isključivo u odnosu na osobe koje žele imati status stalnih sudskih tumača, a osim za odvjetnike postoji i u odnosu na javne bilježnike te stalne sudske vještace kao sudionike postupaka pred pravosudnim tijelima.

75 DRUŠTVO SUDSKIH TUMAČA I PREVODITELJA

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 25.

Društvo sudskih tumača i prevoditelja, Jasna Rodeš Vezano uz predložene izmjene članaka 124 predlaže se sljedeće: - Ne podržava se izmjena pod 4) - uvođenje provjere zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova stalnog sudskog tumača iz razloga što ovdje nije definirano kako i što bi se provjeravalo. Potrebno je ovdje imati na umu da sudskog tumačenje obuhvaća i znakovni jezik kao i da osobe s invaliditetom mogu kvalitetno obavljati poslove tumačenja. - Podržava se izmjena pod 6) – uvođenje obaveznog osiguranja, međutim ukazuje se na to da je potrebno definirati limit minimumne police, jer su prihodi tumača niski, posebno za osobe koje se bave rijetkim jezicima, i zaista uvođenje obavezne police visokog limita za neke tumače bilo bi veliko opterećenje. Svakako se podržava uvođenje police uz definiranje limita na razini obaveznog minimuma, a oni tumači koji rade puno i prihoduju više mogu sklapati i police na veće iznose.

Nije prihvaćen

Zdravstvena sposobnost je redovan standard koji se traži od svih sudionika postupaka pred pravosudnim tijelima. U praksi se predmnijeva za osobe koje su u radnom odnosu, dok ostale osobe imaju obvezu podnijeti uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti za obavljanje određene vrste poslova od strane nadležne zdravstvene ustanove. Najniža svota osiguranja od odgovornosti za obavljanje poslova stalnog sudskog tumača kao posebna obveza propisat će se Pravilnikom o stalnim sudskim tumačima.

76 Iva Dvorski

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 25.

Sudski tumač sam za bugarski jezik. Nemam puno posla i obvezno osiguranje će povećati moje troškove rada. Smatram da će uvođenjem obveznog osiguranja puno sudskih tumača za rjetke jezike će odustati od imenovanja i ostat će se bez tumača za određene jezike. Za određene predmete sud može imenovati bilo koga i imam saznanja da za bugarski jezik se imenuju i automehaničari koji ne znaju bugarski jezik, nemaju visoku stručnu spremu i ne odgovaraju ni na jednog od traženih uvjeta, a redovito su imenovani i prevode na određenim sudovima. Smatram da se takve osobe ne mogu imenovati sudskim tumačima. Obvezno osiguranje ne bi moralo biti obavezno nego odabir prevoditelja.

77 Lucija Raković

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 25.

Predlažem da se doda stavak koji glasi: "Iznimno od odredaba stavka (1) točaka 2. i 3. ovoga članka, za stalnog sudskog tumača može biti ponovno imenovana osoba koja je u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovana stalnim sudskim tumačom te da može nastaviti sa radom sve do prekida rada, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa." Lucija Raković, SST za njemački, talijanski i engleski jezik, članica Upravnog odbora Društva sudskih tumača i prevoditelja

78 DAVORKA KOVAČEVIĆ-KONČAR

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 25.

Predlažem da se ostavi mogućnost ponovnog imenovanja sudskim vještacima bez obzira na završeni stupanj obrazovanja. Prijedlog da se imenovanim sudskim vještacima sa završenom srednjom školom i/ili preddiplomskim studijem onemogućiti ponovno imenovanje nakon isteka važećeg imenovanja nije opravdano sa stručnog stanovišta. Naime nije za pretpostaviti da bi novoimenovani sudski vještak sa završenim preddiplomskim i diplomskim studijem bez iskustva u vještačenju kvalitetnije obavljao posao vještačenja od iskusnih vještaka sa SSS i/ili VŠS koji su godinama stjecali iskustvo.

Nije prihvaćen

Za sudjelovanje u postupcima pred pravosudnim tijelima nužno je postojanje osiguranja od odgovornosti za štetu koja bi se mogla počinuti nezakonitim i nepravilnim radom u pužanju usluga prevođenja u svojstvu stalnog sudskog tumača. Navedena obveza propisuje se isključivo u odnosu na osobe koje žele imati status stalnih sudskih tumača.

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski tumači se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih tumača koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim tumačima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se propisuju uvjeti za imenovanje stalnih sudskih vještaka u odnosu na preddiplomske studije (predložena odredba čl. 126. st. 1. t. 2. Zakona o sudovima). Mogućnost redovnog imenovanja stalnih sudskih vještaka sa srednjom stručnom spremom ukinuta je još Zakonom o sudovima iz 2013., a postojeće dopuštene iznimke smatraju se dostatnima za imenovanja u okolnostima u kojima za pojedinu struku nema odgovarajućeg studija.

79 DAVOR SIŠUL

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 26.

Predlaže se brisanje sljedeće odredbe članka 124.b: – ako ne dostavi dokaz o zaključenom ugovoru o osiguranju od odgovornosti za obavljanje poslova stalnog sudskog tumača, Predlaže se izmjena članka 124.c brisanjem st. 2. u cijelosti ili izmjenom kako slijedi: (2) Protiv odluka iz stavka 1. ovoga članka žalba je dopuštena. Naime, odredba članka 124.c st. 2. u pravnoj je koliziji s člankom 2. Zakona o općem upravnom postupku RH, a u kojem je jasno i izričito navedeno da se upravnom stvari smatra svaka stvar u kojoj javnopravno tijelo u upravnom postupku rješava o pravima, obvezama ili pravnim interesima fizičke ili pravne osobe ili drugih stranaka ...

neposredno primjenjujući zakone, druge propise i opće akte kojima se uređuje odgovarajuće upravno područje. Pravna kolizija propisa između Zakona o općem upravnom postupku i Zakona o sudovima dovodi do stvaranja daljnje pravne nesigurnosti u stjecanju imenovanja stalnim sudskim tumačem. Naime, Ministarstvo je izvršno tijelo vlasti u RH i kao takvo u obavljanju svojih Ustavom povjerenih dužnosti provodi upravne postupke o upravnim stvarima. Kada osoba koja želi postati stalni sudski tumač podnese zahtjev za imenovanjem, Ministarstvo neposredno odlučuje o pravu te osobe za djelovanje i rad u svojstvu stalnog sudskog tumača. Slijedom navedenog, postupak pred Ministarstvom ne može se smatrati ničim drugim nego upravnom stvari prema čl. 2. Zakona o općem upravnom postupku. Na temelju navedenog, podnositelju zahtjeva za imenovanjem pripadaju sva prava iz Zakona o općem upravnom postupku koja se ovakvom nomotehničkom formulacijom nastoje uskratiti. Slijedom svega gore navedenoga, čl. 124.c, st. 2. stvara pravnu nesigurnost, uskraćuje prava koja prema Ustavu i zakonu pripadaju podnositelju zahtjeva za imenovanjem te neopravdano i nesvrhsishodno upravnu stvar i upravni postupak pretvara u provedbeni. Nadalje, sama činjenica da se u navedenom postupku omogućuje pokretanje upravnog spora govori o namjeri zakonodavca o uspostavljanju protuzakonitog i protuustavnog "krnjeg" upravnog postupka u kojem podnositelj zahtjeva nema osnovno pravo zajamčeno u Zakonu o općem upravnom postupku, a ono je upravo pravo na žalbu. Čak i da se usvoji ovakav tekst stavka 2., zbog pravne kolizije dva zakona, došlo bi do primjene odredbi Zakona o općem upravnom postupku, a ako se usvoji ovakav tekst, potrebno je pokrenuti zahtjev za ocjenom ustavnosti takve odredbe s obzirom na uskratu osnovnog prava na žalbu u postupku koji je po svim svojim obilježjima de facto upravni postupak, samo ga je zakonodavac namjerno izbjegao nazvati takvim. Davor Sišul, magistar prava i stalni sudski tumač za engleski jezik, član Hrvatske strukovne udruge sudskih tumača

Nije prihvaćen

Pravo na žalbu niti sada nije propisano u odnosu na odluke koje donosi Ministarstvo isključivo zbog njegovog položaja utvrđenog Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave ("Narodne novine", broj 80/20) te Zakonom o sustavu državne uprave ("Narodne novine", broj 66/19) odnosno nepostojanja odgovarajućeg drugostupanjskog tijela. Člankom 18. st. 2. Ustava Republike Hrvatske propisano je da pravo na žalbu može biti iznimno isključeno u slučajevima određenim zakonom ako je osigurana druga pravna zaštita. S obzirom na utvrđenu potrebu postojanja osiguranja odgovornosti za štetu nužno je sankcionirati i nedostavljanje dokaza o ispunjenju ovog uvjeta za imenovanje.

80 **DRUŠTVO SUDSKIH TUMAČA I PREVODITELJA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 26.** Društvo sudskih tumača i prevoditelja, Jasna Rodeš
Članak 124.c Pod stavak (3) – podržava se izrada i vođenje ažuriranog Popisa stalnih sudskih tumača. Za Republiku Hrvatsku vođenje takvog registra/popisa propisano je također Direktivom 2010/64/EU (prijenos u nacionalno zakonodavstvo 27.10.2013) te je procjenom primjene ove Direktive ocijenjeno da je Republika Hrvatska ispunila ovaj kriterij, jer trenutno postoji popis SST na stranicama neprofitne i nevladine udruge Sudačka mreža. Međutim, DSTiP podržava činjenicu da takav ažurirani službeni popis mora imati Ministarstvo pravosuđa kao nadležna institucija za sudske tumače, neovisno o tome da li će ostati i popis na stranicama Sudačke mreže.

81 **DRUŠTVO SUDSKIH TUMAČA I PREVODITELJA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 26.** Društvo sudskih tumača i prevoditelja, Jasna Rodeš, predsjednica Pod stavak (2) - Smatra se da je dosadašnja mogućnost žalbe na rješenje suda dobra solucija. Ako imenovanje prijeđe u nadležnost Ministra i ako je uobičajno i za druge poslove da protiv odluke Ministra ne postoji pravo žalbe, osim pokretanjem upravnog spora – tada to ne treba posebno propisivati. Mišljenja smo da je dobro da postoje dva koraka – žalba, a zatim pokretanje upravnog spora.

82 **DRUŠTVO SUDSKIH TUMAČA I PREVODITELJA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 26.** Društvo sudskih tumača i prevoditelja, Jasna Rodeš
Vezano uz predloženo dodavanje članka iza članka 124 predlaže se sljedeće: - Članak 124a (1) – Stalnom sudskom tumaču privremeno će se zabraniti obavljanje poslova stalnog sudskog tumača: - Stavak (1) 1 - Ako bez opravdanog razloga nije dovršio povjereni posao po nalogu pravosudnog tijela - ovdje treba definirati da li kašnjenje sudova s plaćanjem honorara u prosjeku od 3 do 12 mjeseci predstavlja opravdani razlog da SST u slučaju da ne dobiva isplaćene honorare za odrađeno sudsko tumačenje u tako dugom roku, smije odbiti određeni angažman jer nije u mogućnosti čekati plaćanje? Iako su obaveze plaćanja definirane drugim zakonima, ovdje je potrebno znati da li „neisplata honorara od strane ustanove“ može predstavljati opravdani razlog za odbijanje posla? - Stavak (1) 2 – „ako se neprimjerno odnosi prema zaposlenicima pravosudnih tijela ili strankama“, - ne podržava se jednostrana izmjena u ovakvoj tekstualnoj formulaciji – SST već svojom prisegom nakon stečenih uvjeta za SST pred predsjednikom nadležnog županijskog suda polaže sljedeću prisegu: „Prisežem svojom čašću da ću dužnost stalnog sudskog tumača obavljati stručno, savjesno i po svom najboljem znanju.“ Neprimjerno ponašanje samom ovom prisegom je apsolutno isključeno. DSTiP ne vidi potrebu uvođenja ove klauzule, osim ako se ista takva klauzula ne uvede i u obratnom smjeru u smislu klauzule zaštite SST.

Primljeno na znanje

Prijenosom nadležnosti za odlučivanje o stratusnim pitanjima stalnih sudskih tumača sa svih županijskih sudova na Ministarstvo omogućit će se i postojanje jedinstvene i ažurne službene baze podataka o svim imenovanim stalnim sudskim tumačima.

Nije prihvaćen

Pravo na žalbu niti sada nije propisano u odnosu na odluke koje donosi Ministarstvo isključivo zbog njegovog položaja utvrđenog Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave ("Narodne novine", broj 80/20) te Zakonom o sustavu državne uprave ("Narodne novine", broj 66/19) odnosno nepostojanja odgovarajućeg drugostupanijskog tijela. Člankom 18. st. 2. Ustava Republike Hrvatske propisano je da pravo na žalbu može biti iznimno isključeno u slučajevima određenima zakonom ako je osigurana druga pravna zaštita.

Nije prihvaćen

Predložena odredba se odnosi isključivo na nepostupanje prema odluci suda o potrebi isporuke prijevoda u ostavljenom roku, i to isključivo iz nekog razloga koji se ne može opravdati objektivnim okolnostima (npr. bolest stalnog sudskog tumača), a koja je okolnost nastala nakon zaprimanja naloga za obavljanje prijevoda. Isplata nagrade i naknade troškova za rad stalnog sudskog tumača dio je odluke o troškovima postupka i odluka o navedenom pravu može uslijediti tek nakon uredno obavljenog posla. Prisega kod imenovanja nije dovoljno preventivno sredstvo koje može isključiti potrebu sankcioniranja neprihvatljivog ponašanja koje se odnosi na skrivljeno nepoštivanje suda i drugih sudionika sudskog postupka. Propisima o stegovnoj odgovornosti drugih sudionika sudskih postupaka te raspoloživim procesnim sredstvima moguće je sankcionirati neprimjerno ponašanje prema stalnim sudskim tumačima.

83 Lea Kovács

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 26.

Uz Članak 124.c (4) predlažem da ministar nadležan za poslove pravosuđa Pravilnik donese uz savjetovanje s iskusnim i upućenim stalnim sudskim tumačima jer oni imaju najbolji uvid u rad sudskog tumača u praksi. Trenutačna je situacija da: 1. nekoliko udruga ovlaštenih za izradu programa i provedbu obuke sudskih tumača različito tumači sada važeći Pravilnik, a direktna je posljedica razlika u formi, ali i sadržaju obuke i kompetencijama novoimenovanih sudskih tumača. 2. neki radni uvjeti (tarife, rokovi, jednaka naknada za rad izvan radnog vremena kao i unutar radnog vremena itd.) otežavaju rad sudskih tumača i nisu u skladu s osnovnim pravima, a niti su u skladu s tržištem rada danas. Stoga predlažem da se pri ministarstvu osnuje radna skupina (sačinjena od stručnjaka u praksi) radi usuglašavanja spornih točaka Pravilnika, i radi izrade jedinstvenog programa obuke. 3. U slučaju trajnog imenovanja koje se predlaže ovim zakonom, predlažem uvođenje obveze stručnog usavršavanja sudskih tumača, koje bi se pratilo i dokazivalo potvrdama i certifikatima itd. Na tragu usavršavanja predlažem da ministarstvo uvede i stručne edukacije s područja prava i novih zakona, kako bi sudski tumači bili upoznati s najnovijim stanjem i upućenije obavljali svoj posao. Ovo predlažem iz iskustva kao dugogodišnji stalni sudski tumač, konferencijski (usmeni) prevoditelj te prevoditelj s dugogodišnjom suradnjom s tijelima državne vlasti. Kao nastavni predavač na diplomskom studiju francuskog jezika organizirala sam i studentska stažiranja u uredu sudskog tumača.

84 Sandra Burgsteiner

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 26.

Savjesno i odgovorno djelovanje treba biti obostrano. SST moraju obavljati posao savjesno i u skladu s pravilima struke, no i primatelj usluga treba izvršavati svoje obveze prema SST (npr. pravovremeno plaćanje za obavljene usluge) prema važećim zakonima. Sandra Burgsteiner, SST za njemački i engleski jezik, članica Društva sudskih tumača i prevoditelja

85 Lucija Raković

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 26.

Slažem se da treba spriječiti da se SST neprimjereno odnose prema zaposlenicima pravosudnih tijela ili strankama, ali u praksi često svjedočimo situacijama u kojima se upravo zaposlenici raznih tijela i stranke neprimjereno odnose prema stalnim sudskim tumačima. Sve bi strane trebale biti jednako zaštićene. Lucija Raković, SST za njemački, talijanski i engleski jezik, članica Upravnog odbora Društva sudskih tumača i prevoditelja

Primljeno na znanje

Na temelju predložene odredbe čl. 124.c st. 4. Nacrta planira se donijeti poseban pravilnik, čiji će prijedlog također biti dostupan javnosti u provedbi postupka javnog savjetovanja, a u njegovo donošenje uključit će se sva zainteresirana stručna javnost. Pravilnik će svakako sadržavati i odredbe o obvezi stručnog usavršavanja stalnih sudski tumača.

Primljeno na znanje

Sadržaj komentara nije sporan ni na koji način.

Primljeno na znanje

Statusni propisi koji reguliraju pojedine kategorije sudionika u pravosuđu imaju odredbe o njihovoj disciplinskoj odnosno stegovnoj odgovornosti te odgovornosti za povrede etičkih pravila, a uz navedeno procesni propisi sadrže i odredbe o održavanju procesne discipline. Kroz navedeni normativni okvir mogu se sankcionirati sve vrste neprimjerenog ponašanja i postupanja, uključujući i one prema stalnim sudskim tumačima.

86 Ana Džapo

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 27.

Predmetnim izmjenama i dopunama Zakona o sudovima se želi urediti uvjete i postupak za imenovanje stalnih sudskih vještaka, te jače naglasiti njihovu vezu s pravosudnim tijelima i postupcima koji se pred njima vode. Prema tome, te imajući u vidu kako je Zakonom o parničnom postupku uređeno da se izvođenje dokaza vještačenjem izvodi kako na zahtjev pravosudnih tijela, tako i na zahtjev (prijedlog) stranaka u postupku, predlaže se izmjena: "Stalni sudski vještaci na temelju svoga stručnog znanja za potrebe pravosudnih postupaka izrađuju vještački nalaz i mišljenje (vještačenje), odnosno procjenu kada je to potrebno, radi utvrđivanja ili razjašnjenja činjenica koje se utvrđuju u postupku."

87 Katarina Laštro

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 27.

Predloženim člankom, određeno je da sudski vještaci, nalaz i mišljenje sačinjavaju isključivo na zahtjev pravosudnih tijela, kojim člankom sudski vještaci ne bi mogli izrađivati nalaz i mišljenje na zahtjev fizičkih ili pravnih osoba, tijela državne uprave i dr. Mnogobrojne su situacije u kojima vještaci na zahtjev stranaka, sačinjavaju nalaz i mišljenje, primjerice za potrebe utvrđivanja visine potraživanja (u situacijama neispunjena obveza) ili procjene u postupcima nagodbi i dr. Prijedlog za čl. 125., nakon riječi „na zahtjev pravosudnih tijela“ dodati riječi „ili na zahtjev stranaka radi ostvarenja njihovih prava“, uz ostali prijedlog teksta čl. 125. neizmijenjen.

88 VIŠNJA PERAJICA

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 27.

• čl. 125. Prijedlog ovog članka određuje kako stalni sudski vještaci izrađuju vještački nalaz i mišljenje, odnosno procjenu, na zahtjev pravosudnih tijela. U praksi često stranke u svojstvu fizičke i pravne osobe, te tijela državne i lokalne uprave i dr. moraju radi ostvarenja njihovih prava angažirati stalnog sudskog vještaka kako bi sačinio nalaz i mišljenje (kao npr. u arbitražnim postupcima, postupcima mirnog rješavanja sporova, u postupcima nagodbe i sl.). Također, ponekad stranke prije pokretanja nekog sudskog postupka moraju angažirati sudskog vještaka. Stoga se predlaže u izmijenjeni čl. 125., nakon riječi „na zahtjev pravosudnih tijela“ dodati riječi „ili na zahtjev stranaka radi ostvarenja njihovih prava“, uz ostali prijedlog teksta čl. 125. • čl. 126. 1. U prijedlogu izmjene ovog članka izbačene su odredbe o tome da i pravne osobe mogu obavljati poslove vještačenja, već je određeno da to mogu biti samo fizičke osobe. Navedena izmjena je diskriminatorna, u suprotnosti je s načelima slobodnog tržišnog nadmetanja, kao i u suprotnosti s relevantnim pravom EU. Nadalje, u vrlo složenim postupcima, kod kojih se u pravilu radi o iznimno obimnoj dokumentaciji i/ili velikom broju predmeta koje treba analizirati i sl., dakle u postupcima u kojima je potreban angažman većeg broja vještaka iste struke, a možda i različitih struka, odnosno

Prihvaćen

Primjedba se prihvaća te se u odredbu dodaju riječi: "za potrebe postupaka pred pravosudnim tijelima"

Nije prihvaćen

Zakon o sudovima može regulirati samo postupanje pred sudovima te državnim odvjetništvima za potrebe vođenja sudskih postupaka i ne može nametati obveze postupanja pred drugim tijelima državne vlasti i javnopravnim tijelima. Propisi koji reguliraju postupanje pred ovim tijelima mogu upućivati na korištenje statusa stalnih sudskih vještaka za potrebe vođenja postupaka pred njima.

Nije prihvaćen

Zakon o sudovima može regulirati samo postupanje pred sudovima te državnim odvjetništvima za potrebe vođenja sudskih postupaka i ne može nametati obveze postupanja pred drugim tijelima državne vlasti i javnopravnim tijelima. Propisi koji reguliraju postupanje pred ovim tijelima mogu upućivati na korištenje statusa stalnih sudskih vještaka za potrebe postupaka koji se pred tim tijelima vode. Status stalnog sudskog vještaka ovim se Nacrtom predlaže regulirati samo u odnosu na fizičke osobe, a s obzirom da suštinski samo fizička osoba može biti vještak koji individualno i osobno priprema svoj nalaz i mišljenje te osobno odgovara za njegov sadržaj, koje je stajalište sukladno i Smjernicama o ulozi sudskih vještaka u pravosudnim postupcima država članica Vijeća Europe. Obavljanje vještačenja po pravnim osobama u smislu njihove procesne uloge opravdano je samo kada za to postoji točno određeni razlog odnosno kada pravna osoba kroz svoj oblik ima dodatne institucionalne ili infrastrukturne vrijednosti kojima fizička osoba ne raspolaže. Važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještake, pa će u tom smislu sudovi biti slobodni kao vještake koristiti i osobe bez statusa imenovanih stalnih sudskih vještaka odnosno pravne osobe. Iz istih razloga prijedlog ne spriječava niti mogućnost provedbe multidisciplinarnih vještačenja, a sasvim sigurno nije protivan niti ustavnom pravu na slobodno udruživanje

subspecijalnosti, oportuno je angažirati pravnu osobu (trgovačko društvo, ustanovu i dr.) koja zapošljava dovoljan broj stručnog osoblja, i veći broj sudskih vještaka, jer se jedino na taj način može osigurati provođenje vještačenja u razumnom roku. Osim toga, ovakav prijedlog protivan je ustavnom pravu na slobodno udruživanje (čl. 43. Ustava Republike Hrvatske). Dakle, u ovom dijelu predlaže se ostaviti odredbe važećeg čl. 126. Zakona o sudovima koje reguliraju rad pravnih osoba na poslovima vještačenja, odnosno, predlaže se u prijedlog čl. 126. ugraditi i sljedeće stavke: • „Vještačenja obavljaju pravne ili fizičke osobe. • Pravne osobe mogu obavljati vještačenje samo u okviru svoje registrirane djelatnosti, pod uvjetom da to obavljaju njihovi zaposlenici koji ispunjavaju uvjete za stalne sudske vještace.“ • čl. 34. Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima U prijelaznim i završnim odredbama (čl. 34. st. 1.) predloženo je da bi stalni sudski tumači, stalni sudski vještaci i stalni sudski procjenitelji imenovani u skladu s odredbama danas važećeg Zakona o sudovima obavljali poslove prevođenja, vještačenja, odnosno procjenjivanja u skladu s odredbama tog Zakona, do isteka vremena na koje su imenovani. Posljedica takve odredbe je da bi po isteku tog vremena stalni sudski tumači, vještaci i procjenitelji, ako se žele nastaviti baviti tim poslovima, trebali proći kroz postupak propisan predmetnim Prijedlogom, primjerice za stalne sudske vještace propisane predloženim čl. 126. S jedne strane, ako u jednom trenutku svi tumači, vještaci ili procjenitelji više ne budu mogli obavljati poslove vještačenja, postavlja se pitanje tko će ih obavljati. Nadalje, ako se mora ponovno prolaziti postupak stručne obuke, postavlja se pitanje tko će istu pružati (jer neće biti niti jednog sudskog vještaka). Osim toga, radi se o prijedlogu koji je suprotan zakonodavstvu Republike Hrvatske (načelo zaštite stečenih prava – čl. 13. Zakona o općem upravnom postupku), kao i suprotan pravu Europske unije (načelo zaštite legitimnih očekivanja). Dakle, u ovom se dijelu predlaže izmijeniti st. 1. čl. 34., na način da isti glasi: „Stalni sudski tumači, stalni sudski vještaci i stalni sudski procjenitelji imenovani u skladu s odredbama Zakona o sudovima (Narodne novine, broj 28/2013., 33/2015., 85/2015. i 67/2018.) mogu nastaviti obavljanje poslove prevođenja, vještačenja odnosno procjenjivanja prema ovom Zakonu sukladno stečenim imenovanjima bez ikakvih dodatnih uvjeta.“

89 VINKO GRGA

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 27. Predlaže se u izmijenjeni čl. 125., nakon riječi „na zahtjev pravosudnih tijela“ dodati riječi „ili na zahtjev stranaka radi ostvarenja njihovih prava“, uz ostali prijedlog teksta čl. 125. neizmijenjen.

jer s njim nema nikakve veze. Podsjeća se, člankom 43. Ustava Republike Hrvatske zajamčeno je pravo na slobodno udruživanje radi zaštite probitaka ili zauzimanja za socijalna, gospodarska, politička, nacionalna, kulturna ili druga uvjerenja i ciljeve, radi čega švatko može slobodno osnivati sindikate i druge udruge, uključivati se u njih ili iz njih istupati u skladu sa zakonom. Stalni sudski vještaci imaju poseban položaj sudionika sudskih postupaka na koje se ne primjenjuju pravila tržišnog pružanja usluga niti tržišnog natjecanja. Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Kako svim imenovanim stalnim sudskim vještacima vrijeme imenovanja ne ističe u isto vrijeme, nema niti bojazni da će svi imenovani stalni sudski vještaci istodobno prestati obavljati svoje dužnosti.

Nije prihvaćen

Zakon o sudovima može regulirati samo postupanje pred sudovima te državnim odvjetništvima za potrebe vođenja sudskih postupaka i ne može nametati obveze postupanja pred drugim tijelima državne vlasti i javnopravnim tijelima. Propisi koji reguliraju postupanje pred ovim tijelima mogu upućivati na korištenje statusa stalnih sudskih vještaka za potrebe postupaka koji se pred tim tijelima vode.

90 Zrinko Ručević

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 27.

Prijedlog ovog članka određuje kako stalni sudski vještaci izrađuju vještački nalaz i mišljenje, odnosno procjenu, na zahtjev pravosudnih tijela. Međutim, notorna je činjenica kako u praksi postoje brojni slučajevi kada stranke (fizičke i pravne osobe, tijela državne i lokalne uprave, osobe javnog prava i dr.) moraju radi ostvarenja njihovih prava angažirati stalnog sudskog vještaka kako bi sačinio nalaz i mišljenje, ili procjenu (primjerice u arbitražnim postupcima, postupcima mirnog rješavanja sporova, u postupcima nagodbe i dr.). Primjerice, u situacijama (djelomičnog) ispunjenja obveza, vjerovnik prije pokretanja ovršnog postupka mora angažirati sudskog vještaka kako bi se nalazom i mišljenjem iskazala preostala visina potraživanja, ili je pak dužnik ispunio svoju obvezu. Stoga se predlaže u izmijenjeni čl. 125., nakon riječi „na zahtjev pravosudnih tijela“ dodati riječi „ili na zahtjev stranaka radi ostvarenja njihovih prava“, uz ostali prijedlog teksta čl. 125. neizmijenjen.

91 SLOBODAN ĐEKIĆ

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 27.

Stalni sudski vještaci na temelju svoga stručnog znanja na zahtjev pravosudnih tijela ili stranaka u postupku izrađuju vještački nalaz i mišljenje (vještačenje) odnosno procjenu kada je to potrebno radi utvrđivanja ili razjašnjenja činjenica, kao i činjenica koje se utvrđuju radi ostvarenja prava samih stranaka

92 HRVATSKO DRUŠTVO SUDSKIH VJEŠTAKA I PROCJENITELJA

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 27.

Stalni sudski vještaci na temelju svog stručnog znanja na zahtjev pravosudnih tijela i na zahtjev drugih naručitelja izrađuju vještački nalaz i mišljenje odnosno procjenu isključivo u okviru struke za koju su imenovani, kada je to potrebno radi utvrđivanja ili razjašnjenja činjenica koje se utvrđuju u postupku.

Nije prihvaćen

Zakon o sudovima može regulirati samo postupanje pred sudovima te državnim odvjetništvima za potrebe vođenja sudskih postupaka i ne može nametati obveze postupanja pred drugim tijelima državne vlasti i javnopravnim tijelima. Propisi koji reguliraju postupanje pred ovim tijelima mogu upućivati na korištenje statusa stalnih sudskih vještaka za potrebe postupaka koji se pred tim tijelima vode.

Nije prihvaćen

Zakon o sudovima može regulirati samo postupanje pred sudovima te državnim odvjetništvima za potrebe vođenja sudskih postupaka i ne može nametati obveze postupanja pred drugim tijelima državne vlasti i javnopravnim tijelima. Propisi koji reguliraju postupanje pred ovim tijelima mogu upućivati na korištenje statusa stalnih sudskih vještaka za potrebe postupaka koji se pred tim tijelima vode.

Nije prihvaćen

Zakon o sudovima može regulirati samo postupanje pred sudovima te državnim odvjetništvima za potrebe vođenja sudskih postupaka i ne može nametati obveze postupanja pred drugim tijelima državne vlasti i javnopravnim tijelima. Sudionici drugih postupaka mogu koristiti usluge stalnih sudskih vještaka ako je to propisano drugim propisima ili ako to svojevrijedno izaberu, a također i propisi koji reguliraju postupanje pred ovim tijelima mogu upućivati na korištenje statusa stalnih sudskih vještaka za potrebe postupaka koji se pred tim tijelima vode. Činjenica imenovanja u okviru pojedine struke proizlazi iz uređenja uvjeta stručne kvalifikacije i potrebnog radnog iskustva, koji moraju biti odgovarajući u odnosu za pojedino područje za koje se imenuju.

93 HRVATSKO DRUŠTVO SUDSKIH VJEŠTAKA I PROCJENITELJA
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 27.
Čl. 125 glasi: Stalni sudski vještaci na temelju svog stručnog znanja na zahtjev pravosudnih tijela i na zahtjev drugih naručitelja izrađuju vještački nalaz i mišljenje odnosno procjenu isključivo u okviru struke za koju su imenovani, kada je to potrebno radi utvrđivanja ili razjašnjenja činjenica koje se utvrđuju u postupku.

94 Igor Lukačić
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 27.
Vrlo često smo svjedoci neargumentiranih i nerealnih tužbenih zahtjeva koji dodatno opterećuju ionako pretrpane sudove. Ukoliko se u čl. 125., nakon riječi „na zahtjev pravosudnih tijela“ dodaju riječi „ili na zahtjev stranaka radi ostvarenja njihovih prava“, u brojnim slučajevima sudski postupci bi možda i bili izbjegnuti jer bi suočeni s objektivnim vještačenjem već prije pokretanja postupka brojni tužitelji odustali od pokretanja parnica.

95 Mate Skračić
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 27.
Predlažem u čl. 125., nakon riječi „na zahtjev pravosudnih tijela“ dodati riječi „ili na zahtjev stranaka radi ostvarenja njihovih prava“.

Nije prihvaćen

Zakon o sudovima može regulirati samo postupanje pred sudovima te državnim odvjetništvima za potrebe vođenja sudskih postupaka i ne može nametati obveze postupanja pred drugim tijelima državne vlasti i javnopravnim tijelima. Sudionici drugih postupaka mogu koristiti usluge stalnih sudskih vještaka ako je to propisano drugim propisima ili ako to svojevrijedno izaberu, a također i propisi koji reguliraju postupanje pred ovim tijelima mogu upućivati na korištenje statusa stalnih sudskih vještaka za potrebe postupaka koji se pred tim tijelima vode. Činjenica imenovanja u okviru pojedine struke proizlazi iz uređenja uvjeta stručne kvalifikacije i potrebnog radnog iskustva, koji moraju biti odgovarajući u odnosu za pojedino područje za koje se imenuju.

Nije prihvaćen

Zakon o sudovima može regulirati samo postupanje pred sudovima te državnim odvjetništvima za potrebe vođenja sudskih postupaka i ne može nametati obveze postupanja pred drugim tijelima državne vlasti i javnopravnim tijelima. Sudionici drugih postupaka mogu koristiti usluge stalnih sudskih vještaka ako je to propisano drugim propisima ili ako to svojevrijedno izaberu, a također i propisi koji reguliraju postupanje pred ovim tijelima mogu upućivati na korištenje statusa stalnih sudskih vještaka za potrebe postupaka koji se pred tim tijelima vode.

Nije prihvaćen

Zakon o sudovima može regulirati samo postupanje pred sudovima te državnim odvjetništvima za potrebe vođenja sudskih postupaka i ne može nametati obveze postupanja pred drugim tijelima državne vlasti i javnopravnim tijelima. Sudionici drugih postupaka mogu koristiti usluge stalnih sudskih vještaka ako je to propisano drugim propisima ili ako to svojevrijedno izaberu, a također i propisi koji reguliraju postupanje pred ovim tijelima mogu upućivati na korištenje statusa stalnih sudskih vještaka za potrebe postupaka koji se pred tim tijelima vode.

96 DELTA POINT d.o.o.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 27.

1./ Prijedlog izmjena ovog članka određuje kako stalni sudski vještaci izrađuju vještački nalaz i mišljenje, odnosno procjenu, na zahtjev pravosudnih tijela. U praksi stranke moraju radi ostvarenja njihovih prava angažirati stalnog sudskog vještaka kako bi sačinio nalaz i mišljenje, ili procjenu (primjerice u arbitražnim postupcima, postupcima mirnog rješavanja sporova, u postupcima nagodbe i dr.). Također, ponekad stranke prije pokretanja nekog sudskog postupka moraju angažirati sudskog vještaka. Stoga se predlaže u izmijenjeni čl. 125., nakon riječi „na zahtjev pravosudnih tijela“ dodati riječi „ili na zahtjev stranaka radi ostvarenja njihovih prava“, uz ostali prijedlog teksta čl. 125. 2./ U nastojanju jasnijeg definiranja uloge stalnih sudskih vještaka pristupilo se jednostavno brisati kategoriju stalni sudski procjenitelj, a istodobno se ne utvrđuje jasna obveza stalnih sudskih vještaka da smiju vršiti procjene isključivo u okviru svojih stručnih kompetencija - dakle struke za koju su imenovani. Ukoliko bi se samo izbacio termin sudski procjenitelj, držeći pri tom da su svi vještaci istodobno i procjenitelji, napravila bi se posvemašna zbrka u kojoj bi npr. vještaci geodetske, agronomsko i sličnih struka mogli prihvaćati procjene vrijednosti objekata - što je pogrešno. Stoga se predlaže u izmjeni čl. 125. dodati rečenicu: "Sudski vještaci ovlašteni su raditi procjenu isključivo u okviru struke za koju su imenovani."

97 Daniel Večenaj

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 27.

Analogno primjedbi na izmjenu članka 123.: iako u nazivu imaju „sudski“, stalni sudski vještaci svojim radom pokrivaju sva područja života fizičkih i pravnih osoba, od rođenja i/ili osnivanja, preko svih životnih situacija i poslovanja pa sve do smrti/likvidacije pa i nakon toga. Rad s pravosudnim tijelima samo je dio poslovanja stalnih sudskih vještaka. Smatram da formulacija "Stalni sudski vještaci na temelju svog stručnog znanja na zahtjev pravosudnih tijela, državnog tijela, pravne osobe ili građana izrađuju vještački nalaz i mišljenje (vještačenje) odnosno procjenu kada je to potrebno radi utvrđivanja ili razjašnjenja činjenica koje se utvrđuju u postupku." preciznije i bolje definira tko su sve moguće stranke stalnog sudskog vještaka.

Nije prihvaćen

Zakon o sudovima regulira prvenstveno postupanje sudionika postupka pred pravosudnim tijelima. Sudionici drugih postupaka mogu koristiti usluge stalnih sudskih vještaka ako je to propisano drugim propisima ili ako to svojevoljno izaberu. Činjenica imenovanja, a time i ovlast vršenja vještačenja i procjene u okviru pojedine struke proizlazi iz uređenja uvjeta stručne kvalifikacije i potrebnog radnog iskustva, koji moraju biti odgovarajući u odnosu za pojedino područje za koje se vještaci imenuju.

Nije prihvaćen

Zakon o sudovima regulira prvenstveno postupanje sudionika postupka pred pravosudnim tijelima. Sudionici drugih postupaka mogu koristiti usluge stalnih sudskih vještaka ako je to propisano drugim propisima ili ako to svojevoljno izaberu.

98 JOSIP ŽULJ

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I

DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 27.

Potrebno je dodati da samo osobe (pravne ili fizičke) koje su imenovane za stalnog sudskog vještaka mogu izrađivati vještački nalaz i mišljenje, odnosno procjenu.

Nije prihvaćen

Status stalnog sudskog vještaka ovim se Nacrtom predlaže regulirati samo u odnosu na fizičke osobe, a s obzirom da suštinski samo fizička osoba može biti vještak koji individualno i osobno pripremaju svoj nalaz i mišljenje te osobno odgovaraju za njegov sadržaj, koje je stajalište sukladno i Smjernicama o ulozi sudskih vještaka u pravosudnim postupcima država članica Vijeća Europe. Obavljanje vještačenja po pravnim osobama u smislu njihove procesne uloge opravdano je samo kada za to postoji točno određeni razlog odnosno kada pravna osoba kroz svoj oblik ima svojstvo dodatne institucionalne ili infrastrukturne potpore kojom fizička osoba ne raspolaže. Važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještake, pa su u tom smislu sudovi slobodni kao vještake koristiti i osobe bez statusa imenovanih stalnih sudskih vještaka.

99 Darko Smodlaka

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I

DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Sukladno dosadašnjoj sudskoj praksi, smatram da Članak 126. treba ostati neizmjenjen, odnosno da Stavak 2. treba glasiti kao u sadašnjem obliku Zakona: - „...Za stalnog sudskog vještaka može biti imenovana fizička osoba sa završenim odgovarajućim stručnim studijem, preddiplomskim ili diplomskim sveučilišnim studijem. Stalnim sudskim vještakom iznimno se može imenovati i fizička osoba sa završenom srednjom školskom spremom odgovarajuće struke...”, podredno, ukoliko se izmjeni članak 126., predlažem da se doda novi stavak: - „...Iznimno od odredbi Stavka 2. ovog Članka status stalnog sudskog vještaka trajno se produžuje osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona imenovani stalnim sudskim vještakom kao stečenim pravom, te može trajno nastaviti sa radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa...” U protivnim, smatram da navedeni prijedlog izmjene Zakona ne samo da diskriminira i omalovažava izrazito velik broj iskusnih sudskih vještaka, nego trajno nanosi nepopravljivu štetu pravosuđu, kao što su napravile dosadašnje reforme školstva. Nije vrijeme za eksperimentiranje sa ugledom i česti pravosuđa.

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se propisuju uvjeti za imenovanje stalnih sudskih vještaka u odnosu na preddiplomske studije (predložena odredba čl. 126. st. 1. t. 2. Zakona o sudovima). Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

100 HRVATSKO DRUŠTVO SUDSKIH VJEŠTAKA I PROCJENITELJA

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I

DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

(1) Sudsko vještačenje obavljaju fizičke ili pravne osobe. (2) Za stalnog sudskog vještaka može biti imenovana osoba koja ispunjava sljedeće uvjete: 1. da je državljanin Republike Hrvatske, državljanin države članice Europske unije ili državljanin države potpisnice Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru, 2. da ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij odgovarajući području vještačenja za koje se imenuje, 3. da je nakon završenog studija radila na poslovima u struci najmanje osam godina, 4. da je zdravstveno sposobna za obavljanje poslova

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se propisuju uvjeti za imenovanje stalnih sudskih vještaka u odnosu na preddiplomske studije (predložena odredba čl. 126. st. 1. t. 2. Zakona o sudovima) i jasnije definiranje da stručnu obuku obavljaju strukovne udruge. Nejasno je predloženo određenje udruge prema strukama i specijalnostima jer navedeni katalog nije normativno utvrđen, a podrazumijeva se da mentori moraju biti članovi strukovne udruge samo u odnosu na konkretno područje za koje se imenovanje traži. Mogućnost redovnog imenovanja stalnih sudskih vještaka sa srednjom stručnom spremom ukinuta je još Zakonom o sudovima iz 2013., a postojeće dopuštene iznimke smatraju se dostatnima za imenovanja u okolnostima u kojima za pojedinu struku nema odgovarajućeg studija. Status

stalnog sudskog vještaka, 5. da je uspješno završila provjeru znanja iz ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, 6. da je uspješno završila stručnu obuku, 7. da ima sklopljen ugovor o osiguranju od odgovornosti za obavljanje poslova stalnog sudskog vještaka, 8. da ima valjano odobrenje za samostalno obavljanje djelatnosti (licencu) ili položen stručni odnosno specijalistički ispit za obavljanje djelatnosti ako je to sukladno posebnim propisima uvjet za obavljanje tih djelatnosti. (3) Za stalnog sudskog vještaka ne može se imenovati osoba za koju postoje zapreke za prijam u državnu službu. (4) Iznimno od odredbi stavka 2. točki 2. i 3. ovoga članka, ako u Republici Hrvatskoj za određeno područje vještačenja nema mogućnosti završetka preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija ili integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija ili specijalističkog diplomskog stručnog studija, za stalnog sudskog vještaka može se imenovati i osoba sa završenim preddiplomskim sveučilišnim studijem ili preddiplomskim stručnim studijem odnosno stečenom srednjom stručnom spremom odgovarajućim području vještačenja za koje se imenuje i koja je nakon završenog studija odnosno škole radila na poslovima u struci najmanje deset godina. (5) Stalnim sudskim vještakom iznimno se može imenovati i fizička osoba sa završenom srednjom školskom spremom odgovarajuće struke i položenim stručnim ispitom ako je već imala imenovanje prije stupanja na snagu Zakona o sudovima NN 28/2013. (6) Iznimno od odredbe stavka 2. točke 3. ovoga članka, liječnici specijalisti uvjet za obavljanje poslova stalnog sudskog vještaka stječu nakon položenog specijalističkog ispita. (7) Iznimno od odredbe stavka 2. točke 5. ovoga članka osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava nije dužna pristupiti provjeri znanja iz ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja. (8) Prije imenovanja kandidati za stalne sudske vještake dužni su uspješno završiti stručnu obuku u stručnoj udruzi u kojoj su članovi koji pokrivaju svih 50 struka i 140 specijalnosti. (9) Pravne osobe mogu obavljati sudske vještačenje samo u okviru svoje registrirane djelatnosti pod uvjetom da to obavljaju njihovi stalni zaposlenici koji ispunjavaju uvjete iz stavka 2. ovog članka, a u nalazima, mišljenjima, elaboratima i drugim dokumentima kojim su obuhvaćeni poslovi sudskog vještačenja mora biti naveden sudski vještak i/ili sudski vještaci koji su izradili vještačenje unutar pravne osobe i koji su odgovorni za naveden nalaz i mišljenje odnosno procjenu. (10) Sudski vještaci mogu biti zaposlenici samo jedne pravne osobe koja ima Rješenje o obavljanu poslova vještačenja.

stalnog sudskog vještaka ovim se Nacrtom predlaže regulirati samo u odnosu na fizičke osobe, a s obzirom da suštinski samo fizička osoba može biti vještak koji individualno i osobno priprema svoj nalaz i mišljenje te osobno odgovara za njegov sadržaj, koje je stajalište sukladno i Smjernicama o ulozi sudskih vještaka u pravosudnim postupcima država članica Vijeća Europe. Obavljanje vještačenja po pravnim osobama u smislu njihove procesne uloge opravdano je samo kada za to postoji točno određeni razlog odnosno kada pravna osoba kroz svoj oblik ima dodatnu institucionalnu ili infrastrukturnu vrijednost kojom fizička osoba ne raspolaže. Važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještake, pa će u tom smislu sudovi biti slobodni kao vještake koristiti i osobe bez statusa imenovanih stalnih sudskih vještaka odnosno pravne osobe.

101 Ante Bošnjak

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Predlagatelj izmjena Zakona o sudovima samo bi trebao pogledati primjer susjedne Republike Slovenije i njihovog načina imenovanja sudskih vještaka gdje se ovakvi uvjeti kao kod nas uopće ne spominju. Primarno im je iskustvo i test stručnosti! Kod nas je izgleda još uvijek važniji "papir" nego realno iskustvo što je relikv prošlo vremena i načina razmišljanja. U prijedlogu izmjena ovog članka do izražaja dolazi i sav besmisao našeg sustava visokog obrazovanja gdje se preddiplomski ili stručni studij smatra potpuno ništavnim te predlažem da predlagatelj uzme tu činjenicu u obzir i ne dozvoli poniženje svih ljudi sa preddiplomskim ili stručnim studijem koji gube pravo na rad ukoliko ovakav prijedlog prođe!

102 HRVATSKA KOMORA OVLAŠTENIH INŽENJERA GEODEZIJE

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Člancima 5. i 6. Zakona o obavljanju geodetske djelatnosti (NN 25/2018) propisuju se stručni geodetski poslovi koje u svojstvu odgovorne osobe za obavljanje stručnih geodetskih poslova mogu obavljati isključivo ovlaštene inženjeri geodezije, članovi Hrvatske komore ovlaštenih inženjera geodezije. Nadalje, člankom 6. stavka 7. navedenog Zakona propisuju se stručni geodetski poslovi kako slijedi, citiramo: „Pod obavljanjem stručnih geodetskih poslova za potrebe upravnih i sudskih postupaka u smislu ovoga Zakona podrazumijeva se pružanje geodetskih usluga i izrada mišljenja i vještačenja potrebnih za donošenje odluka u upravnim i sudskim postupcima.“ Vezujući se time na predložene izmjene u Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, članak 28., kojim se navode uvjeti koje treba ispuniti osoba da bi bila imenovana stalnim sudskim vještakom, smatramo potrebnim dodati odredbu kojom bi se tekst ovog Nacrta prijedloga Zakona uskladio sa odredbama važećeg Zakona o obavljanju geodetske djelatnosti (NN 25/2018), na način da se iza stavka 5., u članku 28. doda novi stavak 6. koji glasi: „Iznimno od odredbi stavka 1. točke 2. ovoga članka poslove stalnog sudskog vještaka geodetske struke mogu obavljati ovlaštene inženjeri geodezije sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje obavljanje stručnih geodetskih poslova, a uz ispunjavanje ostalih uvjeta stavka 1. ovog članka.“ Postojeći stavak 6. postaje stavak 7.

103 HRVATSKO UDRUŽENJE VJEŠTAKA
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Članak 126. je potrebno izmijeniti tako da glasi: Članak 126.: "(1) Sudsko vještačenje obavljaju fizičke ili pravne osobe. „(2) Za stalnog sudskog vještaka može biti imenovana osoba koja ispunjava sljedeće uvjete: 1. da je državljanin Republike Hrvatske, državljanin države članice Europske unije ili državljanin države potpisnice Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru, 2. da ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili

Primljeno na znanje

Uvjeti za imenovanje u našem su sustavu tradicionalno normativno uređeni kako bi se osigurala određena razina kvalitete vještačenja, ali i otklonilo diskrecijsko odlučivanje pri davanju statusa imenovanog stalnog sudskog vještaka. Pri tome je zastupljeno i stečeno iskustvo na poslovima u određenom području. Postupovni propisi ne isključuju mogućnost da sudovi za pomoć u utvrđivanju i razjašnjenju činjenica za pomoć u svojstvu vještaka angažiraju i osobe koje nemaju status stalnog sudskog vještaka.

Prihvaćen

Prijedlog se prihvaća te se u odnosu na sve vještake propisuje mogućnost imenovanja osoba sa završenim preddiplomskim studijem.

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se propisuju uvjeti za imenovanje stalnih sudskih vještaka u odnosu na preddiplomske studije (predložena odredba čl. 126. st. 1. t. 2. Zakona o sudovima) i jasnije definiranje da stručnu obuku obavljaju strukovne udruge. Mogućnost redovnog imenovanja stalnih sudskih vještaka sa srednjom stručnom spremom ukinuta je još Zakonom o sudovima iz 2013., a postojeće dopuštene iznimke smatraju se dostatnima za imenovanja u okolnostima u kojima za pojedinu struku nema odgovarajućeg studija. Status

integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij odgovarajući području vještačenja za koje se imenuje, 3. da je nakon završenog studija radila na poslovima u struci najmanje osam godina, 4. da je zdravstveno sposobna za obavljanje poslova stalnog sudskog vještaka, 5. da je uspješno završila provjeru znanja iz ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, 6. da je uspješno završila stručnu obuku, 7. da ima sklopljen ugovor o osiguranju od odgovornosti za obavljanje poslova stalnog sudskog vještaka, 8. da ima valjano odobrenje za samostalno obavljanje djelatnosti (licencu) ili položen stručni odnosno specijalistički ispit za obavljanje djelatnosti ako je to sukladno posebnim propisima uvjet za obavljanje tih djelatnosti. (3) Za stalnog sudskog vještaka ne može se imenovati osoba za koju postoje zapreke za prijam u državnu službu. (4) Iznimno od odredbi stavka 2. točki 2. i 3. ovoga članka, ako u Republici Hrvatskoj za određeno područje vještačenja nema mogućnosti završetka preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija ili integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija ili specijalističkog diplomskog stručnog studija, za stalnog sudskog vještaka može se imenovati i osoba sa završenim preddiplomskim sveučilišnim studijem ili preddiplomskim stručnim studijem odnosno stečenom srednjom stručnom spremom odgovarajućim području vještačenja za koje se imenuje i koja je nakon završenog studija odnosno škole radila na poslovima u struci najmanje deset godina. (5) Stalnim sudskim vještakom iznimno se može imenovati i fizička osoba sa završenom srednjom školskom spremom odgovarajuće struke i položenim stručnim ispitom ako je već imala imenovanje prije stupanja na snagu Zakona o sudovima NN 28/2013. (6) Iznimno od odredbe stavka 2. točke 3. ovoga članka, liječnici specijalisti uvjet za obavljanje poslova stalnog sudskog vještaka stječu nakon položenog specijalističkog ispita. (7) Iznimno od odredbe stavka 2. točke 5. ovoga članka osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava nije dužna pristupiti provjeri znanja iz ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja. (8) Prije imenovanja kandidati za stalne sudske vještake dužni su uspješno završiti stručnu obuku. (9) Pravne osobe mogu obavljati sudske vještačenje samo u okviru svoje registrirane djelatnosti pod uvjetom da to obavljaju njihovi stalni zaposlenici koji ispunjavaju uvjete iz stavka 2. ovog članka, a u nalazima, mišljenjima, elaboratima i drugim dokumentima kojim su obuhvaćeni poslovi sudskog vještačenja mora biti naveden sudski vještak i/ili sudski vještaci koji su izradili vještačenje unutar pravne osobe. (10) Sudski vještaci mogu biti zaposlenici samo jedne pravne osobe koja ima Rješenje o obavljanju poslova vještačenja.“

stalnog sudskog vještaka ovim se Nacrtom predlaže regulirati samo u odnosu na fizičke osobe, a s obzirom da suštinski samo fizička osoba može biti vještak koji individualno i osobno priprema svoj naizaj i mišljenje te osobno odgovara za njegov sadržaj, koje je stajalište sukladno i Smjernicama o ulozi sudskih vještaka u pravosudnim postupcima država članica Vijeća Europe. Obavljanje vještačenja po pravnim osobama u smislu njihove procesne uloge opravdano je samo kada za to postoji točno određeni razlog odnosno kada pravna osoba kroz svoj oblik ima dodatnu institucionalnu ili infrastrukturnu vrijednost kojom fizička osoba ne raspolaže. Važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještake, pa će u tom smislu sudovi biti slobodni kao vještake koristiti i osobe bez statusa imenovanih stalnih sudskih vještaka odnosno pravne osobe.

104 Sanja Radulić

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I

DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Smatram da svi koji su Rješenjem imenovani Stalnim sudskim vještakom i procjeniteljem do donošenja Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o sudovima, bez obzira na stečenu stručnu spremu, i dalje trebaju, po isteku Rješenja dobiti novo imenovanje. Poslove Stalnog sudskog vještaka za područje graditeljstva i procjenu nekretnina obavljam od prvog imenovanja koje je bilo 2007. godine, dakle punih četrnaest godina. Stjecajem okolnosti završila sam samo prvi stupanj tadašnjeg građevinskog fakulteta. Vještačenje i procjena nekretnina mi je jedini izvor prihoda. Da li navednom izmjenom ostajem bez egzistencije? Nadam se da se takvo nešto neće desiti. Smatram da osobe sa završenim preddiplomskim studijem također mogu vrlo kvalitetno izraditi vještačenja kao i procjene vrijednosti nekretnina.

105 Ana Džapo

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I

DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Stalni sudski vještak se imenuje ili određuje isključivo za potrebe pravosudnih postupaka (Zakonom o parničnom postupku vještak se određuje i imenuje, čl. 250. do 261., čl. 275., čl. 290.), prema tome predlaže se izmjena: Riječ „imenovana“ zamijeniti sa riječi „registrirana“ ili „ovlaštena“ ili „upisana“. Nadalje, prijedlog izmijenjene članak 126. definira isključivo tko može obavljati djelatnost vještačenja dok ostala prava i obveze stalnih sudskih vještaka ostaju nedefinirana, a iste bi poradi osiguravanja pravne sigurnosti i izbjegavanja različitih tumačenja Zakona trebalo definirati. Prema tome predlaže se definirati temeljne obveze stalnih sudskih vještaka: • osobna odgovornost za izrađeni nalaz i dano mišljenje (prisega pred nadležnim pravosudnim tijelima). Nakon ispunjavanja uvjeta iz čl. 126., a prije upisa u nacionalni registar ili popis ili listu. Prisegom osigurati kako je odgovornost stalnog sudskog vještaka primarno prema sudu i pravu, • poštivanje načela neovisnosti i transparentnosti, kao i temeljna prava: • način obavljanja djelatnosti u kojem smislu se predlaže definirati: (1) Stalni sudski vještak samostalno i neovisno organizira način obavljanja djelatnosti vještačenja. (2) Stalni sudski vještak za potrebe izrade nalaza i mišljenja može angažirati zaposlenike. Isključiva odgovornost za izrađeni nalaz i mišljenje je stalnog sudskog vještaka, dok su zaposlenici odgovorni za svoj rad u odnosu na vještaka, ne i prema sudu. (3) Pravna osoba u okviru registrirane djelatnosti može obavljati vještačenja, isključivo ako je barem jedna osoba (osnivač, član ili zaposlenik) stalni sudski vještak i snosi odgovornost za izrađeni nalaz i mišljenje, • pravo na naknadu za svoj rad.

Prihvaćen

Prijedlog se prihvaća te se u odnosu na sve vještake propisuje mogućnost imenovanja osoba sa završenim preddiplomskim studijem.

Nije prihvaćen

Prijedlog za zamjenu izraza "imenovanje" drugim izrazima nije posebno obrazložen, a kako je imenovanje stalnih sudskih vještaka u našem sustavu već uvriježen izraz za davanje ovlaštenja za obavljanje ovih poslova nakon utvrđenja ispunjenosti svih propisanih uvjeta, ne nalazi se potreba njegove izmjene. Prava i obveze imenovanih stalnih sudskih vještaka detaljno će se propisati pravilnikom koji će se donijeti na temelju zakonske ovlasti. Status stalnog sudskog vještaka ovim se Nacrtom predlaže regulirati samo u odnosu na fizičke osobe, a s obzirom da suštinski samo fizička osoba može biti vještak koji individualno i osobno priprema svoj nalaz i mišljenje te osobno odgovara za njegov sadržaj, koje je stajalište sukladno i Smjernicama o ulozi sudskih vještaka u pravosudnim postupcima država članica Vijeća Europe. Obavljanje vještačenja po pravnim osobama u smislu njihove procesne uloge opravdano je samo kada za to postoji točno određeni razlog odnosno kada pravna osoba kroz svoj oblik ima dodatnu institucionalnu ili infrastrukturnu vrijednost kojom fizička osoba ne raspolaže. Važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještake, pa će u tom smislu sudovi biti slobodni kao vještake koristiti i osobe bez statusa imenovanih stalnih sudskih vještaka odnosno pravne osobe.

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.**
**PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA**

za stalnog sudskog vještaka može biti imenovana fizička osoba sa završenim odgovarajućim stručnim studijem, preddiplomskim ili diplomskim sveučilišnim studijem. Stalnim sudskim vještakom iznimno se može imenovati i fizička osoba sa završenom srednjom školskom spremom odgovarajuće struke. S obzirom na navedeno, imenovanje vještaka koji nemaju završen odgovarajući stručni studij, preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij je moguća. Međutim, budući da takvo imenovanje predstavlja iznimku predviđenu zakonom, upitno je hoće li i u kojoj mjeri sudovi donositi odluke o imenovanju koje se temelje na takvoj iznimci. Širok je dijapazon primjera kod kojih se na ovaj način zakonom predviđene iznimke nikada nisu dogodile; svaka odluka koja bi se temeljila na zakonom predviđenoj iznimci mora biti obrazložena na način koji opravdava iznimku; može li se „reimenovanje“ vještaka koji već jesu vještaci smatrati iznimkom koja bi se kod donošenja svake pojedine odluke morala dodatno obrazlagati?

Podsjetimo i na to da postojeći vještaci aktivno vještače u velikom broju sudskih predmeta, te njihovo ponovno imenovanje može ovisiti o kvaliteti i količini vještačenja koja su obavili; zakonska iznimka vezana uz formalno školovanje vještaka morala bi se u zakonskom tekstu konkretizirati na način da se konkretno utvrde kriteriji u kojima se imenovanje vještaka bez formalnog obrazovanja navedenog u čl. 126. st. 2. provodi. Treba voditi računa i o tome da većina sporova otpada na „jednostavnija“ pitanja u kojima mnogo bolje sudu mogu pomoći kod utvrđivanja činjeničnog stanja, uzroka i posljedice ljudi koji operativno obavljaju određene poslove na dnevnoj bazi. Vještaci koji imaju višu školsku spremu spona su između visoke znanosti i događaja na terenu, te su najpozvaniji rješavati svakodnevna vještačenja. Komplikirana vještačenja ionako rade Instituti i fakulteti. Također, uvođenjem ovakvog zakonskog rješenja, te onemogućavanjem postojećih vještaka da obavljaju svoja dosadašnja zanimanja mogu se očekivati problemi s eventualnim tužbama vještaka jer im nije dan period prilagodbe da završe zadovoljavajući studij. Postavlja se i pitanje hoće li se u sudskim postupcima u kojima su imenovani vještaci sa VSS, a koji postupci su u tijeku, pojaviti potreba za revidiranjem vještačenja obavljenih od strane VSS vještaka. Predloženo će postupanje, također, dovesti do poskupljenja troškova vještačenja s upitnim učinkom na njihovu kvalitetu. Stoga se predlaže izmjena odredbe sadržane u čl. 126. st. 2. na način da se utvrdi da i osobe sa VSS mogu biti imenovane kao vještaci. Podredno, predlažemo da se okolnost da osoba koja traži ponovno imenovanje na dan stupanja ovog zakona ima svojstvo vještaka po samom zakonu predstavlja iznimku iz čl. 2. navedenog članka.

Prihvaćen

Primjedba se prihvaća te će se za stalne sudske vještake moći imenovati i osobe sa završenim preddiplomskim studijima.

107 Valzor d.o.o.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.
Potrebno je uvesti odredbu da vještačenje mogu obavljati fizičke i pravne osobe. U sadašnjem nacrtu pravne osobe su neopravdano izostavljene. Pravne osobe mogu obavljati vještačenje samo u okviru svoje registrirane djelatnosti, pod uvjetom da zapošljavaju osobu koja ispunjava uvjet za stalnog sudskog vještaka, koji provodi i potpisuje vještačenje. S poštovanjem, dr.sc. Valentina Salaj Četković

108 Katarina Laštro

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.
Predloženim člankom, određeno je da poslove vještačenja mogu obavljati isključivo fizičke osobe. S obzirom na činjenicu da u brojnim predmetima zbog obujma posla vještačenja, treba angažirati više stručnih osoba ili veći broj sudskih vještaka, a sve u cilju provođenja vještačenja te davanja nalaza i mišljenja u propisanom roku, smatram da vještacima treba dozvoliti da vještačenja obavljaju i pravne osobe, sve dok je u pravnoj osobi zaposlen stalni sudski vještak, koji u konačnici odgovara za dani nalaz i mišljenje. Predlaže se u prijedlog čl. 126. ugraditi i sljedeće stavke: – Vještačenja obavljaju pravne ili fizičke osobe. – Pravne osobe mogu obavljati vještačenje samo u okviru svoje registrirane djelatnosti, pod uvjetom da to obavljaju njihovi zaposlenici koji ispunjavaju uvjete za stalne sudske vještake. Nadalje, čl. 126. st. 1. t. 2. propisan je uvjet da fizička osoba mora imati završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij. Među kolegama vještacima, postoje vještaci sa završenom SSS i VŠS (preddiplomski stručni studiji) koji svoj posao, uz brojne godine radnog iskustva zasigurno obavljaju jednako dobro kao i kolege sa VSS i poslijediplomskim studijima. Imajući u vidu da su se već imenovani vještaci tijekom obavljanja svoje dužnosti stalnog sudskog vještaka usavršavali kroz rad i prolazili edukacije u svrhu stručnog usavršavanja smatram da je potrebno uzeti u obzir stalne sudske vještake sa završenim preddiplomskim studijem i sa srednjom stručnom spremom koji su do sada uredno obavljali svoje poslove, a da se nove odredbe o imenovanju odnose na nova imenovanja i iznimno ako u Republici Hrvatskoj za određeno područje vještačenja nema mogućnosti završetka preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija ili integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija ili specijalističkog diplomskog stručnog studija, za stalnog sudskog vještaka može se imenovati i osoba sa završenim preddiplomskim sveučilišnim studijem ili preddiplomskim stručnim

Nije prihvaćen

Status stalnog sudskog vještaka ovim se Nacrtom predlaže regulirati samo u odnosu na fizičke osobe, a s obzirom da suštinski samo fizička osoba može biti vještak koji individualno i osobno priprema svoj nalaz i mišljenje te osobno odgovara za njegov sadržaj, koje je stajalište sukladno i Smjernicama o ulozi sudskih vještaka u pravosudnim postupcima država članica Vijeća Europe. Obavljanje vještačenja po pravnim osobama u smislu njihove procesne uloge opravdano je samo kada za to postoji točno određeni razlog odnosno kada pravna osoba kroz svoj oblik ima dodatnu institucionalnu ili infrastrukturnu vrijednost kojom fizička osoba ne raspolaže. Važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještake, pa će u tom smislu sudovi biti slobodni kao vještake koristiti i osobe bez statusa imenovanih stalnih sudskih vještaka odnosno pravne osobe.

Djelomično prihvaćen

Status stalnog sudskog vještaka ovim se Nacrtom predlaže regulirati samo u odnosu na fizičke osobe, a s obzirom da suštinski samo fizička osoba može biti vještak koji individualno i osobno priprema svoj nalaz i mišljenje te osobno odgovara za njegov sadržaj, koje je stajalište sukladno i Smjernicama o ulozi sudskih vještaka u pravosudnim postupcima država članica Vijeća Europe. Obavljanje vještačenja po pravnim osobama u smislu njihove procesne uloge opravdano je samo kada za to postoji točno određeni razlog odnosno kada pravna osoba kroz svoj oblik ima dodatnu institucionalnu ili infrastrukturnu vrijednost kojom fizička osoba ne raspolaže. Važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještake, pa će u tom smislu sudovi biti slobodni kao vještake koristiti i osobe bez statusa imenovanih stalnih sudskih vještaka odnosno pravne osobe. Prijedlog se prihvaća u dijelu u kojem se odnosi na uvjet završenog preddiplomskog studija, dok je mogućnost redovnog imenovanja stalnih sudskih vještaka sa srednjom stručnom spremom ukinuta još Zakonom o sudovima iz 2013., a postojeće dopuštene iznimke smatraju se dostatnima za imenovanja u okolnostima u kojima za pojedinu struku nema odgovarajućeg studija. Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz

studijem odnosno stečenom srednjom stručnom spremom odgovarajućim području vještačenja za koje se imenuje i koja je nakon završenog studija odnosno škole radila na poslovima u struci najmanje deset godina. Predlažem izmjenu čl.126 na način:
(1) Za stalnog sudskog vještaka može biti imenovana pravna ili fizička osoba koja ispunjava sljedeće uvjete: 1. da je državljanin Republike Hrvatske, državljanin države članice Europske unije ili državljanin države potpisnice Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru, 2. Za obavljanje sudskog vještačenja fizička osoba mora imati završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij odgovarajući području vještačenja za koje se imenuje. Sudsko vještačenje iznimno može obaviti i fizička osoba sa završenom srednjom školskom spremom odgovarajuće struke, a pravne osobe mogu obavljati sudsko vještačenje samo u okviru svoje registrirane djelatnosti pod uvjetom da to obavljaju njihovi djelatnici koji ispunjavaju uvjete kao i fizičke osobe. Iza stavka 3. dodati stavak: (3A) Iznimno od odredbi stavka (1), točaka 2, 3 i 8 ovog članka status stalnog sudskog vještaka priznaje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna Zakona već imenovane stalnim sudskim vještakom, prema odredbama Zakona važećima prije ove izmjene, te mogu nastaviti sa radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa.

109 DELTA POINT d.o.o.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

1. U prijedlogu izmjene ovog članka izbačene su odredbe o tome da i pravne osobe mogu obavljati poslove vještačenja, već je određeno da to mogu biti samo fizičke osobe. Navedena izmjena je diskriminatorna, u suprotnosti je s načelima slobodnog tržišnog nadmetanja, kao i u suprotnosti s relevantnim pravom EU. Nadalje, u vrlo složenim postupcima, kod kojih se u pravilu radi o iznimno obimnoj dokumentaciji i/ili velikom broju predmeta koje treba analizirati i sl., dakle u postupcima u kojima je potreban angažman većeg broja vještaka iste struke, a možda i različitih struka, odnosno subspecijalnosti, oportuno je angažirati pravnu osobu (trgovačko društvo, ustanovu i dr.) koja zapošljava dovoljan broj stručnog osoblja, i veći broj sudskih vještaka, jer se jedino na taj način može osigurati provođenje vještačenja u razumnom roku. Osim toga, ovakav prijedlog protivan je ustavnom pravu na slobodno udruživanje (čl. 43. Ustava Republike Hrvatske). Dakle, u ovom dijelu predlaže se ostaviti odredbe važećeg čl. 126. Zakona o sudovima koje reguliraju rad pravnih osoba na poslovima vještačenja, odnosno, predlaže se u prijedlog čl. 126. ugraditi i sljedeće stavke: • „Vještačenja obavljaju pravne ili fizičke osobe. • Pravne osobe mogu obavljati vještačenje samo u okviru svoje registrirane djelatnosti, pod uvjetom da to obavljaju njihovi zaposlenici koji ispunjavaju uvjete za stalne sudske vještake.“ 2. U prijedlogu izmjene čl. 126. st. 1. t. 2. propisan je uvjet koji fizička osoba mora ispuniti da bi

poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

Djelomično prihvaćen

Status stalnog sudskog vještaka ovim se Nacrtom predlaže regulirati samo u odnosu na fizičke osobe, a s obzirom da suštinski samo fizička osoba može biti vještak koji individualno i osobno priprema svoj nalaz i mišljenje te osobno odgovara za njegov sadržaj, koje je stajalište sukladno i Smjernicama o ulozi sudskih vještaka u pravosudnim postupcima država članica Vijeća Europe. Obavljanje vještačenja po pravnim osobama u smislu njihove procesne uloge opravdano je samo kada za to postoji točno određeni razlog odnosno kada pravna osoba kroz svoj oblik ima dodatnu institucionalnu ili infrastrukturnu vrijednost kojom fizička osoba ne raspolaže. Važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještake, pa će u tom smislu sudovi biti slobodni kao vještake koristiti i osobe bez statusa imenovanih stalnih sudskih vještaka odnosno pravne osobe. Sasvim sigurno ovaj prijedlog nije protivan niti ustavnom pravu na slobodno udruživanje jer s njim nema nikakve veze. Podsjeća se, člankom 43. Ustava Republike Hrvatske zajamčeno je pravo na slobodno udruživanje radi zaštite probitaka ili zauzimanja za socijalna, gospodarska, politička, nacionalna, kulturna ili druga uvjerenja i ciljeve, radi čega svatko može slobodno osnivati sindikate i druge udruge, uključivati se u njih ili iz njih istupati u skladu sa zakonom. Primjedba se prihvaća u dijelu u odnosu na potrebu pojašnjenja tijela nadležnog za provedbu stručne obuke, dok će se ostale odredbe o postupku njezine provedbe propisati pravilnikom. Područja završenih poslijediplomskih studija nisu uvijek nužno i cjelovito

bila imenovana stalnim sudskim vještakom, a radi se o stručnoj spremi, odnosno završenom stupnju obrazovanja. U pogledu ovog uvjeta, predloženo je da osoba mora imati završen: • preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili • integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili • specijalistički diplomski stručni studij odgovarajući području vještačenja za koje se imenuje. Ovako određen uvjet je s jedne strane diskriminatoran, a s druge strane ne uvažava važnu činjenicu multidisciplinarnosti koja se traži u gotovo svim strukama, jer su česti slučajevi završavanja jednog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija, nakon čega je na poslijediplomskom znanstvenom studiju ili doktorskom studiju na drugom fakultetu stečeno znanstveno zvanje i subspecijalistička struka, i upravo u tom drugom području osoba ima najkompetentnija znanja. Osim toga, prema predmetnom prijedlogu proizlazilo bi da osoba s manjim stupnjem obrazovanja ima uvjete za stalnog sudskog vještaka, dok osoba s višim stupnjem obrazovanja nema uvjete, što je nelogično i neživotno. Stoga se predlaže u čl. 126. st. 1. t. 2., nakon riječi „specijalistički diplomski studij“ ubaciti riječi „ili poslijediplomski znanstveni studij ili doktorski studij“, uz ostali prijedlog teksta čl. 126. st. 1. t. 2. neizmijenjen. 3. U čl. 126. st. 6. navodi se kako prije imenovanja kandidati za sudske vještake trebaju uspješno završiti stručnu obuku, ali se ne navodi od čega se ta stručna obuka sastoji, na koji način se provodi, tko ju provodi i pod kojim uvjetima i dr., pa se radi o preopćenitoj i nedorečenoj odredbi koju treba detaljno propisati.

110 VINKO GRGA

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIIMA, Članak 28.

Predlaže se u prijedlog čl. 126. ugraditi sljedeće: „Vještačenja obavljaju pravne ili fizičke osobe. Pravne osobe mogu obavljati vještačenje samo u okviru svoje registrirane djelatnosti, pod uvjetom da to obavljaju njihovi zaposlenici koji ispunjavaju uvjete za stalne sudske vještake.

podudarna s područjima dodiplomskih studija pa se ovaj kriterij ne može koristiti za prosudbu odgovarajućeg formalnog obrazovanja u odnosu na područje imenovanja.

Nije prihvaćen

Status stalnog sudskog vještaka ovim se Nacrtom predlaže regulirati samo u odnosu na fizičke osobe, a s obzirom da suštinski samo fizička osoba može biti vještak koji individualno i osobno priprema svoj nalaz i mišljenje te osobno odgovara za njegov sadržaj, koje je stajalište sukladno i Smjernicama o ulozi sudskih vještaka u pravosudnim postupcima država članica Vijeća Europe. Obavljanje vještačenja po pravnim osobama u smislu njihove procesne uloge opravdano je samo kada za to postoji točno određen razlog odnosno kada pravna osoba kroz svoj oblik ima dodatnu institucionalnu ili infrastrukturnu vrijednost kojom fizička osoba ne raspolaže. Važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještake, pa će u tom smislu sudovi biti slobodni kao vještake koristiti i osobe bez statusa imenovanih stalnih sudskih vještaka odnosno pravne osobe.

111 VINKO GRGA

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Predlažem da se doda novi stavak koji glasi: Iznimno od odredbi stavka 1 točaka 2 i 3 ovog članka status stalnog sudskog vještaka produžuje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovane stalnim sudskim vještakom kao stečeno pravo te može nastaviti sa radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa.

Nije prihvaćen

Mogućnost redovnog imenovanja stalnih sudskih vještaka sa srednjom stručnom spremom ukinuta je još Zakonom o sudovima iz 2013., a postojeće dopuštene iznimke smatraju se dostatnima za imenovanja u okolnostima u kojima za pojedinu struku nema odgovarajućeg studija. Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državnice uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

112 Tihomir Šubat

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Prvo se oduzelo pravo vještačenja SSS, bez obzira na staž, broj odrađenih predmeta, čime su upitne i donesene presude na temelju takvih nalaza! Sada se isto pravo želi oduzeti i VŠS. Neki predsjednici Županijskih sudova nisu se odrekli iskusnih vještaka, bez obzira na navedeno, jer znaju s kim su i do sada radili kvalitetno! Svakome tko želi mijenjati zakone i pravilnike, predlažem da se prisjeti školskih, odnosno studenskih dana i svoje prakse, te usporedi što je gdje naučio, (misleći pritom na korištenje resursa unutar sudskih spisa) !! Poštujem kolege sa visokom naobrazbom, ali se isto tako ne stidim svoga nalaza koji sam izradio sa SSS, tridesetjednom godinom staža kao sudski vještak i bezbroj odrađenih predmeta i poznajem mnogo takvih unutar sustava. Ostavimo provjerene ljude da rade, uvedimo mlade u ovaj posao, predajmo im iskustvo, kao što su i nama prenijeli stariji kolege, a mi smo ga nadogradili. Uvedimo kontrole, pitajmo suce koji direktno rade sa vještacima da nas ocjene.

Nije prihvaćen

Mogućnost redovnog imenovanja stalnih sudskih vještaka sa srednjom stručnom spremom ukinuta je još Zakonom o sudovima iz 2013., a postojeće dopuštene iznimke smatraju se dostatnima za imenovanja u okolnostima u kojima za pojedinu struku nema odgovarajućeg studija. Uz navedeno se ističe i da važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještake.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

1) U prijedlogu izmjene ovog članka izbačene su odredbe o tome da i pravne osobe mogu obavljati poslove vještačenja, već je određeno da to mogu biti samo fizičke osobe. Navedena izmjena je diskriminatorna, u suprotnosti je s načelima slobodnog tržišnog nadmetanja, kao i u suprotnosti s relevantnim pravom EU. Nadalje, u vrlo složenim postupcima, kod kojih se u pravilu radi o iznimno obimnoj dokumentaciji i/ili velikom broju predmeta koje treba analizirati i sl., dakle u postupcima u kojima je potreban angažman većeg broja vještaka iste struke, a možda i različitih struka, odnosno subspecijalnosti, oportuno je angažirati pravnu osobu (trgovačko društvo, ustanovu i dr.) koja zapošljava dovoljan broj stručnog osoblja, i veći broj sudskih vještaka, jer se jedino na taj način može osigurati provođenje vještačenja u razumnom roku. Osim toga, ovakav prijedlog protivan je ustavnom pravu na slobodno udruživanje (čl. 43. Ustava Republike Hrvatske). Dakle, u ovom dijelu predlaže se ostaviti odredbe važećeg čl. 126. Zakona o sudovima koje reguliraju rad pravnih osoba na poslovima vještačenja, odnosno, predlaže se u prijedlog čl. 126. ugraditi i sljedeće stavke: – Vještačenja obavljaju pravne ili fizičke osobe. – Pravne osobe mogu obavljati vještačenje samo u okviru svoje registrirane djelatnosti, pod uvjetom da to obavljaju njihovi zaposlenici koji ispunjavaju uvjete za stalne sudske vještake. 2) U prijedlogu čl. 126. st. 1. t. 2. propisan je uvjet koji fizička osoba mora ispuniti da bi bila imenovana stalnim sudskim vještakom, a radi se o stručnoj spremi, odnosno završenom stupnju obrazovanja U pogledu ovog uvjeta, predloženo je da osoba mora imati završen: - preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili - integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili - specijalistički diplomski stručni studij odgovarajući području vještačenja za koje se imenuje. Kao prvo, nije jasno propisano što je to "studij odgovarajući području vještačenja za koje se imenuje", niti je propisano tko i na temelj u kojih podataka odlučuje radi li se o odgovarajućem studiju. Nadalje, ovako određen uvjet je s jedne strane diskriminatoran, a s druge strane ne uvažava notornu činjenicu čestih slučajeva završavanja jednog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija, nakon čega je na poslijediplomskom znanstvenom studiju ili doktorskom studiju na drugom fakultetu stečeno znanstveno zvanje i subspecijalistička struka, i upravo u tom drugom području osoba ima najkompetentnija znanja. Osim toga, prema predmetnom prijedlogu proizlazilo bi da osoba s manjim stupnjem obrazovanja ima uvjete za stalnog sudskog vještaka, dok osoba s višim stupnjem obrazovanja nema uvjete, što je nelogično i neživотно. Stoga se predlaže u čl. 126. st. 1. t. 2., nakon riječi „specijalistički diplomski studij“ dodati riječi „ili poslijediplomski znanstveni studij ili doktorski studij“, uz ostali prijedlog teksta čl. 126. st. 1. t. 2. neizmijenjen.

Nije prihvaćen

Status stalnog sudskog vještaka ovim se Nacrtom predlaže regulirati samo u odnosu na fizičke osobe, a s obzirom da suštinski samo fizička osoba može biti vještak koji individualno i osobno priprema svoj nalaz i mišljenje te osobno odgovara za njegov sadržaj, koje je stajalište sukladno i Smjernicama o ulozi sudskih vještaka u pravosudnim postupcima država članica Vijeća Europe. Obavljanje vještačenja po pravnim osobama u smislu njihove procesne uloge opravdano je samo kada za to postoji točno određeni razlog odnosno kada pravna osoba kroz svoj oblik ima dodatnu institucionalnu ili infrastrukturnu vrijednost kojom fizička osoba ne raspolaže. Važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještake, pa će u tom smislu sudovi biti slobodni kao vještake koristiti i osobe bez statusa imenovanih stalnih sudskih vještaka odnosno pravne osobe. Sasvim sigurno ovaj prijedlog nije protivan niti ustavnom pravu na slobodno udruživanje jer s njim nema nikakve veze. Podsjeća se, člankom 43. Ustava Republike Hrvatske zajamčeno je pravo na slobodno udruživanje radi zaštite probitaka ili zauzimanja za socijalna, gospodarska, politička, nacionalna, kulturna ili druga uvjerenja i ciljeve, radi čega svatko može slobodno osnivati sindikate i druge udruge, uključivati se u njih ili iz njih istupati u skladu sa zakonom. Područja završenih poslijediplomskih studija nisu uvijek nužno i cjelovito podudarna s područjima dodiplomskih studija pa se ovaj kriterij ne može koristiti za prosudbu odgovarajućeg formalnog obrazovanja u odnosu na područje imenovanja.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

U prijedlogu izmjena članka 126. izgubila se pravna osoba koja je po dosadašnjem zakonu mogla obavljati sudsko vještačenje u okviru svoje registrirane djelatnosti pod uvjetom da to obavljaju njihovi zaposlenici koji ispunjavaju uvjete iz stavka 2. ovog članka po dosadašnjem Zakonu. Imajući u vidu da su se već imenovani vještaci tijekom obavljanja svoje dužnosti stalnog sudskog vještaka usavršavali kroz rad i prolazili edukacije u svrhu stručnog usavršavanja smatram da je potrebno uzeti u obzir stalne sudske vještace sa završenim preddiplomskim studijem i sa srednjom stručnom spremom koji su do sada uredno obavljali svoje poslove, a da se nove odredbe o imenovanju odnose na nova imenovanja i iznimno ako u Republici Hrvatskoj za određeno područje vještačenja nema mogućnosti završetka preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija ili integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija ili specijalističkog diplomskog stručnog studija, za stalnog sudskog vještaka može se imenovati i osoba sa završenim preddiplomskim sveučilišnim studijem ili preddiplomskim stručnim studijem odnosno stečenom srednjom stručnom spremom odgovarajućim području vještačenja za koje se imenuje i koja je nakon završenog studija odnosno škole radila na poslovima u struci najmanje deset godina. Ukoliko bi se dosadašnji rad i stečena prava svih kolega derogirao jednim potezom „pera“ kao i njihova legitimna očekivanja za nastavkom rada, izmjena i dopuna zakona posljedično bi učinila veliku štetu imenovanim sudskim vještacima sa završenim preddiplomskim studijima i sa srednjom stručnom spremom kao i samom društvu u cjelini jer na mnogim sudovima ne bi bilo raspoloživih vještaka za preuzimanje brojnih sudskih predmeta. Predlažem izmjenu čl.126 na način: (1) Za stalnog sudskog vještaka može biti imenovana pravna ili fizička osoba koja ispunjava sljedeće uvjete: 1. da je državljanin Republike Hrvatske, državljanin države članice Europske unije ili državljanin države potpisnice Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru, 2. Za obavljanje sudskog vještačenja fizička osoba mora imati završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij odgovarajući području vještačenja za koje se imenuje. Sudsko vještačenje iznimno može obaviti i fizička osoba sa završenom srednjom školskom spremom odgovarajuće struke, a pravne osobe mogu obavljati sudsko vještačenje samo u okviru svoje registrirane djelatnosti pod uvjetom da to obavljaju njihovi djelatnici koji ispunjavaju uvjete kao i fizičke osobe. Iza stavka 3. dodati stavak: (3A) Iznimno od odredbi stavka (1), točaka 2, 3 i 8 ovog članka status stalnog sudskog vještaka priznaje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna Zakona već imenovane stalnim sudskim vještakom, prema odredbama Zakona važećima prije ove izmjene, te mogu nastaviti sa radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa.

Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se propisuju uvjeti za imenovanje stalnih sudskih vještaka sa završenim preddiplomskim studijem (predložena odredba čl. 126. st. 1. t. 2. Zakona o sudovima). Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Status stalnog sudskog vještaka ovim se Nacrtom predlaže regulirati samo u odnosu na fizičke osobe, a s obzirom da suštinski samo fizička osoba može biti vještak koji individualno i osobno priprema svoj nalaz i mišljenje te osobno odgovara za njegov sadržaj, koje je stajalište sukladno i Smjernicama o ulozi sudskih vještaka u pravosudnim postupcima država članica Vijeća Europe. Obavljanje vještačenja po pravnim osobama u smislu njihove procesne uloge opravdano je samo kada za to postoji točno određeni razlog odnosno kada pravna osoba kroz svoj oblik ima dodatnu institucionalnu ili infrastrukturnu vrijednost kojom fizička osoba ne raspolaže. Važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještace, pa će u tom smislu sudovi biti slobodni kao vještace koristiti i osobe bez statusa imenovanih stalnih sudskih vještaka odnosno pravne osobe. Sasvim sigurno ovaj prijedlog nije protivan niti ustavnom pravu na slobodno udruživanje jer s njim nema nikakve veze. Podsjeća se, člankom 43. Ustava Republike Hrvatske zajamčeno je pravo na slobodno udruživanje radi zaštite probitaka ili zauzimanja za socijalna, gospodarska, politička, nacionalna, kulturna ili druga uvjerenja i ciljeve, radi čega svatko može slobodno osnivati sindikate i druge udruge, uključivati se u njih ili iz njih istupati u skladu sa zakonom.

115 SLOBODAN ĐEKIĆ

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Prijedlog za stečena prava: Status stalnog sudskog vještaka produžuje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovani stalnim sudskim vještakom (stečeno pravo) te mogu nastaviti sa radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa. Predlažem nadopunu čl. 126, st.3: teksta po pitanju vještačenja za pravne osobe: Pravne osobe mogu obavljati sudsko vještačenje samo u okviru svoje registrirane djelatnosti pod uvjetom da to obavljaju osnivači, članovi društva i njihovi zaposlenici koji ispuanjavaju uvjete

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Status stalnog sudskog vještaka ovim se Nacrtom predlaže regulirati samo u odnosu na fizičke osobe, a s obzirom da suštinski samo fizička osoba može biti vještak koji individualno i osobno priprema svoj nalaz i mišljenje te osobno odgovara za njegov sadržaj, koje je stajalište sukladno i Smjernicama o ulozi sudskih vještaka u pravosudnim postupcima država članica Vijeća Europe. Obavljanje vještačenja po pravnim osobama u smislu njihove procesne uloge opravdano je samo kada za to postoji točno određeni razlog odnosno kada pravna osoba kroz svoj oblik ima dodatnu institucionalnu ili infrastrukturnu vrijednost kojom fizička osoba ne raspolaže. Važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještake, pa će u tom smislu sudovi biti slobodni kao vještake koristiti i osobe bez statusa imenovanih stalnih sudskih vještaka odnosno pravne osobe.

116 Anisija Bešlić

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Predlaže se u prijedlog čl. 126. ugraditi sljedeće: „Vještačenja obavljaju pravne ili fizičke osobe. Pravne osobe mogu obavljati vještačenje samo u okviru svoje registrirane djelatnosti, pod uvjetom da to obavljaju njihovi zaposlenici koji ispunjavaju uvjete za stalne sudske vještake.

Nije prihvaćen

Status stalnog sudskog vještaka ovim se Nacrtom predlaže regulirati samo u odnosu na fizičke osobe, a s obzirom da suštinski samo fizička osoba može biti vještak koji individualno i osobno priprema svoj nalaz i mišljenje te osobno odgovara za njegov sadržaj, koje je stajalište sukladno i Smjernicama o ulozi sudskih vještaka u pravosudnim postupcima država članica Vijeća Europe. Obavljanje vještačenja po pravnim osobama u smislu njihove procesne uloge opravdano je samo kada za to postoji točno određeni razlog odnosno kada pravna osoba kroz svoj oblik ima dodatnu institucionalnu ili infrastrukturnu vrijednost kojom fizička osoba ne raspolaže. Važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještake, pa će u tom smislu sudovi biti slobodni kao vještake koristiti i osobe bez statusa imenovanih stalnih sudskih vještaka odnosno pravne osobe.

117 Gordan Kovačević

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Članku 28. dodati stavak (7) koji neka glasi: Iznimno od odredbi stavka (1), točaka 2, 3 i 8 ovog članka status stalnog sudskog vještaka priznaje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna Zakona već imenovane stalnim sudskim vještakom, prema odredbama Zakona važećima prije ove izmjene. Dakle, te osobe mogu nastaviti sa radom kao stalni sudski vještaci, te biti ponovno imenovane od strane suda - temeljem istih stečenih prava prema odredbama Zakona prije ovih izmjena.

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

118 DAVOR BAČELIĆ

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Predloženo rješenje u članku 28. ukida stečena prava i unosi diskriminaciju među imenovanim vještacima koji su uložili vrijeme i novac za uspješno završenu stručnu obuku prije imenovanja, educirali se tijekom imenovanja, te izradili određeni broj stručnih nalaza i mišljenja. Ovim prijedlogom Zakona zadire se u već stečena prava koja su ostvarili imenovani vještaci, a kojima bi bio onemogućen daljnji nastavak rada prema prijedlogu Zakona. Mišljenja sam da već imenovani sudski vještaci trebaju zadržati svoja stečena prava kao sudski vještaci i da istima treba omogućiti daljnji rad na poslovima za koje su imenovani.

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Ivica Vuko Poštovani Predlažem da tekst članka 126. stavak 2, ostane kao u važećem Zakonu: „Za stalnog sudskog vještaka može biti imenovana fizička osoba sa završenim odgovarajućim stručnim studijem, preddiplomskim ili diplomskim sveučilišnim studijem. Stalnim sudskim vještakom iznimno se može imenovati i fizička osoba sa završenom srednjom školskom spremom odgovarajuće struke.“ Ili „Iznimno od odredbi članka 126. stavka 2, status stalnog sudskog vještaka produžuje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih Izmjena i dopuna Zakona već imenovani stalnim sudskim vještakom te mogu nastaviti sa radom sve do prekida rada po vlasitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa“. Prema ovom Nacrtu Prijedloga Zakona o Izmjenama i dopunama Zakona o sudovima ćemo svi mi, Sudski vještaci sa završenim preddiplomskim studijem biti izbačeni i nećemo imati mogućnost daljnjeg produženja licence. Ovako određen uvjet je diskriminatoran prema nama, Sudskim vještacima sa preddiplomskim obrazovanjem, jer nas se preko noći izbacuje iz posla za kojeg smo do sada bili kompetentni, a prema novom Zakonu to više nismo. Smatram da nam se legalno stečeno pravo ne smije ukidati i da novi prijedlog Zakona se smije odnositi na novoupisane sudske vještake, a ne na nas koji ovaj posao već godinama savjesno i stručno obavljamo. Uvažavam svako obrazovanje, pogotovo ono većeg akademskog stupnja, ali ne smijemo zaboraviti da ovaj Nacrt zakona je diskriminacija i oduzimanje legalno stečenog prava prema tada važećim propisima i zakonima.

Djelomično prihvaćen

Prijedlog se prihvaća u odnosu na uvje završenog preddiplomskog studija. Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

U članku 126. stavak 2) predlažem dodati slijedeće: "Iznimno od odredbi stavka 2) ovog članka status stalnog sudskog vještaka produžuje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovani stalnim sudskim vještakom (stečeno pravo) te mogu nastaviti sa radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa". Kao razlog iz kojeg smatram da je ovo potrebno navesti, navodim dio primjedbe na nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o sudovima, podnesen od strane HDSVIP-a „Ukoliko bi se dosadašnji rad i stečena prava svih kolega ukinuo jednim potezom „pera“ kao i njihova legitimna očekivanja za nastavkom rada, izmjena i dopuna zakona posljedično bi učinila veliku štetu imenovanim sudskim vještacima sa završenim preddiplomskim studijima i sa srednjom stručnom spremom kao i samom društvu u cjelini jer na mnogim sudovima ne bi bilo raspoloživih vještaka za preuzimanje brojnih sudskih predmeta. Poznato nam je da brojni vještaci sa VŠS ili SSS vrlo uspješno obavljaju poslove vještačenja i to kao jedinu djelatnost pa bi im se novim zakonom uskratila već stečena prava, a nekima bi bila i ugrožena egzistencija.“ Isto tako nejasno mi je zbog čega je predloženim izmjenama izostavljena odredba čl. 126. 1. st. postojećeg zakona kojom je bilo određeno da vještačenje mogu obavljati pravne i fizičke osobe te znači li isto da pravne osobe ubuduće neće moći obavljati vještačenja. Smatramo da je navedeno u suprotnosti sa važećim zakonima pa tako Zakonom o parničnom postupku i Zakonom o kaznenom postupku koji predviđaju da za vještake mogu biti određene i pravne osobe osobito ustanove. Sa onemogućavanjem rada pravne osobe država direktno gubi iznos PDV-a koji svaka pravna osoba u svojstvu vještaka uplaćuje u proračun.

Djelomično prihvaćen

Prijedlog se prihvaća u odnosu na uvjet završenog preddiplomskog studija. Mogućnost redovnog imenovanja stalnih sudskih vještaka sa srednjom stručnom spremom ukinuta je još Zakonom o sudovima iz 2013., a postojeće dopuštene iznimke smatraju se dostatnima za imenovanja u okolnostima u kojima za pojedinu struku nema odgovarajućeg studija. Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Status stalnog sudskog vještaka ovim se Nacrtom predlaže regulirati samo u odnosu na fizičke osobe, a s obzirom da suštinski samo fizička osoba može biti vještak koji individualno i osobno priprema svoj nalaz i mišljenje te osobno odgovara za njegov sadržaj, koje je stajalište sukladno i Smjernicama o ulozi sudskih vještaka u pravosudnim postupcima država članica Vijeća Europe. Obavljanje vještačenja po pravnim osobama u smislu njihove procesne uloge opravdano je samo kada za to postoji točno određeni razlog odnosno kada pravna osoba kroz svoj oblik ima dodatnu institucionalnu ili infrastrukturnu vrijednost kojom fizička osoba ne raspolaže. Važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještake, pa će u tom smislu sudovi biti slobodni kao vještake koristiti i osobe bez statusa imenovanih stalnih sudskih vještaka odnosno pravne osobe.

121 **HRVATSKO DRUŠTVO SUDSKIH VJEŠTAKA I PROCJENITELJA**
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.
Zaključno, smatramo da se radi o izmjenama kojima se ponovno ne ulazi u suštinsku problematiku normativnog reguliranja statusa sudskih vještaka te u cilju konkretnog rješavanja predmetne problematike predlažemo da se statusna i materijalna pitanja sudskih vještaka urede posebnim zakonom te da se takva odredba uvrsti u Zakon o sudovima.

122 **HRVATSKO DRUŠTVO SUDSKIH VJEŠTAKA I PROCJENITELJA**
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.
Potpuno je nejasno zbog čega je predloženim izmjenama izostavljena odredba čl. 126. 1. st. postojećeg zakona kojom je bilo određeno da vještačenje mogu obavljati pravne i fizičke osobe te znači li isto da pravne osobe ubuduće neće moći obavljati vještačenja. Smatramo da je navedeno u suprotnosti sa važećim zakonima pa tako Zakonom o parničnom postupku i Zakonom o kaznenom postupku koji predviđaju da za vještake mogu biti određene i pravne osobe osobito ustanove. Dakle, ukoliko bi Zakon o sudovima isključio pravne osobe kao vještake, a Zakon o parničnom postupku i Zakon o kaznenom postupku i dalje omogućavali provođenje vještačenja po ustanovama (pri čemu nije bitno radi li se o privatnim ili javnim ustanovama budući da ZPP i ZKP navedene kategorije ne razlikuju) dok bi sve ostale pravne osobe bile isključene prema Zakonu o sudovima bile isključene, navedeno bi predstavljalo povredu čl. 14. Ustava te kao takvo bilo neodrživo. S tim u vezi, ističe se i da Smjernice o ulozi sudskih vještaka u pravosudnim postupcima država članica Vijeća Europe, Europske komisije za učinkovitost pravosuđa od 12. prosinca 2014. godine ne isključuju mogućnost da vještačenje obavljaju pravne osobe do god fizička osoba unutar takve pravne osobe preuzima odgovornost za davanje stručnog mišljenja. Slijedom navedenog, vidljivo je da je ukidanje mogućnosti pravnim osobama da obavljaju vještačenje u suprotnosti sa spomenutim Smjernicama te smatramo da isto ujedno predstavlja svojevrsno sakaćenje zakona jer je čitav niz vještačenja u ovom trenutku povjeren upravo pravnim osobama. Napominjemo da je važno da su sve pravne osobe registrirane za vještačenja sa stalno zaposlenim vještacima do sada uplaćivale četvrtinu svojih prihoda u budžet (25 % PDV) i na kraju godine još se uplaćivao iznos dobiti na ostvarene prihode. To je vrlo velik gubitak za državni proračun pa vjerujemo da se predlagatelj konzultirao

Nije prihvaćen

Navedeni zaključak nije ničim posebno obrazložen, a podsjeća i da se argumentacijom o potrebi donošenja posebnog zakona koji bi regulirao statusna pitanja i rad stalnih sudskih vještaka Društvo već bilo obratilo Ustavnom sudu Republike Hrvatske 2014. prijedlozima za ocjenu ustavnosti i zakonitosti važećeg normativnog rješenja, smatrajući da je statusna pitanja i rad stalnih sudskih vještaka potrebno propisati isključivo zakonskim rangom propisa. Ustavni sud RH rješenjem broj U-8056/14 od 25. travnja 2017. nije prihvatio podnesene prijedloge za pokretanje postupka ocjene suglasnosti s Ustavom članka 126. stavka 6. Zakona o sudovima („Narodne novine“, broj 28/13, 33/15 i 82/15), kojim je propisano da će ministar pravosuđa pravilnikom propisati uvjete i postupak imenovanja stalnih sudskih vještaka, njihova prava i dužnosti te visinu nagrade i troškova za njihov rad. Ocjena Ustavnog suda je da je način odnosno rang pravnog propisa kojim se normira navedena materija slobodna volja zakonodavca.

Nije prihvaćen

Status stalnog sudskog vještaka ovim se Nacrtom predlaže regulirati samo u odnosu na fizičke osobe, a s obzirom da suštinski samo fizička osoba može biti vještak koji individualno i osobno priprema svoj nalaz i mišljenje te osobno odgovara za njegov sadržaj, koje je stajalište sukladno i Smjernicama o ulozi sudskih vještaka u pravosudnim postupcima država članica Vijeća Europe. Obavljanje vještačenja po pravnim osobama u smislu njihove procesne uloge opravdano je samo kada za to postoji točno određeni razlog odnosno kada pravna osoba kroz svoj oblik ima dodatnu institucionalnu ili infrastrukturnu vrijednost kojom fizička osoba ne raspolaže. Važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještake, pa će u tom smislu sudovi biti slobodni kao vještake koristiti i osobe bez statusa imenovanih stalnih sudskih vještaka odnosno pravne osobe. Sasvim sigurno prijedlog nije protivan niti ustavnom pravu na slobodno udruživanje jer s njim nema nikakve veze. Podsjeća se, člankom 43. Ustava Republike Hrvatske zajamčeno je pravo na slobodno udruživanje radi zaštite probitaka ili zauzimanja za socijalna, gospodarska, politička, nacionalna, kulturna ili druga uvjerenja i ciljeve, radi čega svatko može slobodno osnivati sindikate i druge udruge, uključivati se u njih ili iz njih istupati u skladu sa zakonom. Zaključak da se predloženim izmjenama ne ulazi u suštinsku problematiku nije ničim posebno obrazložen, a podsjeća i da se argumentacijom o potrebi donošenja posebnog zakona koji bi regulirao statusna pitanja i rad stalnih sudskih vještaka Društvo već bilo obratilo Ustavnom sudu Republike Hrvatske 2014. prijedlozima za ocjenu ustavnosti i zakonitosti važećeg normativnog rješenja, smatrajući da je statusna pitanja i rad stalnih sudskih vještaka potrebno propisati isključivo zakonskim rangom propisa. Ustavni sud RH rješenjem broj U-8056/14 od 25. travnja 2017. nije prihvatio podnesene prijedloge za pokretanje postupka ocjene suglasnosti s Ustavom članka 126. stavka 6. Zakona o sudovima („Narodne novine“, broj 28/13, 33/15 i 82/15), kojim je propisano

sa zakonodavcem kada je kopiran takav, iako konkretan razlog za odstupanje od europskih stečevina nema kao niti od Smjernica Vještačenja fizičkih osoba biti će značajno skuplja ako se držimo slovenskih cijena radnog sata gdje je započet sat sudskog vještaka 50 €, na što platitelj/naručitelj vještačenja mora dodati iznose doprinosa i poreza. Zaključno, smatramo da se radi o izmjenama kojima se ponovno ne ulazi u suštinsku problematiku normativnog reguliranja statusa sudskih vještaka te u cilju konkretnog rješavanja predmetne problematike predlažemo da se statusna i materijalna pitanja sudskih vještaka urede posebnim zakonom te da se takva odredba uvrsti u Zakon o sudovima. Osim toga, ovakav prijedlog protivan je ustavnom pravu na slobodno udruživanje (čl. 43. Ustava Republike Hrvatske). Dakle, u ovom dijelu predlaže se ostaviti odredbe važećeg čl. 126. Zakona o sudovima koje reguliraju rad pravnih osoba na poslovima vještačenja, odnosno, predlaže se u prijedlog čl. 126. ugraditi i sljedeće: „Vještačenja obavljaju pravne ili fizičke osobe. Pravne osobe mogu obavljati vještačenje samo u okviru svoje registrirane djelatnosti, pod uvjetom da to obavljaju njihovi zaposlenici koji ispunjavaju uvjete za stalne sudske vještake. -dodaje se pod 6. uvjet završene uspješne stručne obuke u udruzi koja je dobila pravo na edukaciju temeljem dosadašnjih referenci o održanim organiziranim Konferencijama, simpozijima i radionicama“

123 Snježana Asić Raos

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Članak 126 Zakona , stavak 2, predlaže se dodati ili dopuniti sljedećim tekstom: Iznimno od odredbi stavka 2 ovog članka, status stalnog sudskog vještaka produžuje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna Zakona, već ranije imenovani stalnim sudskim vještakom te mogu nastaviti s radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, radi smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa. Navedeni članak zadire u stečeno pravo a usvajanjem sadašnjeg prijedloga izmjene ovog članka, bila bi povrijeđena naša stečena prava. Novi zakon trebao bi se odnositi samo na nova / prva imenovanja. Dakle, imenovani vještaci koji imaju SSS ili VŠS trebaju zadržati svoj status, a samo novoimenovani - trebaju imati VSS. Odnosno stavak 2, treba se dopuniti tako da se naglasi da osim završenog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija , prava imaju i osobe koje su završile školovanje prije bolonjskog procesa i iste imaju VŠS. A prava trebaju zadržati i SSS. Važna je stručnost kod obavljanja poslova sudskog vještaka, samom naobrazbom nije zajamčena kvaliteta, važnije je iskustvo u struci, a osobe koje imaju SSS ili VŠS, sa dugogodišnjim stažom, također imaju kvalitetu, stručnost i znanje za obavljanje poslova sudskog vještaka. Kvaliteta vještačenja stječe se praksom i radom a ne razinom školovanja.

da će ministar pravosuđa pravilnikom propisati uvjete i postupak imenovanja stalnih sudskih vještaka, njihova prava i dužnosti te visinu nagrade i troškova za njihov rad. Ocjena Ustavnog suda je da je način odnosno rang pravnog propisa kojim se normira navedena materija slobodna volja zakonodavca.

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se propisuju uvjeti za imenovanje stalnih sudskih vještaka u odnosu na preddiplomske studije (predložena odredba čl. 126. st. 1. t. 2. Zakona o sudovima). Mogućnost redovnog imenovanja stalnih sudskih vještaka sa srednjom stručnom spremom ukinuta je još Zakonom o sudovima iz 2013., a postojeće dopuštene iznimke smatraju se dostatnima za imenovanja u okolnostima u kojima za pojedinu struku nema odgovarajućeg studija. Stečeno iskustvo u struci uzima se u obzir kao posebno propisan uvjet imenovanja., Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I**DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.**

Jedan sam od onih što su početkom 90-tih na Geodetsko fakultetu u Zagrebu stekli zvanje „inženjer geodezije“ (VI/1) To mi je omogućilo da me Županijski sud u četiri mandata imenuje „stalnim sudskim vještakom za područje geodezija“. Poslove vještačenja tako obavljam zadnjih 20-ak godina. Očito je da prema prijedlogu Zakona pete sreće biti neće. Suosnivač sam doo-a koji svoj poslovni plan temelji na prihodima od vještačkih poslova, taj poslovni plan je subvencioniran od strane Države. Vještak je – stručni pomagač suda. Ovisno o složenosti postupka Sud uvijek može, a mogao je i do sada angažirati kako najstručnije osobe tako institucije najvišeg značaja. Prijedlogom Zakona reducira se lista sudskih vještaka s opravdanjem: „podizanje razine stručnosti vještaka“ a prijedlog je nametnut od strane Stručnih udruga (Komora i dr.) koje tako štite svoje članstvo. Zašto bi bilo kome bilo onemogućeno obavljanje vještačkih poslova ako je neprestano i kontinuirano angažiran od strane Suda što je dokaz o uredno obavljenim poslovima? Predlažem da se doda nova točka (stavak) : Iznimno od odredbi stavka 1. točki 2. i 3. ovoga članka, za stalnog sudskog vještaka može biti ponovno imenovana osoba koja je u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovana stalnim sudskim vještakom te da može nastaviti sa radom sve do prekida rada ili razrješenja zbog povrede drugih propisa.

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se propisuju uvjeti za imenovanje stalnih sudskih vještaka u odnosu na preddiplomske studije (predložena odredba čl. 126. st. 1. t. 2. Zakona o sudovima). Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

125 Igor Lukačić

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Predlažem da se doda nova točka u stavku (1) na sljedeći način: "Iznimno od odredbi stavka (1) točki 2. i 3. ovoga članka, za stalnog sudskog vještaka može biti ponovno imenovana osoba koja je u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovana stalnim sudskim vještakom te da može nastaviti sa radom sve do prekida rada, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa." Iskusni sudski vještaci koji su do sada odgovorno i kvalitetno odrađivali svoj posao, i vrlo često bili mentori mlađim kolegama koji formalno imaju viši stupanj naobrazbe, ovim izmjenama nikako ne bi smjeli biti "zakinuti". Osim toga, smatram da je pored svega navedenog oko sudskih vještaka, tumača i procjenitelja, potrebno kvalitetnije riješiti materijalna prava i vrednovanje njihovog rada, ne samo u pogledu usklađivanja visine naknada sa praksom drugih EU država, nego i u pogledu određivanja rokova isplate naknada za odrađene poslove.

126 ROMANO RIBARIĆ

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

U ovom članku kako se nebi diskriminirali vještaci koji imaju VŠS spremu i koji su zvanja stekli prije prelaska na bolonjski proces treba mjenjat sljedeće: Iznimno od odredbi stavka 1. točki 2. i 3. ovog članka status stalnog sudskog vještaka produžuje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovanje stalnim sudskim vještakom kao stečeno pravo te može nastaviti sa radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa. " U protivnim, mišljenja sam da navedeni prijedlog izmjene Zakona diskriminira velik broj dosadašnjih vještaka koji su se školovali prije bolonjskog procesa i stekli određenu razinu akademskog statusa(VŠS) . Također nevidim niti jedan razlog zašto vještaci s stečenom VŠS spremom koji su zvanje stekli prije bolonjskog procesa na Fakultetima i koji imaju stečene statuse sudskog vještaka nemogu nastaviti obavljati ovaj posao. Također zakon bi trebao odrediti uvijete za pravne osobe koje obavljaju poslove sudskog vještaka i uvjetovat da ta vještačenja unutar pravnog subjekta mogu raditi isključivo osobe koje su registrirani sudski vještaci. Te godišnji broj dodijeljenih predmeta ograničit prema broju vještaka zaposlenih u takvom društvu.

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se propisuju uvjeti za imenovanje stalnih sudskih vještaka u odnosu na preddiplomske studije (predložena odredba čl. 126. st. 1. t. 2. Zakona o sudovima). Mogućnost redovnog imenovanja stalnih sudskih vještaka sa srednjom stručnom spremom ukinuta je još Zakonom o sudovima iz 2013., a postojeće dopuštene iznimke smatraju se dostatnima za imenovanja u okolnostima u kojima za pojedinu struku nema odgovarajućeg studija. Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se propisuju uvjeti za imenovanje stalnih sudskih vještaka u odnosu na preddiplomske studije (predložena odredba čl. 126. st. 1. t. 2. Zakona o sudovima). Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

127 Irhad Meheljić

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.**

Smatram da članak 28., stavak 2 ukida stečena prava stalnim sudskim vještacima sa VŠS, mada oni godinama uredno i kvalitetno obavljaju svoj posao što je protivno zdravoj logici i ustavnim normama. Ako je već intencija da se u budućnosti povisi prag obrazovanosti sudskih vještaka, onda ne vidim razlog zašto ne bih već imenovani sudski vještaci sa VŠS mogli nastaviti raditi kao sudski vještaci? Dakle, predlažem da svakako već imenovani sudski vještaci sa VŠS i dalje zadrže stečena prava kao sudski vještaci i da se u tom smislu korigira ovaj članak.

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se propisuju uvjeti za imenovanje stalnih sudskih vještaka u odnosu na preddiplomske studije (predložena odredba čl. 126. st. 1. t. 2. Zakona o sudovima). Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne poлагati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

128 JOSIP ŽULJ

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.**

Ovaj članak treba dopuniti sa sljedećim: Sudsko vještačenje obavljaju pravne ili fizičke osobe. Pravne osobe mogu obavljati sudsko vještačenje samo u okviru svoje registrirane djelatnosti pod uvjetom da to obavljaju njihovi zaposlenici koji ispunjavaju uvjete iz ovog članka.

Nije prihvaćen

Status stalnog sudskog vještaka ovim se Nacrtom predlaže regulirati samo u odnosu na fizičke osobe, a s obzirom da suštinski samo fizička osoba može biti vještak koji individualno i osobno priprema svoj nalaz i mišljenje te osobno odgovaraju za njegov sadržaj, koje je stajalište sukladno i Smjernicama o ulozi sudskih vještaka u pravosudnim postupcima država članica Vijeća Europe. Obavljanje vještačenja po pravnim osobama u smislu njihove procesne uloge opravdano je samo kada za to postoji točno određeni razlog odnosno kada pravna osoba kroz svoj oblik ima svojstvo dodatne institucionalne ili infrastrukturne potpore kojom fizička osoba ne raspolaže. Važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještake, pa su u tom smislu sudovi slobodni kao vještake koristiti i osobe bez statusa imenovanih stalnih sudskih vještaka.

129 KRISTINA K.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I

DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Poštovani, Ustavom RH članak 55. Svatko ima pravo na rad i slobodu rada. Svatko slobodno bira poziv i zaposlenje i svakomu je pod jednakim uvjetima dostupno svako radno mjesto i dužnost, a Člankom 5. U republici Hrvatskoj zakoni moraju biti u suglasnosti s Ustavom, a ostali propisi i s Ustavom i sa zakonom. Svatko je dužan držati se zakona i poštivati pravni poredak RH. Ovakve promjene i prijedlozi izmjena zakona su protivne svim načelima i moralu, kao i Ustavom RH zajamčenim pravom na rad, te europskim konvencijama Člankom 28., mijenja se članak 126. gdje se stavkom 2. uvjetuje da se za stalnog sudskog vještaka može imenovati samo osoba koja ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili ....., čime se ukidaju stečena prava sudskim vještacima VŠS sprema odnosno vještacima inženjerskog smjera koji su kao takvi bili do sada imenovani samo zato jer su studij završili u vrijeme kada preddiplomski studiji nisu niti postojali. Osim što je takvo načelo diskriminatorno treba i naglasiti da će time sudovi izgubiti vještake s dugogodišnjim iskustvom u inženjerskim područjima. Predlažem da se doda nova točka u stavku (1) Iznimno od odredbi stavka (1) točki 2. i 3. ovoga članka, za stalnog sudskog vještaka može biti ponovno imenovana osoba koja je u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovana stalnim sudskim vještakom te da može nastaviti sa radom sve do prekida rada, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa.

130 Maja Kostijal

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I

DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Predlažem da se pored svega navedenog oko sudskih vještaka, tumača i procjenitelja, odredi sucima rok, nakon sta vjestak preda nalaz i misljenje, u kojem ce nalog za isplatu naknade dostaviti racunovodstvu, jer je zapravo apsurdno da svugdje na sudovima, vještaci moraju mjesecima pozivat od racunovodstva do ureda suca, za isplatu.

131 Krešimir Sliepčević

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I

DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Mislim da se stara odredba članka 126. ne bi trebala mijenjati jer nije intencija zakonodavca da onemogući osobe koje su po predbolonjskom programu stekle višu stručnu spremu, već je intencija zakonodavca imati na jednom mjestu i pod kontrolom potpun registar sudskih vještaka, a po mogućnosti ujednačiti cijene vještačkih usluga. Mišljenja sam da u sudskim postupcima i nije presudno koju stručnu spremu imaju vještaci već na koji način svoje znanje prezentiraju sudu, te iz iskustva mogu reći da stariji vještaci sa najčešće višom stručnom spremom bolje znaju sudu i nama odvjetnicima objasniti predmet vještačenja. Na kraju iz svoje prakse mogu tvrditi da pitanja koja se vještačenjem najčešće razjašnjavaju nisu po kompliciranosti najkompliciranija poslovi neke struke, već je zadatak vještaka razjašnjavati činjenice za koje sud nema stručna znanja.

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se propisuju uvjeti za imenovanje stalnih sudskih vještaka u odnosu na preddiplomske studije (predložena odredba čl. 126. st. 1. t. 2. Zakona o sudovima). Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

Primljeno na znanje

Preoblematika na koju se ukazuje u komentaru nije predmet statusno-organizacijskih propisa.

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se propisuju uvjeti za imenovanje stalnih sudskih vještaka u odnosu na preddiplomske studije (predložena odredba čl. 126. st. 1. t. 2. Zakona o sudovima). Stečeno iskustvo u struci već se uzima kao poseban uvjet kod imenovanja.

132 DELTA POINT d.o.o.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Predlažem da se doda novi stavak koji glasi: Iznimno od odredbi stavka 1 točaka 2, 3 i 8 ovog članka status stalnog sudskog vještaka produžuje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovanje stalnim sudskim vještakom kao stečeno pravo te može nastaviti sa radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa. "

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

133 Mate Skračić

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Predlaže se u čl. 126. ugraditi i sljedeće „Vještačenja obavljaju pravne ili fizičke osobe. U čl. 126. st. 6. se ne navodi od čega se stručna obuka sastoji, na koji način se provodi, tko ju provodi itd., pa se radi o preopćenitoj i nedorečenoj odredbi koju treba detaljno propisati.

Djelomično prihvaćen

Status stalnog sudskog vještaka ovim se Nacrtom predlaže regulirati samo u odnosu na fizičke osobe, a s obzirom da suštinski samo fizička osoba može biti vještak koji individualno i osobno priprema svoj nalaz i mišljenje te osobno odgovara za njegov sadržaj, koje je stajalište sukladno i Smjernicama o ulozi sudskih vještaka u pravosudnim postupcima država članica Vijeća Europe. Obavljanje vještačenja po pravnim osobama u smislu njihove procesne uloge opravdano je samo kada za to postoji točno određeni razlog odnosno kada pravna osoba kroz svoj oblik ima dodatnu institucionalnu ili infrastrukturnu vrijednost kojom fizička osoba ne raspolaže. Važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještake, pa će u tom smislu sudovi biti slobodni kao vještake koristiti i osobe bez statusa imenovanih stalnih sudskih vještaka odnosno pravne osobe. Prijedlog se prihvaća u dijelu koji se odnosi na stručnu obuku te se precizira da se radi o stručnoj obuci koju provode strukovne udruge. S obzirom da se strukovna obuka provodi u postupku imenovanja, navedeni postupak će se detaljnije propisati posebnim pravilnikom.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Status stalnog sudskog vještaka treba produžiti osobama koje bi u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna Zakona već bile imenovane stalnim sudskim vještacima, te im treba omogućiti da taj status održe. Stečena prava trebalo bi poštivati i uvažavati. Smisao donošenja novih propisa ne smije biti stvaranje isključivosti, diskriminacije i razlika već poboljšanje i unapređenje odnosa, procedura i stanja na koje se propisi odnose. Predlažem da se tekst u članku 28. stavku (1) točka 2. izmjeni na sljedeći način: da ima završen preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij odgovarajući području vještačenja za koje se imenuje. Predlažem da se doda nova točka u stavku (1) Iznimno od odredbi stavka (1) točki 2. i 3. ovoga članka, za stalnog sudskog vještaka može biti ponovno imenovana osoba koja je u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovana stalnim sudskim vještakom te da može nastaviti sa radom sve do prekida rada, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa. Predlažem da se doda nova točka u stavku (1) da ukoliko je stalni sudski vještak član strukovnih Komora HKIG, HKA, HKOIG, HKIS, HKIE, ... i nosi strukovni naziv ovlaštenu arhitekt ili ovlaštenu inženjer, za područje vještačenja za koje se imenuje. Predlažem da se doda nova točka u stavku (4) iznimno od odredbe stavka (1) točke 2. članovi strukovnih Komora HKIG, HKA, HKOIG, HKIS, HKIE koji su upisani u imenike navedenih Komora i imaju strukovni naziv ovlaštenu arhitekt ili ovlaštenu inženjer, a za obavljanje poslova stalnih sudskih vještaka stječu članstvom u navedenim Komorama za područje vještačenja za koje se imenuju.

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u odnosu na završeni preddiplomski studij. Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Držim da se status stalnog sudskog vještaka treba produžiti osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovane stalnim sudskim vještacima, te im treba omogućiti da taj status održe. Ovdje napominjem da intenciju zakonodavac stavlja na riječ "stalni" te bi status sudskog vještaka i trebao jednom kad je stečen biti stalan. Ovakav prijedlog zakona osobito odredba 28. Izmjena i dopuna svakako bi tu stalnost ukinule. Obzirom da su vještaci periodički (svake četiri godine) dužni obnavljati taj status, dio vještaka ne bi niti mogao produljiti status jer imaju višu stručnu spremu koja je neprepoznatljiva u današnjem sustavu visokog školstva, a čime bi se narušilo načelo legitimnog očekivanja osoba koje bi status vještaka izgubile, a pravosudni sustav bi izgubio kvalitetne vještake, što nadam se nije intencija zakonodavca. Stoga smatram da bi u ovim izmjenama i dopunama Zakona o sudovima trebalo zadržati tekst članka 126., stavak 1. točka 2. iz dosadašnjeg Zakona, a koji glasi "da ima završen odgovarajući stručni studij, preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Bojim se da bi se stalni sudski procjenitelji mogli izgubiti u ovom prijedlogu zakona iako ih predlagatelj spominje u uvodnoj ocjeni stanja. Kako se to ne bi dogodilo predlažem slijedeće: Iznimno od odredbi stavka 1 točaka 2, 3 i 8 ovog članka status stalnog sudskog vještaka produžuje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovani stalnim sudskim vještakom tj. stalnim sudskim procjeniteljem. Predlažem da se sve stalne sudske procjenitelje imenuje vještacima za procjenu, te da mogu nastaviti sa radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa"

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u odnosu na uvjet završenog preddiplomskog studija. Prema važećem normalivnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudske vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

Djelomično prihvaćen

Nacrtom nije predviđeno postojanje posebne regulative statusa stalnih sudskih procjenitelja, dok je u definiciju vještačenja dodano obavljanje poslova procjene u određenom području pa će ove poslove moći obavljati osobe sa statusom stalnih sudskih vještaka. Na stalne sudske procjenitelje imenovane sukladno odredbama Zakona o sudovima (Narodne novine, br. 28/13, 33/15, 82/15 i 67/18) će se nakon stupanja na snagu ovog Zakona na odgovarajući način primjenjivati ovaj Zakon te pravilnik o stalnim sudskim vještacima, a omogućit će im se obavljanje poslova u svojstvu procjenitelja sve do isteka vremena na koje su imenovani te nakon toga imaju mogućnosti zatražiti ponovno imenovanje u svojstvu stalnih sudskih vještaka.

137 Ante Beus

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I

DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Smatram bi tekst članka 126., stavak 1. točka 2. trebao glasiti poput aktualnog Zakona: "da ima završen odgovarajući stručni studij, preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij. Stalnim sudskim vještakom iznimno se može imenovati i fizička osoba sa završenom srednjom školskom spremom odgovarajuće struke." Ili ubaciti novi stavak koji bi glasio: "Iznimno od odredbi stavka 1 točki 2 i 3 ovog članka status stalnog sudskog vještaka produžuje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovanje stalnim sudskim vještakom kao stečeno pravo te može nastaviti sa radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa. " Novi zakon ukinuo bi već stečena prava brojnih vještaka. Osobno smatram da radno iskustvo je značajno važnije od stečenog zvanja.

138 Jasmina Jurinčić

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I

DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Tekst članka 126., stavak 1. točka 2. preuzeti iz dosadašnjeg Zakona: "da ima završen odgovarajući stručni studij, preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij. Stalnim sudskim vještakom iznimno se može imenovati i fizička osoba sa završenom srednjom školskom spremom odgovarajuće struke." Bez adekvatnog i stalnog usavršavanja i prakse odnosno rada u struci, sam stupanj obrazovanja ne garantira stručnost. Zaštita kvalitete rada se i dalje može regulirati putem drugih alata - Pravilnik o stalnim sudskim vještacima.

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u odnosu na završen preddiplomski studij. Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

Prihvaćen

Završen preddiplomski studij propisat će se kao uvjet za imenovanje stalnih sudskih vještaka.

139 Goran Modrušan

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I

DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Predlažem da tekst članka 126., stavak 1. točka 2. nakon izmjene glasi kao i u važećoj verziji Zakona: "da ima završen odgovarajući stručni studij, preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij. Stalnim sudskim vještakom iznimno se može imenovati i fizička osoba sa završenom srednjom školskom spremom odgovarajuće struke." Ukoliko je izmjena članka 126 neminovna, predlažem da se doda novi stavak koji bi glasio: "Iznimno od odredbi stavka 1 točki 2 i 3 ovog članka status stalnog sudskog vještaka produžuje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovanje stalnim sudskim vještakom kao stečeno pravo te može nastaviti sa radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa." U protivnim, mišljenja sam da navedeni prijedlog izmjene Zakona diskriminira i omalovažava izrazito velik broj dosadašnjih kolega iz razloga što su se ranijih godina, ovisno u radnom iskustvu (radnom stažu) izjednačavali s kolegama dužeg obrazovnog programa. Goran Modrušan, ing. građ., stalni sudski vještak graditeljske struke i procjene nekretnina

140 Tomislav Kovačević

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I

DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Svaki postojeći Vještak koji je imao status vještaka prije ovih planiranih izmjena zakona mora zadržati svoj status vještaka bez obzira na stupanj stručne spremlje. Produženje imenovanja postojećih Stalnih sudskih vještaka ne smije biti onemogućeno ovim zakonom zbog stupnja obrazovanja, jer svi oni savjesno godinama rade svoj posao kvalitetno bez razlike na vještake sa većim stupnjem obrazovanja. Prema navedenom predlažem zakonodavcu da zadrži postojeće odredbe o imenovanju Stalnih sudskih vještaka.

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se odnosi na završen preddiplomski studij. Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se odnosi na završen preddiplomski studij. Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

141 JERE NINIĆ

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Predlažem da se doda stavak koji glasi: "Iznimno od odredbi stavka 1. točki 2. i 3. ovoga članka, za stalnog sudskog vještaka može biti ponovno imenovana osoba koja je u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovana stalnim sudskim vještakom te da može nastaviti sa radom sve do prekida rada, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa."

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

142 ZDRAVKO PAVELIĆ

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Poštovani, sudski sam vještak 30 godina pri sudovima Crikvenica, Gospić i Stalnim službama Otočac, Senj, također vještak za Urede imovinsko-pravnih poslova na brojnim izvlaštenjima. Na moj rad nema primjedbi, žalbi i predstavki. Iza mene su brojna vještačenja, nalazi i mišljenja. Moje tridesetogodišnje iskustvo u radu biti će "obrisano" ovim nerealnim zakonom. S VŠS imam pečat ovlaštenog inženjera geodezije jer su svi zatečeni privatni geodeti dobili ovlaštenja i nastavili s radom do kraja karijere bilo sa SSS bilo sa VŠS. To isto smatram i za sadašnje sudske vještake. Ispoštovali smo sva pravila do sada, odradili puno posla i trebamo dostojanstveno to završiti prema svojim sposobnostima koja su bila u redu svih ovih godina našeg minulog rada. Našu kvalitetu neka valoriziraju oni koji nas trebaju. Ako smo do sada bili dobri, kvalitetni i učinkoviti ne vidim razlog da taj isti posao ne nastavimo do mirovine! Ovo netko nije dobro formulirao ali vjerujem u razum isto kao kod komore geodeta koji su to uvažili i vodili računa o zatečenom stanju i ljudima. Lijep pozdrav!

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se odnosi na završen preddiplomski studij. Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

143 **Dragutin Matotek**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I

DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Svi vještaci koji su imenovani sa VŠS ili SSS trebaju zadržati svoj status, a samo novoimenovani bi trebali imati VSS, osim u nekim deficitarnim područjima koja utvrđuje Ministarstvo u suradnji / uz suglasnost strukovnih udruga. Svi vještaci koji su imenovani po dosadašnjem propisu mogu i dalje biti imenovani bez obzira na stupanj obrazovanja. Novi zakon bi se trebao odnositi samo na prva imenovanja. Poznato mi je da neki vještaci sa VŠS ili SSS vrlo uspješno obavljaju poslove vještačenja i to kao jedinu djelatnost pa bi se novim zakonom uskratila već stečena prava a nekima i ugrozila egzistencija. Ukoliko sud ili sudac ima primjedbe na rad nekih vještaka, bilo kojeg stupnja obrazovanja, ima instrumente za djelovanje. Sam stupanj obrazovanja ne garantira stručnost ni u kojem poslu.

144 **MIRKO SABLJAR**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I

DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Iznimno od odredbi stavka 1. točki 2. i 3. članka 28, za stalnog sudskog vještaka može biti ponovno imenovana osoba koja je u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovana stalnim sudskim vještakom te da može nastaviti sa radom sve do prekida rada, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa. **OBRAZLOŽENJE:** Predloženim izmjenama se diskriminira veliki dio vještaka koji postao obavljaju 20 i više godina i koji su svojim radom i znanjem cijenjeni i na sudovima i u obavljanju ostalih poslova kao vještaci i procjenitelji. U članku 25. stavak 3 dodati novi stavak, odnosno izmijeniti postojeći na način da je uvjet za imenovanje postojanje pravomoćne presude, a ne da protiv je protiv njega pokrenut krivični postupak - **OBRAZLOŽENJE:** Protiv mene je ODO pokrenulo krivični postupak koji se je vodio 3 (tri) godine, izgubio sam licencu koju sam kasnije ponovno dobio, a ODO je nakon toga odustao od progona jer je postupak bio besmislen. Zbog navedenog treba zaštititi vještake od ovakvih mogućnosti

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se odnosi na završen preddiplomski studij. Mogućnost redovnog imenovanja stalnih sudskih vještaka sa srednjom stručnom spremom ukinuta je još Zakonom o sudovima iz 2013., a postojeće dopuštene iznimke smatraju se dostatnima za imenovanja u okolnostima u kojima za pojedinu struku nema odgovarajućeg studija. Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom; a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Institut privremene zabrane odnosno udaljenja odnosi se na okolnost pokrenutog postupka i ne može se vezivati za njegovo okončanje, dok sama činjenica osude može biti samo osnova nedostojnosti za obavljanje poslova stalnih sudskih vještaka.

145 SANJA PERNJAK

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Stručnost potrebna za obavljanje poslova sudskog vještaka nije isključivo zajamčena samo formalnim obrazovanjem, već je iskustvo radom u struci više nego značajan faktor kvalitete u poslovima sudskog vještačenja i izrade kvalitetnog nalaza i mišljenja. Predlažem da tekst novog Članka 28.st. 2. nakon izmjene glasi slično dosadašnjoj verziji Čl.126.st.2. Zakona "...za stalnog sudskog vještaka može biti imenovana fizička osoba sa završenim odgovarajućim stručnim studijem, preddiplomskim ili diplomskim sveučilišnim studijem, a iznimno se može imenovati i fizička osoba sa završenom srednjom školskom spremom odgovarajuće struke", nadalje, predlažem dopunu vezanu uz postojeći veći broj trenutno imenovanih sudskih vještaka i pitanja vezanih uz produženje njihovih licenci i nastavka rada u slučajevima ako će se usvojiti navedeni prijedlog, stoga predlažem da se iz navedenog razloga doda stavak "...iznimno od odredbi stavka 2. ovoga članka, za stalnog sudskog vještaka može biti i ponovno imenovana osoba koja je u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna već imenovana stalnim sudskim vještakom te može nastaviti radom do prekida rada na vlastiti zahtjev, zbog smrti ili razriješena zbog povrede drugih propisa" Ministarstvo pravosuđa na sudačkoj mreži ima registar svih sudskih vještaka kojima je sud produžio licencu, dakle, netočan je navod da ministarstvo pravosuđa nema registar sudskih vještaka. Sudovi zbog praktičnosti razmjene sudskih spisa biraju vještake iz regija kojoj pripadaju, a za biranje vještaka koriste sudačku mrežu i registar koji se nalazi na stranicama sudova. Sanja Pernjak, bacc.oec. stalna sudska vještakinja za računovodstvo i financije

146 Toni Terzić

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Izmjenom zakona moglo bi doći do deficita sudskih vještaka, te samim time i usporavanjem rada sudova i novim gomilanjem predmeta. Dosadašnja praksa nije pokazala da nešto "ne valja" zbog razine školovanja vještaka te je samim time i ne treba mijenjati. Kvaliteta vještačenja stječe se praksom i radom, a ne razinom školovanja. Predlažem da tekst članka 124., stavak 1. točka 2. nakon izmjene glasi slično kao i u dosadašnjoj verziji Zakona: "da ima završen odgovarajući stručni studij, preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij. Stalnim sudskim vještakom iznimno se može imenovati i fizička osoba sa završenom srednjom školskom spremom odgovarajuće struke."

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se odnosi na završen preddiplomski studij. Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Evidencija na koju se u komentaru upućuje nije službena evidencija, već se prema važećem uređenju službenom evidencijom smatra isključivo objedinjena evidencija koju na temelju podataka dostavljenih od strane sudova objavljuje Ministarstvo pravosuđa i uprave.

Prihvaćen

Završen preddiplomski studij propisat će se kao uvjet imenovanja stalnih sudskih vještaka.

147 **MARIJAN POVODNIK**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Poštovani, Člankom 28., mijenja se članak 126. gdje se stavkom 2. uvjetuje da se za stalnog sudskog vještaka može imenovati samo osoba koja ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili ..... , čime se ukidaju stečana prava sudskim vještacima VŠS sprema odnosno vještacima inženjerskog smjera koji su kao takvi bili do sada imenovani samo zato jer su studij završili u vrijeme kada preddiplomski studiji nisu niti postojali. Osim što je takvo načelo diskriminatorno treba i naglasiti da će time sudovi izgubiti vještake s dugogodišnjim iskustvom u inženjerskim područjima koja danas nisu atraktivna za studiranje i industrija gdje bi se završeni studenti mogli zaposliti i steći određena iskustva potreba za provedbu vještačenja ili više ne postoje ili je svedena na nekolicinu proizvođača kao što je npr. tekstilna, kožarska, obučarska, drvno prerađivačka itd. industrija.

148 **Suad Kadrić**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Predlažem da se u stavku 1. točka 2. izmjeni na sljedeći način: da ima završen preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij odgovarajući području vještačenja za koje se imenuje. Predlažem da se doda nova točka u stavku 1. Iznimno od odredbi stavka 1. točki 2. i 3. ovoga članka, za stalnog sudskog vještaka može biti ponovno imenovana osoba koja je u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovana stalnim sudskim vještakom te da može nastaviti sa radom sve do prekida rada, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa. Predlažem da se doda nova točka u stavku (1) da ukoliko je član strukovnih Komora arhitekata i inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju i Komore inženjera geodezije i nosi strukovni naziv ovlašteni arhitekt ili ovlašteni inženjer, za područje vještačenja za koje se imenuje. Predlažem da se doda nova točka u stavku (4) iznimno od odredbe stavka 1. točke 2. članovi strukovnih Komora arhitekata i Komora inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju i Komore inženjera geodezije koji su upisani u imenike navedenih Komora i imaju strukovni naziv ovlašteni arhitekt ili ovlašteni inženjer, za obavljanje poslova stalnih sudskih vještaka stječu članstvom u navedenim Komorama za područje vještačenja za koje se imenuje. Sukladno navedenom, predlažem predlagatelju da uvaži iznesene primjedbe na članak 28. Nacrta zakona

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se odnosi na završen preddiplomski studij. Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se odnosi na završen preddiplomski studij. Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Posebni uvjeti za obavljanje poslova na određenom području (posebna odobrenja, licence, položeni stručni ispiti) već su propisani kao posebni uvjeti za imenovanje stalnih sudskih vještaka iz određenog područja.

149 Edvard Blajer

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Predlažem da se u stavku 1 točka 2 izmjeni na sljedeći način: da ima završen preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij odgovarajući području vještačenja za koje se imenuje. Predlažem da se doda nova točka (stavak) : Iznimno od odredbi stavka 1. točki 2. i 3. ovoga članka, za stalnog sudskog vještaka može biti ponovno imenovana osoba koja je u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovana stalnim sudskim vještakom te da može nastaviti sa radom sve do prekida rada, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa.

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se odnosi na završen preddiplomski studij. Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I**DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.**

Predlažem da tekst članka 126., stavak 1. točka 2. nakon izmjene glasi slično kao i u dosadašnjoj verziji Zakona: "da ima završen odgovarajući stručni studij, preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij. Stalnim sudskim vještakom iznimno se može imenovati i fizička osoba sa završenom srednjom školskom spremom odgovarajuće struke." Pravilnikom o stalnim sudskim vještacima je do sada niža razina kvalifikacijskog razreda sasvim dobro regulirana, odnosno kompenzirana razlikom u godinama radnog staža u struci. Naime, stručnost i znanja potrebna za obavljanje poslova sudskog vještaka nisu isključivo zajamčeni kvalifikacijskim razredom, iskustvo na radu u struci je više nego značajan faktor. Osim toga, unutar ocjene stanja i osnovnih pitanja koja se trebaju urediti zakonom, te posljedica koje će donošenjem zakona proisteći, pri obrazloženju potrebe revidiranja normativnog okvira stalnih sudskih vještaka NIGDJE nije obrazložena potreba za ovom diskriminacijskom izmjenom, a isto nije dano u obrazloženju članka i sasvim je očito da je njezina stvarna utemeljenost i iz tog aspekta u najmanju ruku diskutabilna. Prijedlog izmjene koji je isključivog karaktera prema stručnjacima nižih kvalifikacijskih razreda isključivo za posljedicu ima diskriminaciju velike skupine građana i time im na više načina nanosi štetu što nikako ne bi smjela biti priroda donošenja novih zakonskih propisa. Smisao donošenja novih propisa ne smije biti stvaranje isključivosti, diskriminacije i razlika već poboljšanje i unapređenje odnosa, procedura i stanja na koje se propisi odnose. Stoga, u cilju zaštite prava i dostojanstva svih stručnjaka koji godinama u svojim područjima stječu iskustvo, bez obzira na kvalifikacijsku razinu, predlažem da se i nadalje ostavi mogućnost za imenovanje stručnjacima sa drugim (nižim) kvalifikacijskim razredima, a eventualna zaštita kvalitete rada se i dalje može regulirati putem drugih alata - kroz Pravilnik o stalnim sudskim vještacima u vidu obaveze stalnog usavršavanja i slično. Nastavno na sve navedeno, iz stavka 1., točke 8. istog članka je potrebno je izbrisati dio "ima valjano odobrenje za samostalno obavljanje djelatnosti (licencu)". Neke strukovne komore su već kroz svoju diskriminacijsku politiku uskratile izdavanje ikakvih odobrenja za samostalno obavljanje djelatnosti osobama sa postignutim kvalifikacijskim razredom nižim od završenog preddiplomskog i diplomskog, iako su unatoč toj uskrati i za te niže kvalifikacijske razrede uvele obavezu polaganja odgovarajućih stručnih ispita.

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se odnosi na završen preddiplomski studij. Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Propisivanje dodatnih uvjeta za obavljanje poslova vještačenja sukladno posebnim propisima smatra se osnovanim u cilju osiguranja veće kvalitete obavljanja poslova vještačenja. Ako su za redovno obavljanje poslova na nekom stručnom području propisani posebni uvjeti, ne vidi se razloga iste uvjete ne propisati i za obavljanje vještačenja na navedenom području.

151 Grga K.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Moj stav po ovoj temi je kako ima dosta nalaza vještaka (na osnovu nekih su donesena pravomoćna rješenja) koji nemaju osnovne dijelove niti je njima ukazano na ono što se presudom moralo riješiti te je potrebno urediti veću odgovornost vještaka za njihov rad obzirom je teško doći do zadovoljštine za njihov (ne)rad. Profesionalno sam često vidio kako se ne može napraviti elaborat po tim nalazima, a nažalost imam i privatna iskustva gdje je moj stav o tome potvrdio općinski pa županijski sud, ali ne može se doći do povrata sredstava, a pogotovo ne do učinjene štete (zlu krv, između prethodno mirnih stranaka, na ovom svijetu ne može namiriti). Vezano za geodetsku struku; potrebno je urediti da određena osoba (vještak) ima potrebna znanja (kompetencije) za izradu geodetskih elaborata pa bi se istoj tek tada trebala dozvoliti izrada nalaza, konkretno ako ne zna izraditi elaborat, nije realno kako će izraditi korektan nalaz. Imamo situacije kad se stranke parniče 20-30 godina i na kraju po pravomoćnoj presudi se ne može napraviti elaborat. Kako može biti predložen nalaz bez snimka stvanog stanja terena te bez prikaza službenih podataka, određenih koordinata predloženog stanja itd.?

152 JOSIP ŽULJ

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Predlažem da se doda novi stavak koji glasi: Iznimno od odredbi stavka 1 točaka 2, 3 i 8 ovog članka status stalnog sudskog vještaka produžuje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovane stalnim sudskim vještakom kao stečeno pravo te može nastaviti sa radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa.

Primljeno na znanje

Uređenje sustava odgovornosti stalnih sudskih vještaka za rad djelomično je predviđeno kroz ovaj Nacrt (osnove za razrješenje te privremenu uskratu i zabranu rada), a uredit će se i pravilnikom koji će se donijeti na temelju zakonske ovlasti. S obzirom da se radi o organizacijsko-statusnom uređenju rada stalnih sudskih vještaka, problematiku na koju se u komentaru ukazuje nije moguće u cijelosti riješiti normativnim intervencijama, već je u tom smislu potrebno poticati i sudove na korištenje raspoloživih procesnih sredstava. Preventivno će se na navedeno svakako nastojati djelovati i budućim sustavom inicijalne provjere znanja kod imenovanja te obvezom kontinuiranog stručnog usavršavanja koji će se također propisati budućim pravilnikom.

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

153 Robert Kiš

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Predlažem da se doda stavak koji glasi: "Iznimno od odredbi stavka 1. točki 2. i 3. ovoga članka, za stalnog sudskog vještaka može biti ponovno imenovana osoba koja je u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona ispunjavala uvjete po dosadašnjem zakonu i već je imenovana stalnim sudskim vještakom, te da može nastaviti sa radom sve do prekida rada, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa."

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

154 Zvonko Babić

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Predlažem da se u stavku 1 točka 2 izmjeni na slijedeći način: da ima završen preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij odgovarajući području vještačenja za koje se imenuje. Predlažem da se doda nova točka (stavak) : Iznimno od odredbi stavka 1. točki 2. i 3. ovoga članka, za stalnog sudskog vještaka može biti ponovno imenovana osoba koja je u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovana stalnim sudskim vještakom te da može nastaviti sa radom sve do prekida rada, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa.

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se odnosi na završen preddiplomski studij. Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

155 ANTE MARIN

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Predlažem da se doda novi stavak koji glasi: Iznimno od odredbi stavka 1 točaka 2 i 3 ovog članka status stalnog sudskog vještaka produžuje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovane stalnim sudskim vještakom kao stečeno pravo te može nastaviti sa radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa.

156 Mate Skračić

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 28.

Predlažem da se doda stavak koji glasi: "Iznimno od odredbi stavka 1. točki 2. i 3. ovoga članka, za stalnog sudskog vještaka može biti ponovno imenovana osoba koja je u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovana stalnim sudskim vještakom te da može nastaviti sa radom sve do prekida rada, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa."

157 HRVATSKO UDRUŽENJE VJEŠTAKA
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 29.

Članak 127. promijeniti da glasi: „(1) Stalnom sudskom vještaku privremeno će se zabraniti obavljanje poslova stalnog sudskog vještaka: - ako bez opravdanog razloga ne preuzima dodijeljene predmete, - ako bez opravdanog razloga nije dovršio povjereno mu vještačenje, - ako se neprimjereno odnosi prema zaposlenicima pravosudnih tijela ili strankama, - ako se protiv njega pokrene kazneni postupak zbog kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti. (2) Privremena zabrana izriče se u trajanju od tri mjeseca do godinu dana, osim u slučaju iz stavka 1. podstavka 4. ovoga članka kada se izriče do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka.“

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

Prihvaćen

U podstavku 1. dodaju se riječi: "bez opravdanog razloga".

158 Katarina Laštro

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 29.

Predmetnim člankom, st.1. al. 1. vještaku će se moći zabraniti obavljanje poslova stalnog sudskog vještaka, 'ako ne preuzima dodijeljene predmete', u pogledu čega sam mišljenja da nije jasno definirano na koji način se odlučuje kada je nastupio takav slučaj. Naime, smatram da predmetna odredba treba glasniti 'ako bez opravdanog razloga ne preuzima dodijeljene predmete'. Nadalje, istim čl. st. 1. al. 3. vještaku će se moći zabraniti obavljanje poslova stalnog sudskog vještaka, 'ako se neprimjereno odnosi prema zaposlenicima pravosudnih tijela ili strankama', u pogledu čega sam mišljenja da prije svega nije definiran pojam neprimjerenog odnosa. S obzirom da navedeni pojam nije jasno definiran, vještaci u potpunosti bivaju nezaštićeni te se njihovo ponašanje, može od strane primjerice zaposlenika pravosudnih tijela ili stranaka, ocijeniti kao neprimjereno, a što će isključivo ovisiti o subjektivnom dojmu osobe koja će smatrati da se vještak ponašao neprimjereno, a ne prema jasno utvrđenim kriterijima. Istim čl. st. 1. al. 4. vještaku će se moći zabraniti obavljanje poslova stalnog sudskog vještaka, 'ako se protiv njega pokrene kazneni postupak zbog kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti', u pogledu čega smatram da to ne mogu biti sva kaznena djela koja se gone po službenoj dužnosti. Primjerice za počinjenje kaznenog djela protiv sigurnosti prometa na cestama iz nehaja kod kojeg ne postoji kriminalna namjera, nije jasno zašto bi počinjenje takvog djela uskraćivalo pravo rada stalnom sudskom vještaku. Dakle, st. 1. al. 1., 3. i 4. potrebno je jasno definirati.

159 IGOR GOMEZELJ

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 29.

Članak 29. Članak 127. : Vežano uz zabranu obavljanja poslova sudskog vještaka - ako se protiv njega pokrene kazneni postupak zbog kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti svakako treba izmijeniti, zbog toga što samo pokretanje postupka po službenoj dužnosti može uslijediti i zbog neosnovanih kaznenih prijava, nakon čega slijedi dug period dokazivanja nevinosti ili nepovezanosti sa slučajem iz prijave. Zbog toga bi eventualne zabrane trebale biti određene samo po okončanju kaznenog postupka i to samo u slučajevima ozbiljnih kaznenih djela, gdje je nedvojbeno dokazano da je vještak izravno kriv za ista. Po službenoj dužnosti vode se postupci zbog prijetnje, uvrede, narušenog ugleda i slično, što često proizlazi iz neosnovanih prijava. Zbog svega podržavam nastojanje da se u izmjeni navede slijedeće: „Stalnom sudskom vještaku privremeno će se zabraniti obavljanje poslova stalnog sudskog vještaka ako: je protiv njega okončan kazneni postupak tako da bude osuđen kao vinovnik težeg djela koje se progoni po službenoj dužnosti.“

Djelomično prihvaćen

U odredbu podst. 1. dodaju se riječi "bez opravdanog razloga". Kvalifikaciju "neprimjerenog ponašanja" nije moguće detaljnije precizirati ovom odredbom, ali će diskrecijsko odlučivanje o kriterijima utvrđenja nepoštivanja pravosudnog tijela i drugih sudionika postupaka pred ovim tijelima po svojoj težini i učestalosti svakako ograničiti obrazloženjem pritužbe, a u konačnici i same odluke te pripadajućim pravnim lijekom protiv iste. Kriterij pokrenutog kaznenog postupka za kaznena djela za koja se goni po službenoj dužnosti već duže vrijeme vrijedi za stalne sudske vještake, a propisan je po uzoru na uređenje za državne službenike. Unatoč hipotetskim situacijama na koje se u primjedbi ukazuje, u praksi s navedenim nije bilo posebnih problema.

Nije prihvaćen

Institut privremene zabrane odnosno udaljenja odnosi se na okolnost pokrenutog postupka i ne može se vezivati za njegovo okončanje, dok sama činjenica osude može biti samo osnova nedostojnosti za obavljanje poslova stalnih sudskih vještaka.

160 DELTA POINT d.o.o.
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 29.
Nužno je potrebno napraviti distinkciju kaznenih djela koja bi se trebala smatrati razlogom za sankcioniranje vještaka, jer je na razini groteske da to budu baš sva kaznena djela koja se gone po službenoj dužnosti.

161 DELTA POINT d.o.o.
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 29.
U prijedlogu izmjene čl.127 stavak (1) stoje taksativno pobrojani primjeri u kojim slučajevima bi se privremeno zabranilo obavljanje poslova, pa se tako navodi: 1. u prvoj alineji - ako vještak ne preuzme dodijeljene predmete (!?). Ovo je nehumano gledanje na ulogu vještaka, jer vještak može biti već zauzet i/ili preopterećen kako sudskim tako i drugim obvezama, a može biti i npr. bolestan – pa je nužno ovu realnost trezveno i humano uzeti u obzir imajući u vidu kako su vještaci pristali biti vještaci jer žele raditi - ako mogu, te slijedom navedenog treba izbaciti ovu odrednicu kao nehumanu, ponižavajuću i nepotrebnu. 2. u četvrtoj alineji se navodi primjer zabrane obavljanja vještačenja ako se protiv vještaka pokrene kazneni postupak zbog kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti (!?). Bilo bi opravdano vještaka kao izravnog suradnika sudbene vlasti nagraditi određenim, pa taman i simboličnim, imunitetom - a ne akontativno kažnjavati već pri pokretanju kaznenog postupka protiv njega. Maksimum koji bi se trebao napraviti je da se vještaka dodatno penalizira ukoliko bude OSUĐEN za teža djela, a ne samo zbog toga što je protiv njega POKRENUT postupak za neka banalna djela koja spadaju u red kaznenih djela za koje se progoni po službenoj dužnosti kao npr. za nepružanje pomoći, prijetnju, uvredu ili sl. i to sve još u fazi nedokazanosti. Ovo je nužno baš zbog toga jer vještaci već trpe stanoviti oblik zlostavljanja od drskijih odvjetnika stranaka u postupku koji u strahu za rezultate vještačenja prijetje pokretanjem kojekakvih sporova protiv vještaka u slučaju objektivnog vještačenja. Ovim činom bi se, za sada, moglo spriječiti vještaka u ishodu potvrde o nekažnjavanju i tako izravno osujetili njegovo reimenovanje, ali za to je potrebno bar neko vrijeme do isteka roka na koji je vještak imenovan, a usvajanjem četvrte alineje prijedloga izmjena čl.127. blokada rada vještaka nastupila bi odmah po pokretanju postupka. Stoga se predlaže da četvrta alineja (koja bi sada postala treća) glasi: „ako je protiv njega okončan kazneni postupak tako da bude osuđen kao vinovnik težeg djela koje se progoni po službenoj dužnosti.“ 3. U stavku(2) čl.127. neprimjereno je predložena duljina privremene zabrane, pa se predlaže da isti glasi: „(2) Privremena zabrana izriče se u trajanju od najviše tri mjeseca, osim u slučaju iz stavka 1. podstavka 4. (sada 3.) ovog članka kada se izriče do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka.“

Nije prihvaćen

Kriterij pokrenutog kaznenog postupka za kaznena djela za koja se goni po službenoj dužnosti već duže vrijeme vrijedi za stalne sudske vještake, a propisan je po uzoru na uređenje za državne službenike. Unatoč hipotetskim situacijama na koje se u primjedbi ukazuje, u praksi s navedenim nije bilo posebnih problema.

Djelomično prihvaćen

U prvu osnovu privremene zabrane dodaju se riječi "bez opravdanog razloga" pa se time od sankcioniranja isključuju sve neskrivljene objektivne okolnosti koje su nastale nakon preuzimanja obveze vještačenja. Pri tome vještaci imaju obvezu voditi računa o svom postojećem radnom opterećenju te realnim mogućnostima obavljanja poslova vještačenja u određenim rokovima. Institut privremene zabrane odnosno udaljenja odnosi se na okolnost pokrenutog postupka i ne može se vezivati za njegovo okončanje, dok sama činjenica osude može biti samo osnova nedostojnosti za obavljanje poslova stalnih sudskih vještaka. Primjedba da je rok predložen u odredbi čl 127. st. 2. Zakona o sudovima neprimjerena nije ničim posebno argumentirana, a ukazuje se i da je istovjetan rok propisan i odredbom čl. 20. st. 1. važećeg Pravilnika o stalnim sudskim vještacima ("Narodne novine", broj 38/14, 123/15, 29/16 i 61/19).

162 VINKO GRGA

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 29.**

vezano uz čl. 29. prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, nije jasno zbog čega alineja 1 st. 1. čl. 127. kojom je predviđena mogućnost izricanja privremene zabrane obavljanja djelatnosti vještaku koji ne preuzima dodijeljene predmete u rad ne sadrži ograničenje kao alineja 2. st. 1. čl. 121. kojom je izricanje takve mjere predviđeno ako vještak bez opravdanog razloga ne dovrši povjereno vještačenje. Dakle, mogućnost izricanja privremene zabrane u slučajevima u kojima vještaci ne preuzimaju dodijeljene predmete ograničiti na slučajeve u kojima vještaci navedeno čine bez opravdanog razloga.

Prihvaćen

Primjedba se prihvaća te se u podstavak 1. dodaju riječi "bez opravdanog razloga".

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 29.

Institut privremene zabrane obavljanja poslova stalnog sudskog vještaka sam po sebi ne bi bio sporan (ako su ispunjeni uvjeti za isto) kada o tome ne bi odlučivao čelnik ministarstva nadležnog za pravosuđe, već kada bi to (ispravno) bilo u nadležnosti predsjednika županijskih i/ili trgovačkih sudova (kao u ostalom i svi drugi poslovi vezani uz imenovanja, razrješenja i druge statusne stvari stalnih sudskih vještaka). Naime, predloženo zakonsko rješenje omogućava arbitrarno postupanje čenika jednog izvršnog tijela u pravosudni sustav, što daje mogućnost ozbiljne povrede ustavom zajamčene neovisnosti sudbene vlasti te zadiranja izvršne vlasti u istu. Propisani uvjet st. 1. al. 1. "ako ne preuzima dodijeljene predmete" nije jasno definiran, nije propisano tko i kako odlučuje kada je nastupo taj slučaj, a niti je poštovano načelo jednakosti oružja, tako da ta odredba treba glasiti "ako bez opravdanog razloga ne preuzima dodijeljene predmete". Propisani uvjet st. 1. al. 3. nejasan je i opasan u pogledu toga što je to neprimjeren odnos, zatim tko, na temelju čije prijave i pod kojim uvjetima odlučuje u tome radi li se o neprimjerenom odnosu, kako će se izbjeći arbitarnost u donošenju odluka, malicioznost stranaka u postupku kojima se daje alat za bezrazložno difamiranje vještaka i otezanje sudskog postupka i dr., a potpunoma je nejasno tko, kada i na temelju čije inicijative će kontrolirati rad čelnika ministarstva nadležnog za pravosuđe u takvim postupcima. Uzgred, stvarnost je potpuno obrnuta, jer postoji velik broj slučajeva neprimjerenog odnosa prema stalnim sudskim vještacima, a o sankcioniranju takvih situacija se u predloženim izmjenama zakone ne govori, dakle niti jednom se rječju ne govori o zaštiti sudskih vještaka. Propisani uvjet iz st. 1. al. 4. je nedorečen, jer zasigurno postoje situacije u kojima pokrenuti kazneni postupak (bez obzira što spada u grupu onih koja se progone po službenoj dužnosti) nema nikakve sveze s obavljanjem poslova stalnog sudskog vještaka. Također, nije definirano što znači termin "pokretanja kaznenog postupka", je li to trenutak pravomoćnosti rješenja o pokretanju istrage, je li to trenutak pravomoćnosti optužnog akta ili dr. "ako ne preuzima dodijeljene predmete" nije jasno definiran, nije propisano tko i kako odlučuje kada je nastupo taj slučaj, a niti je poštovano načelo jednakosti oružja, tako da ta odredba treba glasiti "ako bez opravdanog razloga ne preuzima dodijeljene predmete".

Djelomično prihvaćen

U odredbu podstavka 1. dodaju se riječi "bez opravdanog razloga". Nadležnost ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa za odlučivanje o statusnim pitanjima stalnih sudskih vještaka ne predstavlja zadiranje izvršne vlasti u samostalnost i neovisnost sudbene vlasti jer se ovlast Ministarstva ne odnosi na imenovanje stalnih sudskih vještaka u pojedinim sudskim postupcima, a važeći postupovni propisi sudovima ostavljaju mogućnost da vještačenje povjeravaju i osobama koje nemaju status stalnih sudskih vještaka. Nije posebno obrazloženo iz kojeg razloga bojazan od sporne kvalifikacije postoji samo u slučaju propisane nadležnosti Ministarstva, a posebno imajući u vidu da su pravilnost i zakonitost odluke Ministarstva podložni preispitivanju u upravnom sporu. Propisima koji reguliraju statusna pitanja stalnih sudskih vještaka može se propisivati isključivo odgovornost stalnih sudskih vještaka, a između ostalog i određeno neprimjereno ponašanje vještaka, o kojem Ministarstvo neće imati neposrednih saznanja, ali će ga o tome obavijestiti sama pravosudna tijela ili drugi sudionici postupaka pred ovim tijelima. Eventualna odluka Ministarstva svakako mora biti obrazložena, a podložna je i ocjeni zakonitosti u slučaju pokrenutog upravnog spora. Kao i kod brojnih drugih osnova stegovne odgovornosti odnosno udaljenja, nemoguće je ove osnove uvijek sasvim točno i određeno propisati. Odredbe statusnih propisa koje se odnose na pravosudne dužnosnike, državne službenike i druge sudionike postupaka uređuju njihovu odgovornost za eventualan neprimjeren odnos prema drugi sudionicima. Trenutak pokretanja kaznenog postupka definiran je mjerodavnim zakonom koji uređuje kazneni postupak i nije predmet ovog Zakona.

164 **HRVATSKO DRUŠTVO SUDSKIH VJEŠTAKA I PROCJENITELJA**
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 29.
Ukoliko odredba kojom je predviđena mogućnost izricanja privremene zabrane obavljanja djelatnosti vještaku koji se neprimjerno odnosi prema zaposlenicima pravosudnih tijela i strankama uđe u zakonski tekst, a obzirom da se radi o kategoriji pojmova koji nemaju dostatnu jasnoću i razumljivost za sve svoje adresate isto će biti u suprotnosti s načelom vladavine prava te kao takvo predstavljati opasnost za ovu kategoriju adresata, odnosno za sudske vještake. Isto tako vezano uz čl. 29. prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, ističe se kako nije jasno zbog čega alineja 1 st. 1. čl. 127. kojom je predviđena mogućnost izricanja privremene zabrane obavljanja djelatnosti vještaku koji ne preuzima dodijeljene predmete u rad ne sadrži ograničenje kao alineja 2. st. 1. čl. 121. kojom je izricanje takve mjere predviđeno ako vještak bez opravdanog razloga ne dovrši povjereno vještačenje. Dakle, nužno je mogućnost izricanja privremene zabrane u slučajevima u kojima vještaci ne preuzimaju dodijeljene predmete ograničiti na slučajeve u kojima vještaci navedeno čine bez opravdanog razloga.

165 **HRVATSKO DRUŠTVO SUDSKIH VJEŠTAKA I PROCJENITELJA**
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 29.
Konkretne primjedbe odnose se čl. 29. prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima kojim se mijenja čl. 127. postojećeg Zakona na način da se uvodi institut privremene zabrane obavljanja poslova stalnog sudske vještaka o čemu odlučuje Ministar pravosuđa i uprave kojemu se u ovom dijelu daju široke diskrecije u odlučivanju što smatramo vrlo osjetljivim. Ovo osobito imajući u vidu da je ministar pravosuđa stranačka osoba koja uživa povjerenje vladajuće stranke, odnosno, vladajućih struktura pa smatramo potrebnim provjeru ove odredbe prema Zakonu o sprječavanju sukoba interesa vezano na pristranosti glede ovlasti odlučivanja o imenovanju i razrješenju sudske vještaka. Također, osobito takvu ulogu predstavnika ministarstva pravosuđa smatramo spornom u kontekstu mogućnosti izricanja privremene zabrane koja se može izreći čak i u slučaju ako se vještak "neprimjerno" odnosi prema zaposlenicima pravosudnih tijela ili strankama budući da se radi o pojmu koji podliježe vrlo širokoj vrijednosnoj prosudbi pojedinačnih zaposlenika pravosudnih tijela koji su vjerojatno ti koji će u praksi prijavljivati neprimjeren odnos vještaka, a bez čvrstih pisanih kriterija o tome što je neprimjeren odnos vještaka. S tim u vezi, usporedbe radi, želimo ukazati da primjerice odvjetnicima koji su također integralni dio pravosudnog sustava nije moguće izreći privremenu zabranu obavljanja djelatnosti zbog primjerice vrijeđanja suda što se također može okarakterizirati kao neprimjerno ponašanje. U tom smislu se ukazuje i na predmet Europskog suda za ljudska prava, zahtjev broj: 51000/11 u kojem je odvjetniku izrečena

Djelomično prihvaćen

Uvažavajući činjenicu da rad vještaka predstavlja stručnu potporu radu pravosudnih tijela i da ih pravosudna tijela angažiraju nužno je propisati i sankcije za propuste u radu stalnih sudske vještaka. Kao i kod brojnih drugih osnova stegovne odgovornosti odnosno udaljenja nemoguće je ove osnove uvijek sasvim točno i određeno propisati, a diskrecijska ocjena u odlučivanju ograničena je činjenicama utvđenim u postupku, obrazloženjem donesene odluke te pravom na zaštitu pokretanjem upravnog spora. Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se odnosi na definiranje takvih propusta nepostojanjem opravdanih razloga.

Djelomično prihvaćen

Uvažavajući činjenicu da rad vještaka predstavlja stručnu potporu radu pravosudnih tijela i da ih pravosudna tijela angažiraju nužno je propisati i sankcije za propuste u radu stalnih sudske vještaka. Kao i kod brojnih drugih osnova stegovne odgovornosti odnosno udaljenja nemoguće je sve osnove uvijek sasvim točno i određeno propisati, a diskrecijska ocjena ograničena je činjenicama utvđenim u postupku, obrazloženjem donesene odluke te pravom na zaštitu pokretanjem upravnog spora. Nije posebno obrazloženo iz kojeg razloga bojazan od sporne kvalifikacije postoji samo u slučaju propisane nadležnosti Ministarstva i zašto bi ovu ovlast trebalo posebno preispitati u kontekstu sprječavanja sukoba interesa. Primjedba se prihvaća u dijelu u kojem se odnosi na definiranje takvih propusta nepostojanjem opravdanih razloga. Kriterij pokrenutog kaznenog postupka za kaznena djela za koja se goni po službenoj dužnosti već duže vrijeme vrijedi za stalne sudske vještake, a propisan je po uzoru na uređenje za državne službenike. Unatoč hipotetskim situacijama na koje se u primjedbi ukazuje, u praksi s navedenim nije bilo posebnih problema.

novčana kazna zbog vrijeđanja suda, a kao primjer situacije u kojoj sudac i konstruktivnu kritiku može shvatiti kao uvredu i neprimjerno ponašanje. Samim time, neprihvatljivo je i krajnje opasno tumačenje pojma „neprimjerno“ u takvim okolnostima prepustiti ministarstvu pravosuđa budući da isto može imati dalekosežne posljedice na obavljanje službe, ali i ekonomske interese vještaka koji će u slučaju da im se neosnovano zabrani rad u određenom periodu trpjeti materijalnu štetu te biti prisiljeni potraživati naknadu štete zbog izgubljene dobiti od Republike Hrvatske. Dakle, ukoliko odredba kojom je predviđena mogućnost izricanja privremene zabrane obavljanja djelatnosti vještaku koji se neprimjerno odnosi prema zaposlenicima pravosudnih tijela i strankama uđe u zakonski tekst, a obzirom da se radi o kategoriji pojmova koji nemaju dostatnu jasnoću i razumljivost za sve svoje adresate isto će biti u suprotnosti s načelom vladavine prava te kao takvo predstavljati opasnost za ovu kategoriju adresata, odnosno za sudske vještake. Isto tako vezano uz čl. 29. prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, ističe se kako nije jasno zbog čega alineja 1 st. 1. čl. 127. kojom je predviđena mogućnost izricanja privremene zabrane obavljanja djelatnosti vještaku koji ne preuzima dodijeljene predmete u rad ne sadrži ograničenje kao alineja 2. st. 1. čl. 121. kojom je izricanje takve mjere predviđeno ako vještak bez opravdanog razloga ne dovrši povjereno vještačenje. Dakle, nužno je mogućnost izricanja privremene zabrane u slučajevima u kojima vještaci ne preuzimaju dodijeljene predmete ograničiti na slučajeve u kojima vještaci navedeno čine bez opravdanog razloga. Nadalje, u odnosu na isti članak kojim je predviđena mogućnost izricanja privremene zabrane obavljanja djelatnosti u slučajevima u kojima je protiv vještaka pokrenut kazneni postupak za kaznena djela koja se gone po službenoj dužnosti treba reći kako navedeno predstavlja široku paletu kaznenih djela od kojih se određena pravno, zdravorazumski i životno ne mogu smatrati kaznenim djelima koja bi trebala predstavljati razlog za izricanje zabrane obavljanja djelatnosti. S tim u vezi, navodi se kako je nužno potrebno napraviti distinkciju kaznenih djela koja bi se opravdano trebala smatrati razlogom za, međutim, da to ne mogu sasvim uopćeno biti sva kaznena djela koja se gone po službenoj dužnosti obzirom da isto, primjerice, podrazumijeva i počinjenje kaznenog djela protiv sigurnosti prometa na cestama iz nehaja kod kojeg ne postoji kriminalna namjera koja bi opravdavala uskraćivanje nekoj osobi prava da se bavi vještačkom djelatnošću.

166 **Mate Skračić**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 29.

U prijedlogu izmjene čl. 127 stavak (1) u prvoj alineji se navodi: "ako vještak ne preuzme dodijeljene predmete". Predlaže se izbaciti ovu odrednicu. U prijedlogu izmjene čl. 127.a st. 1. alineja 2. navedeno je kako će se sudski vještak razriješiti ako se utvrdi kako nisu postojali, odnosno da su prestali postojati uvjeti na temelju kojih je imenovan. Ova odredba je nedefinirana zbog čega bi bilo potrebno istu dodatno razraditi, točno navesti što od uvjeta za imenovanje sudskim vještakom je moglo ne postojati, ili prestati postojati.

167 **HRVATSKO UDRUŽENJE VJEŠTAKA**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 30.

Iza članka 127. dodati članke 127.a, 127.b, 127. c koji glase: "Članak 127.a Sudski vještaci smiju isticati zvanje sudskog vještaka samo kad daju nalaz i mišljenje na zahtjev suda ili zahtjev stranaka radi ostvarenja njihovih prava, za potrebe procjena vrijednosti nekretnina prema posebnom propisu, a u drugim slučajevima samo po odobrenju predsjednika suda koji ih je imenovao. Članak 127.b Stalni sudski vještak razriješit će se: – ako to sam zatraži, – ako se utvrdi da nisu postojali odnosno da su prestali postojati uvjeti na temelju kojih je imenovan, – ako je na temelju pravomoćne odluke nadležnog tijela proglašen nesposobnim za obavljanje djelatnosti iz područja za koje je imenovan, – ako mu je na temelju pravomoćne sudske odluke oduzeta poslovna sposobnost, – ako mu je izrečena pravomoćna presuda za kazneno djelo koje je zapreka za prijam u državnu službu, – ako nesavjesno ili neuredno obavlja povjerene mu poslove vještačenja, – ako ne dostavi dokaz o zaključenom ugovoru o osiguranju od odgovornosti za obavljanje poslova stalnog sudskog vještaka, – ako povrijedi odredbe članka 130. ovoga Zakona, – ako obavlja poslove stalnog sudskog vještaka i nakon izvršnosti rješenja o privremenoj zabrani obavljanja poslova sudskog vještaka. Članak 127.c (1) Stalne sudske vještake imenuje i razrješava te o njihovim drugim pravima i dužnostima odlučuje ministar nadležan za poslove pravosuđa. (2) Protiv odluka iz stavka 1. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom. (3) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa vodi popis imenovanih stalnih sudskih vještaka i pravnih osoba koje obavljaju sudsko vještačenje te ga objavljuje na svojoj internetskoj stranici. Za pravne osobe navodi se i popis zaposlenih sudskih vještaka u pravnoj osobi. (4) Ministar nadležan za poslove pravosuđa propisat će u roku 6 mjeseci pravilnikom postupak imenovanja i razrješavanja stalnih sudskih vještaka, njihova prava i dužnosti te visinu nagrade i naknade troškova za njihov rad."

Djelomično prihvaćen

Uvažavajući činjenicu da rad vještaka predstavlja stručnu potporu radu pravosudnih tijela i da ih pravosudna tijela angažiraju nužno je propisati i sankcije za propuste u radu stalnih sudskih vještaka. Kao i kod brojnih drugih osnova stegovne odgovornosti odnosno udaljenja ove osnove nemoguće je uvijek sasvim točno i određeno propisati, a diskrecijska ocjena ograničena je činjenicama utvđenim u postupku, obrazloženjem donesene odluke te pravom na zaštitu pokretanjem upravnog spora. Odredba podst. 1. dopunit će se riječima: "bez opravdanog razloga", a odredba podst. 2. u ovom je obliku propisana i u važećem Pravilniku o stalnim sudskim vještacima, ali i nekim drugim propisima koji reguliraju rad pojedinih sudionika u pravosuđu, primjerice u čl. 21. st. 1. t. 1. Zakona o javnom bilježništvu.

Nije prihvaćen

Ograničenje isticanja svojstva stalnog sudskog vještaka smatra se zastarjelim rješenjem za koje se ne nalazi opravdanost zadržavanja. Obrazloženje razloga iz kojeg Nacrt ne predviđa davanje statusa imenovanog stalnog sudskog vještaka pravnim osobama je višekratno prethodno dano pa se iz navedenog razloga ne može prihvatiti niti prijedlog dopune odredbe čl. 127.b st. 3., a rok za donošenje provedbenog propisa se prema nomotehničkim pravilima propisuje isključivo u prijelaznim i završnim odredbama zakona.

168 Ana Džapo

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 30.

U skladu s navedenim pod čl. 28., riječ „imenovati“ se treba zamijeniti sa riječi "registrirati" ili "ovlastiti" ili "upisati" ili sl. Predmetni članak uređuje tko odlučuje o pravima i dužnostima stalnih sudskih vještaka bez definiranja osnovnog cilja i svrhe tijela koje bi isto činilo. Odlučivanje o istom podrazumijeva i određene odgovornosti, te se predlaže urediti kako je osnovni cilj tijela osiguravanje stručnosti, neovisnosti, nepristranosti i integriteta stalnih sudskih vještaka. Prema navedenom podrazumijeva se kako bi i samo tijelo koje će odlučivati i voditi brigu o gore navodnom trebalo biti samostalno i neovisno, za koje se preporuča da ostane dio sudbene vlasti ili da se osnuje zasebno tijelo (npr. komora stalnih sudskih vještaka).

169 Katarina Laštro

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 30.

Čl. 4. Ustava RH utvrđeno je da je državna vlast ustrojena na načelu diobe vlasti, na zakonodavnu, izvršnu i sudbenu vlast. Stalni sudski vještaci, primarno su dio pravosudnog sustava u užem smislu, pa se postavlja pitanje miješanja izvršne vlasti u sudsku, ukoliko umjesto predsjednika županijskih ili trgovačkih sudova, posao imenovanja i razrješenja sudskih vještaka, obavlja ministar nadležan za pravosuđe, slijedom čega se krši jedno od temeljnih ustavnih načela određeno čl. 115. st. 2. Ustava RH - samostalnost i neovisnost sudbene vlasti.

Nije prihvaćen

Prijedlog za zamjenu izraza "imenovanje" drugim izrazima nije posebno obrazložen, a kako je imenovanje stalnih sudskih vještaka u našem sustavu već uvriježen izraz za davanje ovlaštenja za obavljanje ovih poslova nakon utvrđenja ispunjenosti svih propisanih uvjeta, ne nalazi se potreba njegove izmjene. Nadležnost ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa da odlučuje o statusnim pitanjima stalnih sudskih vještaka ni na koji se način ne smatra protivnom samostalnosti i neovisnosti sudbene vlasti niti u nju zadire, prvenstveno iz razloga što se sudovima ne nameće imenovanje točno određenih stalnih sudskih vještaka u konkretnim sudskim postupcima. Eventualno osnivanje središnje komore i sustava obvezujućeg sustava članstva ne znači nužno da bi se takvom tijelu povjerilo odlučivanje o imenovanju i razrješenju.

Nije prihvaćen

Predloženim orijenosom nadležnosti ne dolazi ni do kakvog zadiranja u samostalnost i neovisnost sudbene vlasti od strane izvršne pa nema niti povrede ustavnog načela trodiobe vlasti, prvenstveno iz razloga što se sudovima ne nameće imenovanje točno određenih stalnih sudskih vještaka u konkretnim sudskim postupcima niti sudovi imaju obvezu vještačenje povjeravati samo osobama sa statusom imenovanih stalnih sudskih vještaka.

170 DELTA POINT d.o.o.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 30.

Ovaj članak donosi suštinsku promjenu u postupcima imenovanja i razrješenja stalnih sudskih vještaka, na način da je imenovanje iz sfere sudbene vlasti (predsjednici županijskih ili trgovačkih sudova; čl. 126. st. 4. važećeg Zakona o sudovima) preneseno u sferu izvršne vlasti (ministar nadležan za poslove pravosuđa; čl. 127.b st. 1.). Umjesto predsjednika županijskih ili trgovačkih sudova, prijedlog je da posao imenovanja i razrješenja sudskih vještaka obavlja ministar nadležan za pravosuđe, što predstavlja očiti pokušaj miješanja izvršne vlasti u sudbenu. Naime, sudski vještaci sudjeluju u velikom broju sudskih postupaka, važan su čimbenik istih, i često puta bez stručnog nalaza i mišljenja, odnosno procjene, nije moguće donijeti zakonitu odluku u sudskom postupku. Upravo stoga, vještaci su primarno dio pravosudnog sustava u užem smislu, pa imenovanje i razrješenje vještaka po tijelu koje nije dio pravosudnog sustava krši jedno od temeljnih ustavnih načela – samostalnost i neovisnost sudbene vlasti (čl. 115. st. 2. Ustava RH). Osim toga, ne i manje važno, ministar nadležan za pravosuđe čelnik je tijela izvršne vlasti Republike Hrvatske, koja je često i sama stranka u postupku (bilo kao tužitelj u većini kaznenih postupaka, bilo kao stranka u brojnim građanskim sporovima), pa bi ovlast imenovanja i razrješenja sudskih vještaka mogla lako biti zloupotrijebljena kada je to po procjeni izvršne vlasti oportuno u svezi s nekim sudskim postupkom, s nesagledivim posljedicama na taj, ali moguće i druge sudske postupke u tijeku, kao i na stanje pravosuđa općenito. S obzirom da je prijedlog centralizacije evidencije i imenovanja vještaka sam po sebi prihvatljiv, predlaže se da isti, umjesto ministra nadležnog za pravosuđe, ustroji, vodi i nadzire predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

171 DELTA POINT d.o.o.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 30.

U čl. 127.a st. 1. al. 2. navedeno je kako će se sudski vještak razriješiti ako se utvrdi kako nisu postojali, odnosno da su prestali postojati uvjeti na temelju kojih je imenovan. Radi se o neodređenoj odredbi, kojom se može manipulirati, zbog čega bi bilo potrebno istu dodatno razraditi, dakle taksativno navesti što od uvjeta za imenovanje sudskim vještakom je moglo ne postojati, ili prestati postojati, a dodatno bi trebalo propisati sustav kontrole, kao i način provođenja takovog postupka, sve kako bi se osigurala zakonitost i ravnopravnost oružja u postupku.

Nije prihvaćen

Predloženim prijenosom nadležnosti ne dolazi ni do kakvog zadiranja u samostalnost i neovisnost sudbene vlasti od strane izvršne pa nema niti povrede ustavnog načela trodiobe vlasti, prvenstveno iz razloga što se sudovima ne nameće imenovanje točno određenih stalnih sudskih vještaka u konkretnim sudskim postupcima niti sudovi imaju obvezu vještačenje povjeravati samo osobama sa statusom imenovanih stalnih sudskih vještaka. Sasvim je neargumentirana teza da bi se ovlast odlučivanja o statusnim pitanjima stalnih sudskih vještaka mogla "zloupotrebjavati kada je to po procjeni izvršne vlasti oportuno u svezi s nekim sudskim postupkom" jer je nejasno kako se utvrđivanjem postojanja odnosno nepostojanja uvjeta, koje će u konačnici donošenjem zakona definirati zakonodavna vlasti, a koje će odlučivanje biti podložno preispitivanju od strane sudbene vlasti, može utjecati na konkretne sudske postupke u tijeku. S obzirom na brojnost imenovanih stalnih sudskih vještaka i činjenicu da prema važećem uređenju ove zadaće nisu mogla učinkovito obavljati čak 24 suda, sasvim je neosnovano smatrati da će ih uspješno moći obavljati samo jedan sud.

Nije prihvaćen

Ovakva odredba postoji i u važećem Pravilniku o stalnim sudskim vještacima, a pored toga postoji i u nekim drugim propisima, primjerice u čl. 21. st. 1. t. 1. Zakona o javnom bilježništvu. Nije posebno obrazloženo iz kojeg se razloga smatra neodređenom, imajući u vidu da su svi uvjeti imenovanja taksativno propisani i da moraju postojati cijelo vrijeme za koje stalni sudski vještak obavlja poslove u ovom svojstvu. Pored isključenja mogućnosti bilo kakvog diskrecijskog odlučivanja, ukazuje se i na postojanje predviđene sudske zaštite protiv donesene prvostupanjske odluke.

172 Zrinko Ručević

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 30.

Članak 127.b donosi suštinsku promjenu u postupcima imenovanja i razrješenja stalnih sudskih vještaka, na način da je imenovanje iz sfere sudske vlasti (predsjednici županijskih ili trgovačkih sudova; čl. 126. st. 4. važećeg Zakona o sudovima) preneseno u sferu izvršne vlasti (ministar nadležan za poslove pravosuđa; čl. 127.b st. 1.). Umjesto predsjednika županijskih ili trgovačkih sudova, prijedlog je da posao imenovanja i razrješenja sudskih vještaka obavlja ministar nadležan za pravosuđe, što predstavlja očiti pokušaj miješanja izvršne vlasti u sudsku. Naime, sudski vještaci sudjeluju u velikom broju sudskih postupaka, važan su čimbenik istih, i često puta bez stručnog nalaza i mišljenja, odnosno procjene, nije moguće donijeti zakonitu odluku u sudskom postupku. Upravo stoga, vještaci su primarno dio pravosudnog sustava u užem smislu, pa imenovanje i razrješenje vještaka po tijelu koje nije dio pravosudnog sustava krši jedno od temeljnih ustavnih načela – samostalnost i neovisnost sudbene vlasti (čl. 115. st. 2. Ustava RH). Osim toga, ne i najmanje važno, ministar nadležan za pravosuđe čelnik je tijela izvršne vlasti Republike Hrvatske, koja je često i sama stranka u postupku (bilo kao tužitelj u većini kaznenih postupaka, bilo kao stranka u brojnim građanskim sporovima), pa bi ovlast imenovanja i razrješenja sudskih vještaka mogla lako biti zloupotrijebljena kada je to po procjeni izvršne vlasti oportuno u svezi s nekim sudskim postupkom, s nesagledivim posljedicama na taj, ali moguće i druge sudske postupke u tijeku, kao i na stanje pravosuđa općenito. Dakle, radi se o prijedlogu mogućeg arbitrarnog postupanja, bez sustava kontrole istoga.

173 Zrinko Ručević

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 30.

U čl. 127.a st. 1. al. 2. navedeno je kako će se sudski vještak razriješiti ako se utvrdi kako nisu postojali, odnosno da su prestali postojati uvjeti na temelju kojih je imenovan. Radi se o neodređenoj odredbi, kojom se može manipulirati, zbog čega bi bilo potrebno istu dodatno razraditi, dakle taksativno navesti što od uvjeta za imenovanje sudskim vještakom je moglo ne postojati, ili prestati postojati, a dodatno bi trebalo propisati sustav kontrole, kao i način provođenja takovog postupka, sve kako bi se osigurala zakonitost i ravnopravnost oružja stranaka u postupku.

Nije prihvaćen

Predloženim prijenosom nadležnosti ne dolazi ni do kakvog zadiranja u samostalnost i neovisnost sudbene vlasti od strane izvršne pa nema niti povrede ustavnog načela trodiobe vlasti, prvenstveno iz razloga što se sudovima ne nameće imenovanje točno određenih stalnih sudskih vještaka u konkretnim sudskim postupcima niti sudovi imaju obvezu imenovanja stalnih sudskih vještaka. Sasvim je neargumentirana teza da bi se ovlast odlučivanja o statusnim pitanjima stalnih sudskih vještaka mogla "zloupotrebjavati kada je to po procjeni izvršne vlasti oportuno u svezi s nekim sudskim postupkom" jer je nejasno kako se utvrđivanjem postojanja odnosno nepostojanja uvjeta, koje će u konačnici donošenjem zakona definirati zakonodavna vlasti, a koje će odlučivanje biti podložno preispitivanju od strane sudbene vlasti, može utjecati na konkretne sudske postupke u tijeku.

Nije prihvaćen

Ovakva odredba postoji i u važećem Pravilniku o stalnim sudskim vještacima, a pored toga postoji i u nekim drugim propisima, primjerice u čl. 21. st. 1. t. 1. Zakona o javnom bilježništvu. Nije posebno obrazloženo iz kojeg se razloga smatra neodređenom, imajući u vidu da su svi uvjeti imenovanja taksativno propisani i da moraju postojati cijelo vrijeme za koje stalni sudski vještak obavlja poslove u ovom svojstvu. Pored isključenja mogućnosti bilo kakvog diskrecijskog odlučivanja, ukazuje se i na postojanje predviđene sudske zaštite protiv donesene prvostupanjske odluke.

174 HRVATSKO DRUŠTVO SUDSKIH VJEŠTAKA I PROCJENITELJA

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 30.

Problem u kontekstu izricanja privremene zabrane obavljanja djelatnosti u slučaju kada se protiv vještaka vodi kazneni postupak predstavlja i činjenica što u takvom slučaju faktično dolazi do povrede prava na presumpciju nevinosti konkretnog vještaka kojem se takva zabrana izriče, a obzirom da mu se zabranjuje obavljanje djelatnosti samom činjenicom pokretanja kaznenog postupka, i to bez bilo kakve financijske kompenzacije za period dok je zabrana na snazi.

Nije prihvaćen

Instrument privremene zabrane istovjetan je institutu privremenog udaljenja koji je u istovjetnim slučajevima reguliran i u odnosu na druge sudionike postupaka pred pravosudnim tijelima. Kriterij pokrenutog kaznenog postupka za kaznena djela za koja se goni po službenoj dužnosti već duže vrijeme vrijedi za stalne sudske vještake, a propisan je po uzoru na uređenje za državne službenike.

175 HRVATSKO DRUŠTVO SUDSKIH VJEŠTAKA I PROCJENITELJA

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 30.

Navedeno se jednako odnosi i na čl. 30. Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima koji kao razlog za razrješenje propisuju postojanje pravomoćne presude za kazneno djelo koje predstavlja zapreku za prijam u državnu službu, a što se sukladno čl. 49. Zakona o državnim službenicima ponovno odnosi na sva kaznena djela koja se gone po službenoj dužnosti. Naime, čl. 49. Zakona o državnim službenicima propisano da u državnu službu ne mogu biti primljene osobe protiv kojih se vodi kazneni postupak po službenoj dužnosti ili koje su proglašene krivima za kazneno djelo za koje se kazneni postupak vodi po službenoj dužnosti. Spomenuta zakonska odredba u navedenom izričaju u Zakon o državnim službenicima unesena je zakonskim izmjenama iz 2017. godine, dok je navedena odredba u ranijim verzijama zakona, posljednji puta u Zakonu NN 92/05., 140/05., 142/06., 77/07., 107/07., 27/08., 34/11., 49/11., 150/11., 34/12., 49/12, 38/13., 37/13., 1/15., 138/15., 102/15, sadržavala taksativno navođenje grupa kaznenih djela koja predstavljaju zapreku za prijam u državnu službu. Iz krajnje nejasnog razloga, taksativno navođenje skupina kaznenih djela u novom izričaju zakonske odredbe čl. 49. Zakona o državnim službenicima nakon izmjena i dopuna zakona 2017. godine je izmijenjeno, radi usklađenja sa Kaznenim zakonom, obzirom na učestale izmjene Kaznenog zakona u dijelu naziva pojedinih skupina kaznenih djela, pri čemu se zakonodavcu očito najpraktičnijim činilo eventualne dileme do kojih u praksi moguće dolazi zbog učestalih izmjena Kaznenog zakona razriješiti na način da se zakonska odredba krajnje pojednostavi te kao zapreka za prijam u državnu službu propiše kazneni postupak ili kaznena osuda protiv svih kaznenih djela koja se progone po službenoj dužnosti. U prilog navedenom govori i samo obrazloženje predlagatelja zakonskih izmjena koje isti daje u Prijedlogu o izmjenama i dopunama od 13. travnja 2017. godine upućenom Hrvatskom saboru u kojem se kao obrazloženje za izmjenu čl. 49. Zakona o državnim službenicima izrijekom navodi sljedeće: „Predlaže se, umjesto taksativnog navođenja naziva grupa kaznenih djela koje su zapreke za prijam u državnu službu, propisati da u državnu službu ne mogu biti primljene osobe

Nije prihvaćen

Kriterij pokrenutog kaznenog postupka za kaznena djela za koja se goni po službenoj dužnosti već duže vrijeme vrijedi za stalne sudske vještake, a propisan je po uzoru na uređenje za državne službenike.

protiv kojih se vodi kazneni postupak po službenoj dužnosti ili koje su proglašene krivim za kazneno djelo za koje se kazneni postupak vodi po službenoj dužnosti. Na taj način riješile bi se dvojbe da li su određena kaznena djela zapreka za prijam u državnu službu. Također na taj način izbjegli bi se slučajevi da određena kaznena djela predstavljaju zapreku za prijam u državnu službu, odnosno da pravomoćna presuda bude razlog prestanka državne službe po sili zakona u slučaju kaznenih djela koja po svojoj prirodi ne bi trebala biti zapreka za prijam u državnu službu (npr. određena kaznena djela u prometu) ili su prema počiniteljima izrečene mjere koje upućuju da se ne radi o težim kaznenim djelima (npr. uvjetna osuda). Dakle, očito niti intencija predlagatelja zakonskih izmjena nije bila da sva kaznena djela koja se progone po službenoj dužnosti predstavljaju zapreku za prijam u državnu službu, a budući da se u prijedlogu izmjena zakona izriječno spominju kaznena djela koja po svojoj prirodi ne bi trebala biti zapreka za prijam u državnu službu te se kao primjer istih navode upravo prometne nesreće i slučajevi kada su počiniteljima primjerice izrečene uvjetne osude. U prilog svemu navedenom govori i očitovanje Ministarstva pravosuđa dano za potrebe postupka pred Ustavnim sudom koji se vodio prema prijedlogu Hrvatske udruge sudskih vještaka i procjenitelja za ocjenu ustavnosti Pravilnika o stalnim sudskim vještacima (Broj: U-II-8057/2014), gdje Ministarstvo očitujući se na prigovore vezano za primjenu čl. 49. Zakona o državnim službenicima na sudske vještake, navodi sljedeće: „Svrha postojanja ovakve odredbe je ograničenje postupanja i sudjelovanja u sudskim postupcima osoba za koje postoji određen stupanj sumnje u počinjenje određenih kaznenih djela, već prethodno utvrđenih kao težih, a čiji su zaštitni objekti: život i tijelo, slobode i prava čovjeka i građanina, Republika Hrvatska, vrijednosti zaštićene međunarodnim pravom, spolna sloboda i spolno ćudoređe, brak, obitelj i mladež, imovina, sigurnost platnog prometa i poslovanja, pravosuđe, vjerodostojnost isprava, javni red i službena dužnost. Dakle, iz... upućivanja na čl. 49. st. 1. točku a) Zakona o državnim službenicima jasno je da zapreka za imenovanje stalnog sudskog vještaka nije vođenje bilo kojeg kaznenog postupka za bilo koje kazneno djelo... a budući da ista nisu obuhvaćena propisanim katalogom kaznenih djela“. Ovdje treba ukazati kako se ne radi o pukom teoretiziranju već konkretnim slučajevima iz prakse pa se tako ukazuje na predmet sudskog vještaka kojem je izrečena uvjetna osuda radi počinjenja kaznenog djela protiv sigurnosti prometa na cestama iz nehaja, zbog čega je posljedično utvrđeno da isti ne ispunjava uvjete za ponovno imenovanje sudskim vještakom, iako je vještačku djelatnost prije toga besprijekorno obavljao duž niz godina, a u vezi čega je u trenutno u tijeku spor pred Upravnim sudom u Zagrebu koji se vodi pod poslovnim brojem: Usl-911/2021. Dodatan problem u kontekstu izricanja privremene zabrane obavljanja djelatnosti u slučaju kada se protiv vještaka vodi kazneni postupak predstavlja i činjenica što u takvom slučaju faktično dolazi do povrede prava na presumpciju nevinosti konkretnog vještaka kojem se takva.

zabrana izriče, a obzirom da mu se zabranjuje obavljanje djelatnosti samom činjenicom pokretanja kaznenog postupka, i to bez bilo kakve financijske kompenzacije za period dok je zabrana na snazi.

176 Zorislav Kaleb

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 33.
Predlažem da prijedlog za provjeru predsjednici sudova šalju direktno SOA-i kao i do sada, a da rok teče mjesec dana od dana stupanja na snagu Pravilnika o sigurnosnim provjerama sudaca. Predviđeno je da se Pravilnik o sigurnosnim provjerama donese se u roku od 6 mjeseci od stupanja na snagu Zakona, dakle do 1. srpnja 2022., a da predsjednici sudova podnesu zahtjev za obnavljanje sigurnosne provjere u roku mjesec dan od dana stupanja na snagu Zakona, dakle do 1. veljače 2022. što bi trebalo uskladiti, jer se ne mogu se obavljati provjere dok Pravilnik ne stupi na snagu. Promijenjeni tekst bi glasio: 1) Za sve suce koji su imenovani i koji obnašaju sudačku dužnost na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, a u odnosu na koje nije provedena sigurnosna provjera ili u odnosu na koje je sigurnosna provjera provedena prije više od pet godina, predsjednici sudova dužni su nadležnoj sigurnosno-obavještajnoj agenciji podnijeti zahtjev za provedbu temeljne sigurnosne provjere u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu Pravilnika iz stavka 5 članka 86a ovog Zakona. Sigurnosna provjera se provodi popunjavanjem upitnika i davanjem suglasnosti kandidata za sigurnosnu provjeru. Nije razrađeno pitanje što u slučaju nedavanja suglasnosti kandidata koji već obavlja sudačku dužnost?

177 DRUŠTVO SUDSKIH TUMAČA I PREVODITELJA
PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 34.
Članak 34 Društvo sudskih tumača i prevoditelja, Jasna Rodeš, predsjednica Predlažemo dodati riječ „tumačenja i“ pod: (1) Stalni sudski tumači, stalni sudski vještaci i stalni sudski procjenitelji imenovani sukladno odredbama Zakona o sudovima (Narodne novine, br. 28/13, 33/15, 82/15 i 67/18 obavljaju poslove tumačenja i prevođenja ...) – navođenje oba izraza ovdje bilo bi sukladno i terminologiji u NKD 74.30 prevoditeljske djelatnosti i usluge tumača

Djelomično prihvaćen

Primjedba se prihvaća su odnosu na potrebu usklađenja rokova stupanja na snagu Zakona te donošenja i stupanja na snagu provedbenih propisa. Uloga Ministarstva nužna je s obzirom na brojnost sudaca u odnosu na koje je potrebno provesti postupak obnove te na ograničenost kapaciteta nadležne sigurnosno-obavještajne agencije pa će se dinamika vršenja provjera te konkretno vrijeme dostave potrebnih podataka popunjavanjem odgovarajućeg obrasca sporazumno utvrđivati. Odbijanje pristupanja provjeri sankcionirat će se u stegovnom postupku protiv sudaca.

Prihvaćen

U odredbe se unose riječi "tumačenje i prevođenje".

178 Katarina Laštro

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 34.
Predlaže se izmijeniti st. 1. čl. 34., na način da isti glasi: „Stalni sudski tumači, stalni sudski vještaci i stalni sudski procjenitelji imenovani u skladu s odredbama Zakona o sudovima (Narodne novine, broj 28/2013., 33/2015., 85/2015. i 67/2018.) mogu nastaviti obavljanje poslove prevođenja, vještačenja odnosno procjenjivanja prema ovom Zakonu sukladno stečenim imenovanjima bez ikakvih dodatnih uvjeta.“

179 DELTA POINT d.o.o.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 34.
Predlaže se izmijeniti st. 1. čl. 34., na način da isti glasi: „Stalni sudski tumači, stalni sudski vještaci i stalni sudski procjenitelji imenovani u skladu s odredbama Zakona o sudovima (Narodne novine, broj 28/2013., 33/2015., 85/2015. i 67/2018.) mogu nastaviti obavljanje poslove prevođenja, vještačenja odnosno procjenjivanja prema ovom Zakonu sukladno stečenim imenovanjima bez ikakvih dodatnih uvjeta.“

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci i tumači se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnici u tom slučaju propisuju samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih tumača i vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim tumačima i vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenim postupcima nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Zadržavanje zasebnog statusa stalnih sudskih procjenitelja nije niti predviđeno Nacrtom.

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci i tumači se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnici u tom slučaju propisuju samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih tumača i vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim tumačima i vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenim postupcima nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Zadržavanje zasebnog statusa stalnih sudskih procjenitelja nije Nacrtom niti predviđeno.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 34.

U prijelaznim i završnim odredbama (čl. 34. st. 1.) predloženo je da bi stalni sudski tumači, stalni sudski vještaci i stalni sudski procjenitelji imenovani u skladu s odredbama danas važećeg Zakona o sudovima obavljali poslove prevođenja, vještačenja, odnosno procjenjivanja u skladu s odredbama tog Zakona, do isteka vremena na koje su imenovani. Posljedica takve odredbe je da bi po isteku tog vremena stalni sudski tumači, vještaci i procjenitelji, ako se žele nastaviti baviti tim poslovima, trebali proći kroz postupak propisan predmetnim Prijedlogom, primjerice za stalne sudske vještake propisane predloženim čl. 126. S jedne strane, ako u jednom trenutku svi tumači, vještaci ili procjenitelji više ne budu mogli obavljati poslove vještačenja, postavlja se pitanje tko će ih obavljati. Nadalje, ako se mora ponovno prolaziti postupak stručne obuke, postavlja se pitanje tko će istu pružiti (jer neće biti niti jednog sudske vještaka). Osim toga, radi se o prijedlogu koji je protivan načelu zaštite legitimnih očekivanja, čije postojanje je u pravnom poretku Republike Hrvatske potvrdio Ustavni sud Republike Hrvatske u svojoj odluci br. U-III/4366/2005 od 5. travnja 2006. (Obveza poštivanja navedenih ustavnih vrednota nužno dovodi i do obveze tumačenja mjerodavnih zakona i drugih propisa u skladu s dva važna načela koja su sastavnice navedenih ustavnih vrednota. To su načelo pravne sigurnosti (izvjesnosti) i s njim povezano načelo zaštite legitimnih očekivanja stranaka u postupcima u kojima se odlučuje o njihovim pravima i obvezama.) Ujedno, načelo zaštite legitimnih očekivanja već je dugi niz godina sastavni dio pravne stečevine Europske unije, jer se radi o načelu sadržanom u grupi općih pravnih načela koja predstavljaju izvor prava Europske unije s interpretativnom ulogom (nepisane pravne norme koje nastaju kroz sudsku praksu, a povezane su s institutima pravne sigurnosti, institucionalne ravnoteže, legitimnim očekivanjima i dr.) (Izvori i područje primjene prava Europske unije; dostupno na: http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/hr/displayFtu.html?ftuId=FTU_1.2.1.html) Kako se u konkretnom slučaju radi o velikom broju stalnih sudskih vještaka koji taj posao obavljaju dugi niz godina (desetljećima), oni su stekli legitimna očekivanja da će se poslovima stalnog sudske vještaka moći baviti i u budućnosti (naravno, pod pretpostavkom ispunjavanja ostalih propisanih uvjeta). Također, prijedlog je suprotan zakonodavstvu Republike Hrvatske u dijelu načela zaštite stečenih prava – čl. 13. Zakona o općem upravnom postupku. Dakle, u ovom se dijelu predlaže izmijeniti st. 1. čl. 34., na način da isti glasi: „Stalni sudski tumači, stalni sudski vještaci i stalni sudski procjenitelji imenovani u skladu s odredbama Zakona o sudovima (Narodne novine, broj 28/2013., 33/2015., 85/2015. i 67/2018.) nastavljaju obavljati poslove prevođenja, vještačenja odnosno procjenjivanja u skladu s odredbama ovog Zakona.“

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci i tumači se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnici u tom slučaju propisuju samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih tumača i vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim tumačima i vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenim postupcima nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Zadržavanje zasebnog statusa stalnih sudskih procjenitelja nije Nacrtom niti predviđeno. Kako svim imenovanim stalnim sudskim vještacima i tumačima vrijeme imenovanja ne ističe u isto vrijeme, nema niti bojazni da će svi imenovani stalni sudski vještaci i tumači istodobno prestati obavljati svoje dužnosti.

181 SANJA PERNJAK

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 34.
Predlažem izmjenu čl.34.st.1. da isti glasi: "Stalni sudski tumači i stalni sudski vještaci imenovani u skladu s odredbama Zakona o sudovima (NN 28/13-67/15) biti će ponovno imenovani po službenoj dužnosti od strane ministra prema ovom Zakonu sukladno stečenom imenovanju, bez dodatnih uvjeta u smislu polaganja ispita. Nove odredbe s kriterijima o imenovanju ovog Zakona će se primjenjivati samo za nova imenovanja."

182. Snježana Asić Raos

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 34.
Potrebno je dopuniti članak 34 slijedećim: Stalni sudski tumači, stalni sudski vještaci i stalni sudski procjenitelji koji su prethodno imenovani sukladno odredbama Zakona o sudovima, mogu biti ponovno imenovani, neovisno o uvjetima propisanim u čl. 28. Naime, isti su stekli svoja prava prema osnovnom Zakonu o sudovima.

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci i tumači se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnici u tom slučaju propisuju samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih tumača i vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim tumačima i vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenim postupcima nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci i tumači se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnici u tom slučaju propisuju samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka odnosno stalnih sudskih tumača koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima i stalnim sudskim tumačima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. Zadržavanje zasebnog statusa stalnih sudskih procjenitelja nije Nacrtom niti predviđeno.

183 **HRVATSKO DRUŠTVO SUDSKIH VJEŠTAKA I PROCJENITELJA PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 34.** Predlaže se izmijeniti čl. 34., st.1. na način da isti glasi: „Stalni sudski tumači i stalni sudski vještaci imenovani u skladu s odredbama Zakona o sudovima (Narodne novine, broj 28/2013., 33/2015., 85/2015. i 67/2018.) biti će ponovno imenovani po službenoj dužnosti (nekadašnje reimenovanje) od strane ministra nakon čega mogu nastaviti obavljanje poslove prevođenja i vještačenja uključivo i procjenjivanje (samo za one koji su prethodno prošli edukaciju iz područja procjena nekretnine prema Zakonu o procjeni vrijednosti nekretnina i Pravilnika o metodama procjene vrijednosti nekretnina) prema ovom Zakonu sukladno stečenim imenovanjima bez ikakvih dodatnih uvjeta u smislu polaganja ispita.“ Predlažemo u budućem propisu o naknadama vještaka odrediti porezni status za sve kategorije poreznih obveznika sudskih vještaka.

184 **HRVATSKO DRUŠTVO SUDSKIH VJEŠTAKA I PROCJENITELJA PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 34.** U prijelaznim i završnim odredbama (čl. 34. st. 1.) predlažemo je da bi stalni sudski tumači, i stalni sudski vještaci imenovani u skladu s odredbama danas važećeg Zakona o sudovima obavljali poslove prevođenja, vještačenja, odnosno procjenjivanja (samo za one vještake koji su završili edukaciju po Zakonu o procjeni vrijednosti nekretnina i Pravilniku o metodama procjene vrijednosti nekretnina) u skladu s odredbama tog Zakona, do isteka vremena na koje su imenovani (uključivo vještake sa SSS i VŠS po načelu legitimnih očekivanja zbog stečenih prava), a ministar će po službenoj dužnosti imenovati do tada imenovane vještake i tumače. Nove odredbe s kriterijima o imenovanju ovog Zakona će se primjenjivati samo za nova imenovanja.

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci i tumači se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnici u tom slučaju propisuju samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih tumača i vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim tumačima i vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenim postupcima nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Porezni status imenovanih stalnih sudskih vještaka i stalnih sudskih tumača nije moguće regulirati ovim propisom.

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci i tumači se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnici u tom slučaju propisuju samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih tumača i vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim tumačima i vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenim postupcima nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

185 FIORI KAŠTELA d.o.o.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 34.
čl. 34. Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima U prijelaznim i završnim odredbama (čl. 34. st. 1.) predloženo je da bi stalni sudski tumači, stalni sudski vještaci i stalni sudski procjenitelji imenovani u skladu s odredbama danas važećeg Zakona o sudovima obavljali poslove prevođenja, vještačenja, odnosno procjenjivanja u skladu s odredbama tog Zakona, do isteka vremena na koje su imenovani. Posljedica takve odredbe je da bi po isteku tog vremena stalni sudski tumači, vještaci i procjenitelji, ako se žele nastaviti baviti tim poslovima, trebali proći kroz postupak propisan predmetnim Prijedlogom, primjerice za stalne sudske vještake propisane predloženim čl. 126. S jedne strane, ako u jednom trenutku svi tumači, vještaci ili procjenitelji više ne budu mogli obavljati poslove vještačenja, postavlja se pitanje tko će ih obavljati. Nadalje, ako se mora ponovno prolaziti postupak stručne obuke, postavlja se pitanje tko će istu pružiti (jer neće biti niti jednog sudskog vještaka). Osim toga, radi se o prijedlogu koji je suprotan zakonodavstvu Republike Hrvatske (načelo zaštite stečenih prava – čl. 13. Zakona o općem upravnom postupku), kao i suprotan pravu Europske unije (načelo zaštite legitimnih očekivanja). Dakle, u ovom se dijelu predlaže izmijeniti st. 1. čl. 34., na način da isti glasi: „Stalni sudski tumači, stalni sudski vještaci i stalni sudski procjenitelji imenovani u skladu s odredbama Zakona o sudovima (Narodne novine, broj 28/2013., 33/2015., 85/2015. i 67/2018.) mogu nastaviti obavljanje poslove prevođenja, vještačenja odnosno procjenjivanja prema ovom Zakonu sukladno stečenim imenovanjima bez ikakvih dodatnih uvjeta.“

186 Suad Kadrić

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 34.
čl. 34. Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima U prijelaznim i završnim odredbama (čl. 34. st. 1.) predloženo je da bi stalni sudski tumači, stalni sudski vještaci i stalni sudski procjenitelji imenovani u skladu s odredbama danas važećeg Zakona o sudovima obavljali poslove prevođenja, vještačenja, odnosno procjenjivanja u skladu s odredbama tog Zakona, do isteka vremena na koje su imenovani. Osim toga, radi se o prijedlogu koji je suprotan zakonodavstvu Republike Hrvatske (načelo zaštite stečenih prava – čl. 13. Zakona o općem upravnom postupku), kao i suprotan pravu Europske unije (načelo zaštite legitimnih očekivanja). Stoga, predlaže se izmijeniti čl. 34., st.1. na način da isti glasi: „Stalni sudski tumači, stalni sudski vještaci i stalni sudski procjenitelji imenovani u skladu s odredbama Zakona o sudovima (Narodne novine, broj 28/2013., 33/2015., 85/2015. i 67/2018.) mogu nastaviti obavljanje poslove prevođenja, vještačenja odnosno procjenjivanja prema ovom Zakonu sukladno stečenim imenovanjima bez ikakvih dodatnih uvjeta.“

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci i tumači se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnici u tom slučaju propisuju samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih tumača i vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim tumačima i vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a u isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenim postupcima nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Kako svim imenovanim stalnim sudskim vještacima i tumačima vrijeme imenovanja ne ističe u isto vrijeme, nema niti bojazni da će svi imenovani stalni sudski vještaci i tumači istodobno prestati obavljati svoje dužnosti.

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci i tumači se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnici u tom slučaju propisuju samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih tumača i vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim tumačima i vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenim postupcima nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Zadržavanje zasebnog statusa stalnih sudskih procjenitelja nije Nacrtom niti predviđeno.

187 Mate Skračić

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 34.

Predlaže se izmijeniti čl. 34., st.1. na način da isti glasi: „Stalni sudski tumači, stalni sudski vještaci i stalni sudski procjenitelji imenovani u skladu s odredbama Zakona o sudovima (Narodne novine, broj 28/2013., 33/2015., 85/2015. i 67/2018.) mogu nastaviti obavljanje poslove prevođenja, vještačenja odnosno procjenjivanja prema ovom Zakonu sukladno stečenim imenovanjima bez ikakvih dodatnih uvjeta.“

Nije prihvaćen

KPrema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci i tumači se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnici u tom slučaju propisuju samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih tumača i vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim tumačima i vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenim postupcima nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Zadržavanje zasebnog statusa stalnih sudskih procjenitelja nije Nacrtom niti predviđeno.

188 Ante Beus

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 34.

Predlažem da se nadopuni članak 34. Stalni sudski tumači, stalni sudski vještaci i stalni sudski procjenitelji koji su stekli prethodno imenovani navedenim zvanjima mogu biti imenovanim iznova neovisno o uvjetima propisanim u članku 28. Zakona.

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci i tumači se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnici u tom slučaju propisuju samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih tumača i vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim tumačima i vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenim postupcima nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Zadržavanje zasebnog statusa stalnih sudskih procjenitelja nije Nacrtom niti predviđeno.

189 Dragutin Matotek

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 34.

Predlažem da se u prijelaznim i završnim odredbama propiše da će za sve stalne sudske vještace koji su imenovani do ovih izmjena Zakona, a po isteku vremena na koji su imenovani, ne mora morati ponovno prolaziti postupak propisan u članku 28., (obuka, provjera znanja...) jer u Zakonu ne postoji alternativa za ponovno imenovanje.

190 Daniel Večenaj

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 34.

Prema Članku 34. Stalni sudski tumači, stalni sudski vještaci i stalni sudski procjenitelji imenovani sukladno odredbama Zakona o sudovima (Narodne novine, br. 28/13, 33/15, 82/15 i 67/18) obavljaju poslove prevođenja, vještačenja odnosno procjenjivanja sukladno odredbama tog Zakona do isteka vremena na koje su imenovani. Iz navedenog proizlazi da će isti vještaci, tumači i procjenitelji morati proći kroz proceduru za imenovanje kako je propisana novom verzijom Zakona, što bi moglo imati loš utjecaj na vođenje sudskih postupaka zbog opterećenosti sudskih vještaka procedurama za novo imenovanje. Kako bi izbjeglo ukidanje prava STALNOG sudskog tumača/vještaka/procjenitelja stečenog prethodnom verzijom Zakona, predlažem da Članak 34., stavak 1. glasi: (3) Stalne sudske tumače, stalne sudske vještace i stalne sudske procjenitelje imenovane sukladno odredbama Zakona o sudovima (Narodne novine, br. 28/13, 33/15, 82/15 i 67/18), po isteku tog imenovanja imenovati će ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci i tumači se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnici u tom slučaju propisuju samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih tumača i vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim tumačima i vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenim postupcima nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Zadržavanje zasebnog statusa stalnih sudskih procjenitelja nije Nacrtom niti predviđeno.

191 Ante Bošnjak

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 34.

Predlažem da se u prijelaznim i završnim odredbama propiše mogućnost ponovnog imenovanja postojećih sudskih vještaka neovisno o revidiranim (novim) odredbama članka 126. kojima se eliminiraju svi bez diplomskog studija i članstva u strukovnim komorama. Obrazloženje ovog stava je napisano je u primjedbi na točku II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

192 Željko Uhlir

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 34.

Predlažem da se u prijelaznim i završnim odredbama propiše da će za sve stalne sudske vještake i druge vanjske suradnike suda, koji su imenovani do ovih izmjena Zakona, a po isteku vremena na koji su imenovani, Ministar po službenoj dužnosti donijeti novo imenovanje. U protivnom proizlazi da će trenutno imenovani stalni sudski vještaci i drugi vanjski suradnici suda, morati ponovno prolaziti cijeli postupak propisan u članku 28., (obuka, provjera znanja...) jer u Zakonu ne postoji alternativa za reimenovanje.

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu.

193 Zorislav Kaleb

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 35.

Predviđeno je da se Pravilnik o sigurnosnim provjerama donese se u roku od 6 mjeseci od stupanja na snagu Zakona, dakle do 1. srpnja 2022. a da predsjednici sudova podnesu zahtjev za obnavljanje sigurnosne provjere u roku mjesec dan od dana stupanja na snagu Zakona, dakle do 1. veljače 2022., što bi trebalo uskladiti. ne mogu se obavljati provjere, dok Pravilnik ne stupi na snagu. Postavlja se pitanje u kojem roku SOA može i kvalitetno obaviti provjere za 1700 sudaca. Prijedlog je da se Pravilnik donese u roku od mjesec dana ili tri mjeseca od dana stupanja na snagu Zakona te da se prijave vežu uz dan stupanja Pravilnika. U radnu skupinu za donošenje Pravilnika trebalo bi svakako uključiti i suce.

Prihvaćen

Odredbe o vremenu donošenja podzakonskog propisa uskladit će se s vremenom stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima.

- 194 **HRVATSKO DRUŠTVO SUDSKIH VJEŠTAKA I PROCJENITELJA**
PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 36.
Do stupanja na snagu pravilnika iz članka 21., 22., 26. i 30. ovoga Zakona, briše se : - Pravilnik o stalnim sudskim procjeniteljima (Narodne novine, br. 64/98 i 88/08) zbog neusklađenosti sa Zakonom o sudovima (NN 28/13, 33/15, 82/15, 82/16, 67/18, 126/19, 130/20 na snazi od 01.01.2021).
- 195 **Sandra Burgsteiner**
O B R A Z L O Ž E N J E, Uz članak 5.
Definiranje nadležnosti treba uključivati redovito ažuriranje baze SST-a. Sandra Burgsteiner, SST za njemački i engleski jezik, članica Društva sudskih tumača i prevoditelja
- 196 **LANA PETO-KUJUNDŽIĆ**
O B R A Z L O Ž E N J E, Uz članak 8.
Trebalo je točno propisati gdje se osnivaju obiteljski odjeli, osim sudaca i broj stručnih suradnika nepravne struke i koliko dugo, dakle barem pet godina kada ih imenuje predsjednik Vrhovnog suda. Na 5 općinskih sudova i na tri županijska suda posebno educirani suci uz vijeće na Vrhovnom sudu RH koje se bavi objedinjavanjem prakse.
- 197 **HRVATSKO DRUŠTVO SUDSKIH VJEŠTAKA I PROCJENITELJA**
O B R A Z L O Ž E N J E, Uz članke 27., 28., 29. i 30.
Problem u kontekstu izricanja privremene zabrane obavljanja djelatnosti u slučaju kada se protiv vještaka vodi kazneni postupak predstavlja i činjenica što u takvom slučaju faktično dolazi do povrede prava na presumpciju nevinosti konkretnog vještaka kojem se takva zabrana izriče, a obzirom da mu se zabranjuje obavljanje djelatnosti samom činjenicom pokretanja kaznenog postupka, i to bez bilo kakve financijske kompenzacije za period dok je zabrana na snazi.
- Nije prihvaćen**
Podzakonski akti koji nisu stavljeni izvan snage primjenjuju se ako su i u dijelu u kojem su sukladni zakonu kao hijerarhijski višem propisu.
- Nije prihvaćen**
Ažurnost službenih evidencija sama je po sebi nesporna obveza tijela koje provodi određene postupke i ovu kategoriju nije potrebno posebno isticati.
- Nije prihvaćen**
Mjesna nadležnost općinskih sudova nadležnih za postupanje u obiteljskim predmetima propisat će se u Zakonu o područjima i sjedištima sudova, a navedenim Zakonom uređena je i drugostupajnska nadležnost u ovim predmetima. Iz Nacrta jasno proizlazi ovlast predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske da ove suce imenuje na vrijeme od pet godina, kao i da ministar nadležan za poslove pravosuđa utvrdi potreban broj stručnih suradnika nepravne struke koji će imati status kao i svi drugi državni službenici.
- Nije prihvaćen**
Institut privremene zabrane odnosno udaljenja odnosi se na okolnost pokrenutog postupka i ne može se vezivati za njegovo okončanje, dok sama činjenica osude može biti samo osnova nedostojnosti za obavljanje poslova stalnih sudskih vještaka. Kriterij pokrenutog kaznenog postupka za kaznena djela za koja se goni po službenoj dužnosti već duže vrijeme vrijedi za stalne sudske vještake, a propisan je po uzoru na uređenje za državne službenike.

198 HRVATSKO DRUŠTVO SUDSKIH VJEŠTAKA I PROCJENITELJA

O B R A Z L O Ž E N J E, Uz članke 27., 28., 29. i 30.

Ukoliko odredba kojom je predviđena mogućnost izricanja privremene zabrane obavljanja djelatnosti vještaku koji se neprimjerno odnosi prema zaposlenicima pravosudnih tijela i strankama uđe u zakonski tekst, a obzirom da se radi o kategoriji pojmova koji nemaju dostatnu jasnoću i razumljivost za sve svoje adresate isto će biti u suprotnosti s načelom vladavine prava te kao takvo predstavljati opasnost za ovu kategoriju adresata, odnosno za sudske vještake. Isto tako vezano uz čl. 29. prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, ističe se kako nije jasno zbog čega alineja 1 st. 1. čl. 127. kojom je predviđena mogućnost izricanja privremene zabrane obavljanja djelatnosti vještaku koji ne preuzima dodijeljene predmete u rad ne sadrži ograničenje kao alineja 2. st. 1. čl. 121. kojom je izricanje takve mjere predviđeno ako vještak bez opravdanog razloga ne dovrši povjereno vještačenje. Dakle, nužno je mogućnost izricanja privremene zabrane u slučajevima u kojima vještaci ne preuzimaju dodijeljene predmete ograničiti na slučajeve u kojima vještaci navedeno čine bez opravdanog razloga.

199 HRVATSKO DRUŠTVO SUDSKIH VJEŠTAKA I PROCJENITELJA

O B R A Z L O Ž E N J E, Uz članke 27., 28., 29. i 30.

Zaključno, smatramo da se radi o izmjenama kojima se ponovno ne ulazi u suštinsku problematiku normativnog reguliranja statusa sudskih vještaka te u cilju konkretnog rješavanja predmetne problematike predlažemo da se statusna i materijalna pitanja sudskih vještaka urede posebnim zakonom te da se takva odredba uvrsti u Zakon o sudovima.

200 HRVATSKO DRUŠTVO SUDSKIH VJEŠTAKA I PROCJENITELJA

O B R A Z L O Ž E N J E, Uz članke 27., 28., 29. i 30.

Stalni sudski vještaci na temelju svog stručnog znanja na zahtjev pravosudnih tijela i na zahtjev drugih naručitelja izrađuju vještački nalaz i mišljenje odnosno procjenu isključivo u okviru struke za koju su imenovani, kada je to potrebno radi utvrđivanja ili razjašnjenja činjenica koje se utvrđuju u postupku.

Djelomično prihvaćen

Predložena odredba čl. 127. st. 1. t. 1. dopunit će se riječima "bez opravdanog razloga". Kvalifikaciju "neprimjerenog ponašanja" nije moguće detaljnije precizirati ovom odredbom, ali će diskrecijsko odlučivanje o kriterijima utvrđenja nepoštivanja pravosudnog tijela i drugih sudionika postupaka pred ovim tijelima po svojoj težini i učestalosti svakako ograničiti obrazloženjem pritužbe, a u konačnici i same odluke te pripadajućim pravnim lijekom protiv iste.

Nije prihvaćen

Komentar se sadrži posebnu argumentaciju zbog čega se cjelovitim normiranjem ovog područja smatra isključivo ono zakonskog ranga, podsjeća se da se navedenom argumentacijom Društvo već bilo obratilo Ustavnom sudu Republike Hrvatske 2014. prijedlozima za ocjenu ustavnosti i zakonitosti važećeg normativnog rješenja, smatrajući da je statusna pitanja i rad stalnih sudskih vještaka potrebno propisati isključivo zakonskim rangom propisa. Ustavni sud RH rješenjem broj U-8056/14 od 25. travnja 2017. nije prihvatio podnesene prijedloge za pokretanje postupka ocjene suglasnosti s Ustavom članka 126. stavka 6. Zakona o sudovima („Narodne novine“, broj 28/13, 33/15 i 82/15), kojim je propisano da će ministar pravosuđa pravilnikom propisati uvjete i postupak imenovanja stalnih sudskih vještaka, njihova prava i dužnosti te visinu nagrade i troškova za njihov rad. Ocjena Ustavnog suda je da je način odnosno rang pravnog propisa kojim se normira navedena materija slobodna volja zakonodavca. Sukladno navedenom materijalna i sva druga prava regulirat će se posebnim pravilnikom.

Nije prihvaćen

Ovlast provedbe vještačenja, a time i procjene, samo unutar područja imenovanja ni na koji način nije sporna.

201 DELTA POINT d.o.o.

O B R A Z L O Ž E N J E, Uz članke 27., 28., 29. i 30.

Pogrešno je, pri nastojanju jasnijeg definiranja uloge stalnih sudskih vještaka, jednostavno brisati kategoriju stalni sudski procjenitelj, a istodobno ne utvrditi jasnu obvezu stalnih sudskih vještaka da smiju vršiti procjene isključivo u okviru svojih stručnih kompetencija - dakle struke za koju su školovani i imenovani. Ukoliko bi se samo izbacio termin sudski procjenitelj, držeći pri tom da su svi vještaci istodobno i procjenitelji, napravila bi se posvemašna zbrka u kojoj bi npr. vještaci geodetske, agronomske i sličnih struka mogli prihvaćati procjene vrijednosti objekata - što je pogrešno i nedopustivo. Slijedom navedenog nužno je u čl.27. dodat rečenicu: "Sudski vještaci ovlašteni su raditi procjenu isključivo u okviru struke za koju su imenovani."

202 ivo bakalić

O B R A Z L O Ž E N J E, Uz članak 32.

Ivo Bakalić, sudac Trgovačkog suda u Splitu
Povodom objavljenog savjetovanja o Nacrtu prijedloga o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima dostavljam svoje primjedbe i prijedloge na predloženi članak 7. i 15. izmjena zakona. Člankom 7. stavak 1. Nacrta predloženo je da općinski, trgovački i upravni sudovi s više od 15 sudaca te svi viši sudovi imaju ravnatelje sudske uprave. U odnosu na predloženi tekst, s iskustvom dugogodišnjeg predsjednika Trgovačkog suda u Splitu čiji broj sudaca se u to vrijeme kretao od 15 do 18 sudaca, držim da je već i 15 sudaca na jednom sudu dovoljan broj koji zahtijeva ravnatelja sudske uprave. Ovo tim više jer nema velike razlike u opsegu poslova ravnatelja bilo na sudu 15, 16 ili više sudaca. U vrijeme od 1999. do 2011. bio sam v.d. predsjednika ili predsjednik suda koji u to vrijeme nije imao niti tajnika suda već sam kao predsjednik obavljao sve te poslove, ali sam sukladno Okvirnom mjerilima imao veći postotak oslobođenja nego što to sada ima predsjednik našeg suda. Zbog navedenog točno mogu dimenzionirati opseg poslova ravnatelja sudske uprave koji je konkretno na našem sudu preuzeo značajan opseg poslova od onog što sam radio kao predsjednik suda. Osobno držim da broj od 15 sudaca već sam po sebi pretpostavlja da se radi o velikom prvostupanjskom sudu radi čega predlažem izmjenu članka 7. stavak 1. Nacrta prijedloga na način kako glasi: „(1) Općinski, trgovački i upravni sudovi S 15 I VIŠE SUDACA te svi viši sudovi imaju ravnatelje sudske uprave.“ Također, člankom 15. Nacrta prijedloga predviđa se provođenje periodične sigurnosne provjere svakih 5 godina, a predsjedniku suda stavlja se u obvezu podnošenje zahtjeva za obavljanje sigurnosne provjere. U odnosu na predloženi tekst članka 15. Nacrta zakona osobno držim da je nedovoljno precizan, a dijelom i kontradiktoran Zakonu o sigurnosnim provjerama. Tako, nomotehnički bi bilo poželjno propisati da se sigurnosna provjera vodi po odredbama posebnog zakona, ukoliko ovim zakonom nije drugačije propisano. Ovo osobito naglašavam iz razloga jer Nacrt zakona i Zakon o sigurnosnim provjerama različito propisuju kome se

Nije prihvaćen

Ovlast provedbe vještačenja, a time i procjene, samo unutar područja imenovanja ni na koji način nije sporna.

Djelomično prihvaćen

Odredba čl. 7. Nacrta modificirat će se sukladno primjedbi, a u čl. 15. Nacrta dodat će se pozivanje na Zakon o sigurnosnim provjerama ("Narodne novine", broj 85/08 i 86/12), osim ako je ovim zakonom posebno propisano. Samo utvrđenje postojanja sigurnosnih zapreka ne ograničava prava subjekata provjere, već je to eventualno ishod posebnih postupaka, protiv odluka u kojima je osigurana pravna zaštita. Odredba se dopunjuje naznakom da je riječ o temeljnoj provjeri.

dostavlja izvješće i tko donosi konačnu ocjenu o postojanju sigurnosne zapreke. Prema Nacrtu zakona predsjednik suda podnosi zahtjev za obavljanje sigurnosne provjere (članak 15. stavak 1. u svezi članka 33.), a potom nadležna služba dostavlja izvješće predsjedniku Vrhovnog suda RH i ministru nadležnom za poslove pravosuđa (članak 15. stavak 2.) dok konačnu ocjenu donosi Opća sjednica Vrhovnog suda (članak 15. stavak 3.). U isto vrijeme Zakon o sigurnosnim provjerama u članku 13. stavak 1. alineja 1. propisuje da se provjera vrši na zahtjev člnika tijela, u članku 35. propisuje da se izvješće o sigurnosnoj provjeri dostavlja člniku tijela koje je zatražilo provjeru dok je u članku 40. propisano da podnositelj zahtjeva za provođenje sigurnosne provjere donosi, na temelju izvješća o provedenoj sigurnosnoj provjeri, konačnu ocjenu o postojanju sigurnosnih zapreka. Dakle, ukoliko se ne propiše da se sigurnosna provjera vodi po odredbama posebnog zakona, ukoliko ovim zakonom nije drugačije propisano, nastati će konkurencija dvaju zakona koja može završiti i na Ustavnom sudu, Zbog toga je tim više potrebno propisati ono što predlažem. Također je nelogično da predsjednik suda inicira postupak, a u isto vrijeme nije jedan od adresata kojem se dostavlja izvješće bez obzira što ne sudjeluje u donošenju konačne ocjene. Uzgred se napominje kako Nacrt zakona ne propisuje razinu sigurnosne provjere iako bi se po odredbama posebnog Zakon o sigurnosnim provjerama radilo o temeljnoj sigurnosnoj procjeni sigurnosne razine III. stupnja. Isto tako, u odnosu na predloženu proceduru primjećujem kako sigurnosna provjera može rezultirati ugrozom subjektivnih prava sudaca, ali mogućnost takve ugroze nije popraćena odgovarajućim pravima na pravni lijek kao ustavne kategorije iz članka 18. Ustava RH. Konkretno, u odnosu na konačnu ocjenu koju donosi Opća sjednica Vrhovnog suda nije propisano po odredbama kojeg procesnog zakona se donosi takva konačna ocjena iako pretpostavljam da je to ZUP, a samim time nije predviđena niti mogućnost pravnog lijeka na konačnu ocjenu iako je člankom 18. stavak 1. Ustava RH propisano kako se jamči pravo na žalbu protiv pojedinačnih pravnih akata donesenih u postupku prvog stupnja pred sudom ili drugim ovlaštenim tijelom. Nije čak propisan niti izuzetak koji predviđa članak 18. stavak 2. Ustava RH da pravo na pravni lijek može iznimno biti isključeno drugim zakonom ako je osigurana druga pravna zaštita. Sukladno navedenom, predlažem predlagatelju da uvaži iznesene primjedbe i na članak 7. i na članak 15. Nacrta zakona S poštovanjem Ivo Bakalić, sudac

203 Sandra Burgsteiner

1. Sudska uprava, Članak 29.

Dodati pod točku 14. skrb o edukaciji sudskih tumača - i oni trebaju biti uključeni u ovakve edukacije zbog prirode posla. Sandra Burgsteiner, SST za njemački i engleski jezik, članica Društva sudskih tumača i prevoditelja

Nije prihvaćen

Obveza stručnog usavršavanja stalnih sudskih tumača propisat će se pravilnikom. Prema Nacrtu sudovi više neće biti tijela nadležna za imenovanje stalnih sudskih tumača, a pored toga niti nemaju mogućnost organizacije ovakvog stručnog usavršavanja, već po potrebi mogu u njemu sudjelovati i stručno mu doprinositi. Primjedba je dodana na dio Nacrta koji sadrži odredbe važećeg Zakona o sudovima.

- 204 **Mirela Dorotić, voditeljica Radne skupine za izmjenu pravilnika o stalnim sudskim tumačima Zajednice za prevoditeljstvo u HGK**
1. Sudska uprava, Članak 29.
 Pod točku 14. dodati i sudske tumače - smatram da je sud kao institucija dužan tumačima nuditi/osigurati usavršavanje na lemu rizika na poslu, etike, možda i na temu nošenja sa stresom (ili čak i psihološke pomoći) zbog neugodnih i osjetljivijih parnica.
- Nije prihvaćen**
 Obveza stručnog usavršavanja stalnih sudskih tumača propisat će se pravilnikom. Prema Nacrtu sudovi više neće biti tijela nadležna za imenovanje stalnih sudskih tumača, a pored toga niti nemaju mogućnost organizacije ovakvog stručnog usavršavanja, već po potrebi mogu u njemu sudjelovati i stručno mu doprinositi. Primjedba je dodana na dio Nacrta koji sadrži odredbe važećeg Zakona o sudovima.
- 205 **Sindikata Pravosudne Policije Hrvatske XII. OSIGURANJE OSOBA, IMOVINE I OBJEKATA SUDOVA, Članak 113.**
 stavak 2 koji su to iznimke da i ostale pravne osobe ovlaštene za poslove zaštite i osiguranja uz suglasnost ministra pravosuđa preuzimaju osiguranje osoba, imovine i objekata sudova. Ako nema dovoljno pravosudnih policajaca onda se zaposli, ako nema novaca za zapošljavanje istih kako ima novaca za angažiranje zaštitarskih tvrtki??? Stava smo da se te iznimke trebaju propisati ovako je sve podložno manipulaciji.
- Nije prihvaćen**
 Primjedba je dodana na dio Nacrta koji sadrži odredbe važećeg Zakona o sudovima, a u odnosu na naznačeni stavak 2. nisu predviđene nikakve izmjene. Odredba je u Zakon u ovom obliku unesena još 2013., a suštinski postoji još od donošenja Zakona o sudovima ("Narodne novine", broj 150/05), u kojem su ovi poslovi, pored službenika pravosudne policije, stavljeni u nadležnost drugog tijela nadležnog za poslove osiguranja.
- 206 **FIORI KAŠTELA d.o.o. 2. Stalni sudski vještaci, Članak 125.**
 1./ Prijedlog ovog članka određuje kako stalni sudski vještaci izrađuju vještački nalaz i mišljenje, odnosno procjenu, na zahtjev pravosudnih tijela. U praksi stranke moraju radi ostvarenja njihovih prava angažirati stalnog sudskog vještaka kako bi sačinio nalaz i mišljenje, ili procjenu (primjerice u arbitražnim postupcima, postupcima mirnog rješavanja sporova, u postupcima nagodbe i dr.). Također, ponekad stranke prije pokretanja nekog sudskog postupka moraju angažirati sudskog vještaka. Stoga se predlaže u izmijenjeni čl. 125., nakon riječi „na zahtjev pravosudnih tijela“ dodati riječi „ili na zahtjev stranaka radi ostvarenja njihovih prava“, uz ostali prijedlog teksta čl. 125. 2./ U nastojanju jasnijeg definiranja uloge stalnih sudskih vještaka pristupilo se jednostavno brisati kategoriju stalni sudski procjenitelj, a istodobno se ne utvrđuje jasna obveza stalnih sudskih vještaka da smiju vršiti procjene isključivo u okviru svojih stručnih kompetencija - dakle struke za koju su imenovani. Ukoliko bi se samo izbacio termin sudski procjenitelj, držeći pri tom da su svi vještaci istodobno i procjenitelji, napravila bi se posvemašna zbrka u kojoj bi npr. vještaci geodetske, agronomske i sličnih struka mogli prihvaćati procjene vrijednosti objekata - što je pogrešno. Stoga se predlaže u izmjeni čl. 125. dodati rečenicu: "Sudski vještaci ovlašteni su raditi procjenu isključivo u okviru struke za koju su imenovani."
- Nije prihvaćen**
 Zakon o sudovima može regulirati samo postupanje pred sudovima te državnim odvjetništvima za potrebe vođenja sudskih postupaka i ne može nametati obveze postupanja pred drugim tijelima državne vlasti i javnopravnim tijelima. Sudionici drugih postupaka mogu koristiti usluge stalnih sudskih vještaka ako je to propisano drugim propisima ili ako to svojevolumino izaberu, a također i propisi koji reguliraju postupanje pred ovim tijelima mogu upućivati na korištenje statusa stalnih sudskih vještaka za potrebe postupaka koji se pred tim tijelima vode. Ovlašt provedbe vještačenja, a time i procjene, isključivo unutar područja imenovanja ni na koji način nije sporna. Primjedba je ostavljena na dio Nacrta koji sadrži važeće odredbe Zakona o sudovima.

207 HRVATSKO UDRUŽENJE VJEŠTAKA

2. Stalni sudski vještaci, Članak 126.

U članku 126. potrebno je ostaviti mogućnost ishoda Rješenja o poslovima vještačenja za pravne osobe za područja za koja imaju djelatnike s imenovanjem sudskog vještaka, a koji su stalno zaposleni u istim pravnim osobama. Sudski vještaci mogu biti zaposleni samo u jednoj pravnoj osobi.

Nije prihvaćen

Status stalnog sudskog vještaka ovim se Nacrtom predlaže regulirati samo u odnosu na fizičke osobe, a s obzirom da suštinski samo fizička osoba može biti vještak koji individualno i osobno priprema svoj nalaz i mišljenje te osobno odgovara za njegov sadržaj, koje je stajalište sukladno i Smjernicama o ulozi sudskih vještaka u pravosudnim postupcima država članica Vijeća Europe. Obavljanje vještačenja po pravnim osobama u smislu njihove procesne uloge opravdano je samo kada za to postoji točno određeni razlog odnosno kada pravna osoba kroz svoj oblik ima dodatnu institucionalnu ili infrastrukturnu vrijednost kojom fizička osoba ne raspolaže. Važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještake, pa će u tom smislu sudovi biti slobodni kao vještake koristiti i osobe bez statusa imenovanih stalnih sudskih vještaka odnosno pravne osobe. Primjedba je ostavljena na dio Nacrta koji sadrži važeće odredbe Zakona o sudovima.

208 MATIJA HLAČIĆ

2. Stalni sudski vještaci, Članak 126.

Predloženim tekstom zakona zadire se u stečena prava na način da se ista oduzimaju njihovim stjecateljima što je protuustavno. Pod stjecateljima podrazumijevam osobe srednje i više stručne sprema koje su pod uvjetima sadašnjeg zakona stekle pravo i imenovane stalnim sudskim vještacima. Predlažem da se doda novi stavak koji glasi: Iznimno od odredbi stavka 1 točaka 2, 3 i 8 ovog članka status stalnog sudskog vještaka produžuje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovanje stalnim sudskim vještakom kao stečeno pravo te može nastaviti sa radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa.

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Primjedba je ostavljena na dio Nacrta koji sadrži važeće odredbe Zakona o sudovima.

209 Dušan Buškulić

2. Stalni sudski vještaci, Članak 126.

U članku 126. stavak 2) predlažem dodati slijedeće: "Iznimno od odredbi stavka 2) ovog članka status stalnog sudskog vještaka produžuje se osobama koje su u trenutku stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna zakona već imenovani stalnim sudskim vještakom (stečeno pravo) te mogu nastaviti sa radom sve do prekida rada po vlastitom zahtjevu, zbog smrti ili razrješenja zbog povrede drugih propisa". Razlog iz kojeg smatram daje ovo potrebno navesti jesu slijedeći: - imajući u vidu dugotrajnost sudskih postupaka, nerijetko se događa da dobivamo poziv za raspravu ili dodatna očitovanja u predmetima za koje smo izradili nalaz i mišljenje prije nekoliko godina (nerijetko 4, 5 pa i više godina). Ukoliko bi se ovaj članak usvojio prema sadašnjem prijedlogu a kojim bi se nama (konkretno meni koji imam VI stupanj stručne spreme) onemogućilo daljnje obavljanje poslova sudskih vještaka postavlja se onda pitanje u kojem svojstvu bi nas sud zvao na rasprave odnosno od nas tražio očitivanja u predmetima u kojima smo davali stručni nalaz i mišljenje prije par godina a sad odjednom nam se zabranjuje obavljanje posla sudskog vještaka? To bi onda proizlazilo da je sud od nas prije XY godina tražio ekspertizu i onda nas sad poziva na raspravu/očitovanje da objasnimo svoj nalaz i mišljenje, a u međuvremenu nam je zakonodavac zabranio da se bavimo ekspertizom?! Navedeni stavak ovog članka stoga smatram potpuno nelogičnim i neprihvatljivim. - puno kolega je radi obavljanja posla sudskog vještaka pokrenulo svoje obrte i u to uložili nemali novac. Ukidanjem mogućnosti da se time i dalje bave prouzročilo bi im veliki gubitak i štetu. Na kraju, napominjem da se ovdje radi o stečenim pravima, te da bi usvajanjem sadašnjeg prijedloga ovog članka bila povrijeđena ista ta naša stečena prava.

210 DUBRAVKO SABLJAR

2. Stalni sudski vještaci, Članak 126.

Poštovani, smatram da svi vještaci i procjenitelji koji su imenovani po dosadašnjem propisu mogu i dalje biti imenovani bez obzira na stupanj obrazovanja. Novi zakon bi se trebao odnositi samo na prva imenovanja.

211 FIORI KAŠTELA d.o.o.

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Kako svim imenovanim stalnim sudskim vještacima vrijeme imenovanja ne ističe u isto vrijeme, nema niti bojazni da će svi imenovani stalni sudski vještaci istodobno prestati obavljati svoje dužnosti. Okolnosti na koje se u komentaru ukazuje iste su kao i kod isteka vremena imenovanja, a uz navedeno se ističe i da važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještake. Primjedba je ostavljena na dio Nacrta koji sadrži važeće odredbe Zakona o sudovima, a prema kojem poslove vještačenja mogu obavljati samo fizičke i pravne osobe.

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju stalni sudski vještaci se imenuju na vrijeme od četiri godine i nakon toga mogu biti ponovno imenovani, a u postupku njihovog ponovnog imenovanja moraju biti ispunjeni svi propisani uvjeti. Važeći Pravilnik u tom slučaju propisuje samo da se ponovno ne provode određeni postupovni elementi kao kod prvog imenovanja. Iz navedenog razloga ne postoji nikakvo posebno stečeno pravo već imenovanih stalnih sudskih vještaka koje bi im jamčilo stalnost statusa nakon imenovanja. Prema Nacrtu se svim stalnim sudskim vještacima imenovanim prema važećim propisima omogućuje obavljanje poslova do isteka vremena na koje su imenovani, a po isteku vremena imenovanja omogućit će im se ponovno imenovanje prema novim pravilima. U navedenom postupku nužno je ispitati postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta neće biti dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti dati prisegu. Primjedba je ostavljena na dio Nacrta koji sadrži važeće odredbe Zakona o sudovima.

Djelomično prihvaćen

2. Stalni sudski vještaci, Članak 126.

U prijedlogu izmjene ovog članka izbačene su odredbe o tome da i pravne osobe mogu obavljati poslove vještačenja, već je određeno da to mogu biti samo fizičke osobe. Navedena izmjena je diskriminatorna, u suprotnosti je s načelima slobodnog tržišnog nadmetanja, kao i u suprotnosti s relevantnim pravom EU. Nadalje, u vrlo složenim postupcima, kod kojih se u pravilu radi o iznimno obimnoj dokumentaciji i/ili velikom broju predmeta koje treba analizirati i sl., dakle u postupcima u kojima je potreban angažman većeg broja vještaka iste struke, a možda i različitih struka, odnosno subspecijalnosti, oportuno je angažirati pravnu osobu (trgovačko društvo, ustanovu i dr.) koja zapošljava dovoljan broj stručnog osoblja, i veći broj sudskih vještaka, jer se jedino na taj način može osigurati provođenje vještačenja u razumnom roku. Osim toga, ovakav prijedlog protivan je ustavnom pravu na slobodno udruživanje (čl. 43. Ustava Republike Hrvatske). Dakle, u ovom dijelu predlaže se ostaviti odredbe važećeg čl. 126. Zakona o sudovima koje reguliraju rad pravnih osoba na poslovima vještačenja, odnosno, predlaže se u prijedlog čl. 126. ugraditi i sljedeće stavke: „Vještačenja obavljaju pravne ili fizičke osobe. Pravne osobe mogu obavljati vještačenje samo u okviru svoje registrirane djelatnosti, pod uvjetom da to obavljaju njihovi zaposlenici koji ispunjavaju uvjete za stalne sudske vještake.“ U prijedlogu izmjene čl. 126. st. 1. t. 2. propisan je uvjet koji fizička osoba mora ispuniti da bi bila imenovana stalnim sudskim vještakom, a radi se o stručnoj spremi, odnosno završenom stupnju obrazovanja. U pogledu ovog uvjeta, predloženo je da osoba mora imati završen: preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij odgovarajući području vještačenja za koje se imenuje. Ovako određen uvjet je s jedne strane diskriminatoran, a s druge strane ne uvažava važnu činjenicu multidisciplinarnosti koja se traži u gotovo svim strukama, jer su česti slučajevi završavanja jednog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija, nakon čega je na poslijediplomskom znanstvenom studiju ili doktorskom studiju na drugom fakultetu stečeno znanstveno zvanje i subspecijalistička struka, i upravo u tom drugom području osoba ima najkompetentnija znanja. Osim toga, prema predmetnom prijedlogu proizlazilo bi da osoba s manjim stupnjem obrazovanja ima uvjete za stalnog sudskog vještaka, dok osoba s višim stupnjem obrazovanja nema uvjete, što je nelogično i neživotno. Stoga se predlaže u čl. 126. st. 1. t. 2., nakon riječi „specijalistički diplomski studij“ ubaciti riječi „ili poslijediplomski znanstveni studij ili doktorski studij“, uz ostali prijedlog teksta čl. 126. st. 1. t. 2. neizmijenjen. U čl. 126. st. 6. navodi se kako prije imenovanja kandidati za sudske vještake trebaju uspješno završiti stručnu obuku, ali se ne navodi od čega se ta stručna obuka sastoji, na koji način se provodi, tko ju provodi i pod kojim uvjetima i dr., pa se radi o preopćenitoj i nedorečenoj odredbi koju treba detaljno opisati.

Status stalnog sudskog vještaka ovim se Nacrtom predlaže regulirati samo u odnosu na fizičke osobe, a s obzirom da suštinski samo fizička osoba može biti vještak koji individualno i osobno priprema svoj nalaz i mišljenje te osobno odgovara za njegov sadržaj, koje je stajalište sukladno i Smjernicama o ulozi sudskih vještaka u pravosudnim postupcima država članica Vijeća Europe. Obavljanje vještačenja po pravnim osobama u smislu njihove procesne uloge opravdano je samo kada za to postoji točno određeni razlog odnosno kada pravna osoba kroz svoj oblik ima dodatne institucionalne ili infrastrukturne vrijednosti kojima fizička osoba ne raspolaže. Važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještake, pa će u tom smislu sudovi biti slobodni kao vještake koristiti i osobe bez statusa imenovanih stalnih sudskih vještaka odnosno pravne osobe. Iz istih razloga prijedlog ne sprječava niti mogućnost provedbe multidisciplinarnih vještačenja, a sasvim sigurno nije protivan niti ustavnom pravu na slobodno udruživanje jer s njim nema nikakve veze. Podsjeća se, člankom 43. Ustava Republike Hrvatske zajamčeno je pravo na slobodno udruživanje radi zaštite probitaka ili zauzimanja za socijalna, gospodarska, politička, nacionalna, kulturna ili druga uvjerenja i ciljeve, radi čega svatko može slobodno osnivati sindikate i druge udruge, uključivati se u njih ili iz njih istupati u skladu sa zakonom. Prijedlog se prihvaća u odnosu na preciziranje obveze pohađanja stručne obuke kod nadležnih strukovnih udruga, a što će se kao dio postupka imenovanja regulirati Pravilnikom. Područja završenih poslijediplomskih studija nisu uvijek nužno i cjelovito podudarna s područjima dodiplomskih studija pa se ovaj kriterij ne može koristiti za prosudbu odgovarajućeg formalnog obrazovanja u odnosu na područje imenovanja. Primjedba je ostavljena na dio Nacrta koji sadrži važeće odredbe Zakona o sudovima.

212 Lado Pletikosić

2. Stalni sudski vještaci, Članak 126.

Zamolio bih za pojašnjenje da li cjelovita izmjena čl. 126 podrazumijeva i to da pravne osobe više neće moći biti registrirane za obavljanje poslova SSV, obzirom da isto nije razvidno iz Ocijene stanja i Obrazloženja? S ovim izmjenama će se svakako trebati uskladiti i Pravilnik o SSV, pa se nadam da je konačno došlo vrijeme i za usklađivanje Cjenika naknada i nagrada stalnih sudskih vještaka sa onima koje primjerice ima Odvjetnička komora (35 bodova/sat uz vrijednost boda: 2kn vs. 50 bodova/sat uz vrijednost boda: 10kn)

Primljeno na znanje

Status stalnog sudskog vještaka ovim se Nacrtom predlaže regulirati samo u odnosu na fizičke osobe, a s obzirom da suštinski samo fizička osoba može biti vještak koji individualno i osobno priprema svoj nalaz i mišljenje te osobno odgovara za njegov sadržaj, koje je stajalište sukladno i Smjericama o ulozi sudskih vještaka u pravosudnim postupcima država članica Vijeća Europe. Obavljanje vještačenja po pravnim osobama u smislu njihove procesne uloge opravdano je samo kada za to postoji točno određeni razlog odnosno kada pravna osoba kroz svoj oblik ima dodatnu institucionalnu ili infrastrukturnu vrijednost kojom fizička osoba ne raspolaže. Važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještake, pa će u tom smislu sudovi biti slobodni kao vještake koristiti i osobe bez statusa imenovanih stalnih sudskih vještaka odnosno pravne osobe. Sadržaj komentara u dijelu u kojem se odnosi na materijalna prava imenovanih stalnih sudskih vještaka će se uzeti u obzir kod izrade novog Pravilnika o stalnim sudskim vještacima. Komentar je ostavljen na dio Nacrta koji sadrži važeće odredbe Zakona o sudovima.

213 VESNA KUDUMIJA

2. Stalni sudski vještaci, Članak 126.

Potrebno je regulirati Pravilnikom - uz savjetovanje sa strukom, nove tarife za rad ST-a prilikom tumačenja na sudu, u JB uređima i sl. Uzeti u obzir naknadu za pripremu ST-a : uvid u spis i pripremu za izlazak na sud, pogotovo kad se rasprava ne održi. Razmotriti priznavanje troškova prijevoza na temelju računa /potvrde za bilo koji vid prijevoza za odlazak izvan mjesta prebivališta sudskog tumača (ograničena mogućnost prijevoza na nekim relacijama!), posebno osobnim automobilom koji je najčešće najekonomičnije i najbrže rješenje. isto tako osuvremeniti formu izdavanja prijevoda (uvezivanje jamstvenikom?!), pojednostavniti te uvesti digitalni potpis obzir na vrijeme i tehnologije kojima se koristimo (ev. zadržati papirni oblik kao mogućnost u određenim situacijama). SST-ima dati iskaznice pomoću kojih će se legitimirati kada pristupaju na sud i dr. institucije. Vesna Kudumija, ST za engleski i njemački jezik

Primljeno na znanje

Sadržaj komentara će se uzeti u obzir kod izrade novog Pravilnika o stalnim sudskim tumačima. Komentar je ostavljen na dio Nacrta koji sadrži važeće odredbe Zakona o sudovima.

214 PETAR BAJLO

2. Stalni sudski vještaci, Članak 126.

U članak 126. st.2 potrebno je ubaciti da fizička osoba može obavljati djelatnost sudskog vještaka i putem svoj obrta, te da se obrt čiji je vlasnik stalni sudski vještak može registrirati za obavljanje djelatnosti vještačenja.

Nije prihvaćen

Prema važećem normativnom uređenju poslove stalnih sudskih vještaka mogu obavljati samo fizičke i pravne osobe, a s obzirom na individualnu i strogo osobnu narav obavljanja poslova vještačenja Nacrtom se predlaže statusno regulirati isključivo imenovanje stalnih sudskih vještaka fizičkih osoba. Primjedba je ostavljena na dio Nacrta koji sadrži važeće odredbe Zakona o sudovima.

215 HRVATSKO UDRUŽENJE VJEŠTAKA

2. Stalni sudski vještaci, Članak 127.

Ovaj članak je potrebno ostaviti. Za pojedine postupke pred javnim tijelima i državnim ustanovama, kako u RH tako i u EU i ostalim državama, traži se od stranaka (bilo one fizičke ili pravne osobe) nalaz sudskog vještaka. Isto tako za dokazivanje pojedinih činjeničnih stanja i dokaza van sudskih postupaka potrebno je izraditi nalaz koji je vjerodostojan, a javnost daje povjerenja u takve nalaze ako je izrađen od strane sudskog vještaka, a u prilog tome idu i ispunjavanje uvjeta koji su potrebni za imenovanje za sudskog vještaka. Pogotovo je potrebna vjerodostojan nalaz kada se radi o potrebi hitnih utvrđivanja činjeničnih stanja. Nadalje zašto stranke koje su u postupku i pred sudom ne bi mogle zatražiti same izradu nalaza od sudskog vještaka za svoje potrebe kao drugog mišljenja na vještačenje vještaka kojeg je sud imenovao. U postojećoj zakonskoj regulativi su implementirani zahtjevi za nalazom izrađenim od sudskog vještaka koji građani nadalje ne bi mogli koristiti i doći do svojih zakonski zajamčenih prava. itd...

216 Institut za Neuromarketing

2. Stalni sudski vještaci, Članak 127.

Čl. 127 treba proširiti na: Stalnom sudskom vještaku odnosno pravnoj osobi koja obavlja poslove stalnog sudskog vještaka zabranjeno je isticanje svojstva stalnog sudskog vještaka na javnim i privatnim površinama ili reklamiranje, osim uobičajene oznake na adresi sjedišta stalnog sudskog vještaka te službenim stranicama ustanove/pravnog subjekta/sudskog vještaka koji je imenovan stalnim sudskim vještakom.

217 FIORI KAŠTELA d.o.o.

2. Stalni sudski vještaci, Članak 127.

Čl. 127 U prijedlogu izmjene čl.127 stavak (1) stoje taksativno pobrojani primjeri u kojim slučajevima bi se privremeno zabranilo obavljanje poslova, pa se tako navodi: u prvoj alineji - ako vještak ne preuzme dodijeljene predmete (!?). Ovo je nehumano gledanje na ulogu vještaka, jer vještak može biti već zauzet i/ili preopterećen kako sudskim tako i drugim obvezama, a može biti i npr. bolestan – pa je nužno ovu realnost trezveno i humano uzeti u obzir imajući u vidu kako su vještaci pristali biti vještaci jer žele raditi - ako mogu, te slijedom navedenog treba izbaciti ovu odrednicu kao nehumanu, ponižavajuću i nepotrebnu. u četvrtoj alineji se navodi primjer zabrane obavljanja vještačenja ako se protiv vještaka pokrene kazneni postupak zbog kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti (!?). Bilo bi opravdano vještaka kao izravnog suradnika sudbene

Nije prihvaćen

Primjedba je ostavljena na dio Nacrta koji sadrži važeće odredbe Zakona o sudovima. U odredbi Nacrta koja definira ovlasti vještaka upotrebljen je izraz "na zahtjev pravosudnih tijela", a dopunit će se i izrazom "za potrebe postupaka pred pravosudnim tijelima", dok se u važećoj odredbi govori o pružanju usluga sudu. S obzirom na navedeno tekst primjedbe nije sasvim jasan. Ako se primjedba odnosi na to da bi zakonskom odredbom trebalo vještačenje definirati i s obzirom na zahtjeve drugih subjekata različitih od pravosudnih tijela, ističe se da Zakon o sudovima može regulirati samo postupanje pred sudovima te državnim odvjetništvima za potrebe vođenja sudskih postupaka i ne može nametati obveze postupanja pred drugim tijelima državne vlasti i javnopravnim tijelima. Sudionici drugih postupaka mogu koristiti usluge stalnih sudskih vještaka ako je to propisano drugim propisima ili ako to svojevrijedno izaberu, a također i propisi koji reguliraju postupanje pred ovim tijelima mogu upućivati na korištenje statusa stalnih sudskih vještaka za potrebe postupaka koji se pred tim tijelima vode.

Nije prihvaćen

Primjedba je ostavljena na dio Nacrta koji sadrži važeće odredbe Zakona o sudovima. Status stalnog sudskog vještaka ovim se Nacrtom predlaže regulirati samo u odnosu na fizičke osobe, a s obzirom da suštinski samo fizička osoba može biti vještak koji individualno i osobno priprema svoj nalaz i mišljenje te osobno odgovara za njegov sadržaj, koje je stajalište sukladno i Smjericama o ulozi sudskih vještaka u pravosudnim postupcima država članica Vijeća Europe. Obavljanje vještačenja po pravnim osobama u smislu njihove procesne uloge opravdano je samo kada za to postoji točno određeni razlog odnosno kada pravna osoba kroz svoj oblik ima dodatne institucionalne ili infrastrukturne vrijednosti kojima fizička osoba ne raspolaže. Važeći postupovni propisi povjeravanje vještačenja ne ograničavaju isključivo na imenovane stalne sudske vještake, pa će u tom smislu sudovi biti slobodni kao vještake koristiti i osobe bez statusa imenovanih stalnih sudskih vještaka odnosno pravne osobe.

Djelomično prihvaćen

Primjedba je ostavljena na dio Nacrta koji sadrži važeće odredbe Zakona o sudovima. Djelomično se prihvaćaju primjedbe koje se odnose na osnovu privremene zabrane u vezi s nepreuzimanjem dodijeljenih predmeta te se u odredbu dodaju riječi: "bez opravdanog razloga". Institut privremene zabrane odnosno udaljenja odnosi se isključivo na okolnost pokrenutog postupka i ne može se vezivati za njegovo okončanje, dok sama činjenica osude može biti samo osnova nedostojnosti za obavljanje poslova stalnih sudskih vještaka. Kriterij pokrenutog kaznenog postupka za kaznena djela za koja se goni po službenoj dužnosti već duže vrijeme vrijedi za stalne sudske vještake, a propisan je po uzoru na uređenje za državne službenike. Primjedba da je rok predložen u odredbi čl. 127. st. 2. Zakona o sudovima neprimjerena nije ničim posebno argumentirana, a ukazuje se i da je istovjetan rok propisan i odredbom

vlasti nagraditi određenim, pa taman i simboličnim, imunitetom - a ne akontativno kažnjavati već pri pokretanju kaznenog postupka protiv njega. Maksimum koji bi se trebao napraviti je da se vještaka dodatno penalizira ukoliko bude OSUĐEN za teža djela, a ne samo zbog toga što je protiv njega POKRENUT postupak za neka banalna djela koja spadaju u red kaznenih djela za koje se progoni po službenoj dužnosti kao npr. za nepružanje pomoći, prijetnju, uvredu ili sl. i to sve još u fazi nedokazanosti. Ovo je nužno baš zbog toga jer vještaci već tipe stanoviti oblik zlostavljanja od drskijih odvjetnika stranaka u postupku koji u strahu za rezultate vještačenja prijete pokretanjem kojekakvih sporova protiv vještaka u slučaju objektivnog vještačenja. Ovim činom bi se, za sada, moglo spriječiti vještaka u ishodu potvrde o nekažnjavanju i tako izravno osujetiti njegovo reimenovanje, ali za to je potrebno bar neko vrijeme do isteka roka na koji je vještak imenovan, a usvajanjem četvrte alineje prijedloga izmjena čl. 127. blokada rada vještaka nastupila bi odmah po pokretanju postupka. Stoga se predlaže da četvrta alineja (koja bi sada postala treća) glasi: „ako je protiv njega okončan kazneni postupak tako da bude osuđen kao vinovnik težeg djela koje se progoni po službenoj dužnosti.“ U stavku(2) čl.127. neprimjerenost je predložena duljina privremene zabrane, pa se predlaže da isti glasi: „(2) Privremena zabrana izriče se u trajanju od najviše tri mjeseca, osim u slučaju iz stavka 1. podstavka 4. (sada 3.) ovog članka kada se izriče do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka.“ čl. 127.a U čl. 127.a st. 1. al. 2. navedeno je kako će se sudski vještak razriješiti ako se utvrdi kako nisu postojali, odnosno da su prestali postojati uvjeti na temelju kojih je imenovan. Radi se o neodređenoj odredbi, kojom se može manipulirati, zbog čega bi bilo potrebno istu dodatno razraditi, dakle taksativno navesti što od uvjeta za imenovanje sudskim vještakom je moglo ne postojati, ili prestati postojati, a dodatno bi trebalo propisati sustav kontrole, kao i način provođenja takovog postupka, sve kako bi se osigurala zakonitost i ravnopravnost oružja u postupku. čl. 127.b Ovaj članak donosi suštinsku promjenu u postupcima imenovanja i razrješenja stalnih sudskih vještaka, na način da je imenovanje iz sfere sudbene vlasti (predsjednici županijskih ili trgovačkih sudova; čl. 126. st. 4. važećeg Zakona o sudovima) preneseno u sferu izvršne vlasti (ministar nadležan za poslove pravosuđa; čl. 127.b st. 1.). Umjesto predsjednika županijskih ili trgovačkih sudova, prijedlog je da posao imenovanja i razrješenja sudskih vještaka obavlja ministar nadležan za pravosuđe, što predstavlja očiti pokušaj miješanja izvršne vlasti u sudbenu. Naime, sudski vještaci sudjeluju u velikom broju sudskih postupaka, važan su čimbenik istih, i često puta bez stručnog nalaza i mišljenja, odnosno procjene, nije moguće donijeti zakonitu odluku u sudskom postupku. Upravo stoga, vještaci su primarno dio pravosudnog sustava u užem smislu, pa imenovanje i razrješenje vještaka po tijelu koje nije dio pravosudnog sustava krši jedno od temeljnih ustavnih načela – samostalnost i neovisnost sudbene vlasti (čl. 115. st. 2. Ustava RH).

čl. 20. st. 1. važećeg Pravilnika o stalnim sudskim vještacima ("Narodne novine", broj 38/14, 123/15, 29/16 i 61/19), kao i da je predložena odredba čl. 127.a st.1. podst. 2. istovjetno propisana u važećem Pravilniku, a uz to postoji i u nekim drugim propisima koji reguliraju rad pojedinih sudionika u pravosuđu, primjerice u čl. 21. st. 1. t. 1. Zakona o javnom bilježništvu. Predloženim prijenosom nadležnosti ne dolazi ni do kakvog zadiranja u samostalnost i neovisnost sudbene vlasti od strane izvršne pa nema niti povrede ustavnog načela trodiobe vlasti, prvenstveno iz razloga što se sudovima ne nameće imenovanje točno određenih stalnih sudskih vještaka u konkretnim sudskim postupcima niti sudovi imaju obvezu vještačenje povjeravati samo osobama sa statusom imenovanih stalnih sudskih vještaka. Sasvim je neargumentirana teza da bi se ovlast odlučivanja o statusnim pitanjima stalnih sudskih vještaka mogla "zloupotrebijavati kada je to po procjeni izvršne vlasti oportuno u svezi s nekim sudskim postupkom" jer je nejasno kako se utvrđivanjem postojanja odnosno nepostojanja uvjeta, koje će u konačnici donošenjem zakona definirati zakonodavna vlasti, a koje će odlučivanje biti podložno preispitivanju od strane sudbene vlasti, može utjecati na konkretne sudske postupke u tijeku. S obzirom na brojnost imenovanih stalnih sudskih vještaka i činjenicu da prema važećem uređenju ove zadaće nisu mogla učinkovito obavljati čak 24 suda, sasvim je neosnovano smatrati da će ih uspješno moći obavljati samo jedan sud.

Osim toga, ne i manje važno, ministar nadležan za pravosuđe čelnik je tijela izvršne vlasti Republike Hrvatske, koja je često i sama stranka u postupku (bilo kao tužitelj u većini kaznenih postupaka, bilo kao stranka u brojnim građanskim sporovima), pa bi ovlast imenovanja i razrješenja sudskih vještaka mogla lako biti zloupotrijebljena kada je to po procjeni izvršne vlasti oportuno u svezi s nekim sudskim postupkom, s nesagledivim posljedicama na taj, ali moguće i druge sudske postupke u tijeku, kao i na stanje pravosuđa općenito. S obzirom da je prijedlog centralizacije evidencije i imenovanja vještaka sam po sebi prihvatljiv, predlaže se da isti, umjesto ministra nadležnog za pravosuđe, ustroji, vodi i nadzire predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske.